

SPĒLĒT var O

«Jo to var
SPĒLĒT»

LATVIEŠU LUGAS UN SCENĀRIJI
JAUNIEŠIEM & PIEAUGUŠAJIEM

Īstenotie projekti

slepenieagenti.lv/ui/istenotie-projekti

Apps ★ Bookmarks 6 Degrees Design St... Flash info Royalty Free Vector ... Aptaujas Cik maksā ... Flower wallpapers - ... Other bookmarks

SENIORU VAKARI

LITERĀRIE UZVEDUMI

ĪSTENOTIE PROJEKTI

ĪSUMĀ PAR MUMS

Kontakti/rekvizīti:
 Radošā biedrība
 "Slepenie Aģenti"
Reģ.nr. 40008189606
 Strēlnieku 37-26,
 Tukums, LV-3101
 +37126429227 (direktore)
 +37127088687
 (producents)
e-pasts:
birojs@slepenieagenti.lv
 Konts Swedbank
 LV21HABA0551032771380

Fragments "Tās dullās Paulīnes dēļ" režisoram atnes uzvaru
 Rīgas Valdorfskolas Vecāku biedrības rīkotajā Pavasara ballē ar kino tematiku tika no vecākiem un pedagogiem iestudēti fragmenti no populārām latviešu kinofilmām - "Mirāža", "Emīla nedarbi", "Tās Dullās Paulīnes dēļ", "Teātris", "Vēlā kalpi" un "Limuzīns Jāņu nakts krāsā". Vienlaikus tika piemeklēti tēpi un rekvizīti. [lasīt vairāk](#)

Pirātu šovs Babītes novada bērnu - lasītāju žūrijai
 Šā gada 15.februārī pēc Babītes novada pašvaldības pasūtījuma, organizējam lielāko līdz šim veidoto "pirātu šovu" iekštelpās ar trijiem aktieriem - stūrmani Papaju (Raimonu Deģi), pirāti Juzefinu fon Ambrass (Māru Kalniņu), kapteini Mārci Tromelu (Arvidu Deģi) un trīs matrožiem no Rīgas Valdorfskolas 8.klases skolēniem. [lasīt vairāk](#)

"Rīgas Ragana" Alojā un Staicelē
 Pēc Alojās novada bibliotēkas uzaicinājuma uz 2015.gada 16.oktobra radījām eksperimentālu teatralizētu Raiņa lugas "Rīgas Ragana" traktējumu, pielāgotu pamatskolēnu auditorijai. [lasīt vairāk](#)

Strēlnieku godināšanas pasākums Piņķos
 Lāčplēša dienas svinēšana Babītē sākās ar koncertu novada Kultūrizglītības centrā. Ar tautasdziesmām, patētiskām un filozofiskām dzejas rindām no Aleksandra Čaka strēlnieku poēmas "Mūžības skartie" un nelielu modernās dejas uzvedumu zālē sanākušos Babītes skolēnus un jaunsargus aizkustināja koklētāja Rozīte Katrīna Spiča, vijolniece Rasa Jansone, deju meistars un aktieris Ģirts Rozentāls un dejotāja Sandra Sabine Jaundāldere. [lasīt vairāk](#)

Rainim un Aspazijai - viņu jubilejas gadā
 Šā gada septembrī mēs pieslēdzāmies Raiņa un Aspazijas 150-tās dzimšanas dienas svinēšanai un producējam divus pasākumus - Piņķos un Tukumā, kas aizgāja uz "urrā". [lasīt vairāk](#)

Grāfs Kaljostro viesojas hercoga Pēteris galmā
 Burvis, dziednieks un brīvmūnieks Grāfs Kaljostro viesojas hercoga Pēteris galmā. [lasīt vairāk](#)

JŪSU PASŪTĪDUMS

GRĀMATU IZDOŠANA

SĒRIJA "INTRIGĒJOŠĀ KURZEMES VĒSTURE"

RAKSTNIEKA LAPA

Jaunumi

Rainim un Aspazijai - viņu jubilejas gadā
 Strēlnieku godināšanas pasākums Piņķos
 "Rīgas Ragana" Alojā un Staicelē
 Pirātu šovs Babītes novada bērnu - lasītāju žūrijai
 Fragments "Tās dullās Paulīnes dēļ" režisoram atnes uzvaru

GROBIŅAS NOVADS

Turība University

RĪGAS BRĪVOSTAS PĀRVALDE

SVĒTKU PROGRAMMAS PAŠVALDĪBĀM
 IZBRAUKUMA TEĀTRA IZRĀDES
 IMPROVIZĀCIJAS TEĀTRA MEISTARKLASES
 LITERĀRU DARBU DRAMATIZĒJUMI
 LITERĀRIE ŠOVI
 GRĀMATU IZDOŠANA PĒC PASŪTĪJUMA
 GRĀMATU ATVĒRŠANU PASĀKUMI
 PĀRSTĀVĒŠANA GRĀMATU IZSTĀDĒS
 ZIEMASSVĒTKU VECĪŠU BIROJS
 BĒRNU DZIMŠANAS DIENU BALLĪTES

JO TO VAR SPĒLĒT

LATVIEŠU LUGAS UN SCENĀRIJI
JAUNIEŠIEM & PIEAUGUŠAJIEM

UDK 821.174-2

De 193

©Arvīds Dinijs Deģis.

AKKA/LAA visas tiesības aizsargātas,
par izmantošanas tiesībām sazināties ar autoru:

degis.arvids@gmail.com

vai mob. +371 28090949,

<https://latbooks.eu>

PRIEKŠVārds.

Varētu jautāt, kādā veidā Latvijas teātru un amatierkolektīvu režisori atrod oriģināldramaturģijas darbus?

Pirmkārt, noteikti savu lomu nospēlē personīga pazišanās ar jauniem un daudzsološiem vai vecākiem un atpazīstamiem dramaturgiem, kas ieklausās viņa iecerē un kaut ko atbilstošu piemeklē vai uzrada.

Otrkārt, daudzi režisori ir ietrenējuši roku prozas darbu dramatisēšanā un paši sev rada lugas vielu.

Treškārt, ir 1900. – 1945-to gadu autori, kuru autortiesību aizsardzības periods ir beidzies un tos var pārtaisīt, īsināt vai papildināt pēc vajadzības.

Interesanti izpētīt, kādos gadījumos tiek izdoti lugu krājumi?

Tam varētu būt šādi iemesli: lugas nodrukā tikai lasīšanai, lai „teātra gardēži” izrādi uzburtu savā galvā, iztiekot bez režisora radošā ieguldījuma; lugas var drukāt arī iestudēšanai. Taču šajos gadījumos caur AKKA/LAA jānokārto iestudēšanas atļauja un vēl jāiegūst izrādīšanas atļauja no dramaturga, kurš, noskatīdamies viduvēju ģenerālmēģinājumu, pēdējā brīdī var ietiepties un to nemaz nedot. Tad viss mēģinājumu process, sašūtie tērpi un izveidotās dekorācijas būtu kaķim zem astes.

Amatierkolektīviem bieži slinkums noformēt korektas sadarbības attiecības ar vietējiem dramaturgiem, pārskaitot 15 euro par katru izrādīšanas reizi, pat netirgojot ieejas biļetes.

Bieži vien lugu krājumi tiek ievietoti daudzpusīgu rakstnieku kopotajos rakstos kā atsevišķs sējums un turpat arī aizmirstas, vai arī tos drukā izdevēja ambīciju apmierināšanai un/vai Kultūrkapitāla fonda piešķirumu iztērēšanai.

Pirms septiņiem vai astoņiem gadiem mēs ar Ingu Ābeli vadījām semināru amatierteātru režisoriem V/a „Tautas mākslas centrs” telpās, kur vairāki režisori sūkstījās, ka pietrūkst iestudēšanai piemērotu darbu. Kad mēs ar Ābeli draudzīgi ierosinājām, lai taču dod reālus pasūtījumus profesionālo teātru štatā nenolīgtiem dramaturgiem uzradīt lugas ar konkrētu tēlotāju skaitu (vīriešu/sieviešu dzimuma un vecumu proporcijām) konkrētā, detalizēti iezīmētā vidē, izrādījās, ka paši režisori nezina, ko viņi grib pateikt uz teātra skatuves, teātra valodā un kas viņiem derētu...

Šī krājuma lugas un scenāriji ir tapuši laika posmā no 2003. līdz 2013.gadam un ir gana ilgi nogulējuši „atvilktnē”, lai smaržotu pēc pērnās ražas āboliem, kad tos iznes saulītē –publisko bibliotēku lasītāju/režisoru/kritiķu priekšā.

AUTORA RADOŠĀ BIOGRĀFIJA.

Pirmā saskare ar teātri man bija Teikas vidusskolas (tolaik – Rīgas 36.vidusskola) laikā, kad, mācoties humanitārajā klasē ar teātra novirzienu, guvu ieskatu Jaunatnes teātra izrādēs, pateicoties bezmaksas ieejas kartēm, un no Māras Eņģeles vadītām nodarbībām Teātra muzejā uzzināju par latviešu teātra vēsturi.

Ap 1988. – 1989.gadu es kļuvi par režisora Leo Rages vadītās „Jauno kinoaktieru studijas” audzēkni, kur tolaik darbojās arī tagadējā JRT primadonna Baiba Broka un diplomdarba monoizrādi veidoju pēc Edgara Alana Po darba „Berenīke” motīviem. Paralēli iesaistījos režisora Ilmāra Ēlerta teātra studijā „Apsēstā māja”, kur nospēlēju grūtu lomu izrādē „Dafnis un Hloja” un epizodisku lomu arī A. Čaka „Matīss – kausu bajārs”. Ar klasesbiedriem paši uzvedām Raiņa sarežģīto darbu „Rīgas Ragana”.

Man piedāvāja, un es piekritu uz epizodisku lomu bez teksta Latvijas PSR mākslas filmā «Cilvēka dienas», kam režisors bija Jevgēņijs Paškēvičs un tā uzņemta „Rīgas Kinostudijā” pēc Andreja Bitova stāstu motīviem.

Pēc tam bija 10 gadu pārtraukums bez aktīvas saskares ar teātri.

Ap 2000. – 2002.gadu es atkal iesaistījos režisora un dramaturga Hermana Paukša studijā „Rozā varde”, piedalījos Dobeles festivālā „Pitons” un guvu priekšstatu par teātra sportu.

Nospēlēju vairākas interesantas lomas – Baronu fon Minhauzenu, D’ Artanjanu u.c.

2002. un 2003.gadā ar režisoru Dzintaru Briedi iestudējām vairākus viencēlienus studijā „Kristīgie akrobāti”.

Kopš 2003.gada sāku aizrautīgi rakstīt lugas un līdz 2007.gadam piedalījos vairākos Latvijas Dramaturgu gīldes izsludinātajos konkursos, manus darbus iekļāva Daiņa Grīnvalda dibinātajā bibliotēkā.

No 2002. līdz 2004.gadam studēju Latvijas Kultūras koledžā specializācijā „Kultūras institūciju vadība”, kur uzzināju vairāk par profesionālu pasākumu režiju un kultūras projektu reklamēšanas iespējām.

Režisora Jura Joneļa diplomdarba izrādē – pēc M.Zīverta lugas „Tvans” teksta nospēlēju galveno lomu – Meistaru Valdemāru.

2007.gada rudenī Dramaturgu teātra tēvs Hermanis Paukšs atzinīgi novērtēja manu absurda komēdiju „Kodieni un skūpstī”, taču diemžēl mums neizdevās vienoties par tās iestudēšanu.

2007. – 2008.gadā profesionāli pilnveidoju sevi dramaturģes Leldes Stumbres Dramaturģijas meistardarbnīcā, jo 2007.gada septembrī ar režisoru Aivaru G. Heldu jau bijām nodibinājuši biedrību „Latvijas Komēdijas teātris”. Tapa vairākas izbraukuma izrādes – muzikālais uzvedums bērniem „Piparkūku vīriņš”, bet pieaugušo auditorijai – „Gāztais premjers” (pēc romāna „Nesodāmais avantūrists” motīviem) un „Bertas Butes mīlas nedienas” (pēc J.Jaunsudrabiņa lugas „Jo plīks, jo traks” motīviem, režisors A. G. Helde, režisora palīgs – A.Deģis), kamēr nonācām līdz secinājumam: ar neapmācītiem aktieriem tālu netiksīm un izveidojām savu studiju „Teātra oranžērija” pie KC „Rītausma” Pārdaugavā.

2008./2009.mācību gadā pievērsos Interešu izglītībai un vadīju teātra pulciņu Fr. Brīvzemnieka pamatskolā Rīgā.

2010.gada pavasarī ar 90 pārdotām vietām notika pirmizrāde P. Merimē noveles „Karmena” iestudējumam „Akācijas zied Andalūzijā” (režisors A. G. Helde, producenti – A.Deģis), bet 2010.gada 21.jūnijā uz Jāņu ielīgošanu izrādījām traģikomisku viencēlienu „Nesauciet viņu par Kazanovu!” (galvenajā lomā – A.Deģis, režisore Sandra Rumba).

Pēc „Teātra oranžērijas” radošā kolektīva sašķelšanās dažu režisoru intrigu dēļ, bija gadu ilga pauze.

Pēc tam 2011.gadā atsāku producenta un aktiera darbību ar vairākiem koncertstāstiem „Sirds izdzied mīlestību” un „Mīlestība ir gaisā”.

Piedalījos BBC seriāla “Wallander” The Dogs of Riga (TV Episode 2012) uzņemšanā – masu skatos.

2012.gadā kopā ar savu tagadējo sievu Elīzu Deģi reģistrējām radošo biedrību „Slepenie Aģenti”, kuras paspārnē top visi literārie šovi, izbraukuma izrādes un pašvaldību svētku/baļļu scenāriji – vairāk meklējiet www.slepenieagenti.lv/!

Piemēram, 2011.gadā tapa „Pirātu šovs”, kas izrādīts apmēram 60 vietās visā Latvijā un kam scenārija līdzautore bija Elīza Deģe.

2012.gada pavasarī ar Elīzu sacerējām scenāriju uzvedumam „Gaistošo dzejnieku klubs”, mūs ar to uzaicināja uz Alūksni, Gulbeni, Ranku, Talsu novadu, Tukumu u.c.

Tā paša gada beigās tapa „Ulmaņlaiku flirts” (pēc romāna „Marijas ielas koķetes” motīviem un ar brāļu Ziemeļu koncertnumuriem), ko aizvedām uz astoņām vietām.

2013.gadā tapa „Grūtie lēmumi”, kam režisors biju es un ko izrādījām četrās vietās.

2014.gada 23.jūnijā pēc Ozolnieku novada pasūtījuma notika brīvdabas izrāde „Kaļiostro hercoga Pētera Bīrona galmā”, kam biju režisors un scenārija autors.

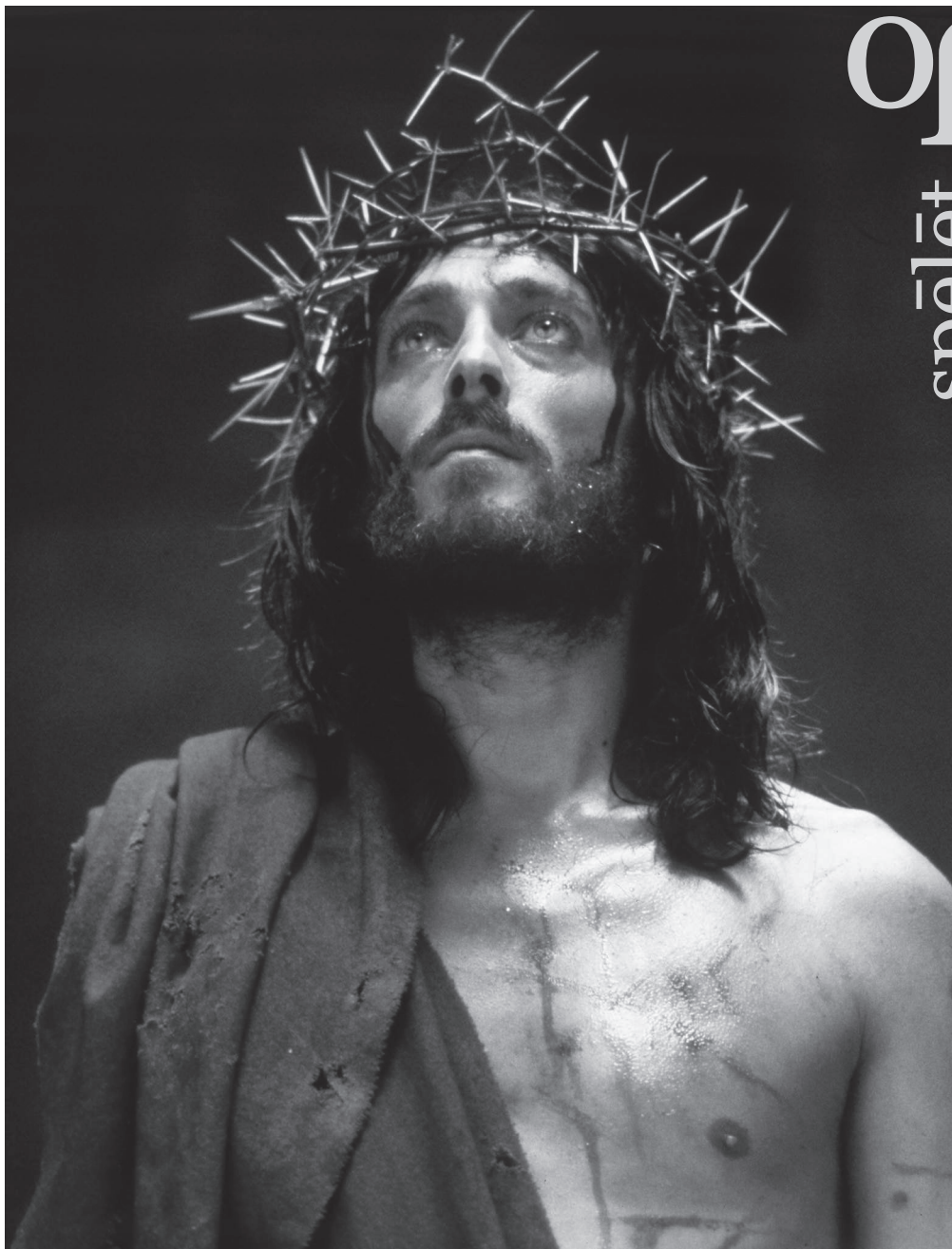
2015.gada augustā ieguvu „Teātra sporta/ Improvizācijas teātra” režisora sertifikātu akreditētos 36 stunduursos pie Līgitas Smildziņas, biedrības „Teātris un izglītība” priekšsēdētājas.

2015.gada oktobrī (pēc 25 gadu pārtraukuma) pats kā režisors atjaunoju Raiņa „Rīgas Raganu”, ko parādījām Alojā un Staicelē.

2015.gada 11.novembrī E.Birznieka – Upīša Tukuma 1.pamatskolā tika parādīts manis režisētais A. Čaka poēmas „Mūžības skartie” kustību teātra uzvedums ar 9.klases skolēniem, ko uzņēma visnotaļ atzinīgi.

2016.gadā atsāku darbību Interešu izglītībā – vadot pulciņu „Teātris kā sociāla spēle” Rīgas Valdorfskolā. Rīgas Valdorfskolas kinoballē manis režisētais filmas „Tās Dullās Paulīnes dēļ” fragments ieguva galveno balvu – lielā Valdorfa statueti.

2016.gada martā izgāju Latvijas Kultūras akadēmijas organizētos tālākizglītības 40 stundu kursus „Režija un aktiermeistarība skolu dramatisko kolektīvu vadītājiem”, turklāt rudenī plānoju turpināt profesionālo pilnveidi pie teātra studijas „Skatuve” vadītājas, LKA asociētās profesores Annas Eišvērtnas.

of
spēlēt var
to

«VĀJINĀT NĀCARIETI»

VĒSTURISKA DRĀMA - ALEGORIJA
DIVOS CĒLIENOS

2003.g.

PERSONAS:

1. **NĀCARIETIS** – jūdu vīrs ap 30 – 33 gadus vecs, slaidis un melnīgsnējs, gariem brīvi krītošiem matiem, labi ģērbies
 2. **JĀNIS KRISTĪTĀJS** – kalsnējs, saulē nobrūnējis nenosakāma vecuma vīrs, kažokādās un pašdarinātās sandalēs ģērbts, ar sirmiņiem matiem un drudžainu skatienu
 3. **BELCEBULS** – Velnu virsnieks, otrais pēc ranga aiz Lucifera, ar liela karavadoņa stāju un attiecīgām regālijām, pie sāniem duncis ar dārgakmeņiem greznots
 4. **MARIJA MAGDALĒNA** – rudmate ap 22 – 25 gadus jauna, ar dzimumzīmīti uz pieres un, smaidot, izveidojošamies bedrītēm vaigu galos, ap rokas locītavām un potītēm rotaslietu riņķīši un piekariņi, mati sapīti bizītēs, tērpta ar sudrabu izšūtā zīda tērpā
 5. **JĀZEPS** – Nācarieša tēvs – muskuļots un pašapzinīgs galdnieks
 6. **MARIJA** – Nācarieša māte – mūždien mazliet skumīga sieviete ar pāragrām novecošanas pazīmēm sejā. Vidēja auguma jeb kā tagad saka nedaudz virs vidējā, mati līdzīgi zeltam, acis ātras ar zīlītēm krāsā it kā eļļas koka augļi, uzacis lokveida un mēreni tumšas, deguns iegarens, lūpas ziedošas, saldu runu piepildītas, seja ne apaļa un ne asa (konusveida), bet nedaudz iegarena, roku delnas un pirksti gari... Viņa sarunā ar citiem saglabāja pieklājību, nesmējās, nemulsa, īpaši nedusmojās; pilnīgi nemākslota un dabiska, vienkārša, Viņa nebija iedomīga vai izlutināta, atšķīrās ar lielu pazemību.
 - 7.-9. **JĒKABS, JĀNIS un PĒTERIS** – Nācarieša mācekļi – ģērbti askētiski, ar nūjām un pārtikas saiņiem apkrāvušies
 10. **JŪDA ISKARIOTS** – Nācarieša draugs un māceklis, cēlies no labas ģimenes, ieguvis labu izglītību, ieņemdams Nācarieša mantziņa vietu un apveltīts ar diplomāta viltību un nevaldāmu godkāri
 11. prokurātors **PONCIJS PILĀTS** – uzburbušu iesārtu seju, pietūkušiem plakstiņiem, ar plānu tuniku un biezu zelta ķēdi ap kaklu
- Statisti** – MOZUS, ĒLIJA, ERCENĢELIS GABRIĒLS, LUCIFERS ar platiem sarkaniem spārniem uz muguras un zelta krāsas bruņukreklā, augstie priesteri KAJAFA un SIMEONS, un tempļa kalpotāji, romiešu karavīri, jūdi, zagļi GESTASS un DIMASS, ĀDAMS, zēni, SĪMANIS – zemnieks no Kirēnas, stalts un spēcīgs augumā, bet ar pazemīgu seju un lielām teļa acīm un apaļiem vaigiem u.c.

DARBĪBAS VIETA UN LAIKS:

Samarija un Jūdeja, kas bija Poncija Pilāta pārvaldītais apgabals un Galileja kā Hēroda Antīpas tetrarhija – ap mūsu ēras sākumu.

I. CĒLIENS

PIRMAIS SKATS.

1.AINA

Četrdesmitajā dienā kopš + dzimšanas tie parādīja viņu templī Tā Kunga priekšā, iepriekš dodami Tam veltes, saskaņā ar Mozus likumu prasībām. Vecais Simeons ieraudzīja viņu Nācarieti starojam kā gaismas pīlāru, kad jaunava Marija, viņa māte, turēja to uz rokām, un no šās ainas pildījās ar vislielāko prieku. Un eņģeļi stāvēja ap viņu, pielūdza viņu, kā ķēniņa miesas sargi nostājušies viņam apkārt.

SIMEONS (*piegāja pie Marijas un pastiepa tai pretī savas rokas*). Tagad, mans Kungs, Tavs kalps var aiziet mierā, saskaņā ar teikto: jo manas acis ir redzējušas žēlastību, ko Tu esi sagatavojis tautām; gaismu visiem cilvēkiem un slavu Izraēla ļaudīm.

MARIJA. Paldies tev, augstais priesteri, par labajiem vārdiem!

SIMEONS. Esmu laimīgs, ka esmu piedzīvojis šo brīdi.

2.AINA

Jāzeps un Marija drīz nonāca pie laupītāju midzeņiem, kuri laupīja ceļiniekus, kad tie brauca garām, viņu ratus un viņu drēbes un pašus saistītus aizveda prom. Šie zagļi pirms viņu parādīšanās izdzirdēja lielu troksni nākam, tādu troksni, itin kā karalis ar lielu armiju un daudziem zirgiem jātu, un taures skanam, viņam izejot no viņa galvas pilsētas; no kā viņi tā pārbijušies bija, ka pameta savu laupījumu un steigā aizbēga. Pēc tam gūstekņi piecēlās un atraisīja cits cita saites, un, katrs paņēmis savus saiņus, devās projām, ieraudzīja Jāzepu un Mariju nākam viņiem pretim).

GŪSTEKŅI. Kur ir tas karalis, kura ļaužu kņadu laupītāji dzirdēja tuvojamies un pameta mūs, ka nu atkal esam sveikā?

JĀZEPS. Viņš nāk pēc mums.

3.AINA

Jāzeps un Marija virzās caur zemi, ko apsēduši laupītāji. Gestass, lādzīgs zaglis, piedāvā Dimasam, savam biedram, trīsdesmit sudraba grašus, lai tas palaistu Mariju un Jāzepu garām bez uzmākšanās. Kad Dimass atteicās, Gestass atkal teica: es došu tevīm četrdesmit sidraba grašus, un kā ķīlu ņem manu jostu, – ko viņš tam iedeva, pirms tas runāt sāka, lai viņš nevērtu vaļā savu muti un nesaceltu troksni.

MARIJA (pamanījusi to laipnību, kādu šis laupītājs viņiem bija parādījis). Tas Kungs Dievs saņems tevi pie savas labās rokas un dāvās tev piedošanu par taviem grēkiem.

NĀCARIETIS. Kad trīsdesmit gadi būs iztecējuši, ak. māt, jūdi mani Jeruzalemē sitīs krustā. Un šie divi zagļi tajā pašā laikā būs ar mani krustā sisti – Gestass man labajā pusē un Dimass kreisajā, un Dimass pirms manis dosies uz Paradīzi.

MARIJA (gauži apbēdināta). Dievs neatļauj, ka tāds būtu Tavs liktenis, mans dārgais puisēn! Pacenties to izmest no prāta!

NĀCARIETIS. Pacentišos, bet neapsolu.

4.AINA

Jūda, kad vēl ir zēns, ir sātana pārņemts, vecāku atvests pie Nācariēša izdziedināt. Jūda, kas bija ļauno garu pārņemts, pienāca un apsēdās Nācarietīm pie labās rokas un viņš grasījās iekost viņam. Un tā kā viņš to izdarīt nespēja, tas iesita Nācarietīm pa labo sānu, tā ka tas aiz sāpēm ieraudājās. Tajā pašā mirkli sātans izgāja no zēna un aizskrēja projām kā traks suns.

5.AINA

Kad Nācarietis bija septiņus gadus vecs, vienā dienā viņš bija kopā ar citiem zēniem, saviem biedriem un vienaudžiem, kuri spēlēdamies veidoja mālus dažādās formās, proti, ēzeļu, vēršu putnu un citus tēlus. Katrs dižojās ar savu darbu un pūlējās pārspēt pārējos.

NĀCARIETIS. Es varu pavēlēt tām figūriņām, ko pagatavoju, ka viņas staigātu. (Tūlīt pat tās kustējās, un kad viņš tām pavēlēja atgriezties, tās atgriezās. Viņš veidoja arī putnu un zvirbuļu tēlus, kuri, kad viņš lika lidot, lidinājās un kad pavēlēja palikt mierā, tad rimās; un kad deva tiem ēdienu un dzērienu, tie ēda un dzēra).

(Zēni devās projām un atstāstīja par to visu vecākiem)

VECĀKI. Turpmāk ar šo sabiedrību esiet piesardzīgi, bērni, jo viņš ir burvis; izvairieties un turieties nost no viņa, un turpmāk nespēlējieties ar viņu.

OTRAIS SKATS.

1.AINA

VECĀKI (atnākuši ar pārmetumiem par Nācarieša everģēlībām pie Jāzēpa). Kāpēc tu audzini dēlu, kas vainīgs pie dažnedažādiem nedarbiem? Kur tāds zēns ir radies, ka viss, ko viņš saka, tūlīt pat piepildās? Tu neesi piemērots dzīvot kopā ar mums, mūsu pilsētā, ja tev ir tāds puika kā šis. Vai nu iemāci viņam, lai svētī, nevis lādas, vai arī nošķiries ar viņu!

JĀZEPS (varen pikts). Kāpēc tu dari šādas lietas, aizvainodams cilvēkus tā, ka viņi mūs nīst un vajā?

NĀCARIETIS. Es zinu, ka tas, ko tu saki, nenāk no tevis, bet no tiem, kuru labad man nekas nav sakāms. Bet tie, kas tev to runājuši, cietīs mūžīgu sodu.

(Jāzeps plūca viņu aiz auss).

NĀCARIETIS. Nomierinies, jo – ja viņi meklēs mūs, tad mūs nespēs atrast: tu rīkojies ļoti neapdomīgi. Jebšu neatpūti, kas es tev esmu? Vairs mani neaiztiec!

2.AINA

(Bet bērns auga pilns gudrības, un Dieva žēlastība bija ar viņu. Un viņa vecāki gāja ik gadus uz Jeruzālemi Pashā svētkos. Kad nu viņš bija divpadsmit gadus vecs, tad tie pēc ieraduma devās uz Jeruzālemi. Un, kad svētku dienas bija aizritējušas, tad, tiem atkal uz mājām ejot, bērns palika pilsētā, bet Jāzeps un viņa māte to nezināja. Bet tie domāja, ka viņš ir pie ceļabiedriem; un vienas dienas gājuma attālumā tie viņu meklēja pie radiem un pazīstamiem. Un, kad tie viņu neatrada, tie atgriezās svētajā pilsētā. Un pēc trim dienām tie viņu atrada Tempļī sēžam starp mācītājiem, tos klausoties un iztaujājot. Visi, kas viņu dzirdēja, brīnījās par viņa saprašanu un viņa atbildēm).

MARIJA. Mans dēls, kāpēc Tu mums to esi darījis? Redzi, Tavs tēvs un es, malu malās esam tevi izmeklējušies.

NĀCARIETIS. Kāds jums tam attaisnojums? Vai nezinājāt, ka man jādarbojas sava Tēva lietās?

MARIJA. Tev mums ir ko pārmet?! Mēs par tevi varētu dzīvību ziedot, ja to liktu zemes valdnieks. Vai tavas dīvainības tevi nedzen postā? Bērns, vai viņi tevi ir nobūruši?

JĀZEPS. Tu mūs noliec par apsmieklu visiem ļaudīm. Tava māte sabendēja savu trauslo veselību, bez atpūtas vai katrā sētā klausinot pēc dēla.

NĀCARIETIS. Es daudzas gudrības (likumu zināšanas) esmu te smēlies, pietiks ilgākam laikam. Jums būs jāparaksta garantijas vēstule, ka, sasniedzot puīša gadus, drīkstēšu kalpot templī.

MARIJA. Tam nepretošos. Viņi taču nebūs tik nežēlīgi, lai laupītu mums pirmdzimto dēlu?!

NĀCARIETIS. Naktī sastapu vīziju: it kā nāve ar saviem simtkāja taustekļiem un iztālēm kvēlojošiem redzokļu dobumiem aplaizītu savas neesošās lūpas, mūs uzskatīdama par gardu maltīti. Tik briesmīga ir doma par nebeidzamu sastingumu un izbalojušiem kauliem mīļās mātes vietā. Māte, tāpēc mans pienākums ir mūs abus atpestīt no nāves važām – padarīt nemirstīgus. Jūras šķērsošu un kalnus pārvarēšu, lai sameklētu brīnumzāles, kā nāvi atstāt ar garu degunu.

MARIJA. Lai nu tev izdotos!

JĀZEPS. Mājas tu dabūsi pērienu par savu izrunāšanos!

3. AINA

(Jāzeps kā tālu izslavēts akurāts galdnieks bija paņēmis tik daudz pasūtījumu, ka nespēja viens tikt galā un mēģināja ietekmēt savu dēlu, lai tas nāktu talkā. Nācarietis bija sevī atklājis oratora talantu, kas parasti aizrāva viņa klausītāju sirdis, tāpēc nevēlējās krāmēties ar dēļiem un rīt putekļus.)

JĀZEPS. Dēls, vai nevari palikt pāris dienas pie manis un vismaz pieturē dēļus, ja pats neproti visu izpildīt detaļās? Cietoksnim nepieciešami jauni dubultie vārti un templim lāde.

NĀCARIETIS. Man paredzēta spoža nākotne, tāpēc ī' neceri, ka savu dzīvi saistīšu ar pieticīgo galdnieka arodu.

JĀZEPS. Vai tu neesi sava tēva parādnieks, kurš tevi izskolojis vecājo mācībā, apgērbis un apāvis līdz pilngadībai?

NĀCARIETIS. Man rīt un parīt sarunāta noklausīšanās templī, ko izturot, tikšu pie priesterā par rakstveža mācekli un pats varēšu apmaksāt savus tēriņus. No tevis vairs man nevajag ne salūzušas sudraba monētas.

JĀZEPS. Ak, tu auša! Kad tu paklausīsi man, kas par tevi trīsreiz ilgāk šai pasaulē grozījies? Man negribas tev to uzspiest, tāpēc lūdzu izpalidzi vēl šoreiz. Citādi par tavu atteikumu pastāstīšu mātei, kura par tevi ir pārāk augstās domās. Reizumis savās fantāzijās tevi skata purpura mantijā ar zelta ķēdi...

NĀCARIETIS. Tēt, ja man viss sekmēsies, tev ne par ko nebūs jāraizējas. Nopirkšu tev pāris vergu no karagūstekņiem, kas apdarīs visus smagākos darbus darbnīcā. Pats gan ēvelei negribu piedurties, man no koka putekļiem acis iekaist – tad nevaru pie pergamentiem sēsties.

JĀZEPS. Nemaz ī' nepūlies savā daiļrunībā kā tāds romiešu papagailis, tas uz mani iespaidu neatstāj – esmu imūns.

NĀCARIETIS. Varbūt jau rīt sagaidīšu kādu nepārprotamu zīmi no debesīm vai signālu, kas liks man pamest tēva mājas. Man nav lemts iet tavās pēdās.

JĀZEPS. Līdz šim mēs bijām priekšzīmīga ģimene, kas arī tev būtu sekmējis karjeru – kaut vai paša Hēroda dienestā. Taču mūsu dzimtā ir stingri noteikts, ka dēlam jādara, kas tēvam tīk, un tevis dēļ negrāso visiem senčiem uzspļaut uz kapa. Uztver to kā ultimātu vai draudzīgu brīdinājumu: nekautrējies no fiziska darba tagad, tev tas ar uzviju atmaksāsies. Citādi, lai saglabātu savas pozīcijas vietējā sabiedrībā, kur esam ienācēji no nabadzīgas, Dieva aizmirstas provinces, izslēgšu tevi no mantojuma.

NĀCARIETIS. (viegli aizkaitināts). Vai tāpat, kā taisījies Mariju slepeni atstāt, kad viņa tapa grūta no Svētā gara? Es tevi neapkaunošu ne tik, cik melns aiz naga. Sitīs tā stunda, kad tu leposies ar mani kā ievērojamu vīru, bet man nebūs laika ar tevi aprunāties – tik aizņemts tad būšu. Man jāpakļaujas manam Tēvam, kas debesīs. Viņš man ir pēdējā instance.

JĀZEPS. Ak, mans negudrais dēls! Kad tu izbeigsi pa mākoņiem plivināties un piezemēsies uz cieta pamata? Kurš tev tādus zaimojošus murgus iedvesis? Vai es to cilvēku pazīstu?

NĀCARIETIS. Īstenībā tu mani nepazīsti, kaut esi aptaustījis manu ārējo čaulu. Esmu sastapies ar tā Kunga eņģeļi Rafaēlu, kurš man vēstīja vairāk, nekā mātei, kad tā uzzināja, kā mani saukt.

4.AINA

Jāzeps, kad vien viņš devās uz galvaspilsētu, ņēma Nācarieti sev līdzi, kad viņam tika pasūtīnāts darbs uztaisīt vārtus, pagatavot piena spaiņus vai sietus, vai kastes. Lai cik bieži ar Jāzeps savā darbā ko pataisīja garāku vai īsāku, platāku vai šaurāku, Nācarietīm atlika tikai pastiept pār to savu roku, lai tas uzreiz kļūtu tāds, kādu Jāzeps gribēja sākotnēji. Tādējādi viņam nebija vajadzības neko pabeigt ar paša rokām, jo viņš nebija visai prasmīgs savā galdnieka amatā. Kādu reizi Jeruzalemes ķēniņš sūtīja pēc viņa un bilda: „Es gribu, ka tu man troni taisītu tajos pašos mēros, kādos ir šī vieta, kurā es parasti sēžu.” Jāzeps paklausīja un sāka strādāt nevilcinoties un turpināja to ķēniņa pilī divus gadus, kamēr bija beidzis. Un kad viņš ņēmās to nostiprināt savā vietā, tad atrada, ka vajadzētu vēl uz katru pusi pa divi sprīži līdz noteiktajam mēram. Kad ķēniņš to ieraudzīja, viņš bija uz Jāzepu ļoti dusmīgs; Un Jāzeps izbijās no ķēniņa dusmām, aizgāja gulēt, vakariņas nebaudījis, neņēmis neko ne mutē.

NĀCARIETIS. No kā gan tu bīsties?

JĀZEPS. Tāpēc, ka es zaudēju savu darbu un amatnieka reputāciju tā pasūtījuma dēļ, ko es pildīju šos divus gadus.

NĀCARIETIS. Nebīsties, nekas nemetīsies! Tu ņemsi vienu troņa pusi un es otru, un mēs to izvilksim pareizajos mēros.

(Tronis padevās un tika izstiepts līdz vietai atbilstošajiem izmēriem).

TREŠAIS SKATS.

1.AINA

(Tanī laikā topošais sludinātājs Nācarietis atnāca no Galilejas pie vēstneša Jāņa Kristītāja Jordānas krastā, lai tiktu viņa kristīts.)

JĀNIS KRISTĪTĀJS. Vai Tu esi Šilo – “Miera Lielkungs”, kam bija jāparādās, pirms uz Dāvida troņa beigs valdīt pēdējais ķēniņš? Šobrīd Ciānas kalnā, pilī tiesu spriež romiešu iecelts pārvaldnieks. Man vajadzētu tikt Tevis kristītam, bet Tu ierodies pie manis ar šādu nolūku?

NĀCARIETIS. Tam tā jānotiek! Jo tā mums vajag piepildīt visu taisnību. Tu nevari pretoties tam, kas pasludināts Svētajos rakstos no Dieva praviešiem. Man arī jānoliec galva tavā priekšā, kas tik daudzus ir no Grēka avota nogriezis kā ar nazi.

KRISTĪTĀJS (pagremdējis Nācarieti zem ūdens). Vai tu esi tas, par kuru stāv rakstīts: Mesija vai Pestītājs, vai arī esi viņa sūtnis un vēl kāds gaidāms?

NĀCARIETIS (izsliedamies stāvus). Neesmu absolūti pārliecināts, taču par to pārliecināties varēšu tikai, ja atdošos savam Tēvam it visā.

KRISTĪTĀJS. Vai varēšu kļūt par tavu mācekli vai pavadoni ērkšķainajā pravieša ceļā? Varu iztikt no mazumiņa kameņu medus un kaltētiem siseņiem, manas kājas netirpst, pat staigājot no ausmas līdz rietam.

NĀCARIETIS. Man tevi jāapbēdina – tev ir atvēlēta mocekļa nāve, bet pirms tam pazemojošs ieslodzījums vieninieka bedrē.

KRISTĪTĀJS. Tā Kunga griba ir likums. No Viņa pat sāpes un ciešanas sniedz prātam neaptveramu svētlaimi.

NĀCARIETIS (atcerēdamies savu iemiesošanas). Kurš būs liecinieks faktam, ka tikai Tēvs ķimerējās ap manu dvēseli? Kāds mērķis Tēvam bija, nolemjot mani cilvēka dzīvei ar jēra zīmogu?

KRISTĪTĀJS. Tev būtu jāienīst savas nepilnības, ja esi īstais Mesija! Citādi tavš Tēvs vērsīsies pret tevi ar nocietinātu sirdi.

NĀCARIETIS (apskaidrotu skatu pret debesīm). Agrāk man šķita, ka Tēvs neizdara secinājumus par pasauli pats. Zināmā mērā esmu kā starpība starp to, kas ķer ļaudis ar mana Tēva kvēpināmiem upuriem kā sausu formalitāti un patieso Tēvu – Radītāju. Viņš uztur pasaules rīti, bet es piepalīdzu. Kad pasauli radīja, man ļāva to vērot, bet ne tieši iejaukties. Vai uz mani nedusmosies Tēvs, ja manas mācības dēļ iznīks, sadrups vecā arhaiskā pasaule?!

(Pielavās Velnu virsnieks Belcebuls).

BELCEBULS (lišķīgi). Tavi centieni mazliet tīrāki par tavu Tēvu, kurš mūsu pulkus tiecas bezdibenī triekt unatomos sašķaidīt, lai pat atmiņas par mūsu darbiem izdzēstu no planētas vaiga. Tu vēlies cilvēkus pacelt virs mūsu valgiem, bet neliegsi to saindētā cilvēka prāta izlemšanai. Tavi piekritēji neizglābs vairākumu un tu to labi zini.

NĀCARIETIS. Velnu virsnieks, protams, neielaidīsies ar mani garākās diskusijās, ja būšu vājāks un bēguļos no manis, ja būšu spēcīgāks. Pasauli es nevaru paļāt, jo esmu sūtīts to pārradīt. Man nāksies respektēt to, ka cilvēku dzimums no Dieva novērsies un pieradis sadarboties ar ļaunuma tēvu. Pasaule pagaidām ir Jūsu varā, taču tikai pagaidām.

KRISTĪTĀJS. Tēvs pauda pārliecību, ka nekļūsi par atkritēju. Tev Belcebula lamatas atšifrēt esot kā bērnu spēle.

2.AINA

(Debesis neatvērās ar pirmo reizi.)

NĀCARIETIS (šausmās). Tēvs, esi man tuvāks! Apzvēru tev, Tēvs, savu taisnību neredzēt, iekams paklanīšos Tava troņa pakājē. Kam man skandēt tavu vārdu izmisumā, ja man pašam ar visu jātiek galā? Sastingst dvēsele, kad atceros šaubas par Taviem nodomiem attiecībā uz manu uzdevumu.

(Tas ir mans mīļais dēls, pie kā man labs prāts, tā čukstēja Dieva baloži.)

(Pār Jāni Kristītāju nāca Svētais Gars, un, ar izstieptu roku norādīdams uz Jēzu, tas izsaucās.)

KRISTĪTĀJS. Redzi, Dieva Jērs, kas nes pasaules grēku.

3.AINA

(Tad gars Nācarieti aizveda tuksnesī, lai tas taptu velna kārdināts. Četrdesmit dienas Nācarietis gavēja un lūdza. No nespēka un bada novājējušam, nogurušam un dvēseles cīņu nomocītam, "vairs ne cilvēkam līdzīgs bija iztēlots Viņa izskats un Viņa stāvs nebūt ne vairs kā līdzīgs cilvēka bērna stāvam". (Jes. 52:14))

BELCEBULS (varena gaismas eņģeļa izskatā piestājās pie viņa un teica). Mani ir atsūtījis Dievs, lai tevi informētu, ka tu tagad drīkstī pārstāt gavēt. Neapvaldi savas dievišķās brīnumdara spējas – ja tu esi Dieva Dēls, tad liec, lai šie akmeņi top par maizi.

NĀCARIETIS (pēc īsa mulsuma mirkļa). "Stāv rakstīts: cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no ikkatra vārda, kas iziet no Dieva mutes."

(Tad Belcebuls Nācarieti noveda sev līdzī uz svēto pilsētu, uzcēla Viņu pašā Dieva nama jumta galā.)

BELCEBULS. “Ja Tu esi Dieva Dēls, tad nolaidies zemē, jo stāv rakstīts: Viņš saviem eņģeļiem par Tevi pavēlēs, un tie Tevi nesīs uz rokām, ka Tu savu kāju pie akmens nepiedauzi.” Vai atrunāsies ar to, ka tev nav brīv Dievu provocēt vai sanervozēt bez iemesla?

NĀCARIETIS. Ja tu tikko kā atlidoji no debesīm, tad tev vislabāk jāzina: “atkal stāv rakstīts, tev nebūs Dievu to Kungu kārdināt!”

(Belcebuls uzveda Jēzu augstā kalnā un lika pasaules valstīm visā to godībā kā panorāmā slidēt Viņa priekšā, tad, atmezdams savu gaismas eņģeļa veidolu, autoritatīvi pavēstīja).

BELCEBULS. Es Tev došu visu šo varas pilnību un šo godību, jo tā man nodota un kam es gribu, tam es to dodu. Ja nu Tu mani pielūgsi, tad viss tas būs Tavs. Vai nesaproti, ka vien es tev varu sagādāt pasaules ķēniņa titulu apmaiņā pret satīcīgu līdzās pastāvēšanu un atsevišķām norunām? Izšķir, kas tev svarīgāks, lai Zeme būtu tavs īpašums: es vai Tēvs!

NĀCARIETIS. “Atkāpies, Sātan! Jo ir rakstīts: tev būs Dievu, savu Kungu pielūgt un Viņam vien kalpot.” Tu šo Zemes valstību esi uzurpējis, tāpēc nevari man nedz iznomāt, nedz dāvināt tās valdnieka amatu.

BELCEBULS. Vai tu maz zini, kāpēc tu man traucē? Paklausi arī mani. Tu ar to neko nezaudēsi, jo tavu pār pasaulīgo sākumu nespēju aizskart ar savām spalvainajām ķetnām. Tu bez manis ne nieka nejēgsi no pasaules kārtības, lai to izjauktu kā domino kauliņu krāvumu. Tu galu galā būsi spiests atgriezties Debesu valstībā bez pārliecības, ka tev ir izdevies...

NĀCARIETIS. Ja tu tūlīt aizvāksies, tad neko neuzsākšu pret tevi. Man bez tevis, odžu dzimum, darba tāpat pietiek. Tu, viltniek, vēlies mani pamudināt uz tevis vajāšanu un tevis iecirsto zīmju tulkošanu, tādejādi izšķiežot Tēva atvēlēto īso laika sprīdi uz zemes.

BELCEBULS. Mēs jau esam nosodīti, kopš ne visai veiksmīgās sacelšanās pret Viņa iedibināto despotisko sistēmu. Tev jābūt iecietīgam pret mani, ja tu sūtīti ar mieru (palmas zaru)!

NĀCARIETIS (dusmīgā tonī). Vien tu pats nekad neizpelnīsies grēku piedošanu, jo neesi gatavs dziļai nožēlai. Tevi, zvērs, piekals pie pasaules serdes mūžīgajā sēra un lavas okeānā bez cerībām uz pozitīvām izmaiņām. Ja mani eņģeļu karavadoņi nebūtu tik drosmīgi, tava dēmoniskā griba jau būtu cilvēku dzimumu izsvēpējusi un aizvietojusi ar riebiņiem radījumiem – pusvelnu – puscilvēku rasi. Kaut aizvilināji sev līdzī trešo daļu no visiem eņģeļiem, tu aļojies savā uzpūstajā pašapmānā.

BELCEBULS. Ko lielies ar Tēva paveikto, vai vēlies vienmēr palikt viņa neizmērojamās slavas ēnā? Ja izlicies tik varens, iedraudzē kaut uz mirkli savu Tēvu ar pašreizējo pasauli, kas tāda kļuvusi ne bez Viņa akcepta!

NĀCARIETIS. Kategoriski nē!

BELCEBULS. Cik liela ir tava Tēva ticība tev? Vai viņš nebītos tavā klātbūtnē atmet malā visu savu godību un spēku, ja es ietu tev līdzī kā labās gribas sūtnis?

NĀCARIETIS. Izbeidz! Tu pārtiec no cilvēces ļaunajām domām, zemiskajām dziņām, tas ir – garīgajiem izkārnījumiem. Nevar ņemt līdzī labo gribu, ja esi atdalīts no labā ar necauršaujamu mūri un gribas vietā tevi pie dzīvības uztur spītēt un atriebt kāre. Tēvs vēl to nav paudis, bet tu esi pārāk tālu no patiesības, melu tēvs.

4.AINA

(Aiz pazemojuma un dusmām, zobus griezdam, Belcebuls bija spiests aiziet, savukārt Nācarietis ar nāves bālumu sejā pakrita pie zemes kā beigts. Debesu eņģeļi pakalpoja Nācarietim, kas vēl gulēja līdzīgi mirējam. Tie Viņam pienesā paplāti pilnu ar augļiem un maizi, kā arī krūzi dzidra avota ūdens, iepriecinādami ar Tēva mīlestības vēsti un apliecinājumu, ka visas debesis gaviļē un spēlē fanfaras par Viņa milzu uzvaru.)

CETURTAIS SKATS.

1.AINA

(Trešajā dienā bija kāzas Kānā Galilejā, un Nācarieša māte bija tur. Bet arī Nacarietis un viņa mācekļi bija aicināti kāzās. Marija atkal sastapa savu laipno un apzinīgo dēlu Nācarieti, kura seja no pārciestā tuksnesī bija pārvērtusies.)

MARIJA. Es augstu vērtēju katru pierādījumu, ka Tu esi Mesija. Tava nesavtīgā dzīve rāda – Tu nevari būt neviens cits kā Dieva Sūtītāis.

NĀCARIETIS. Tad paļaujies uz to! Man žēl, ka pēc vīra nāves neesi atlabusi. Tavas skumjas klievēt man nebija laika.

MARIJA. (domās kavēdamās pie vārdiem: “Un tev pašai caur dvēseli zobens spiedīsies, lai daudz siržu domas nāktu zināmas”). Kāzu viesos jūtams apvaldīts satraukums, vai Tu tam redzi cēloni?

NĀCARIETIS. Viņi runā par mani. Manu darbu.

MARIJA. Manī prieks par tevi ir saplūdis ar mīlošas mātes lepnumu.

NĀCARIETIS. Kas tev uz sirds, māt?

MARIJA. Es ilgojos, kaut Tu viņiem sniegtu nepārprotamu liecību, ja tiešām esi Dieva Izredzētais. Kādu brīnumu.

NĀCARIETIS. Vai tad nesaproti, ka neko nedaru savā labā? Aizmirsti to!

MARIJA. Pirms mielasta beigām izsīcis vīna krājums. Esmu palīdzējusi kāzu mielasta sagatavošanā, un tagad visi sūkstīsies par nepietiekamu viesmīlību. Vai tu vari līdzēt?

NĀCARIETIS. “Kas Man ar tevi, sieva? Mana stunda vēl nav nākusi.”

MARIJA. Tu esi pieklājīgs, bet šoreiz ar tavu cieņas izrādīšanu neapmierināšos.

NĀCARIETIS. Esi, lūdzams, pieticīga un neiedomājies vadīt mani!

MARIJA. Bet es esmu tava māte!

NĀCARIETIS. Man ir pilnvara no tā Tēva, kurš debesīs. Radniecības saites uz Zemes man jāatrasa kā vieglu mezglu. Tu nespēj iet manus ceļus, es – izpildīt tavus mājienu.

MARIJA. Es negaidu, ka tu tūlīt sēdīsies Izraēla tronī. Man nav priekšstata, ko tu vari un ko ne, tomēr tev pilnīgi uzticos.

NĀCARIETIS. Vai tev apskaidrība izlijusi no augšienes, ka mani vairs neuzskati par izolējamu vai ārstējamu no psihiskas kaites?

MARIJA. Dēls, kad esmu tā domājusi?!

NĀCARIETIS. Agrāk to izlasīju tavā sirdī.

MARIJA. Tev nekad nepārmetīšu, ka pēc Jāzēpa nāves nepārņēmi galdnieka darbnīcu un ka no tevis kā ģimenes apgādnieka nav atspaida.

NĀCARIETIS. Paldies. Vai pēdējos divos mēnešos esi zaudējusi dvēseles mieru? Dodies mums līdzī uz Kapernaumu – satiecīgā sabiedrībā.

MARIJA. Tu pret dzīvi izturies kā ne no šīs pasaules.

NĀCARIETIS. Uz to man jāatsaucas? Labi, stiprināšu mācekļu pārliecību un izdarišu tev šo pakalpojumu.

MARIJA (vēršas uz sulaiņiem pie galda). “Ko Viņš jums teiks, to dariet!”

NĀCARIETIS. Kā man rīkoties – pārvērst ūdeni vīnā vai uzburt vīnu no nekā?

MARIJA. To pirmo.

2.AINA

(Pie ieejas stāvēja seši lieli akmens ūdens trauki, un Nācarietis pavēlēja sulaiņiem tos piepildīt ar ūdeni. Tas tika izdarīts. Kad tūlītējai lietošanai vajadzēja vīnu, Viņš sacīja: “Smeliet un nesiet galda uzraugam!” Ūdens vietā, ar ko trauki bija piepildīti, no turienes tagad smēla vīnu. Nobaudījis sulaiņu atnesto vīnu, galda uzraugs saprata, ka tas ir labāks par visu, ko viņš iepriekš bija dzēris, un pavisam savādāks nekā tas, ko pasniedza mielasta sākumā. Griezdamies pie līgavaiņa, viņš sacīja: “Ikviens cilvēks vispirms ceļ priekšā labo vīnu un, kad viesi ieskurbuši, mazāk vērtīgo, bet tu labo vīnu esi pataupījis līdz šim.”)

3.AINA

NĀCARIETIS. Tici, sieva, un tu pieredzēsi lielākas lietas par šīm!

MARIJA. Kad?

NĀCARIETIS. Drīz.

MARIJA. Vai tas bija neraudzētais vīns?

NĀCARIETIS. Jā, gards jaunais vīns “ķekarā”, ko nedrīkst postīt, jo tur ir svētība iekšā.

MARIJA. Viņi visi būs laimīgi šādās dzīrēs, un mēs atgūsim ģimenes izbalējušo slavu.

NĀCARIETIS. Tad jau manas pūles nebūs veltīgas.

4.AINA

(No aizmugures klusiņām pienāca Marija no Magdalas, piesedza viņam acis ar savām plaukstām).

MAGDALĒNA. Kā skolotāj, varu es grēcīgā līdzīga būt ar apustuļiem?

NĀCARIETIS. Šīs pasaules grēcīgie – tie Mana Tēva Valstības taisnie. Dzīve ir dzīve tik mīlai, ne naidam. Daudz ir taisno, kas noliedz un nīst. Saku jums: kritusī, kas nespēj nīst, būs svētīta Tiesas dienā, bet taisnais, kas nīst, tas taps tiesāts. Vai var būt vēl lielāks grēks kā ļauns vārds? Vai balodis nepazīs dūjiņu savu? Vai cilvēki nemirst no meliem, kas lieli pār pasauli visu? Vai nekritis ļaunums un ligas uz varoņiem visiem un taisnajiem sirdī? Tad klusējiet labāk un sekojiet iegribām savām, lai dzīvi nonāktu kapā. Dzīvs ir tik tas, Magdalēna, kas vienmēr un visur pat sirdī netiesā citus.

MAGDALĒNA. Pūlis saķēra mani un gribēja akmeņiem mētāt. Es, grēcīgā, mīlēju vienu, bet tam bija sieva un bērni jau trīs. Tās sievas radnieki atveda mani uz laukumu un iesāka klaigāt: “Sitūsim kritušo! Tā apgāna likumu mūsu!” Cik labi, ka tu mani izpestīji no šīs nelaimes, teikdams: “Kas uzskata sevi par bezgrēcīgu esam, lai pirmais met akmeni viņai.”

(Nācarietis glāstīja Magdalēnas matus, uz ceļiem tupēdams viņas priekšā).

NĀCARIETIS. Māsiņ, tu rītausmas gaisma, jel atrodi spēkus un paklausies manī. Daudz ļaunuma apkārt uz zemes un melu, kas atnāk no Melu kunga. Aizmirsti, māsa, ka grēciniece esi un saki: vai sirds tava dzīvo tik tad, kad tu mīli?

MAGDALĒNA. Mans Kungs, tā ir tiesa! Kad nemīlu es, tad es mirstu!

NĀCARIETIS. Tad mīli un mīli ar visu, kas tev ir, mana debesu māsa, tik negrēko nākamo reizi ar domām.

5. AINA

(Pēc kāzām Kānā, kur Nācarietis bija pārvērtis ūdeni vīnā un tām sekojošiem brīnumiem, kad neskaitāmi cilvēki tika paēdināti ar dažām zivīm un maizēm, viņam pievienojās arī vairākas sievietes, starp tām Marija Magdalēna, kuru viņš bija izdziedējis. Kaut gan Nācarietis bija strikti novilcis to robežu, aiz kuras viņam nebija attiecību ar mācekļiem un māceklēm, Magdalēna izmantoja katru iespēju ilgāk uzkavēties viņam blakus un nereti tīšām pieskārs gan pie viņa svārkiem, gan matiem, tā neapzināti vājinādama viņa askēzes apņemšanos. Viņa bija uzņēmusies personīgu atbildību par to, lai sludinātājs garajos pārgājienos nebūtu izsalcis, viņai vienmēr bija priekš sava pielūgsmes objekta pietaupīts kas garšīgs. Kaut uz viņu neizpratnes pilnus un pat greizsirdīgus skatienus raidīja vairāki apustuļi, Magdalēna bija cieši nolēmusi Nācarieti pārliecināt par viņas šķīstumu un piemērotību viņa sievas lomai.)

MAGDALĒNA. Rabi, kad varēsim pabūt divi vien, lai varu tev pastāstīt, kā esmu izpratusi vakardienas līdzības par ģeķīgajām jaunavām un neauglīgajiem graudiem?

NĀCARIETIS. Ja tu man nebūtu tik daudz laba un svētīga darījusi, tevi viegli noturētu par pārāk uzbāzīgu. Tu uzvedies tā, it kā būtu mans ieroču nesējs vai kalpone. Tu esi pieaugusi sieviete, kurai ir pienākums iziet pie cienījama vīra un godam audzināt dēlus. Vai nevēlies, lai tevi iepazīstinu ar kādu no saviem draugiem, kas mūs nodrošina ar eļļām, vai čaklu amatnieku, kurš darinājis šīs, lūk, sandales?

MAGDALĒNA. Vai tu savu atturības zvērestu ievērosi visu mūžu, kaut arī līdz tavām ausīm ir nokļuvušas ziņas: tavi mācekļi reizēm pakļūp un iepriecina zemnieces vai zvejnieku meitas? Varbūt esi noskatījis kādu citu, piemēram, Martu, ja tev ir tik plaša sieviešu izvēle? Varbūt tavs noslēpums ir skaisti mirkli ar dižciltīgu pilsētnieci?

NĀCARIETIS. Rimsties, sieva, vai tevi velns apsēdis, vai?

MAGDALĒNA. Mūsu draudzības dēļ – vai negribi ar mani to pārspriest?

NĀCARIETIS. Kad vēl biju pusaudzis un studēju Toru, devu savam Tēvam negrozāmu solījumu neapgānīt sevi ar zemes lietām vairāk, nekā to paģēr ķermeņa uzturēšana – kripata ēdamā, lāse slāpju veldzēšanai un šķipsniņa miega.

MAGDALĒNA. Vai tev tik grūti vai nepatīkami mani noglāstīt vai aplūkot, cik glezni veidots mans augums, ja arī tu nejuties kā citi vīrieši. Tavas spēcīgās galdnieka rokas ar izteiktajiem muskuļiem varētu mani sildīt rasainos rītos, ja arī nevēlies mani padarīt par savu sievu.

NĀCARIETIS. Kālab tu uzplijies man, ja neesmu mīlēšanās jomā labāks par citiem vīriešiem, īstenībā – pat sliktāks, jo man nav praktiski nekādas pieredzes. Savulaik, kad biju tuvu pilngadībai, viena no manām māsicām mani mēģināja pāvedināt. Taču Dievs mani no greiza soļa pasargāja – mana sēkla no milzu uzbudinājuma noplūda, pirms paguvu viņai ko nodarīt.

MAGDALĒNA. Nevairies no manis, tad tevi pamācīšu. Tu man esi kā mirru pušķītis, kas novietots starp manām krūtīm. Tu man esi kā ciprešu ziedu čemurs Engedijas vīna dārzos.

(Magdalēna, izģērbusies līdz gurnu apsējam, uzsāka līgas gurnu kustības un rāmu plūdenu roku vēzēšanu kā Austrumu harēmos).

NĀCARIETIS. Lieliski apzinos, cik skaista esi: tavas acis ir kā baložiem starp tavām divām grīstītēs savītajām matu cirtām. Tavas matu cirtas kopā ir kā ganāms pulks kazu, kas dodas lejup pa Gileāda kalna nogāzi. Tavi vaigi ir kā granātābola sārtās plāksnes, bet tavas krūtis ir salīdzināmas ar jauniem stirnas dvīņiem, kas patvērušies zem lilijām. Nevaru apgalvot, ka tev būtu kāda – kaut vismazākā vaina.

MAGDALĒNA. Nesīsim kvēpināmo upuri Dievam, lai viņš svētī mūsu dzimstošo mīlu. Palūko ar saviem pirkstiem, cik zilus ziedīņus esmu iepinusi kaunuma paugurā.

(Lejā no palmu un olīvkoku birzs atskanēja dzidras kāzu dziesmas).

NĀCARIETIS. Noplūcot šo krāšņo mīlas ziedu, cietīsim abi. Pirmkārt, tam nebūtu turpinājuma, tiklīdz mēs atjēgtos no kaisles izraisītā saules aptumsuma. Otrkārt, tas mani atmestu par gadiem desmit atpakaļ garīgajā attīstībā. Visbeidzot, kļūvis netīrs, tevi vairs nespētu no grēkiem izskalot atkārtoti, kad tāda liga būtu tev uzklupusi.

MAGDALĒNA (ar savām rokām maigi masēdama Nacarieša ķermeņa intīmākās daļas). Vai tu esi ūnikums, ka vispār neatsaucies maniem prasmīgi virzītajiem glāstiem? Kurš tevi nosodīja būt par mūžīgu einuhu, ja sievietēm tu šķīeti reti pievilcīgs?

NĀCARIETIS (strauji pieceldamies no zālāja un atgrūzdams viņu ar plecu). Es cienu tevi par tavu uzticību. Tev vēl būs iespēja to apliecināt no visas sirds un ar visu ticības pašreizējību. Taču drīzāk zeme pavērsies un mūs aprīs, nekā došu sev kādas atlaides Dieva priekšā.

MAGDALĒNA. Vai tu bažījies, ka citi par mums trīs mēles un runās, ka mani bērni ir ieņemti bez tēva, no Svētā gara vien? Tik tiešām, ja reiz tev pareģots kļūt par lielu valdnieku kā Dāvids (vakār pie ugunskura par to plāpāja Pēteris ar Jāni), tad tev jādibina dinastija. Kam tu atstāsi savus sasniegumus un iekarojumus, ja neiesēsi dēlu?

NĀCARIETIS. Tevis teiktais apgāž manu priekšstatu, ka tu spēji izprast manu mācību tikpat, cik apustuļi. Tevi atminēsies pēc gadu simtiem un gleznos kā svēto jaunavu arī par to, ka tagad savaldām savus jaunos ķermeņus.

MAGDALĒNA. Tad dzen mani prom, liec mani par savu kāju pameslu! Kāpēc tu vispār izpestīji manu dvēseli, ja man bija tāds lāsts uzlikts? Kāpēc nevarēju turpināt tirgot savu miesu, ja tai nepieskaras manas sirds gaišums – Skolotājs?! Savītišu kā vīģes koks, kuram saknes apskrubinājuši grauzēji – manas neremdināmās alkas.

NĀCARIETIS. Mēs esam ar dievišķu garu uzpildīti sludinātāji, kuriem nav nedz savas mājvietas, nedz mantības, kā tas piedienas precētam pārim. Manā dzimtā ir turpinātāji – brāļi un māsas, kam Dievs nav liedzis dzīvot mirstīgo cilvēku dzīvi – bez virsuzdevuma.

6.AINA

(Marija Magdalēna aizskrēja aiz krūmiem gauži raudādama un vienu īsu brīdi Nācarietis gandrīz nožēloja, ka bijis tik nelokāms. Tomēr viņa prāts nekūleņoja tik tālu, lai sāktu kurnēt pret savu Radītāju, kurš viņam bija paredzējis dzemdināt Draudzi, nesaskaitāmu kā smilšu graudiņu jūru.)

PIEKTAIS SKATS.

1.AINA

(Iepriekšējā naktī Erceņģelis Gabriēls bija paņēmis Nacarieti sev uz pleciem un nodemonstrējis visu vareno un romiešu plosīto ebreju valsti visās tās robežās. Un Nācarietis aicināja Pēteri un Jēkabu un viņa brāli Jāni un veda tos savrup uz augstu kalnu. Un sludinātājs tapa apskaidrots mācekļu priekšā, un viņa vaigs spīdēja kā saule un viņa drēbes kļuva baltas kā gaisma. Un redzi, tiem parādījās Mozus un

Ēlija un runāja ar Nacarieti. (Viņi šķita sen pazīstami un plānoja darāmo kā vienota komanda, bet, ja to saklausītu kāds nejaušs garāmgājējs, viņa prāts tūlīt eksplodētu. Nacarieti gan nedaudz pārsteidza Tēva nostāja, kurš bija nolīcis aizbildniecību pār viņu, taču viņš ar to samierinājās.) (Un Pēteris griezās pie Nacarieša un teica: “Rabi, šeit mums ir labi. Ja tu gribi, es celšu šeit trīs teltis – vienu tev, vienu Mozum un vienu Ēlijam. Uz to saņēma strupu atteikumu. “Mēs te ilgi neuzkavēsimies,” paskaidroja Nācarietis. Tomēr mācekļi krita uz sava vaiga un ļoti izbijās. Viņus pārņēma baisas priekšnojautas, ka Nacarieti varētu aizraut debesīs ugunīgos ratos un viņi paliktu bez padoma zemes dzīvē.)

NĀCARIETIS (pagājis nostāk, kur viņu nedzird pavadoņi).

Tas, ko es varu stāstīt par tevi, tomēr neesi tu.
Tur, kur es tevi meklēju, tai vietā neatradīsies tu.
Tas, ko es iztēlojos par tevi, Tēvs, nekad nesavienosies ar tevi.
Es esmu tavs spoguļattēls, tavs vienpiedzimušais dēls, ar tevi vienāds būtībā, gaisma no gaismas, kam lemts nomirt pasaules dēļ.
Tu esi bijis un būsī mūžīgi, jo nekas bez tevis nevar izpausties un tu nepiederi nekam, pat man.
Ja tu, Tēvs, kā visu valdītājs un vienīgais biji pirms iesākuma, tad es esmu Alfa un Omega.
Pasaule neaizsedz tevi, jo tev tādas ir daudzas.
Kāpēc tu neapklusināji manu balsi, ja tā atdala mani no tevis, kurš uzrunā bez vārdiem un skaņām?
Kāpēc tu neizkalti manas acis, ja tās man nepalīdz saskatīt tevi?
Kāpēc man vispār dāvātas rokas, ja tikai ar nojausmām varu apskaut tevi?
Tik neticami, lai pasaule, kas tev tik maz nozīmē, ietilptu tavā personīgajā laikā.
Patiesi, kas es būtu bez savienības ar Tevi?!

(Pēc tam Nācarietis pietuvojās mācekļiem un teica, mierinādams).

NĀCARIETIS. Celieties un dosimies tālāk!

2.AINA

PĒTERIS. “Kā tad rakstu mācītāji saka, ka Ēlijam jānākot papriekš?”

NĀCARIETIS. Ēlija Jāņa Kristītāja personā jau ir klāt un visu sataisīs. Bet tie viņu neatzina un ar viņu ļauni izrīkojās. Tāds pats liktenis sagaida mani.

PĒTERIS. Vai varenais bauslības tēvs Mozus mūs nepasargās no slepkavu šķēpiem?!

NĀCARIETIS. Nē, Pēteri! Māceklim pietiek, ja tas top kā viņa mācītājs un kalps kā viņa kungs; ja tie nama kungu saukuši par Belcebulu, tad jo vairāk viņa saimi, tāpēc esmu nācis ar uguni un zobenu pret tumsas maldiem.

3.AINA

(Tad Jēkabs un Jānis, Cebedeja dēli, pie viņa piegāja un tam uzprasījās: “Mācītāj, mēs gribam, lai Tu mums sagādātu, ko Tev lūgšim. Un Nācarietis tiem vaicāja: “Ko jūs gribat, lai es jums daru?” Bet tie bija uzstājīgi: “Dod mums, ka mēs varam sēdēt Tavā godībā, viens pa Tavu labo roku un otrs pa kreiso roku.”

Bet Nācarietis tiem uzbrēca: “Jūs nezināt, ko jūs lūdzat. Vai jūs varat dzert to biķeri, ko es dzeršu, vai tapt kristīti ar to kristību, ar ko es tapu kristīts?”

Brāļi bija nesatricināmi: “Varam.”

Bet Nācarietis viņus sarūgtināja: “Jūs gan to biķeri dzersit, kas man lemts, un tapsit kristīti ar to pašu kristību, taču sēdēt pie manas labās vai kreisās rokās man nepiederās dot. Tas tiks piešķirts tiem, kam tas sataisīts.” Un, no kalna nokāpjot, Nācarietis tiem pavēlēja: “Par šo parādību nestāstiet nevienam, iekams Cilvēka dēls nebūs no miroņiem uzcēlies.”)

SESTAIS SKATS.

1.AINA

(Nometnē pie ezera pēc gara pārgājiena mācekļi devās zvejā un uz ciematu iegādāties maizi un augļus, bet Nācarietis atļaidās pēcpusdienas snaudā.)

BELCEBULS. Kā tu esi pārbaudījis savu sekotāju, Mariju Magdalēnu, kura tev nogurušās kājas mazgā un raugās tevī vai izkudama no mīlestības un neslēpšu, – vai trīcēdama no sievišķas iekāres? Dzen viņu prom, ja tev dārga tava misija uz zemes. Sievietes ir mani ieroči, kam pat pravieši ir par vāju.

Kad tu mokās mirsi sava ceļa galā, arī sievietei tu nebūsi vajadzīgs.

Viņa šobrīd nevar ieņemt no tevis pēcnācēju, jo ir bijusi grēka pagale un lielceļa staigule.

Interesanti, kālab centies gulēt pa dienu, lai naktī tevi nespīdzinātu mulķīgi cilvēciskās kaislības pret šo tvirto augumu, rudmati ar mandeļveida acīm?

Varu pārvērsties viņā, kad tu Mariju skūpstīsi ar nevainīgu brāļa skūpstu.

Varu tevi nožņaut paša ķermeņa ilgu dēļ, jo tava iemiesošanās ir tava vārīgā vieta.

Varu kā lietuvēns uzgulties tev uz krūtīm, līdz tev aprūksies gaisa, bet apkārtējie neko nemanīs.

Izaicinu tevi uz divkauju, ja negribi redzēt Marijas kaunu, kad viņai likšu pavest tavus brāļus – apustuļus.

NĀCARIETIS. Esmu no Marijas Magdalēnas septiņus ļaunus garus patriecis. Piekrītu mēroties spēkiem ar tevi brīvajā cīņā, līdz brīdim, kamēr viens no mums padosies un lūgs žēlastību.

2.AINA

(Abu augumi savijās cīņā uz dzīvību un nāvi. Vairākkārt šķita, ka Belcebuls gūst virsroku un Nācarietis teju teju izlaidīs pēdējo nopūtu, te atkal Belcebuls tika nolikts uz lāpstiņām un ar Nācarietis stūrainajiem ceļgaliem nikni spiests pie mālainā pliena. Kad abu naidnieku spēki bija izsīkuši un viņi lika lietā pēdējās enerģijas dzirksteles, Nācarietis, sasprindzinājis visu dvēseles apņēmību, pārmeta krustu un noskaitīja tēvreizi – pirmoreiz cilvēces vēsturē. Tas Belcebulam kā ar strāvu ieblieza pa pieri un viņš apvēlās bezsamaņā, nespējīgs prasīt apžēlošanu.)

(Gārgdams un maitu liju kājām mīdīts), BELCEBULS (izdveš). Saudzē mani, tā nebija cīņa bez jēlkādiem noteikumiem! Atzīstu, ka esi mani uzveicis, līdz ar to izpircis no pazušanas savu apustuļu un saldās Marijas Magdalēnas dvēseles. No šīs dienas tu mani vairākus mēnešus nesatiksi, kamēr pats atkal nepiesauksi.

NĀCARIETIS (cēlsirdīgi). Tu gan nebiji pelnījis, ka apturu Tēva sprieduma izpildi pār tevi. Tas ir manās pilnvarās – nebūt par bēdi tev. Tā kā tavi agrākie darbi – pirms atkrišanas vairoja Tēva varu un nostiprināja Viņa valstības pamatus, tavs skalps netuvinās pastardienu. Tavām atvasēm vēl būs iespēja piesmiēt tumsas karagājienus un tas būs tavs sods.

PRIEKŠKARS

II. cēliens.

PIRMAIS SKATS.

1.AINA

(Jānis Kristītājs kristīja Aionā netālu no Salimas, jo tur bija daudz ūdens; un ļaudis gāja un likās kristīties. Jo Jānis vēl nebija iemests cietumā. Tad izcēlās vārdu maiņa starp Jāņa mācekļiem un kādu jūdu par šķīstīšanos. Tie griezās pie Jāņa un sacīja: “Rabi, kas bija pie tevis viņpus Jordānas, par ko tu esi nodevis liecību, Tas, lūk, kristī, un visi iet pie Viņa.”)

KRISTĪTĀJS. Cilvēks nekā nevar ņemt, ja tas viņam nav dots no debesīm. Jūs paši esat mani liecinieki, ka esmu sacījis: es neesmu cienīgs viņa apavus noaut. Viņam vajag augt, bet man iet mazumā.

2.AINA

(Viņpus Jordānas Nācarietis pie sevis spriež: Kamdēļ abi neatkarīgi viens no otra centāmieš gūt sev piekritējus un tādejādi savstarpēji sacenzdamies? Tas man sagādājis ne mazums raizes – tāpēc atstāju Jūdeju un pārcēlos uz Galileju. Farizeji brīnoties, kā varu savākt un kristīt vairāk mācekļu nekā Jānis Kristītājs. Tomēr Viņam izveidojusies sekta – noslēgta Dieva meklētāju organizācija.)

BELCEBULS. Jāņa mācekļi bieži gavē un Dievu lūdz, tāpat arī farizeju sekotāji, bet Tavējie ēd un dzer.

NĀCARIETIS. Kāzu ļaudis nevar piespiest gavēt, kamēr līgavainis ir pie viņiem. Bet nāks dienas, kad līgavainis tiem būs atņemts, tad viņi gavēs.

BELCEBULS. Viņu ortodoksālie jūdi vērtēs par īstāku pravieti nekā tevi. No šī laika mūžīgi tava draudze šķelsies un vienosies dažādās sektās – nazīriešos, tava pusbrāļa Jēkaba apmātajos, apustuļa Pāvila piekritējos utml.

NĀCARIETIS. Jānim Kristītājam viss taps piedots, ja viņš pārvarēs savu skaudību un sacensības garu. Viņa pausto īpašo lūgšanu vietā mācīšu to, kas Tēvam tīkams.

BELCEBULS. Nav pravieša, kuru pieņemtu savā ciemā. Ārsts neārstē tos, kuri viņu pazīst. To tev jāatceras, Nācarieti!

3.AINA

(..Tikmēr Jānis Kristītājs jau arestēts un cietumā pārdomā savu mācekļu vārdus: “Kāpēc šis jaunais Mācītājs, ja Viņš ir Mesija, neko nedara, lai paātrinātu manu atsvabināšanu?”)

KRISTĪTĀJS. Cik ilgi man Dievs paredzējis smakt šajā mitrajā cietumā, par kuru labāki ir dzelzs būri tuksneša zvēru ieslodzīšanai? Roku dzelži man apgrūtinā salikt rokas lūgšanā. Vai es esmu uzminējis pareizo ceļu? Vai no skata tik pieticīgais Nācarietis bez kādas ārējas godības ir tautas gadu simtiem gaidītais Mesija? Nebija tā, kā es sapratu no pravietojumiem. Viņam taču bija jānāk apjotam ar uguni un mirdzošu abpusgriezīgu zobenu rokā, ar zibeņu un pārkonu bultām jāsatricē nīstie Romas okupanti, līdz tie aizbēgs no mūsu robežām. Bet tas vīrs, kuru es piekritu kristīt siltajā Jordānas upē, bija pazemīgs un maigs, pat vājš. Viņš neaurēja kā karavadonis un viņam nesekoja līdz zobiem bruņoti kara pulki, nedz milzīgi eņģeļu karotāji. Tagad Viņa nepieņem augstie priesteri, farizeji un saduķeji, viņu nonievā un trenkā pa visu valsti. Un, ja nu Nācarietis ir par mani tikai mazliet erudītāks vēstnesis, kuram jāturpina mans aicināšanas darbs, bet ne tautas atpircejs no Ādama pirmdzimtā grēka? Ko tad?! Tad mana dzīve iztērēta kā sasists smilšu pulkstenis, citus un sevi maldinot.

4.AINA

(“Un, kad Jānis cietumā par Nācarietis darbiem dzirdēja, viņš sūtīja divi no saviem mācekļiem un lika Viņam sacīt: “Vai Tu esi Tas, kam jānāk, jeb vai mums citu gaidīt?” Un Nācarietis atbildēja tiem: “Noeita un atsakāit Jānim, ko jūs dzirdat un redzat: akli redz, tizli iet, spītālīgi top šķīsti, kurli dzird, miroņi ceļas augšām un nabagiem tiek sludināta prieka vēsts. Un svētīgs ir, kas pie Manis neapgrēcinājās.”)

KRISTĪTĀJS (*tīdams vaļā Nācarieša sūtīto pergamentu*). Tātad manai dzīvei tomēr bija nozīme? Un tik nožēlojams tās iznākums nav to pārsvītrojis? Esmu turējies cieši pie Dieva elkoņa – vienmēr. (Lasa vēstules tekstu). “Atmet savus cilvēciskos aizspriedumus, noraisi no savas dvēseles visas iegribas un bēdas un ļaujies Dieva Vārda nepārprotamajam spēkam. Vai Es nepiepildu Dieva apsolījumus ar saturu un dzīvības sulu? Vai Es ar katru vārdu un soli uzkrītoši neliecinu par Viņa valstību? Un tu, mans brālēn, esi nodzīvojis savu mūžu augstāks nekā pravielis, jo kas no sievietēm dzimuši, neviens nav lielāks par Jāni Kristītāju.”

(*Jānim Kristītājam pār vaigiem līst laimes asaras*).

KRISTĪTĀJS. Jā, Nācarieša mutē nav viltus – Viņš ir īstais, nevis derētais gans savai tautai. Un es esmu pielicis roku pie viņa aploka, lai tautu atkal varētu savākt Dievam pie kājām kā tādas noklīdušas teles. Man nācās piegriezt tēvu sirdis bērniem un neklausīgos taisno domām, lai sagatavotu tam Kungam cienīgus ļaudis.

OTRAIS SKATS.

(*Un Nācarietis iegāja Tempļi un izdzina laukā visus, kas Tempļi pārdeva un pīrka, apgāza naudas mījēju galdus un baložu pārdevēju solus. Nesiet to projām! Nedariet Mana Tēva namu par tirgus namu! Un saka tiem: “Ir rakstīts: Manam namam jābūt lūgšanas namam visām tautām, – bet jūs to padarāt par laupītāju bedri.”*)

1.AINA

(*Nācarietis, lēni kāpdams pa dievnama kāpnēm un pacēldams no auklām savītu pātagu, pavēl tirgotājiem atstāt dievnama pagalmu. Enerģiski un ar bardzību Viņš apgāz naudas mījēju galdus. Monētas šķindēdama birst uz marmora grīdas. Nācarietis nevienu ar pātagu nesit, tomēr Viņa rokās vienkārši savītā aukla šķiet kā briesmīgs ierocis. Nācarieti uz īsu brīdi sagrābj šaubu vilnis, vai tas nebija neapvaldīts dusmu izvirdums? Vai kāds maz zina, cik daudz drosmes viņam vajadzēja? Neapbruņotam pret naudas kalpiem, ko aizstāv varmācīga vara...)*

(*Mācekļi pārsteigti vērsās pie viņa*).

Kungs, vai Tu dari pareizi?! Augstie priesteri Tev šo soli nepiedos. Iespējams, pat izsauks romiešu karavīrus.

NĀCARIETIS (uzrunāja ap sevi stāvošos un nobijušos ļaudis). “Nebīstieties! Es jūs atpestīšu, un jums būs Mani godāt, jo tāpēc Es esmu nācis pasaulē.”

(*Mācekļi ar ļaudīm spiedās Nācarietim klāt, neatlaidīgi un aizkustinoši lūgdamies*). “Mācītāj, svētī mūs!”

Visi klātesošie MĀCEKĻI. Vai Tev ir tiesības nostāties pret to, ko sankcionējuši dievnama priekšnieki?

2.AINA

(*Augstais priesteris godbijībā griezās pie Nācarieša*). “Kādu zīmi Tu mums rādīsi, ka Tu to drīksti darīt?”

NĀCARIETIS. “Noplēsiet šo templi, un Es to trijās dienās atkal uzcelšu.”

Augstais priesteris KAJAFA (*ar sašutumu*). “Četrdesmit sešus gadus šis templis ir taisīts, un Tu to gribi uzcelt trijās dienās?” Vai tas nav ļoti pārgalvīgs apgalvojums, namdara dēļ?!

NĀCARIETIS. Tava sirds ir ļauna, tā aizsedz gaismu tavam skatam. (un pagriezies sāpus). Ļaudis, nekrājiet sev mantas virs zemes, kur rūsa un kodes tās maitā un kur zagļi rok un zog. Bet krājiet sev mantas debesīs, jo – kur tava manta, tur būs arī tava sirds. Kaut Derības šķirsta un bauslības plāksnīšu šeit vairs nav, tomēr šai Tempļi ir vairāk godības nekā Zālamana celtajā.

JĀNIS. Vai tu veiksi reliģisko reformu un Tempļa kalpotāju rindu retināšanu kā Nehemija un citi?

NĀCARIETIS. Nē, tam man nepietiks laika. Arī Hanuka svētkos mēs nepiedalīsimies, jo Tempļa altāris uzreiz tika apgānīts, tiklīdz to atjaunoja.

PĒTERIS. Kā tā?! Vai mums nerūp, cik lietderīgi un ar kādu svētību izlieto Dieva desmito tiesu?

NĀCARIETIS. Un kā vēl! Bet mums nav jāiesaistās zemes lietās, bet jā rūpējas par savu draudzi.

JĀNIS. Vai Tevis izdarītā dēļ nekļūsim nešķīsti priesteru skatījumā un tas neliegs tuvoties svētvietai?

NĀCARIETIS. Vai tev palika žēl naudas mijēju zaudētās peļņas? Vai piemirsi, ka jums nebūs iegādāties nedz zeltu, nedz sudrabu, nedz varu savās jostās?! Negaidi, nenāks svētā uguns no debesīm un neuzlaizīs šo klonu. Tas laikmets ir pagātnē. Vai tu šorīt rokas nomazgāji, pirms maizi lauži?

JĀNIS. Bet mums nebija ūdens pieejams.

NĀCARIETIS (*tik tikko valdīdams smaidu*). Kā tu, Jāni, vēl uzdrošini gvelzt par nešķīstību!

3.AINA

(*Un viņiem no Tempļa izejot, Jānis ar apbrīnu izteicās*).

“Mācītāj, lūk, kādi skaisti akmeņi, kādas ēkas un cik daudz dāvanu saziēdota.”

NĀCARIETIS. “Vai Tu visas šīs lielās ēkas vari saskatīt? Tur akmens uz akmens netaps atstāts, kas netaptu nopostīts.”

PĒTERIS. Ja jau aizrunājāties par nākotni, tad kas man ir paredzēts?

NĀCARIETIS. Pēteri, es celšu uz tevis jaunu baznīcu kā uz klints! Drīz visi kvēpināmie upuri kļūs veltīgi, jo man būs jāuzsāk kalpošanu Debesu svētnīcā.

TREŠAIS SKATS.

1.AINA

(*Un atradis vīģes koku ceļmalā, Nācarietis piegāja pie tā un neatrada uz tā nekā kā tikai lapas vien un sacīja: “Uz tevis augļi nemūžam vairs lai neaug” Un vīģes koks tūdaļ nokalta.*)

NĀCARIETIS. Uzskatīdams, ka mūsu starpā ir nolīgums, vari darīt visu, kas iešaujas tavā samaitātajā prātā? Vai Velnu virsnieks ir rātns, kad dzīves laikā izmanto cilvēka dvēseli? Kā atsiņāt tās domas, ko tu kā ļaunus izlūkus iesūti manī, no mana Tēva norādēm, kad prāts ir paguris un garastāvoklis tik nomākts? Manuprāt, jo tālāk esmu no piedzimšanas silītē, jo reālākas izredzes man paklupt cilvēciskās eksistences neapstrīdamā apdraudējuma dēļ.

BELCEBULS. Biežāk kontaktējies ar mani, tad tavš Tēvs neuzdrošināsies pilnīgi ignorēt mani. Iespējams, esmu pārāk daudz iedomājies no sevis, taču ne velti, ar tava Tēva ziņu, velku tevi uz slidenām takām un urdu tavu līdzjūtīgo prātu.

NĀCARIETIS. Esmu Tēva vienīga saikne ar pasauli, bez manis cilvēce nevar atpirkties no dūksnāja, kurā iegrušta ar tavām pūlēm. Tiklīdz sazinos ar Tēvu garā, Dievs saprot pasauli un manas pārprastās rūpes par izredzēto tautu. Esmu viņiem piekodinājis vairāk būties no tevis, kas miesu un dvēseli var nomaitāt ellē.

BELCEBULS. Tas man neko nekaitēs. Nekautrēšos tev aizrādīt, ka esi pārcenties, kaisīdams aizmirstības pelnus uz tēvu rituāliem un apsaukādams visus par farizejiem un neliešiem.

NĀCARIETIS. Tas nav tā, lieku savu galvu ķīlā.

2.AINA

(ar līdzietības asarām). Jeruzāleme, Jeruzāleme, tu nogalini savus līgavaiņus, kas didzē savas dvēseles tev pie krūtīm...

Izrotā savus vārtus un izbārsti ziedlapas, suminādama savu ķēniņu jāšus uz ēzeļa, iekams nav piepildījies pravietojums: te nepaliks akmens uz akmeņa un visur atskanēs vaidi un lāsti.

BELCEBULS. Es tevi saliedēšu ar tavu likteni, jo man padoti zemes valdnieki un viņu pārstāvji, klausā visu kalibru nodevēji. Drīz tavš Tēvs tevi atsvabinās no Krusta ceļa tāpēc, ka nevairies atbalstīt mani un neapkaro manus centienus.

NĀCARIETIS. Kā nu ne?

Kurš izdzina ļaunos garus un noslīcināja viņus straujā upē līdz ar veselu cūku baru; kurš regulāri izdziedē no tevis pielipinātām sērgām un uzmodina no mirušiem, pateicoties cilvēku nedziestošajām ticības slāpēm?

Es ļaunos garus izdzenu ar Dieva pirkstu, tātd Dieva valstība ir pie cilvēkiem.

Mans Tēvs diezin vai iecerējis, ko tādu, ko nespēšu panest.

..Protams, tauta drīkst dusmoties uz mani.

Es ciešu, kad vēlos noslēgties no Tēva savā cilvēciskajā mazdūšībā.

Ļaudis ir nomocīti ar velnu kropļotiem kultiem un kalpību saviem instinktiem, ko tā uzkurini tu.

Mani nav sūtījis Tēvs tāpēc, lai ar vienu rāvienu apcirstu ļaunumam visas saknes un iespundētu tevi būrī.

Tomēr tev nekādi neizdosies aizšķērsot Tēva nodomus, kas stāv augstāk nekā cilvēka vai velna saprašana.

BELCEBULS. Apsūdzēdams savu tautu viņas morālajā pagrimumā, tu man glāimo.

Es pazemošu bargo Dievu, nokaudams viņa vienīgo dēlu, turklāt bez tiesas un nozieguma sastāva. Es līksmošu par to, kā tas sajauks cilvēces prātus, jo tava mācība izplatīsies fragmentāri un izpušķotā formā.

Aplamnieki un cietpauri pat žvakstēs, ka tava miesa bijusi rēgs, un tērgās – it kā tev nav piemītusi cilvēciska dvēsele, bet gan Logoss.

Neticēs, ka tevī vispār piemājojušas cilvēciskas emocijas. Līdz ar to atdeve no tava upura būs mazāka, nekā bija iecerēts.

NĀCARIETIS. Tu tūkstošiem cilvēka gadu neesi bijis pie Viņa troņa, kad nolasa nepārsūdzamās pavēles un gavilē eņģeļu kori. Tu biji pirmais starp Dievu sedzošajiem ķerubiem, svēts un neaptraipīts.

Bet tava sirds bija palikusi lepna un savā pašpaļāvībā tu sevi iztēlojies bez piecām minūtēm jau par Dievu esam. Tu iemantoji sev padoto eņģeļu simpātijas un atvīli viņus nost no Dieva.

Kā gan es tevi toreiz varēju pazēmot visu debess iedzīvotāju priekšā?! Jūsu dumpis gan nesašaurināja Dieva valsts apmērus, bet Elli inkorporēja klāt.

Kamdēļ joprojām tiksmīniet par saviem pārkāpumiem, kaut atmaksas stunda ir klāt?

BELCEBULS. Katram savs.

Tiklīdz tu uzbrauksi debesīs, tavi dedzīgie sekotāji tiks apkauti kā aitas pēc gadatirgus, savukārt jūdu tauta, viltus praviešu vadīta, ēdīs man no plaukstas un gaidīs citu mesiju, tevi ierindodama prātu izkūkojošu sludinātāju un dumpinieku plejādē.

Vai tad Dieva pārvaldības veidā un likumos nav nepieciešamas reformas, lai izbeigtu ieilgušo karu? Maniem sekotājiem – eņģeļiem nav vajadzīga nekāda pārraudzība, jo tiem brīvi jāseko savai gribai, kas tos vadīs pareizi.

Dieva bauslība būtu jāatceļ kā iesīkstējusi un nožēlojama tradīcija!

NĀCARIETIS. Tu apgalvoji: ja savulaik netiktu norāts, tad nemaz nebūtu sacēlies pret Viņu. Tas ir strīds, kurš bija pirmais – vista vai ola. Tavi argumenti visi ir kaujami.

Tu, liekulīgais uzurpator, nespēj sevi aizbildināt. Dieva draudze (Dieva atlikuma ļaudis) būs vienoti visos laikos un aiz manu eņģeļu aizsardzības loka tu nekā tiem nepadarīsi. Cauri neizlauzīsies, bez sīvas pretestības neatņēmsi viņiem kailo dzīvību.

CETURTAIS SKATS.

1.AINA

(Kāju mazgāšanas laikā Nācarietis ar stingru skatienu uzlūkoja Jūdu).

Ne visi jūs esat tīri.

MĀCEKĻI. Vai tā ir kāda līdzība, skolotāj?

NĀCARIETIS. Nē, tā ir balta patiesība.

(Tad Jēzus ņēma maizi, svētīja, pārlauza un deva to saviem mācekļiem, un sacīja: “Ņemiet, ēdiet. Tā ir Mana miesa.” Un Viņš ņēma kausu, pateicās, deva to tiem un sacīja: “Dzeriet visi no tā. Jo tās ir Manas jaunās derības asinis, kas par daudziem tiek izlietas grēku piedošanai. Bet Es jums saku: Es no šī laika vairs nedzeršu no šiem vīna koka augļiem līdz tai dienai, kad Es to ar jums no jauna dzeršu sava Tēva valstībā”).

NĀCARIETIS. Es nerunāju par jums visiem. Es zinu, kurus esmu izredzējis. Lai tas raksts piepildās: “Kas ar mani maizi ēd, tas mani min ar kājām.

(Neviens neturēja Jūdu aizdomās, tomēr mācekļi ievēroja, cik skumdināts izskatījās Nācarietis. Visi turpināja ēst klusēdami, domādami smagas domas.)

NĀCARIETIS. Patiesi, es jums saku: viens no jums mani nodos!

PĒTERIS. Kura sirdī varētu dzimt tik neģēlīgs nodoms?

(Ar vismokošākajām izjūtām mācekļi cits pēc cita jautāja: “Taču ne es, Kungs? Bet Jūda sēdēja kluss kā kaps.)

JĀNIS *(dziļi noskumis, atklāti vaicāja)*. Kungs, kurš tas ir? Neturi mūs ilgāk biedējošā neziņā!

NĀCARIETIS. Kas ar mani mērc savu roku bļodā, tas mani nodos. Cilvēka Dēls gan aiziet, kā par viņu rakstīts, bet vai tam cilvēkam, kas nodod Cilvēka Dēlu! Tam būtu labāk, ka nemaz nebūtu dzimis.”

(Jūdas divainā klusēšana tagad visu skatienus pievērsa viņam. Jautājumu un pārsteiguma saucienu jūklī Jūda nebija sadzirdējis, kā Jēzus atbildēja uz Jāņa jautājumu, bet, lai izvairītos no mācekļu pētošajiem skatieniem, arī viņš mēģināja izlocīties kā pārējie).

JŪDA. Taču ne es, Rabi?

NĀCARIETIS *(ar uzsvaru)*. Tu to teici!

(Apmulsumā par viņa nodoma atklāšanu Jūda steidzīgi piecēlās, lai atstātu telpu).

NĀCARIETIS. Kādu plānu esi izperinājis, to dari drīz!

(Kad tie jau tuvojās Eļļas kalna pakājei, Nācarietis bija pārņēmušas dziļas skumjas).

NĀCARIETIS. Jūs visi šinī naktī pret mani apgrēcināsit, jo stāv rakstīts: „Es sitīšu Ganu, un ganāmā pulka avis izklidīs.”

PĒTERIS *(dedzīgi protestē)*. Un, ja arī visi apgrēcinātos, tomēr es ne! Esmu taču tavš uzticamākais māceklis, tavš balsts, ja neesi to piemirsis!

NĀCARIETIS. Es gan paredzu pretējo: šinī naktī, pirms gailis otrreiz dziedās, tu mani trīskārt aizliegsi. Tava āda tev šķitīs svarīgāka par manu mācību, manu personu, mūsu ilgām pēc labāka laikmeta tautai.

PĒTERIS. Kaut man būtu līdz ar tevi jāmirst, es tevi nekad neaizliegšu...esmu gatavs uz visu...un vēl vairāk!

NĀCARIETIS. Tā tas tautas vēsturē iekārtots un atkārtojas: līderis kā Mozus apgaismo līdzgaitniekus, līdzskrējējus un paver viņiem varenas iespējas, turpretī līdzgaitnieki padodas vājības mirklim un pieviļ līderus. Un tu, Pēteri, šim likumam nebūsi izņēmums.

PIEKTAIS SKATS.

1.AINA

(Tad Nācarietis aizgāja uz vietu ar nosaukumu Eļļas kalns un saviem mācekļiem teica: "Palieciēt šeit, kamēr es Dievu lūgšu." Pēterim viņš atzinās: "Mana dvēsele ir noskumusi līdz nāvei. Esiet nomodā par mani." Un, atgājis akmens sviēdiena attālumā, Nācarietis krita pie zemes un lūdza, ja tas varētu būt, lai tā stunda viņam aizietu garām.)

NĀCARIETIS *(klusī murminot)*. Vai tā ir taisnība, ka Velnu virsnieks kūdīja mani pret tevi, Tēvs? Es izārdītu savu dvēseli, lai Tēvu pasargātu no ievainošanas! Piekļausos tev, Tēvs, ja tāda ir tava griba, bet, lūdzams, nevajag mani pārveidot! Tiešām Belcebuls mani virzīja uz pazudināšanu, paļaudamies, ka cilvēciski salūzīšu kā niedre vējā? ..Nav vērts, Tēvs, mani pašlaik cienīt!

2.AINA

(Viņa sviēdri kā asins lāses pilēja uz sausās zemes, kas tos alkdamā dzēra. Viņa mācekļi bija aizmiguši un neviens nestāvēja sardzē, kamēr no pilsētas lēnām šurp virzījās augstā priestera Kajafas norīkotie gūstītāji ar lāpām un romiešu karavīru atbalstīti.)

BELCEBULS. Vai tev mani padomi ir skādējuši? Vai no manis nekā neesi aizguvis cilvēku dzimuma pulgošanā?

NĀCARIETIS. Tādi padomi ir kā indīga migla, ko purvs izgaro.

BELCEBULS. Liegsi man izplesties? Atceries, kā ļaudis baumoja: tu izdzenot ļaunos garus ar paša velnu virsnieka palīdzību. Draudēsi, kaut pašam tūlīt tvarstītāji ieradīsies pakal?

NĀCARIETIS. Protams! Kā var sātans sātānu izdzīt? Ja nu tavējie paši savā starpā būtu sanīdušies, tad tev drīz gals klāt.

BELCEBULS. Esmu tev parādā par savu izveicību. Man bija izdevīgi, kā tu tērēji spēkus, iztēlodamies sevi par vidutāju starp tumsas spēkiem un tavu atriebīgo Tēvu.

NĀCARIETIS *(skumji)*. Tu, tumsoni, atprasīsi tautai viņas Dievu? Atkal sāksies zemošanās Zelta teļiem – Baāliem un Aštartēm. Ļaunuma lielkungs dvēselē gļēvos cilvēkus izlieto par saviem aģentiem, lai apstrīdētu katru manu prasību. *(sirdssāpēs)*. Vai tu nejoko Tēvs pēc visa, ko esmu veicis? Es uzskatu, ka modrībai tu ļaudis norūdīsi, lai viņi nekristu izmisumā pēc manas aiziešanas. ..Tēvs, iemāci man aizstāt pašam sevi un ignorēt bailes, kas uzbrūk no visām debespusēm.

BELCEBULS *(ieplaukājis Nācarieti, ar izsmieklu)*. Danco ar savu krustu, kas tev tik ļoti patīk!

NĀCARIETIS. Atlaid dvēseli! Tev nav pār mani varas, citādi kliegšu!

3.AINA

(Abi notupjas uz ceļiem.)

NĀCARIETIS *(strauji)*. Tēvs, izpestī mani no šīs stundas! Dari tā, lai man šis rūgtais biķeris ietu secen!

(ar manāmu bravūru). Sev atgādinu, ka mana dvēsele ir viņa pavēle.

4.AINA

(Balss iz padebešiem, zeltītiem slīpiem stariem plūstot). Dēls, es tevi pagodinu!

NĀCARIETIS. Apskaidro mani, Tēvs, lai dēls apskaidro tevi!

BELCEBULS (sadrūmis). Ir junda, aizliec kādu vārdu sava Tēva priekšā par mani!

NĀCARIETIS (lēni). To tev nevaru apsolīt. Diemžēl, tava nākotne nav tikai no manis atkarīga.

BELCEBULS. Kā tā?! Kaut mani dēvē par cilvēka apsūdzētāju grēkos un tevi par liecinātāju, tomēr pie Otrās atnākšanas tieši tev būs vara nošķirt pazudināmos no saudzējamiem? Tad jau soģis un apsūdzības turētājs būsi tu? Kur paliks tava cilvēkmīlestība?

NĀCARIETIS. Tos, kas mani atzīs pasaules priekšā, arī es atzišu Tēva priekšā. Ja kāds mani aizliegs, tam Tēva valstības vārti būs mūžam aizslēgti. Nespekulē ar jēdzieniem, tādiem kā mīlestība! Tev mīlestība aizstāta ar atkritušās cilvēces pirmmātes Lilitas pielūgšanu seksuālās orgijās.

(Sajutis eņģeļa spārnu vēdas).

NĀCARIETIS. Es nelūdzu par pasauli, bet par mācekļiem, ko Tu man esi devis, jo viņi ir tavi, Tēvs.

SESTAIS SKATS.

1.AINA

(Nāca Jūda, viens no divpadsmit, un viņam līdzi liels ļaužu pulks no augstajiem priesteriem un tautas vecajiem ar zobeniem un nūjām. Bet nodevējs bija tiem devis paroli: “Kuru es apkampšu, to tūdaļ apcietiniet!”

Un pietuvojies Nācarietim, viņš sacīja: “Esi sveicināts, Rabi,” un pieklāva viņu ap pleciem sev klāt. Bet Nācarietis pavaicāja: “Draugs, kāpēc tu esi šeit? Vai nebija nekādas iekšējas aiztures, vismaz mūsu kopīgo pārdzīvojumu un disputos negulēto nakšu vārdā? Vai viegli radi šo izdevību?)

NĀCARIETIS. Jūda, vai tu skūpstīdams nodod Cilvēka Dēlu?

(Uz to Jūda samulsis izdvesa). Kā tu to zināji jau tad, kad Pashā svētkos reizē ar tevi iemērcu savu roku bļodā?

NĀCARIETIS. Nolasīju pēc tava skatiena.

JŪDA. Vai esmu pārpratis un tev ar to neizdaru vērtīgu pakalpojumu?! Pat knislis dažkārt var iekustināt veselu sniega lavīnu.

Kāpēc lai Jūda īstajā brīdī neizrādītos mūsu Dievam noderīgs, kad tev jāapvieno Jūdeja ar Samariju? Tauta liksmi tevi kronētu par jūdu ķēniņu, ja tu tagad parādītu vēl vienu brīnumu, kas romiešu leģionāros viestu apjukumu.

Ka tikai Pēteris un tas otrs mani nesavaldībā nesacērt gabalos!

(Pēteris dusmās izrāva zobenu un mēģināja aizstāvēt savu Kungu, bet augstā priestera kalpam viņš nocirta tikai ausi. Kad Nācarietis to redzēja, viņš atbrīvoja savas rokas, kuras cieši turēja romiešu kareivji, un teica: “Diezgan! Pietiek!”, aizskāra un dziedināja ievainoto ausi. Nācarietis pagriezās pret Pēteri).

NĀCARIETIS. Pēteri, bāz savu zobenu makstī, jo visi, kas ņem zobenu, no zobena aizies bojā! Jeb vai tu domā, ka es nevarētu lūgt savu Tēvu, lai Viņš man tūlīt atsūtītu vairāk nekā divpadsmit leģionu eņģeļu? Jā, katra mācekļa vietā pa veselam leģionam!

Vai tad man neizdzert to biķeri, ko mans Tēvs man ir nolīcis?!

Belcebuls gar jums abiem snaikstījās vairākas nedēļas, taču tevi tas pakļāva vienā mirklī. Pēterim toties pietiks ticības atgriezties un kļūt par manas baznīcas pamatakmeni.

Ja tevī, Jūda, ir tāda iedoma, ka izlēmi pareizi, kāpēc arī man nebūtu tiesības būt konsekvēntam? Atsakoties no valdnieka vai karavadoņa amatiem, kas ir tik nepastāvīgi finālsacensībās starp Rietumu un Austrumu pasaulēm.

JŪDA. Varbūt varu vēl ko vērst par labu? Uzdošu citu par tevi, aizbildinādamies, ka lāgā nesaskatīju krēslā – šaudīgos lāpu atspīdumos. Jebkurš no mācekļiem labprāt tevis dēļ ietu cietumā vai atdotu savu dzīvību, varu par to galvot.

Tu mani izslēgsi no savu mācekļu vidus arī tad, ja tevi atsvabinās pēc pārrunām ar Annu un Kajafu?

NĀCARIETIS. Nevar diviem Kungiem izdabāt un turklāt savu ādu pasargāt. Draudzība tev bija līdzeklis tavai karjerai. Tu pārsviedies uz pretējo nometni, tiklīdz pavērās iespēja uzkalpoties pie aprobežotajiem farizejiem. Varbūt pa kluso iestājies Hēroda partijā? Nav augsta izglītība māsa svētotam raksturam. Mani negrasās atbrīvot, bet gan notiesāt uz personīgās liecības pamata.

Jūda, ir par vēlu nožēlot, jo šī nožēla ir no tavas mazdūšības un nav patiesa.

(Redzot, ka Nācarietis lāva sevi apcietināt un saistīt, mācekļi pārbijās. Tie jutās apkaunoti, ka viņš pieļāu tādu negodu pret sevi un viņiem. Sašutumā un izbailēs Pēteris ieteica visiem glābties un, tam paklausot, mācekļi Nācarieti atstāja likteņa varā un bēga.)

2.AINA

(Jūdas Iskariots pēcāk devās pēc viņam apsolītajiem trīsdesmit sudraba grašiem, bet mantzinis ar naudas zutni bija aizgājis uz prieka māju, nodevēja algu neatstādams. Jūdam ausīs ilgi atbalsojās drauga un skolotāja Nācarieša vārdi: “Ja tu to nebūtu darījis, viņi šo nelietību nespētu pastrādāt. Kur tava dūša izkūpējusi, ja Svētā vakarēdiena laikā tā posies uz bruņotu sacelšanos, lai mani kronētu? Knapī tiki atturēts no šī izlēciena.”)

3.AINA

NĀCARIETIS. Tēvs, zinu: ja Jūdasa nebūtu, viņš būtu jāizdomā? Bet kāpēc tu izraudzījies vienu no maniem tuvākajiem un uzticamākajiem līdzgaitniekiem, par ko biju gatavs savu dzīvību atdot vai ik dienas, un ar ko dalīju maizes doniņu. Jūtos, kā būtu atplēsts vaļā, pievemt dvēseli un pēc tam aizsūts ciet. Žēlums un vienlaikus bezspēcīgas dusmas pret viņu man paralizē gribu un saduļķo manu garu. Atvaino mani, ja nepareizi rīkojos, kad viņu nolamāju par “nabaga nelgu – nodevēju” un ja tas viņam krentīs!

4.AINA

JŪDA (pakritis pie zemes ārpus Jeruzālemes). Es esmu grēkojis, nododams nenoziedzīgas asinis. Priesteri man nirdza sejā; kas viņiem par daļu pie tā! Varbūt kaut nedaudz varēšu mīkstināt savu grēku, ja iegūto naudu ziedošu templim. Par to pabaros izsalkušos vai nopirks kvēpināmos kulta ceremonijām.

Kāpēc gan Tēvs, kurš, pēc Nācarieša teiktā, esot visvarens un varot komandēt pat divpadsmit eņģeļu leģionus, man nesasēja gribu, nenolēmēja rokas vai nelika man sapūt sērgā jau zīdaiņa vecumā?!

Vai pie visa vainīgs ir velns vai vadātājs, kurš mani apkrāpis?

Esmu tāds necilvēks, ka manu vārdu lietos par lamuvārdu visas nākamās paaudzes...

(Par vienu glēvulības mirkli Jūda bija nolādēts un viņam atlika tikai nomaļā birzītē pakārties.)

BELCEBULS. Nu re – Dievs nav žēlsirdīgs, ja jau Jūdasa noraksta zaudējumos, kā arī nav visvarens, jo bez Jūdasa Nācarietis neveiktu savu misiju.

SEPTĪTAIS SKATS.

1.AINA

PILĀTS. Es piesaucu visvareno Romas impēriju lieciniekos, ka es šai cilvēkā neredzu vainas.

JŪDI. Ja viņš nebūtu vaininieks, mēs nevestu viņu tavā priekšā. Tad mēs to nokārtotu paklusām.

PILĀTS. Lūdzu – ņemiet viņu jūs un sodiet pēc sava likuma.

JŪDI. Mums nav likumīgi kādu sodīt ar nāvi.

PILĀTS. Pavēle – Tev nebūs nokaut, attiecas uz jums, bet ne uz mani. Ja būtu kaut mazākās aizdomas par kūdišanu uz dumpi vai Romas varas pamatu apdraudējumu, tad lai galvas ripo bez žēlastības! *(Pilāts iegāja atpakaļ zālē, pats pasauca Nācarieti un viņu uzrunāja).*

PILĀTS. Kāpēc tev ienākot zālē, manai godasardzei pīķi saliecās uz tavu pusi?

NĀCARIETIS. Tie salutēja.

PILĀTS. Kā – nedzīvi priekšmeti?

NĀCARIETIS. Izrādot cieņu.

PILĀTS. Kam?

NĀCARIETIS. Man kā tādai pagānu dievībai.

PILĀTS. Tev tas šķiet jocīgi?

NĀCARIETIS. Nē, mani tas garlaiko.

PILĀTS. Vai tu esi kronēts jūdu ķēniņš? Kur tavs varas zizlis?

NĀCARIETIS. Vai tu to saki no sevis, vai to jūdi ir par mani apgalvojuši?

PILĀTS. Es neticu nevienam jūdu vārdam, kas pilni ar slēptu viltu. Jūdu vadoņi tava likteņa izlemšanu novēla uz mani. Ko tu esi sadarījis, lai viņus tā aizkaitinātu?

NĀCARIETIS. Mana valstība nav no šīs pasaules. Jo – ja mana valsts būtu uz zemes, tad mani padotie cīnītos, un es nebūtu jūdiem nodots.

PILĀTS. Klusībā tu tomēr sevi uzskati par ķēniņu? Vai bērnībā esi traumējis galvu?

NĀCARIETIS. Tu pirmīt teici, ka es esmu ķēniņš – tam esmu dzimis un tā mērķa dēļ ieradies, ka man jānes liecība patiesībai. Un ikviens, kas no patiesības nāk, dzird manu balsi.

PILĀTS. Kas ir patiesība? – tikai abstrakts jēdziens, filozofu mīkla.

NĀCARIETIS. Patiesība šoreiz nāk no debesīm. Diemžēl, jūdi kārtējo reizi visu palaiduši gar ausīm.

PILĀTS. Tad jau nav patiesības uz zemes. Viss balstās uz Romas likumiem un nepārspējamo ieroču spēku.

NĀCARIETIS. Dzīve kļūtu daudz labāka, ja tie, kuri apveltīti ar soģa tiesībām, valdītu taisnībā un spriestu taisnu tiesu.

PILĀTS. Taisna tiesa – tas ir manā gaumē.

2.AINA

(Tad Pilāts atstāja Nācarieti zālē un izgāja laukā pie jūdiem).

PILĀTS. Es nerodu Nācarietī nekādu vainu.

JŪDI. Bet viņš sacīja – es varu sagraut Dieva templi un trijās dienās uzcelt par jaunu. To, kuru Zālamans cēla četrdesmit sešus gadus, viņš apņēmās sagraut un trijās dienās uzcelt.

PILĀTS. Jūs acīmredzami tīkojat pēc šā naivā cilvēka asinīm.

JŪDI. Viņa asinis šļāksies pār mums un mūsu bērniem. Mēs upurēsīm viņu, jo nevēlamies pieredzēt apspiesto slāņu sacelšanos.

(Pilāts sasauca kopā vecākos un rakstu mācītājus, priesterus un levītus, un uzrunāja viņus privāti).

PILĀTS. Es personīgi nesaskatu nekā jūsu apsūdzībā pret viņu sakarā ar slimnieku dziedināšanu un sabata miera traucēšanu, kas būtu nāves soda vērts.

JŪDI. Pie Cēzara dzīvības – ja kāds ir zaimotājs, tad viņš ir pelnījis nāvi, bet šis vīrs ir zaimojis To Kungu.

PILĀTS. Es nepazīstu Jūsu To Kungu un baidos, ka nekad arī nesastapšu.

(Tad Pilāts atkal pavēlēja jūdiem iziet no zāles un pasauca Nācarieti).

PILĀTS. Ko lai es daru ar tevi? Tu man esi uzgrūsts kā ripojošs akmens, kas no kalna veļas ar savu ātrumu, ignorēdams visus šķēršļus savā ceļā. Tevis dēļ sanīsties ar jūdu vadoņiem nav tālredzīgs politisks manevrs, kaut man ar savu naivumu esi simpātisks.

NĀCARIETIS. Dari, kā rakstos sacīts.

PILĀTS. Kas jūdu rakstos teikts?

NĀCARIETIS. Mozus un pravieši paredzēja manas ciešanas un augšāmcelšanos.

PILĀTS. Ciešanas tev sagādāt nav liela māka leģionāriem, bet par augšāmcelšanos kā Ēģiptes Ozīrisam varu tikai pasmaidīt.

JŪDI. Kam tu vēl uzklausi šā cilvēka zaimus?

PILĀTS. Ja šie vārdi jums šķiet zaimi, ņemiet viņu, vediet pie savas tiesas un sodiet pēc sava aprobežotā likuma.

JŪDI. Mūsu bauslis saka – viņam pienākas saņemt trīsdesmit deviņas rīkstes, bet – ja vēl pēc tam viņš To Kungu zaimos, tad nomētājams ar akmeņiem. Mūsu likums neļauj nevienu ar nāvi sodīt. Mēs gribam, lai viņš taptu krustā sist, jo ir pelnījis noziedznieka nāvi pie krusta.

PILĀTS. Nav iemesla viņu sist krustā un es tādu neceru atrast. Lieciet viņu tikai nopērt un sūtiet projām, kad viņš būs dabūjis labu mācību.

JŪDI. Visi šie ļaudis atnākuši šurp tieši ar tādu nolūku, ka viņam ir jāmirst.

PILĀTS. Kāpēc viņam būtu jāmirst? Mīkstāki sodi nav iespējami?

JŪDI. Jo viņš sevi pasludināja par Dieva Dēlu un Ķēniņu, tātad dubulta zaimošana.

PILĀTS. Kāds gan jums labums izliet nevainīgas asinis? Es nebūšu tāds āmurgalva, lai uz sevi uzņemtos atbildību par šo atklāto slepkavību un tādejādi izraisītu naida lēkmi pret romiešu kārtību.

3.AINA

(Pilāts uzrunāja pūli un teica tiem: Jūs zināt, ka jums pastāv paraža, ka man jums jūdu Lieldienās ir jāatbrīvo viens cietumnieks; Man ir krātiņā slavens cietumnieks – slepkava, ko sauc par Barabu, un Nācarietis, ko sauc par Kristu, kurā es nerodu nozieguma sastāvu, kas pelnītu nāvi. Kurš no viņiem jums ir prātā, ko man atlaist brīvībā?)

JŪDI. Atbrīvo mums Barabu!

PILĀTS. Ko tad man darīt ar Nācarieti, ko dēvē arī par Kristu?

JŪDI. Lai viņu sit krustā! Tu neesi Cēzara draugs, ja laidīsi vaļā šo vīru! Vai tu sliecies uz to, ka viņš būtu ķēniņš, nevis Cēzars?

PILĀTS. Jūsu tauta allaž bijuši musinātāji, un jūs kā vienmēr kūdīsiet pret tiem, kas jums ir noderīgi?

JŪDI. Mēs atzīstam Cēzaru par ķēniņu, bet ne dziednieku un lielceļu sludinātāju Nācarieti.
(Pilāts ņēma rožūdens trauku un nomazgāja rokas ļaužu priekšā).

PILĀTS. Es esmu šķīsts no šā cilvēka asinīm, vai redzat? Un tā tas paliks.

JŪDI. Jā, mēs apzināti uzņemamies visu vainu uz sevi.

PILĀTS. Tava paša tauta apsūdz tevi, ka tu sevi cel ķēniņa godā. Tāpēc es, Pilāts, piespriežu tev šausmīgu saskaņā ar iepriekšējo valdīšanu; tevi vispirms saistīs, tad pakārs krustā Golgātā, arī divus noziedzniekus līdz ar tevi, vārdā Dimass un Gestass.

NĀCARIETIS. Redzi, – arī tu esi tikai vēstures marionete.
(Aiz aizkariem paslēpies un lūr Belcebuls ļaunā priekā).

BELCEBULS. Iznīcināšanas mašīnērija ir iedarbināta, tā samals Nācariēša kauliņus. Pilāts ar savu garlaicības un neapmierinātas godkāres izraisīto migrēnu nav spējīgs pieņemt patstāvīgus lēmumus, bet iet notikumu pavadā.

ASTOTAIS SKATS.

1.AINA

(Bet iziedami tie sastapa cilvēku no Kirēnas, vārdā Sīmani; tie piespieda viņu nest Nācariēša krustu).

SĪMANIS. Tev pār pieri plūst asins urdziņas, ļauj man tās nosusināt. Tavš krusts manam trenētam ķermenim ir kā patīkama atslodze pēc slinkošanas.

NĀCARIETIS. Mani daudzas stundas pratināja un dauzīja bez mitēšanās, līdz atlika tikai tik spēka, lai nepaģībtu. Acīmredzot, mans uzdevums nebija šo krustu pašam aizstiept līdz Golgātai, bet caur tevi, taisnais vīrs, Tēvs mani apciemojis.

SĪMANIS *(bažīgi lūkodamies apkārt)*. Klausies uzmanīgi: tavi mācekļi un piekritēji no tuvējiem ciematiem ir šurp saaicināti un ir bruņoti. Tiklīdz radīsies piemērota situācija, centīsimies tevi atbrīvot, kaut simtiem mūsējo par Tavu ideju kritīs.
Tikai izturi un neskaties ne pa labi, ne pa kreisi!

NĀCARIETIS. Tikai Svētais gars spēj darīt brīvus. Jūs, šķiet, nenojaušat, kādi spēki te visapkārt viņo, kādas varas iesaistītas, lai mani upurētu blakus vienkāršiem slepkavām.
Ja jums kaut kas izdosies, tad Tēva vēlme būs mani glābt – par biedinājumu manas mācības pretiniekiem.

Es pat mušai pāri nespēju nodarīt, kur nu vēl iebliezt ar asu ieroci romiešu leģionāram, kādi ērgļi ir mūsu konvojā.

SĪMANIS. Pakrīti un neizrādi dzīvības pazīmes, kad tevi stutēs aiz padusēm. Pārējais lai paliek mūsu veiksmes algai.

NĀCARIETIS. Visus savus 33 gadus atdotu par iespēju dzīvot mierīga amatnieka dzīvi, taču tas Kungs mani agri gatavoja kam dižam. Es biju Dieva favorīts, ne viņa dusmu rīkste.

SĪMANIS. Vēl 110 soļi – skaiti līdz! Šīs sekundes būs mums visiem liktenīgas, atriebība pret iebrucējiem vīros burtiski burbuļo.

NĀCARIETIS. Kas pacels zobenu, no zobena kritīs. Romiešu neuzvaramo falangu jums neizdosies salauzt. Man ir neomulīgi raudzīties vecāku un naivās Marijas Magdalēnas sejā, māte izskatās mazliet nosirmojusi. Vediet viņus prom! Vēl pie krusta var Dieva eņģelis mani samainīt ar kādu, ja Tēvs pārvalda šo situāciju, nevis Viņa antipods.
(Viņi sasniedz Golgātu un Nācarieti piesit krustā).

2.AINA

(Nācarietis, karādamies pie krusta un kaudamies ar nežēlīgām slāpēm un sāpēm visos locekļos, sacīja: “Tēvs piedod tiem, jo tie nezina, ko viņi dara.” Un kareivji, viņa drēbes daļidami, kauliņus par tām svieda.)

BELCEBULS (slikti maskēdams izbailes). Tēvs ir paaugstināts tevī.

NĀCARIETIS. Jā. Vai es izskatos kā nelaiimes čupiņa?

BELCEBULS. Nē. Tu un tavi kristieši neizvairīsies no likteņa smagā āmura. Tavs izpirkums nepārtraukti būs jāatkārto.

NĀCARIETIS. Man pasaukt Tēvu, lai tu izbeigtu kult tukšus salmus? Es nespēju sakopot domas šim brīdim. Kamēr man veicās sludinot, arī Tēvs kļuva populārs neticīgo vidē.

BELCEBULS. Tomēr tu nevari noliegt, ka Dievs oponē cilvēka prātam!

NĀCARIETIS. Dievs gaida aiz durvīm, kamēr sataisām tempļi sevī.

BELCEBULS. Tev tas jāspēj vienam, bez Viņa atspaida, citādi cilvēce neizkulsies no Ievas un Ādama ievārītās ķezas.

NĀCARIETIS. Ne bez tavas līdzdalības čūskas veidā, ļaunuma autor! Tevis izplatītā grēka sekas var būt tikai nāve, verdzība un pagrimums. Vai dievišķs brīnums neapturēs šīs mokas? Tēvs, vai nav gana? Mans radītāj, kāpēc man jāveļ viss pasaules grēku smagums, ja tev tie ir tik viegli kā pūciņa?! Vai tāpēc, ka esmu idents ar cilvēci, viens no viņiem un daru to no brīva prāta? Ādams bankrotēja kā paradīzes apsaimniekotājs, man tā jāatjauno cilvēku sirdīs. Dieva plāns bija mani spēcināt ar Svēto garu, vienlaikus nelaupot elles sāpju un šaubu izklupienus?

BELCEBULS. Tavas misijas galvenā problēma ir tā, ka pēctečus atgrūdis tavas ciešanas pie krusta un aizēnos Dieva tēlu cilvēces apziņā. Dievs tiks uztverts kā sadists, kas spīdzinājis savu vienīgo dēlu. Turpretī mans priekšnieks un domubiedrs Lucifers dāļā cilvēcei visas zemes baudas, par to ļaujot viņu pielūgt – lepnībā, mantrausībā utt.

NĀCARIETIS. Mans Tēvs neatļausies atpūsties, iekams tumsas vara nebūs pilnīgi satriekta pišļos. Taču Viņš nevēlas nepastarpināti mainīt pasaules gaitu, tāpēc vienojāties par šādu kompromisa variantu. Man nav ziņu, vai Tēvam kāds no ķerubiem ko neiebilda šajā sakarā. Cilvēce nav tavs likumīgais laupījums, bet tai ir tiesības uz Dieva labvēlību.

BELCEBULS. Ja Tu esi visspēcīgš Dieva dēls, izrauj naglas un kāp zemē!

NĀCARIETIS. Varbūt es to spēju, bet tas nav no svara. Lielajos svaru kausos tiks svērti visi cilvēku grēki un salīdzināti ar ierakstiem debesu grāmatās; tikai ar manām asinīm tie nomazgājami. Čūska, es samīšu tavu galvu!

3.AINA

(Piesisti pie krustiem blakus Nācarietim,, laupītāji un slepkavnieki Gestass un Dimass žēlabaini uzrunā viņu).

GESTASS. Ja tu esi Kristus, atbrīvo sevi un mūs.

DIMASS. Kā tu nebīsties Dieva, kas ir nolēmis mūs šim sodam? Mēs patiesi saņemam pēc nopelniem un taisnīgu atmaksu par savu rīcību; bet Nācarietis — ko ļaunu viņš kādam nodarījis? Kungs, atceries mani, kad tu nonāksi tajā valstībā.

NĀCARIETIS. Patiesi es tev saku, ka jau šodien tu būsi ar mani Paradīzē, bet tev nāksies mūs uzgaidīt priekšelpā.

4.AINA

(Nācarietis izdvesa: “Man slāpst!” Tur stāvēja trauks ar etiķi; tie uzsprauda sūkli ar etiķi uz īzapa stiebra un to pacēla pie viņa mutēs. Etiķim ar lūpām pieskāries, svētais moceklis sacīja: Viss piepildīts!” Tad viņš nokāra galvu un saļīma. Sākās pirmsnāves konvulsijas. Paguva nodomāt: kāpēc Tēvs tik ļoti distancējās no manis agonijā?, tad viņam caur smadzenēm kā zibens izskrēja paša lūgums: “Tēvs, ņem manu garu savās rokās.”)

DEVĪTAIS SKATS.

1.AINA

(Strīds starp Luciferu un elles valdnieku Belcebulu par sagaidāmo Nācarieša ierašanos).

LUCIFERS. Gatavojies uzņemt pašu Jēzu no Nācaretes, kas dižojas, ka viņš esot Dieva Dēls un vēl esot arī vīrs, kas baidās nāves, un saka: Mana dvēsele skumst tikai par nāvi. Bez tam viņš mani pulka aizvainojis, tāpat daudzus citus: tos, kurus es padarīju aklus un tizlus, un arīdzan tos, kurus es mocīju ar dažu velnu palīdzību, viņš izārstēja ar savu vārdu; jā, un tos, kurus es tev nodevu mirušus, viņš ar varu tev atņēmis.

BELCEBULS. Kā vienā personā var sadzīvot dūšīgs valdnieks un vēl vīrs, kas bīstas no nāves? Jo visi šīs zemes varenie ir zem mana spēka pakļautības, kuru tu turi pakļautībā ar savu spēku. Bet, — ja viņš ir tik dūšīgs savā cilvēciskajā iedabā, es apgalvoju tev kā patiesību, ka viņš ir visspēcīgš savā dievišķajā būtībā. Līdz ar to, kad viņš saka, ka bīstas nāves, viņš izliek mums lamatas. Tas mums var nelāgi beigties.

LUCIFERS. Kā tu uzdrīksties paust šaubas un baidīties uzņemt šo Jēzu no Nācaretes, kas ir gan tavs, gan mans pretinieks? Kas attiecas uz mani, es viņu kārdināju un jaucu prātus savai vecajai jūdu tautai ar cītību un niknumu pret viņu. Es uzasināju pīķi viņa ciešanām; es sajaucu žulti un etiķi un liku, lai viņš to dzertu; es taisīju krustu, kur viņu piesist, un naglas, kas izsitamas caur viņa rokām un pēdām. Tagad viņa nāve ir izstieptas rokas attālumā. Mums jāatved šurp šis drosmīgais cilvēks — gan tev, gan man.

BELCEBULS. Tu man nupat teici, ka viņš man ar varu atņēmis miroņus. Tos, kuri bija šeit savākti, pirms tie atkal nonāca zemes virsū dzīvot, tika projām ne jau ar saviem spēkiem, bet ar Dieva lūgšanām, un viņu visuspēcīgais Dievs atņēma viņus man. Kas tad ir tas Jēzus no Nācaretes, ka ar viņa vārdu vien man atsavināti netaiķi, pat bez Dieva lūgšanām? Varbūt šis ir tas pats, kas man atņēma Lācaru — pēc tam, kad tas jau četras dienas, kopš bija miris un jau bija sācis gan smirdēt, gan pūt, un kurš, kā jau mironis, bija mans īpašums. Tak ar savu spēku viņš to atkal aizdabāja dzīvē...

LUCIFERS. Tas ir tas pats cilvēks, Jēzus no Nācāretes.

BELCEBULS. Es svinīgi lūdzu tevi to spēku vārdā, kas pieder tev un man, ka tu viņu nevestu pie manis. Jo visa mana bezdievīgā draudze uztraucas vienlaikus ar mani. Mēs nespējām aizturēt Lācaru, kad viņš noskurinājies vienā mirklī devās no mums projām un zeme, kurā gulēja Lācara mirušās miesas, viņu uzreiz izgrūda ārā dzīvu. Šobrīd es zinu, ka viņš ir visuvarenais Dievs, kas spēj darīt tādas lietas kā cilvēces Pestītājs. Mani māc bažas, ka viņš atbrīvos visus tos, kurus es turu cietumā neticībā un saistījis ar viņu grēku pinekļiem, un vadīs tos uz mūžīgo dzīvi.

2.AINA

(Kristus pienāk pie elles vārtiem, samulsums sakarā ar to).

NĀCARIETIS. Paceļat savus vārtus, ak, jūs valdoņi; un lai jūs taptu pacelti, ak, mūžsenie vārti, un Slavas Karalis tad ienāks.

BELCEBULS. Atkāpies no manis, Lucifer, ej laukā no maniem valdījumiem. Ja tu esi stiprs karotājs, cīnies ar viņu. Bet ko tu viņam vari padarīt?

(Un viņš atvadījās no Lucifera).

BELCEBULS (pavēlot saviem bezdievīgajiem virsniekiem).

Aizvāziet nežēlības misiņa vārtus un stipriniet tos ar dzelzu stieņiem un cīnieties drosmīgi, citādi mūs saņems gūstā!

SVĒTIE. Atver tos vārtus un ņem nost šos dzelzu stieņus; jo tu tagad tapsi gūstīts un tev nav spēka. Tu, derdzīgais un smirdošais elles valdnieks, atver šos vārtus, lai Slavas Karalis var ienākt: jo viņš ir tas Kungs pār debesīm un zemi.

(Nācārietis izgāž elles vārtus un sarauj svēto važas).

3.AINA

(Nācārietis mīda kājām Nāvi, sagrābj pašu elles valdnieku Belcebulu aiz čupra un pieķēdē visdziļākajā bezdībenī, bet Ādamu paņem sev līdzī aiz rokas - uz debesīm).

NĀVE un BELCEBULA virsnieki. Mēs esam tevis gūstīti, tu, šķietams, izmantoji mūsu apjukumu Tā Kunga priekšā. Kas Tu esi, kam nav ne zīmes no samaitāšanas, bet šis skaidrais izskats, kas pilnībā pauž Tavu dižumu, kuru Tu, redzams, vēl neņem vērā? Kas Tu esi, tik spēcīgs un tik vājš, tik dižens un tik sīks, viduvējība un vēl augstākā kaluma kareivis, kas spēj pavēlēt kalpa vai vienkārša zaldāta izskatā? Slavas Karalis, mirušais un dzīvais, lai gan krustā sistais? Kas gulēja miris kapā un dzīvs nokāpis pie mums, un pie tavas nāves visa radība drebēja un visas zvaigznes kustējās, un tagad Tu gribi savu brīvību nest starp miroņiem un viest sajukumu mūsu karapulcos? Kas Tu esi, kas atbrīvo gūstekņus, kurus turēja ķēdēs viņu iedzimtais grēks, un sniedz tiem viņu sākotnējo brīvību? Kas Tu esi, kas izplata tik mirdzošu un dievišķu gaismu pār tiem, kuri ir kļuvuši akli no grēka tumsības?

BELCEBULS. Patiesi, zeme šai zemākai pasaulei, kura iepriekš bija vienīgā mūsu īstenība un no kurienes mēs saņēmām nodevas, līdz šim nebija mums sūtījusi tādu mironi. Kāpēc ar tādu drosmi pūlies izpētīt mūsu mājvietas, un ne tikai nebīsties mums draudēt ar bargu sodu, bet arī centies izglābt visus pārējos cilvēkus no važām, kurās viņus turam?

NĀCARIETIS. Neģēlīgais pekles pavēlnieks, es ar tevi jau izrēķinājos virs zemes – savas cilvēciskās eksistences laikā. Tūlīt tev atņemšu visu melno spēku un neviens par tevi neiestāsies! Lucifers ir aizbēdzis kā zaķpastala.

4.AINA

Belcebuls, elles valdnieks, kaislīgi izlamājas ar Luciferu par Nācarieša vajāšanu un viņa atvešanu uz elli. Nācarietis uz visiem laikiem dod Belcebulam pārākumu pār Luciferu kā atlīdzību par Ādama un viņa dēlu līdzņemšanu.

BELCEBULS. Ak, tu, sabrukuma valdniek, Belcebula sakāves un izraidīšanas vaininieks, Dieva eņģeļu izsmiekla upuri un visu taisnīgo lāsts! Kas tev lika tā rīkoties? Tu siti krustā Slavas Karali un caur Viņa postu mums solīji visai daudz labumu, bet kā muļķis neapjēdzu, kas no tā iznāks galu galā. Un tagad, lūk Nācarietis ar sava mirdzošā dievišķuma skaidrību liek bēgt visiem briesmīgajiem tumsas un nāves spēkiem. Viņš sagrāva mūsu cietumus no spārēm līdz pamatiem, atbrīvoja visus gūstekņus, atsvabināja visus saistītos, un visi, kas sākotnēji stenēja zem savu moku jūga. Tā vien liekas, ka esam viņu dievlūgšanu sakauti. Nav cilvēces daļas, kura būtu palikusi mūsu pakļautībā, bet visi miroņi nekaunīgi met izaicinājumu mums. Ak, Lucifer, tu visu nolādēto valdniek, bezdievju un pakļiņu tēvs, kā tu uzdrīkstējies viņu pielaist tik tuvu, redzot, ka mūsu cietumnieki līdz šim allaž ir bez pēdējās cerības uz atbrīvošanu un dzīvību? Priekšniek, Lucifer, tu lielais elles apgabalu pārvaldniek, visus savus sasniegumus, ko tu iemantoji pie aizliegtā koka un Paradīzes zaudēšanas, tu nupat esi laidis zudībā ar krusta koka palīdzību. Lucifer, visu ļaundaru valdniek, nāves radītāj un lepnības avot, tev pirmajam atprasīs par Nācarieša ļaunajiem noziegumiem. Tad tu atskārtīsi, ka viņš nav vainīgs nevienā ievēribas cienīgā pārkāpumā, lai mirtu. Kāpēc tad tu uzdrošinājies bez iemesla un taisnības sist viņu krustā un novest lejā mūsu valdījumos nevainīgu un godprātīgu cilvēku, tādejādi pazaudējot visus pasaules vaininiekus, bezdievjus un netaisnos?!

NĀCARIETIS. Ļaunuma radītājs Lucifers uz mūžiem būs tavā, Belcebula, pakļautībā, Ādama un viņa dēlu vietā, kuri pieder man. Jūs tagad esat amatos samainīti vietām.

5.AINA

Nācarietis ņem Ādamu pie rokas, pārējie svētie sadodas rokās un viņi uzkāpj ar viņu Paradīzē.

NĀCARIETIS. Nāciet pie manis, visi jūs, mani svētie, kas ir radīti manā veidolā, kas ir aizliegtā augļa koka, velna un nāves nolādēti. Tagad dzīvojiet no mana krusta koka; velns, pasaules valdnieks, ir uzvarēts un nāve ir pārspēta. Miers ir ar tevi, Ādam, ar visiem taviem taisnīgajiem pēctečiem, kas ir arī mani.

ĀDAMS (*mezdamies Nācarietim pie kājām, ar asarām, pazemīgā valodā*).

Es vēlos tevi cildināt, Kungs, jo tu mani pacēli augšup un neļāvi mani ienaidnieku izsmieklam. Mans Dievs, es saucu uz tevi un tu mani esi dziedinājis. Ak, Kungs, kas esi izcēlis manu dvēseli no kapa, – tu mani uzturi dzīvu, ka es bedrē neiekrītu. Jel dziediet Tam Kungam, jūs, visi viņa svētie, un pateicieties, suminot viņa svētumu.

(Nācarietis pastiepa roku, pārmeta Ādamam un visiem svētajiem krusta zīmi).

6.AINA

Nācarietis aizved Ādamu pie erceņģeļa Miķeļa. Te pienāca kāds vīrs, bēdīgā skatā, nezdams krusta zīmi uz saviem kamiešiem.

SVĒTIE. Kas tu esi? Pēc tava izskata spriežot, tā kā zaglis; un kāpēc tu nes uz kamiešiem krustu?

DIMASS. Jūs pareizi runājat, jo es biju zaglis, kas uz zemes pastrādājis visas iespējamās ļaundarības. Un jūdi sita mani krustā kopā ar Nācarieti; un es ieraudzīju apbrīnojamas lietas, kas notika, viņu sitot krustā. Es noticēju, ka viņš ir visu lietu Radītājs un un visuvarenais Ķēniņš, un es viņam lūdzu, teikdams – Kungs, atceries mani, kad tu nonāksi savā valstībā. Viņš drīz izpildīja manu lūgumu un sacīja man: patiesi es tev teicu – vēl šodien tu būsi ar mani Paradīzē. Viņš man deva šo krusta zīmi, teikdams: nes to un ej uz Paradīzi; un ja eņģelis, kas ir Paradīzes sargs, tev neļaus

ienākt, parādi viņam krusta zīmi un saki viņam: Nācarietis, kas tagad ir krustā sists, ir nosūtījis mani šurp pie tevis. Kad es to pastāstīju eņģelim, kas bija Paradīzes sargs, viņš tūlīt atvēra vārtus, ielaida mani un novietoja mani Paradīzē pa labajai rokai.

ENĢELIS. Paliec šeit – priekšstelpā, Dimass, uz īsu brīdi, kamēr Ādams, visas cilvēces tēvs, ienāks, – ar visiem saviem dēliem, kas ir svēti un taisnīgi kalpi Nācarietim, kas sists krustā.

SVĒTIE. Esi svētīts, Visuvarenais Dievs, mūžīgā labuma Tēvs un žēlsirdības Tēvs, kas parādījis tādu labvēlību tiem, kas Viņa priekšā ir grēcinieki un uzņēmis Paradīzes līdzcietībā, un nolīcis tos pie Taviem plašiem un garīgiem krājumiem garīgotā un svētā dzīvē. Āmen.

DESMITAIS SKATS.

1.AINA

(Kad no Debesīm pie kapa ieradās spēcīgais eņģelis, tam pievienojās otrs, kas ar savu pulku bija sargājis Kunga ķermeni. Pirmais eņģelis novēla akmeni, bet otrs iegāja kapā un atraisīja apsējus no Nācariēša ķermeņa. Tomēr Nācarietis pats ar savām rokām salocīja katru audekla gabalu un nolika to savā vietā.

Pirmajā nedēļas dienā agri no rīta, kad vēl bija tumsa, Marija Magdalēna nāca pie kapa un ieraudzīja akmeni no tā noveltu. Tad viņa skriešus devās pie Sīmaņa Pētera un otra mācekļa, ko Nācarietis mīlēja, un sacīja: “Viņi to Kungu no kapa paņēmuši, un mēs nezinām, kurp viņi to aiznesuši.”

Raugoties tukšajā kapā, viņas sirds bija bēdu pārņemta, bet, ielūkojusies dziļāk, tur, kur Jēzus bija gulējis, viņa ievēroja divus eņģelus – vienu galvgalī, otru kājgalī. “Sieva, ko tu raudi?” tie viņai vaicāja. “Viņi manu Kungu paņēmuši, un es nezinu, kur viņi To likuši,” Marija atbildēja.

Sakņupusi pie kapa ieejas, viņa apgriezās un redzēja Nācarieti stāvam, bet nezināja, ka tas ir Viņš.)

NĀCARIETIS. Sieva, ko tu raudi? Mitējies jel! Ko tu šeit meklē?

MAGDALĒNA *(domādama, ka tas ir dārznieks)*. Ja tu esi Viņu aizstiepis augsto priesteru uzdevumā, tad atklāj, kur Viņš ir paslēpts, lai mēs Viņu atgūtu!

NĀCARIETIS. Kāpēc jāklaūšina pie mirušajiem pēc dzīvā, kurš aizgājis pats uz savām kājām? Tikpat kā neesmu ar augstajiem priesteriem pazīstams.

MAGDALĒNA. Tad tu man, svešinieks, nekā nevari palīdzēt. Es gaidīšu, kad pārradīsies Pēteris un tad izziņosim meklēšanu pilsētā. Kurš gan lai tikotu pēc Skolotāja atdzisušajām miesām, par ko draud smagi sodi?

NĀCARIETIS. Vai tava sievišķā intuīcija ir mēma?

MAGDALĒNA. Kā tu to domā? Nedzesē lieki muti, kavēdams laiku noskumušai mazizglītotai sievietei.

NĀCARIETIS. Kāpēc tu netici tam, ka piepildījies praviešu pareģotais mats matā?

MAGDALĒNA. Ja tas ir tā, kā tu pārdroši apgalvo, kādi tam ir pierādījumi? Tiem, kas Viņu nevainīgu nokāva, ir iemesls Viņu neganti nīst, un tie, acīmredzot, Viņu ir kaut kur netālu nobēdzinājuši.

NĀCARIETIS. Un līķauts, kurā viņš bijis ievīstīts? Un smagie akmeņi, kuri no ieejas novelti sāņus?

MAGDALĒNA. Varbūt tev ir taisnība. Tu izturies kā daudz skolojies vīrs, kas tālas zemes apceļojis. Man pārējie kristiešu komūnā nepiedos, ja tevi nepierunāšu mums piedroties uz meklējumu laiku. Šeit man bija uzticēts viņa dārgās miesas svaidīt ar smaržīgām eļļām un mirrēm.

NĀCARIETIS. Vai tava ticība ir izžuvusi kā Galilejas jūras krasti sausuma periodā? Tu darbojies, lai tavas rokas nebūtu dīkā, bet ne nieka neiespēj...

MAGDALĒNA. Šķiet, ka arī tu, svešinieks, mani atgrūdīsi un mani izraidīsi no kopienas, kur Nācarietis bija

vienīgais aizstāvis, kad citi aiz muguras nievāja. Man kumos turpmāk sprūdis rīklē, ja nevarēšu atdot pēdējo godu savam acu gaišumam.

NĀCARIETIS. Kāpēc tu mani ietiepīgi uzrunā par svešinieku, kaut esi ar mani tikusies?

MAGDALĒNA *(iegrimusi atmiņās un aizklādama ar plaukstām seju)*. Izmet to no prāta laukā, ja atceries mani kā vieglas uzvedības sievieti. Tā sieviete ir apglabāta līdz ar mana Skolotāja labvēlīgo tuvošanos. Palikšu tev parādā par tavu uzmanību, ka mani tagad uzklausi, jo mana tikumība vairs man neļauj izpatikt vīriešu alkām.

NĀCARIETIS *(piepaceltā tonī)*. Kādus tu pierādījumus vēl gribi, sieva?! Esmu nokāpis mirušo valstībā un

izrāvis Sātanam indes dzeloni. Tas, ko tu redzi, Marija, nav redzes māns vai ilūzija, bet gan tavs draugs un padomdevējs veidots no miesas un asinīm.

MAGDALĒNA (*izbailēs no pārsteiguma*). Tātad tas ir noticis?! Rabi, vai mēs paliksim kopā, kā mana sirds ir ilgojusies? Varēsim dzīvot kā liela un līksma ģimene neviena nevajāti – tu un tavi mācekļi.

2.AINA

NĀCARIETIS (*atvadīdamies un izgaisdams dūmakā*).

Neaizskar mani, jo es vēl neesmu aizgājis pie Tēva! Bet ej pie maniem brāļiem un pavēsti tiem, ka drīz pārceļšos pie sava un jūsu Tēva un Dieva. Savā vietā līdz pasaules galam norīkošu Svēto garu, kas būs jūsu spirdzinājums un padomdevējs.

VIENPADSMITĀIS SKATS – PĒC N GADIEM

1.AINA

(*Dienas un naktis Marija pavadīja lūgšanā – nāca pie dēla kapa, kvēpināja šeit vīraku un locīja ceļus lūgšanā. Vienā no Golgātas apmeklēšanas reizēm Marijas priekšā nostājās Erceņģelis Gabriels un pavēstīja par viņas drīzo pāriešanu no šīs dzīves mūžīgajā, svētlaimīgajā debesu dzīvē. Par ķīlu Eņģelis iedeva Marijai palmas zaru. Ar debesu vēsti atgriezās Marija Betlēmē. Pēc lūgšanas Marija aizkvēpināja vīraku, un apustulis Jānis izdzirdēja balsi no Debesīm, kas beidza Viņas lūgšanu ar vārdu „Amen”. Dievmāte piezīmēja, ka šī balss nozīmē drīzu apustuļu un svēto bezmiesas spēku ierašanos. Ieejot pie Marijas pavadītāji ieraudzīja viņu skaistu sēžot uz guļas vietas, piepildītu ar garīgu prieku.*

(*..*) Pienāca trešā stunda, kad vajadzēja notikt Marijas aizmigšanai. Dega daudzas sveces. Apustuļi, dziedot ieskāva skaisti izgreznoto ordu, uz kura gulēja Marija. Viņa lūdza Dievu gaidot savu iziešanu un sava dēla Nācarieša atnākšanu. Pēkšņi atspīdēja neizsakāmā Dieva godības gaisma, kuras priekšā nobālēja degošās sveces. Ēkas augšdaļa it kā pazuda neaptveramās gaismas staros, un nonāca pats Nācarietis, daudzu eņģeļu, erceņģeļu, citu debesu spēku un taisno pīrmtēvu un praviešu dvēseļu, kas bija pravietojuši par vissvēto Jaunavu, ieskauts).

Ieraudzījusi savu dēlu, MARIJA iesaucās. „Mana dvēsele slavē Kungu un mans gars gaviļē par Dievu, manu Pestītāju, jo viņš uzlūkojis savas kalpones zemumu”
un, piecēlusies no ordas, lai sveiktu Kungu, paklanījās viņam.

NĀCARIETIS. Es tevi aicinu un sniedzu roku pretim.

(*Bez jebkādam miesīgām ciešanām, it kā patīkamā miegā, Marija atdeva savu dvēseli sava dēla un Dieva rokās. Tad sākās priecīga eņģeļu dziedāšana. Pavadot Marijas tīro dvēseli ar godbijību kā debesu ķēniņieni, eņģeļi sauca: „Priecājies, Dieva žēlastības pilnā, Kungs ir ar Tevi, tu esi svētītā starp sievietēm! Lūk, ķēniņiene, nāciet, veriet vārtus un viņu pazemīgi uzņemiet, Gaismas māti...” . Debesu vārti atvērās, Marijas svētlaimīgā seja spīdēja dievišķā slavā, bet no miesas nāca dievišķa smarža. Mariju sagaidot pēc debesbraukšanas pie liela balta goda krēsla, Nācarietis ir tērpiens sniega baltuma tunikā un purpura apmetnī, ar zelta kroni galvā).*

NĀCARIETIS. Māt, tev jau mājokļi sataisīti pēc grūta ceļa – varēsi atjaunot spēkus. Nemaz nav tik ilgs laiks paskrējis, kopš cilvēki savā paštaisnībā nogrāva zvaigžņu kāpnes.

MARIJA. Man patiesībā mazliet neērti – gan par tevis kaunināšanu, kamēr biju jauneklis, gan arī par to, kā daudzu skatītāju acīm pārsteigumā boloties, tu mani tik grezni uzcēli augšā...

NĀCARIETIS. Tā ir godīgi atlīdzināta alga debesīs – par tavu nevainojamo, sirdēstos mirkušo mūžu.

MARIJA. Vai manu cilvēcisko apveidu ļaudis nepiemirsīs?

NĀCARIETIS. Nē, pateicoties Svētā Gara darbam, tevi turpmāk atveidos zeltā, bronzā un marmorā. Tu tagad esi apveltīta ar spēju parādīties dažādās pasaules vietās vienlaikus un savā zemes dzīves veidolā.

MARIJA. Lai eņģeļi ar kora dziedājumu pauž tev mūsu bezgalīgo pateicību!

NĀCARIETIS. Ak, māt, tu biji pārāk laba starp zemes sievietēm! Atminos, kā jau trīs gadu vecumā tevi nolika uz altāra trešā pakāpiena, un Mūsu Tēvs izlēja pār tevi savu labvēlību, kad tu dejojai savām kājām. Tāpat vēlāk, kad no visas Jūdejas sasauca atraitņus, bet dūja tika izburta tikai no Jāzēpa rīkstes, kuram bija jānosargā tavu nevainību. Tu tempļa aizkaram tīru purpuru vērpī. Viss Izraēla nams tevi iemīloja. Visbeidzot Svētais gars tika izliets un Visaugstākā spēks aizēnoja tevi, nevainībā ieņemošu 14 gadu vecumā. Un tagad mūsu dzīves cikls noslēdzies.

2.AINA

BELCEBULS (*aizvilkdams aizkarus un ar krītu vilkdams zīmes uz koka tāfeles*). Tagad es palaidīšu tenkas, uz ko jūdi un romieši uzķersies. Visi trīs mēles par to, vai tiešām Marija no Magdalas dzemdējusi Nācarietim dēlu un Jāzeps no Arimatejas kuģī kopā ar viņiem devies trimdā uz gallu zemi – Marseļas ostu. Vēlāk visi mēļos, kā Nācarieša brūtes dēls saradoties ar franku karaļiem un meklēs viņa asins pīles, kas uzkrātas viņa kausā – kā kristiešu mūku izdomātu Svēto Grālu. Īstākie kumēdiņi!

BEIGAS. PRIEKŠKARS

LASI.LV

«NESAUCIET VIŅU PAR KAZANOVU!»

VĒSTURISKA TRAGĪKOMĒDIJA
VIENĀ CĒLIENĀ

2010.g.

GALVENĀS LOMĀS:

- 1. FABIĀNO KAZANOVA** – Džakomo Kazanovas brāļadēls ar atsperīgu gaitu un asiem sejas pantiem – ap 38 – 40 gadus vecs, progresējošas plikpaurības dēļ nēsā parūkas
- 2. ALBERTĪNO KAZANOVA** – 17 līdz 18 gadus jaunais dēls ar sievišķīgiem sejas vaibstiem, gariem lokainiem matiem
- 3. SILVIJA** – igauņu zemniece ap 20.g., ar mazliet likām kājām, rudiem matiem, augstām koniskām krūtīm un padilušā apģērbā, kas apgādā viņus ar visu dzīvei nepieciešamo

EPIZODISKĀS LOMĀS:

- 1. STELLA** – frivoli tērpta igauņu kuģa kapteiņa sieva, ap 30 gadiem, labi saglabājusies, seja klāta ar biezu smiņķa kārtu, krūtis paceltas ar korsetes palīdzību, kas savilkta tik spēcīgi, ka ik pa laikam jāievelk elpa, stāva frizūra
- 2. MARTS** – pasesns un grezni ģērbies igauņu vienīgā kuģa kapteinis, ap 35 gadiem, kam tiesības uzturēt kravu pārvadājumus ar kontinentu
- 3. Baronese ULRIKA FON ŠTEFENHĀGENA**
- 4. KRODZINIECE**
- 5. ZVEJNIEKI** – uzdzīvotāji, viens no viņiem atveido arī baroneses pastulbo sulaini Klausu

Sievietes balss, Vīrieša balss

VIETA UN LAIKS:

19.gadsimta sākums, Roņu (Ruhnu) sala Baltijas jūrā, kur izsūtījumā nabaga amatnieku Rūnišu ciemā ir F.Kazanova, otrā salas galā ir Kristāla ciems, kurā mīt bagāto igauņu un zviedru tirgotāju slānis. Kopskaitā ap 300 iedzīvotājiem, kuriem noliegts atstāt salu – bez rakstiskas valdības atļaujas.

PIRMAIS SKATS.

1.AINA

(Grezna istaba Vācijas pilsētas namnieces mājā).

KLAUSS (uznāk bailīgi, pieiet pie galda, atrod kundzes šalli, smaržo to un tīkminās). Ak..., Ulrika, dievišķā!

ULRIKA FON ŠTEFENHÄGENA (ieskatās vēstulēs, ko no galda nopūtis caurvējš). Klaus, savāc visas tās kaimiņu ķēngu zīmītes un sadedzini kamīnā! Kauns no viesiem. Un nomaini ziedu vāzēs ūdeni, pagalam sasmacis.

KLAUSS (padzēras puķūdeni, rāpodams pa zemi). Jā, kundze! Tīks darīts, kundze! (kāpjas atpakaļ).

ULRIKA FON ŠTEFENHÄGENA (atver mazu medaljonu, uzlūko sešgadīgu zēnu). Nevienas vēstules vienpadsmit gadu laikā....Mans puisīti, kā tev pašlaik klājas? (pieliek pirkstu pie lūpām, aplaiza tās). Vai neķītrais, zemiskais papucis Fabijs tevi nemērdē badā? (pieiet pie naudas lādītes, ieskatās tajā). Varbūt nosūtīt viņiem sudraba naudas zuteni? Ak, labāk citreiz...(iepūderē vaigus un sakārto parūku, tad griežas vieglā dejas solī kā galma ballē).

(SATUMST)

2.AINA

(Uznāk Silvija ar lielu pārtikas grozu, piesārtušiem vaigiem, mati atsprauti pakausī, līksmi dungo šo dziesmiņu:)

Ziedi, ziedi, ziedu pļava
Dzelteniem ziediņiem.

Audzi, audzi, brāļa māsa,
Dzelteniem matiņiem.

Mazajām meitiņām
Vējiņš matus plivināja:

Vai tādēļ plivināja -
Malkas būda galviņā?

Lustējam, līksmojam
Mēs, mazās zeltenītes -

Izaugušai liela bēda,
Maz pūriņa dibenā.

(Albertīno izseko meiču un novēro cauri biežam krūmājam, tikmēr Silvija noliek grozu zemē un vieglprātīgi dzenas pakaļ dzelteniem pavasara taureņiem. Albertīno sviež viņai ar čiekuriem, bet meiča nesaprot, no kurienes te radušies čiekuri. Jauneklis jož uz mājām, lai nonāktu turp pirmais. Silvija uzkavējas uz malkas cirtēja būdas sliekšņa, koķeti ieskatās spogulītī, kas paslēpts azotē. Paveroties durvīm, redzama malkas cirtēja būda, kas pielāgota vienkāršam vīriešu mīteklim ar divām lažām, vienu galdu, spoguļi un lādi ar drēbēm un grāmatām.)

ALBERTĪNO *(sākotnēji sastingst kā triekas dzelts, tad ilgāku brīdi tīkminās ap Silvijas maigo sejas ovālu, pēc tam aizgriežas kaktā, kur nesakarīgi un mulsi sausu seju susina ar divieli).*

SILVIJA. Sveiks, jaunekli, kāds tu smuidrs noaudzis!

ALBERTĪNO. O, Silvija, man prieks tevi satikt!

FABIĀNO (*pieceļas no gultas pussēdus, ķircinoši*). Kas tev grozā, Silvija?

SILVIJA (*nogurušā balsī*). It kā jūs nezinātu! Dienas deva pārtikas – žāvētas zivis, maize, baltvīns, siers un kliņģeri.

FABIĀNO (*pārmetoši*). Varēja jau tie zemnieki un amatnieki būt dāsnāki.

SILVIJA. Bet, kungs!

FABIĀNO. Zinu, ka viņi šīs klausas – apgādāt mani un dēlu bez atlīdzības – pilda nelabprāt. Tu gan esi lietpratīga meitene, Silvija.

SILVIJA (*atpletusi muti smaidā*). Jūsu mokas drīz beigsies. Vēl jāizcieš četri gadi no 15 gadu izsūtījuma termiņa.

FABIĀNO (*līdzcietīgi*). Tie sēņu veči tevi pavisam nodzenājuši bālā ģīmī.

SILVIJA (*minstinoties*). Kungs, es atzišos grēkā: kājas mani šodien nemaz negribēja nest...uz šejieni...

FABIĀNO (*pārtraucot*). Ļauj man uzminēt iemeslu!

ALBERTĪNO (*aizstāvot*). Tēvs, vai neredzi, ka viņa raudājusi baltas asaras?

FABIĀNO (*nosodoši*). Tu esi ieskatījiesies manā dēlā?

SILVIJA. Drīkst, es neatbildēšu? Ņemiet cienastu, klājiet galdu!

FABIĀNO. Neatbildi ar, klīrīgā jaunava!

ALBERTĪNO. Tēvs, viņa ir pārvērtusies par nervu kamolu...

FABIĀNO (*pavēlnieciski*). Izliec visu ēdmaņu uz galda un neskaties pār plecu, Albertīno! (*atpogā paklausīgajai Silvijai ņieburu.*)

SILVIJA (*atrāvusies nost un sāņis uz skatītājiem*). Kā tikumīga meitene labāk vērtos pa ziedošu puķu pļavu, nevis ļauju kādam noplūkt savējo!

ALBERTĪNO (*atskatās*). Ko tu dari?!

FABIĀNO. Skoloju tevi. Skaties – kā pavēries ņieburs uz viņas zeltainajām krūtīm.

ALBERTĪNO (*aizvēris acis*). Tēvs, man neērti viņas priekšā!

FABIĀNO. Labi, šodienas mācībstunda ir galā.

(*Silvija ar vienu roku paķer tukšo grozu, ar otru piespiež nodevīgo blūzi pie krūtīm un iziet laukā.*)

3.AINA

ALBERTĪNO. Esmu gandrīz pieaudzis. Varbūt beidzot atklāsi, par ko tevi notiesāja un mani līdz ar tevi izolēja no aristokrātu zelta jaunatnes dzīves?

FABIĀNO. Nemaz neprasi, – par savām dēkām plašāk tev nestāstīšu.

ALBERTĪNO (*pielabinoties*). Kāpēc tu, tēvs, esi tik bargs un nocietinājies?

FABIĀNO. Vēlos tevi pasargāt no sava likteņa atkārtošanas.

ALBERTĪNO. Mēs šeit veģetējam jau vienpadsmit gadus bez tiesībām pamest salu. Un arī tavi stāsti nemainās.

FABIĀNO. Dzīve ir gara un pakalpīga – ar laiku tu to ielāgosi.

ALBERTĪNO. Par ko viņi tevi tā sodīja?

FABIĀNO (*saērcināts*). Mēslu bambāļi! Viņi man piedēvēja lielu daļu no tēvabrāļa Džakomo noziedzīgajām avantūrām. Aprobežotie lauki. Uz Roņu salas sanākušas naidā divas zvejnieku sievas. Bārušās, bārušās, līdz viena pacēlusi brunčus un rādījusi otrai pliku dirsu. To noskatījušies daži vīri aiz laivām un klieguši: „Vai, tavu mellu dirsu!” Un tai līdz šai dienai viņu ģimene nes šo vārdu „mellirši”.

ALBERTĪNO. Vai tad tu ar svešām sievietēm, brūtēm neielaidies?

FABIĀNO. Ne gluži. Lasīju viņas kā atvērtas grāmatas.

ALBERTĪNO (*naiivi*). Un ko viņas no tevis vēlējas?

FABIĀNO (*gremdēdamies atmiņās*). Sapņot par savādāku dzīvi. Kuģot ar maniem debesu zvaniem.

ALBERTĪNO. Un kā tu tagad iztiec bez mīlas priekiem?

FABIĀNO (*aizsmakušā balsī, ielejot sev glāzi vīna*). Kāpinot sevī naidu pret viņiem. Man sirds krūtīs it kā būtu notrūkusi...

ALBERTĪNO (*rādot ar roku cauri sienai*). Un, ja tu no šīs salas izrausies brīvībā – atpakaļ Eiropas galmos?

FABIĀNO (*pieliekot pie lūpām vīna glāzi*). Sadošu sukas maniem tiesātājiem.

ALBERTĪNO. Izstāsti, tēvs, kādu galma anekdoti!

FABIĀNO. Kādās glaunās viesībās grāfa meita appirdusies. Viņai blakus stāvējis sulainis. Grāfiene piegājusi sulainim un teikusi, lai šis to pirdienu ņemot uz sevi. Sulainis tūlīt visiem pilnā balsī ziņojis: “To pirdienu, kas mūsu godājamai freilenei pasprucis, es ņemu uz sevi!” Freilene sarkusi kā biete.

ALBERTĪNO (*berzējot zodu*). Smieklīga situācija. Pastāsti vēl kādu!

FABIĀNO. Kāds muižnieks, liels izvirtulis, ar ielasmeitām nodzīvojis un nodzēris divas muižas un kuģi. Kad vairs nav bijis naudas, tad aizgājis pie pazīstamas maukas kaislības apmierināt. Bet viņa bez naudas nav ļāvusies. Tad muižnieks lūdzies, lai vismaz apskatīt ļaujot, ko viņa arī atļāvusi. Muižnieka apskatījis un teicis: „Tā ir visdziļākā jūra! Tur nogrima manas divas muižas un kuģis, ka ne mastu gali nav saredzami!”

ALBERTĪNO. Vēlos pārņemt labāko no tavām zināšanām, pieredzes Austroungārijas impērijas galma buduāros.

FABIĀNO (*noraidoši*). Kas vēl nebūs?!

ALBERTĪNO. Kā tas notiek – iegūt sievieti?

FABIĀNO (*dižodamies, abas rokas sānos iespiežis, krūtis izgāzis*). Vispirms paskaties viņā tā, lai viņas pašlepnums sarautos melns un maziņš. Pēc tam ar pirkstu galiem lēni un uzmanīgi caur kleitu uztausti viņas jutekliski vārīgās vietas. Pēc tam atrodi pieņemamus argumentus daļējai viņas auguma atkailināšanai. Pēc tam novērs uzmanību ar romantiskiem šļupstiem, meliem vai dzeju. Un visbeidzot – seko savai Kazanovas iedzimtajai iedvesmai...

ALBERTĪNO. Vai mīlas brīvkustībām ir kādi tautas radīti parupji apzīmējumi?

FABIĀNO. Ir gan – bīdelēšana, duršana, plaukšķināšana, plikpļekāšana, raicišana, stiķošana, šņaukāšana, uhcackāšana (*attēlo to ar kustībām, Albertīno ķēmojas pakal*).

ALBERTĪNO (*aizdomājies*). Kur gan šajā sūrajā stāvoklī lai atrod vēlīgu sievieti?

FABIĀNO. Kas mūsu „maizes mātei” ir ēnas puse?

ALBERTĪNO. Nē, viņas tēvam – amatniekam ir smaga roka. Turklāt viņa izturas pārāk piedienīgi.

FABIĀNO (*piekodinādams*). Nemaz nesaceries – esmu Silviju paglabājis priekš sevis! Manus padomus varēsi pielietot tad, kad izķeparēsies brīvībā no šīs nolāpītās salas.

ALBERTĪNO (*apzināti kaitinādams, slēpjoties aiz lādes*). Iespējams, Silvija uzcierējusi uz mani. Tevi, tēvs, viņa katrā ziņā atstums, aizbildinoties ar gadu starpību.

FABIĀNO (*pārlecis pāri lādei, sagrābj viņu aiz krekla un purina*). Ja tu ko tādu uzdomāsi, es par savu rīcību neatbildu! (*ieplaukā viņu*). Divi Kazanovas nevarēs sadzīvot zem viena jumta – par šauru! Izslēgšu no mantojuma! (*iegāž dēla sejā vīnu, kas palicis glāzē, Albertīno aiziet kaktā un apvainojies apsēžas uz lādes, neskatās tēvam sejā*).

4.AINA

FABIĀNO (*lepni*). Ja tu drīkstētu apmeklēt Rūnišu ciemu, tev – Kazanovu dzimtas pārstāvim starp sievietēm būtu jājūtas kā vanagam vistu kūtī.

ALBERTĪNO (*ar nožēlu*). Bet mums tas ir liegts.

FABIĀNO. Tieši tā. Citādi mēs piedzīvotu tādu nelādziņu, kā svešie kuģotāji – laimes meklētāji, kuri noenkurojās pie Roņu salas nepareizā gala.

ALBERTĪNO. Un viņus dārznieki ar krūmu dzirkļēm izrūnīja, bez sirdsapziņas pārmetumiem atstādami noasiņot uz krasta oļiem.

FABIĀNO (*apkampj dēlu, uzsit tam pa muguru un izsmējīgi*). Kuģotāju sievas gan viņi savaņģoja un kaitējās ar tām līdz Ziemassvētkiem, kamēr iedzina kapā ar savām pārmērībām.

(SATUMSUMS)

OTRAIS SKATS.

1.AINA

SILVIJA (dzied):

Melniem matiem, tumšām acīm
Ir mans mīļais draudziņš,
Neaizmirstams stāv man prātā
Viņa mulsais vaidziņš.

Vakarkrēsla pāri tūrumiem,
Jauneklis nāk uz ciemu,
Tuvu krūmiem pieliekdamiem,
Tumsā uzmeklē taku.

Sirds pukst meiņai karsti,
Notvīkst baltie vaigi,
Jūtot nākam savu draugu,
Ko tā mīlē maigi.

Tumsā pazaudējis ceļu,
Jauneklis apsēstas;
Suņi, pamanījuši viņu,
Sāka riet aiz sētas.

Nenocietās istabā'i,
Mīļam pretim steidzās;
Tēva nemanītai klusu
viņai izbēgt veicās.

Mīļais, suņu reju nobijies
Projām doties jau taisās,
Sētā iet tas izvairījies
Meiņu cieši turēt skavās

Vārti nočīkst ar meiņas roku
pati steidzās turpu pļavā,
Apkampa savu mīļu draugu,
Skūpstīt ilgi tad sevi ļava.

(Albertīno piesardzīgi klauvē pie vārtniem, jo bīstas Silvijas karstgalvīgā tēva. Pēc brīža Silvija iznāk, apmetusi biezu lakatu ap pleciem. Viņi iet rokās sadevušies. Vēlāk abi sēž pie melnrāja ezera krastā. Albertīno uz asa iesma uzvēris pāris nomakšķerētas zivis un cep tās).

ALBERTĪNO (grimstot skumjās). Brīžiem es vēlos nebūt dzimis. Upurēt savu dzīvību tēva atbrīvošanai.

SILVIJA (neizpratnē). Kas tev nekaiš? Tu dzimi glīts kā jaunais dievs, kas radīts maigam eņģelim, kura rudās cirtas pārvērtušās glāsmainā matu kritumā!

ALBERTĪNO. Tu man šķiet tikpat skaista kā māte, kuru zinu tikai pēc nostāstiem, bet nekad neesmu sastapis.

SILVIJA (bažīgi). Vai tavš tēvs ir bīstams ļaundaris, ka viņu tur šeit pat bez tiesībām sarakstīties ar piederīgajiem un draugiem?

ALBERTĪNO (lepojoties). Mans tēvs ziedojis pusi mūža sieviešu augstākajai baudai, mazāk nekā tēvocis Džakomo Kazanova. Ja var ticēt lielībnieka memuāriem.

SILVIJA. Kā gan no tā visa milzīgā baudas mākoņa, elsām un šņukstiem izvēlies tikai tu – viens bērns?

ALBERTĪNO. Tēvam bija savi izsargāšanās paņēmieni. Arī pārtrauktais dzimumakts un citronu šķēlītes.

SILVIJA (pazemīgi). Mūsu ciemā gan katrā ģimenē ir pa pieciem, septiņiem līdz deviņiem bērniem. Bērni ir svētība, kas ieņemti baudu laikā un vienmēr tā katra smīnošais ģimītis atgādinās par to nakti, kad nebija līdz citrona.

ALBERTĪNO. Kāpēc gan, lai arī tev nebūtu saderinātais?

SILVIJA (sadrūvējoties). Mani kopš mazotnes izsmēja par līkajām kājām, vasar's raibumaino seju un rudo matu kodaļu.

ALBERTĪNO (neticīgi). Vai tāpēc tu neesi apprecināma?

SILVIJA. Tagad esmu pazudināta, jo līdz jūsu aizbraukšanai pēc četriem gadiem man ciema vecākais uzlicis par pienākumu apkalpot jūs.

ALBERTĪNO (niknojoties). Kādēļ tas nav savienojams ar rimtu ģimenes dzīvi?

SILVIJA. Jo – esmu spītālīgā. Es palīdzu uzturēt tranus – Kazanovas, kas pārtiek no strādīgo ciemata amatnieku sanestā medus un ar lipīgiem vārdiem apvārdo tādas kā es...

ALBERTĪNO. Ko tu vari padarīt, ja tādi ir mūsu izsūtījuma nosacījumi?

SILVIJA. Jā, un naidis pret jums vēršas arī pret manām precību izredzēm un manu pāragri nosirmojušo tēvu, no kura aizvien retāk pārķ klūgu kurvjus, vāceles, skārbuļus, ķeseles un vīzes.

ALBERTĪNO (aptvēris viņas kājas, maigi). Vai esi apsvērusi iespēju aizbēgt....kopā ar mani?

SILVIJA (šauboties). Kurp mēs aizšmauksim bez viena dāldera kabatā? Varbūt meklēt, kas slēpjas aiz horizonta? (*paceļas uz pirkstgaliem*). Un dālderu vietā skaitīsim sviedru lāsītes pēc kaisles pilnām naktīm un dienām.

ALBERTĪNO (*drosmīgi, piesizdams papēdi pie zemes*). Es nakts melnumā atāķēšu zvejnieku laivu un airēsīmies uz kontinenta pusi.

SILVIJA (*rāda ar pirkstu denīnos*) Lai mūs krasta apsardze nošauj kā likumpārkāpējus?

ALBERTĪNO. Ņemu savus vārdus atpakaļ. Mēs varam ezera vidū uz pāļiem uzcelt sev būdiņu.

SILVIJA (*bēdīgi*). Tavs tēvs aiz nepacietības trinas, ilgodamies atgriezties Eiropas valdnieku galmos visā slavas spožumā (*atdarina Fabiāno gaitu*). Tevi viņš man neatdos – izputējuša amatnieka meitas salmu cīsu sildīšanai.

ALBERTĪNO. Dod man mutes! (*izstiepj lūpas uz priekšu, Silviņa ķircinot bēg no viņa, līdz padodas*).

SILVIJA (*skūpstā viņu lēni un apdomīgi*). Tikai neaizraujies un nepierodi!

(SATUMSUMS)

2.AINA

(*Ostmalas krodziņā pie letes sēž kapteiņa sieva Stella, pie vīna glāzes gaidot, kamēr piekraus kuģi ar vedamo. Fabiāno ar vienu margrietiņu rokā pienāk pie viņas.*)

KRODZINIECE. Neuzplijieties manai kundei!

FABIĀNO. Es vēlējos pasūtīt.

KRODZINIECE (*atmaigusi*). Vīnu, rumu, degvīnu? Sliktākajā gadījumā – alu?

FABIĀNO. Mirkli klusuma bez tavas nemitīgās varkšķēšanas.

KRODZINIECE. Kas tu tāds? Liela muiža man ar tevi mēles trīt.

(*Krodziniece sakārto priekšautu, sasien to stiprāk, tad aiziet pieliekamajā telpā pārkrāmēt vīna pudeles, pārskaitīt siera rituļus un maizes klaipus*).

STELLA (*paceļot balsi*). Esmu precēta, tikumīga sievietē – atšujies!

FABIĀNO (*padevīgi*). Šo mīlas puķi – margrietiņu uzmeklēju skrajās zāles kumšņos, lai Jūs lūgtu mani uzklausīt.

STELLA. Varu veltīt tev piecas minūtes savas uzmanības, labākajā gadījumā - septiņas (*izrauj vienu no margrietiņas lapiņām un noņem*).

FABIĀNO. Vairāk man nevajadzēs.

STELLA (*viltīgi*). Vēlies pārvest pāri kontrabandu, vai arī pajautāt, kas baudāmāks -vīns vai es?

FABIĀNO. Gan jā, gan nē.

STELLA (*lielīgi*). Mans vīrs ir ārkārtīgi bagāts, ne tikai ar tādu dārgumu kā es. Bet arī ar to, ka viņam ir kroņa monopols uz pārvadājumiem ar Ruhnu salu. Nelegālas preces ir sīks rūpals stubliem ļautiņiem.

FABIĀNO (*žēlojoties*). Mans dēls ir pelnījis ko labāku, nevis smakt šajā elles caurumā.

STELLA. Jūsu dēla audzināšana uz mani neattiecas; manī dominē sievišķīgie, nevis mātes instinkti.

FABIĀNO. VIŅŠ VAIRS NAV BĒRNS, GANDRĪZ KĀ VĪRIETIS.

STELLA (*slēpjot ieinteresētību*). "Gandrīz-vīrietis", tāds vēl nav bijis manā repertuārā. Un cik tad viņam gadu?

FABIĀNO. Pilni 16.

STELLA. Zaļoksnējs dēlietis, pff.. pati sula, kuru var iztecināt vien viegli uzpūšot, nu varbūt nedaudz pieskaroties ar lūpām...

FABIĀNO. Albertīno ir tajā vecumā, kad viņam jāiepazīst piedzīvojumi, gultas uzvaras, jāiemanto puni un vilšanās, citādi no viņa izaugs paipuisīts – bez vīrieša šarma atblāzmas.

STELLA. Vai uz šīs salas nav zemnieku skuķu, ko paspaidīt? Zemnieciskā vitalitāte un mīlestība pret dabisko briedinās Albertīno slēpto jaukumu, kas atšķirībā no tēva, bikls un neskarts kā tikko izaudzis telēns. Kurš tā vien lūkojas, kur piespiest savu silto sānu.

FABIĀNO. Jūs mani nesapratāt, augstdzimusi kundze.

STELLA. Neesmu augstdzimusi, bet vešerienes meita. Pilsonisku vārdu ieguvu līdz ar vīru.

FABIĀNO. Vienīgās cerības lieku uz Jums.

STELLA. Vai tavs dēls ir tik neglīts, pūtainis un bakurētais, ka zemnieces ar viņu nemeņģējas? Tavuprāt, es te veros tālumā pēc tāda kā viņš, kamēr mans vīrs gludu, nedaudz korpulentu vaigu un augsti paceltu galvu tur kuģa stūri rokās!

FABIĀNO. Man ir radi Eiropas karaļu galmos, kas sniegs Albertīno ietekmīgu protekciju, apgādās ar zeltu un sekmēs labu manieru apgūšanu.

STELLA. Nu tad sūtiet viņu uz kontinentu, kas jūs kavē?

FABIĀNO. Esmu par noziegumiem, ko neesmu izdarījis, notiesāts uz 15 gadiem izsūtījumā bez sarakstes tiesībām, bet dēls līdz pilngadībai tiek uzskatīts par daļu no manis.

STELLA (*noraidoši*). Un jūs vēlaties mani izmantot kā dēla brīvbiļeti uz kontinentu un aristokrātisku dzīvi nākamībā?

FABIĀNO. Naudas man pašlaik nav, ar ko Jums aizmaksāt par labvēlību un dēla pārvešanu.

STELLA (*uzvilkusies*). Neesmu teikusi, ka izrādīšu jūsu pirmdzimtajam šādu pretimnākšanu. Un runa jau nav par naudu, bet par maniem stingrajiem principiem, kuri reizēm mēdz „paslidēt” ...

FABIĀNO (*drebošā balsī*). Es riskēju, nākdams pie Jums uz šo šenķi, jo uz spēles ir viņa liktenis.

STELLA. Vai briesmas tiešām ir tik lielas, ka man pašreizējā jāupurē laulenes vainags?

FABIĀNO. Jā, un Jūs to varat apzināties – ja mani pieķers, izkārtojot dēla pārvešanu, tad mūs abus nogalinās pēc kara laika likumiem – bez tiesas un izmeklēšanas.

STELLA (*strīdoties ar sevi*). Kas jūsu dēla liktenī ir tik īpašs, ka man viņu jāglābj no kvelnēšanas šajā nomalē?

FABIĀNO. Albertīno ir Kazanova.

STELLA (*atplaukusi*). Jūs arī esat Kazanova, tas pats slavenais siržu laužējs, par ko mēļo gan pilīs, gan būdiņās jau nepilnus 80 gadus?

FABIĀNO (*cēli paklanoties un vēzējot ar cepuri*). Esmu ievērojamā Džakomo Kazanovas brāļadēls.

STELLA (*paņem no galda un aizkož ābolu*). Un esat pārliecināts, ka jūsu Albertīno kā ābols no ābeles tālu nekritis? Ka viņa spējas tiks vienlīdzīgi raudāt gaidās gan aristokrātes, gan zemnieces, kas izvērtītas solījumu pilnos pēļos, nespēs saprast, vai sapnis bija iezadzijs gultā...

FABIĀNO (*ar roku uzstīt pa bikšupriekšu*). Esmu par to drošs. Patīkamā alga par Albertīno pārvešanu uz kontinentu būs viņa pakalpošana Jums gultas pēļos.

STELLA (*kritiski*). Pricējājos, ka nepiedāvājat savas vīrišķās potences. Jūs esat aizdomīgs, nav izslēgts – aplipis ar *franču iesnām*. Ja īstais tēvs izsaka šādu tiešu priekšlikumu, tas ir apsvēršanas vērts. Došu Jums atbildi pēc mēneša šai pašā laikā, šai pašā vietā.

FABIĀNO (*paklanās un smīn*). Neaizmirstiet margrietiņu!

(SATUMSUMS)

3.AINA

(*Fabiāno aizsūtījis dēlu uz attālo ezeru pēc dzeramā ūdens. Ieaicinājis Silviju viņu būdā un ņemas to apvārdot*).

SILVIJA (*nes toveri ar tikko izmazgātu palagu, aizstāvoties kāpjās atmuguriski*). Gulēt? Gulēt jūsu būdā? Ne mūžam! Es ar Jums negulēšu, kungs, man zināma jūsu atbaidošā pavedēja slava. Un kā apķērīga zeltene no tādiem vairošiem līdzīgi odiem karstā naktī.

FABIĀNO (*pārmet krustu*). Nepārproti mani! Runa nav par manām iegribām.

SILVIJA (*noraidoši vicina rādītājpirkstu*). Man ciema vecākais piekodināja uzmanīties no jūsu ģimenītes grēcīgajām nosliecēm. Esmu protestante un katru nedēļu eju grēkus izsūdzēt.

FABIĀNO. Kā tu izturies pret manu dēlu?

SILVIJA (*pietvīkusi*). Tāpat kā pret jums, kungs – jebkurā laikā gatava pakalpot!

FABIĀNO (*tēlojot sapīkumu*). Esmu novērojis ko citu.

SILVIJA (*bailēs*). Ko tad?

FABIĀNO. Jūs esat bučojušies ezera meldrājā?

SILVIJA (*piesarkst, taisnojoties paslēpj seju delnās*). Viņš bija brāzmais kā viesulis, un es nespēju viņam turēties pretim. Viens mirklis un viņš jau atradās tik tuvu, ka nespēju neko bilst.

FABIĀNO (*uzslavējot*). Tu esi precību gados, tev krūšu gali burtiski pil no enerģijas un vaigi zied kā rozes. Vai vēlies viņu iepazīt kā savu vīrieti?

SILVIJA (*nezina, kurp skatīties, padevīgi*). Cik neērta sarunu tēma tādai kautrai meitenei kā es, bet pienākums liek teikt taisnību.

FABIĀNO (*pārslidīnot ar pirksta spilventiņu viņai pār lūpām*). Un teiksi baltu patiesību?

SILVIJA (*mīlošas sievietes balsī*). Vēlos viņam būt vienīgā, kaismīgā, mīlotā ik brīdī tuvumā, nevis maiss, ko pamīca un tūlīt aizmirst.

FABIĀNO. Vai tu nojaut, ka mans dēls vēlas to pašu?

SILVIJA. Albertīno man deva mājienu par kopīgu bēgšanu un būdiņas sliekšņu ezera vidū uz pāļiem, kur mūsu omulīgo ligzdiņu nespēs izjaukt neviens!

FABIĀNO (*iepriecināts*). Tad jau mēs esam uz pareizā ceļa un, pateicoties tev, mana dēla Kazanovas temperaments versmo kā vulkāns.

SILVIJA. Mans tēvs ir izputējies amatnieks un man praktiski nav pūra. Jūs nedosiet piekrišanu dēlam apņemt šādu nabadzi. Taču labsirdība, vienkāršība un koķetie vasaras raibumiņi uz degungala ir mana pūra bagātākā daļa!

FABIĀNO (*ar labvēlīgu smaidu*). Viss atkarīgs no tavas izturēšanās. Tu mūs apkalpo jau piecus gadus, esi apliecinājusi čaklumu un precizitāti.

SILVIJA (*noliecot galvu pazemībā*). Kā man jārikojas, lai jūs piekristu mūsu klusajai laimei, kungs?

FABIĀNO (*ar neķītru smīnu, vadādot viņu aiz rokas kā uz deju aicinādams*). Es jūs atstāšu divatā – tu viņu nofrizēsi, lai vairs neizskatās pēc sievietes ar savām cirtām. Es tev iedošu rūgtas muskusa smaržas, ar ko iesmaržināties (*lodā apkārt, lēnām iesmaržinot viņu ar flakonu*). Ja Albertīno palaidīs rokas, tu nedrīksti pretoties! Ja viņš neko neuzsāks, tad nav mans dēls un tu nedrīksti viņam uzplīties...

SILVIJA. Lai notiek pēc jūsu prāta! Cirtas kritīs līdz ar maniem rišu svārkiem. Muskusa smaržas reibinās, Albertīno pat nejutīs, kā nokļuvis svētlaimes alā..

FABIĀNO (*glaimīgi*). Man būs svēts tas cilvēks (sieviete), kas darīs labu manam dēlam.

(SATUMSUMS)

TREŠAIS SKATS.

1. AINA

(*Albertīno sēž uz krēsla ar linu divieli ap pleciem, blakus mutes bļoda ar karstu ūdeni, Silvijs pakāpusies uz maza ķebliša, griež viņam matus, kleita uzsieta augstāk, lai var redzēt viņas augšstilbus.*)

ALBERTĪNO (*atzinīgi*). Kur tu iemācījies tik meistarīgi griezt matus?

SILVIJA. Katru rudeni mēs ar dzirklēm cērpjam aitas.

ALBERTĪNO. Kurš griež matus tavam tēvam?

SILVIJA. Kad pietika naudas, tēvs gāja pie bārdzziņa. Kad grasis grasi sāka dzenāt, es pārņēmu šīs rūpes.

ALBERTĪNO (*pārmetoši*). Vai tu tišām uzspaudi savu kleitu tik augstu? Zinādama, ka neesmu pret tevi vienaldzīgs.

SILVIJA. Nē, šeit ir karsti un smacīgi, nevēlējos kleitu samērcēt, kamēr mazgāju tev matus. Kā tev kas tik aušīgs varēja iešauties prātā!

ALBERTĪNO (*pavēloši*). Paej soli vai divus uz priekšu un pagriezies, vēlos tevi kārtīgi aplūkot!

SILVIJA. Nerātnais Albertīno!

ALBERTĪNO (*caur zobiem*). Vai tu man paklausīsi?

SILVIJA (*čukstus*). Jā, pakļaušos (*paiet uz priekšu, pagriežas, paceļ kleitu augstāk, kniksē*). Un varbūt arī piekļaušos..

ALBERTĪNO (*aizsmacis no uzbudinājuma*). Tā ir labi.

SILVIJA (*atsāk matu griešanu*). Man bija garāka saruna ar tavu tēvu.

ALBERTĪNO (*satraukti*). Par kādu tematu?

SILVIJA. Par tavu nākotni.

ALBERTĪNO. Kāda man var būt nākotne uz nomaļas salas starp sēņu večiem?

SILVIJA. Tu aizmirsi pieminēt pašu galveno – mani, negantnieks!

ALBERTĪNO (*kā noskaldot vārdus*). Manam tēvam nav naudas, par ko uzpirkt krasta apsardzi, lai mēs varētu izmukt. Visu mantu viņam konfiscēja jau pirms tiesas. Tavs tēvs ir plīks kā baznīcas žurka. Kā mēs varētu sarīkot kāzas?

SILVIJA (*pielabinoties un pieliekot savu plecu pie viņa sāna*). Kāzas! Kāzas – kāds skaists vārds! Kāzu mielasts nav obligāts. Mācītājs ir manas ģimenes draugs un salaulās mūs vienkāršā ceremonijā. Kleitu tik baltu un tīru kā nevainību pašūdināšu pati, tavam ancukam izmērus jau zinu no galvas.

ALBERTĪNO (*šaubās*). Pār mani kā Damokla zobens karājas Kazanovu dzimtas vīriešu lāsts. Turklāt esmu katolis, bet tu – luterticīgā.

SILVIJA. Tu taču varētu mainīt ticības piederību – manis dēļ?

ALBERTĪNO (*neizlēmīgi*). Domā, ka tēvs mani par to nenolādētu un neizdzītu no šīs malkas cirtēju būdas? Tu Fabiāno nemaz nepazīsti – viņš var būt ļoti skarbs un principiāls, jo daudzas reizes Nāvi vaigā skatījis.

SILVIJA. Es pabeidzu tavu frizūru. Še, spogulis – apskati sevi!

ALBERTĪNO. Tev uz to ir nags.

SILVIJA (*koķeti*). Kā man par to atlīdzināsi?

ALBERTĪNO. Man ir tikai skūpstis, kaut labprāt tev uzdāvinātu saderināšanās gredzenu.

SILVIJA. Neesmu izlepusi – dod to, kas tev ir!

ALBERTĪNO (*pieklāvis klāt, sāk murdzīt krūtīs, skūpstā uz kakla bedrītes*). O! – jē!

SILVIJA (*pārvarot savu kautrību*). Tu esi iekarsis kā vīrietis?

ALBERTĪNO. Tu šodien smaržo tik labi kā nekad agrāk, mana līksme!

SILVIJA (*glāsmainā balsī*). Tā smaržo mīlošas sievietes sirds.

ALBERTĪNO. Uzskatīšu to par tavu atzīšanos.

SILVIJA. Tavs tēvs teica, ka es būšot svētā, ja spēšot tevi apmierināt (*paceļ rokas gaisā kā svētā, Albertīno saņem viņas rokas un abi uz brīdi tā sastingst, izbauda mirkli*).

ALBERTĪNO (*paceldams viņu uz rokām*). Nāc, šeit uz kušetes, es vairs nespēju valdīt zibeni savās biksēs!

(SATUMSUMS)

2.AINA

(*Skatītāju zāli šķērso, pēc tam uzkāpj pa trepēm un krogū iestreipulo divi jautri zvejnieki, krodziniece sakārto priekšautu, noslauka bāra leti ar lupatu un uzsmaida viņiem*).

ZVEJNIEKI. Lai iedzeram, lai svinam šais svētkos!

KRODZINIECE (*ar uzspēlētu laipnību*). Prāvi lomi? Daudz naudas ķešā?

ZVEJNIEKI. Kādi tur lomi! Draudzība – lūk, tā ir vērtība.

KRODZINIECE. Vai sievas jūs atkal izlikušas no mājām?

ZVEJNIEKI. Viņas atpūšas no mums, mēs no viņām...

KRODZINIECE. Kam par godu dzerat?

ZVEJNIEKI. Svešiniekiem, kas atskaloti līdz mūsu Roņu salas krastiem avarējušās tupelēs...Sievas viņus izrūnīja ar dārznieku dzirkļēm.

KRODZINIECE. Sāpīgi! Svešinieku mantas – tas jūsu loms?

ZVEJNIEKI. Mūsu mantkārīgajām sievām, kas liedz grasi grādīgajam.

KRODZINIECE. Kurš no jums tad šodien otram uzsauks?

ZVEJNIEKI. Uzsauks pats Neptūns, viņam lieli svētki.

KRODZINIECE. Atkal gribat, lai es ierakstu uz krīta? Neptūns saputrosies jūsu parādu grāmatās...

ZVEJNIEKI. Neapsmej Neptūnu, tad tavam krogam nebūs svētības!

KRODZINIECE. Ja parādi vēl pieaugs, nāksies kontrabandas ceļā man ugunsdziru gādāt.

ZVEJNIEKI. Mēs ar mieru. Tikai uzpravīsim dūšu, aizdrīvēsim laivās caurumus, pielabosim airus un aidā, jūriņā!

KRODZINIECE. Vai jūs spēsit aizlavīties garām krasta apsardzei, muitniekiem?

ZVEJNIEKI. Nemāci mūs – rūdītus zvejniekus laivā dirst!

KRODZINIECE. Ieliešu jums pa mēriņam degvīna, lai neatšālējās.

ZVEJNIEKI. Neptūns tev pateiks paldies, kazi – izprecinās...

3.AINA

(Pārrodas tēvs, atvelk aizkaru un ierauga uz zemes Silvijas pazaudēto zeķes prievīti, pasmaržo to. Vērīgi aplūko dēlu snaužam uz kušetes sasvīdušu, ar laimīgi apgarotu sejas izteiksmi. Visu saprot. Iziet ārā – krastmalā, kur iztālēm aiz sāpēm gaudo traumēti vīrieši.)

ALBERTĪNO (*mostoties viens istabā*). Tad tāda izskatās daudz aprunātā mīlestība! Kā aka ar miklām dimanta sienām, kā balts burinieks, kam masts ieduras taisni sirdī. Elpa aizraujas no visa izbaudītā ar Silviju, manu drostaliņu...

FABIĀNO (*atgriezies pasper ar kāju krēslu, zobgaļīgi*).
Neiztraucēju?

ALBERTĪNO (*sabijies*). Nē, tēvs, kas tev nāk prātā?

FABIĀNO. Kas šeit notika manā prombūtnē?

ALBERTĪNO. Kā kas? Silvija man apcirpa matus.

FABIĀNO. Un uzreiz devās projām?

ALBERTĪNO (*minstinoties*). Ū – nē, mirklīti vēl uzkavējās...

FABIĀNO. Vai tiešām mans dēls, diženās Kazanovu dzimtas atvase To dara tikai mirklīti?

ALBERTĪNO. Kādu pusstundu, varbūt.

FABIĀNO (*uzbrūkoši*). Ko tu dariji veselu pusstundu?

ALBERTĪNO. Slīdēju iekšā un ārā. Silvijai tur viss bija tik maigs kā rožu pumpurs, izmērcēts mandeļu eļļā...

FABIĀNO (*ziņkāri*). Guvi gandarījumu?

ALBERTĪNO (*nodūris acis grīdā*). Nespēju novaldīties, zibeņoju ar baltām putām.

FABIĀNO. Ak, baltās laika putas, kas ietin mūsu vēstures dižākos notikumus, sapāro karaļu dēlus un meitas un padara trakus karavadoņus (*vēzē savu zobenu lokiem pa gaisu*)!

ALBERTĪNO (*pagriezis muguru, lūdzoši salikdams plaukstas un raudzīdamies uz griestiem*). Vai tagad tu mani sodīsi, tēvs?

FABIĀNO (*neizpratnē*). Par ko lai tevi sodu?

ALBERTĪNO. Par to, ka rupji uzgūlu virsū Silvijai, neprasījis tavu atļauju.

FABIĀNO. Nekas liels nav noticis, tu kļuvi par vīrieti ar tev pieejamu lauku meiču.

ALBERTĪNO. Man viņa nav „lauku meiča”, solījos kā savai līgavai.

FABIĀNO (*dusmīgi*). Tā nu gan ir aplamība un ačgārnība, kam nav attaisnojuma.

ALBERTĪNO. Kur lai es uz šīs salas atrastu dižciltīgu meiteni?

FABIĀNO. Nav jau akmenī iekalts, ka visu mūžu būsi ieslodzīts šajā malkas cirtēja būdā.

ALBERTĪNO (*novirzot sarunu*). Ko jaunu redzēji krastmalā?

FABIĀNO. Nekā ievērības cienīga – atkal viens burinieks vētras izgrūsts krastā – sievietes sagūstītas, manta izlaupīta, bet vīri noasiņo un činkst, kā zīriņi sasaukdamies žēlabainā balsī...

ALBERTĪNO. Baisi!

FABIĀNO. Baisi būs tad, ja būsīm spiesti saradoties ar izputējušu amatnieku ģimenīti.

ALBERTĪNO (*mokoties sirdsapziņas pārmetumos*). Esmu meiteni pavedis. Lai izbēgtu no ciemata iedzīvotāju dusmām, nāksies Silvijas tēvam lūgt viņas roku.

FABIĀNO. Man tev ir padoms – samelojies, ka tavs tēvs gaida dārgu sūtījumu no kontinenta, tāpēc kāzas iespējamās ne ātrāk kā pēc diviem mēnešiem. Ja Silvija tevi mīl, necels brēku un būs savaldīga.

ALBERTĪNO (*ar atvieglojumu*). Atstāstīšu tevis teikto viņai – vārds vārdā.

FABIĀNO (*slavējot*). Man patiess prieks, ka netulājies frizēšanas dienā. Ar īsiem matiem tu man patīc labāk, mans brunču plēsēj!
(*sabužina Albertīno īsos matus, atzinīgi krekšķinot*)

(SATUMSUMS)

4. AINA

(*Silvija izkurinājusi pirti tēva mājās, ilgi šļakstina ūdeni koka ķipītī un mazgā kājas, lejoj uz tām no māla krūzes, tad tīksmi sev glāsta kājstarpī, atcerēdamās Albertīno pieskārienus*).

SILVIJA. Esmu tik laimīga – piepildīta ar jaunu dzīves trauksmi un gavilēm!

Mans tēvs aiz pārsteiguma novelsies no ķebļa, kad ieradīsies smalkais, iznesīgais Albertīno lūgt pēc manas rokas. Tas nekas, ka mums abiem nav mantas, vismaz tā nenostāsies starp mums un nenāksies pārnest, ka viens bagātāks par otru... Albertīno izturējās tieši tā, kā biju iztēlojusies savās jaunavas iedomās – maigi un bravūrīgi. Viņam ir iedzimts talants sievieti pacelt baudas kalngalos. Es biju ļoti gudra un tālredzīga, jo neatļāvos viņam toreiz meldru biezoknī, bet tikai tad, kad biju visu situāciju izrunājusi ar Albertīno izglītoto tēvu. Fabiāno ir pie manis pieradis un zina, ka atdos savu dēlu labā aprūpē. Būšu vīram uzticama un padevīga saimniece. Tas nekas, ka esmu trīs gadus vecāka par līgavaini. Ar laiku mūsu vecuma starpība izlīdzināsies. Ciemata ļaudis, sēņu veči – kā viņus sauc mans ilgotais, sākumā mūs zākās, bet vēlāk apskaudīs, ka esmu dabūjusi labu partiju – dižciltīgu vīru no Venēcijas republikas augstmaņiem. Ja dzīvosim taupīgi un Albertīno apgūs kādu pieprasītu arodu, iekrāsim mantu un uzcelsim paši savu māju. Kad viņa tēvu pēc četriem gadiem atbrīvos no izsūtījuma, Fabiāno dosies pie saviem radiem un varēs mums atsūtīt naudu, apģērbus vai mēbeles. Gribru, lai līgavaiņa tēvs ātrāk pamestu šo salu. Man kauns Fabiāno priekšā: esmu pirms vairākiem gadiem iekārojusi viņa atlētisko torsu, kad dzinu viņam bārdi un viņa baudkārās lūpas, kad drudža karsonī ar karoti izbaroju viņam zivju zupu vai auzu tumi. Viņš mani noteikti ir atšifrējis.

Cik gan jauki būt sievietei, suloties no atmiņām par mīļoto!

(SATUMSUMS)

CETURTAIS SKATS.

1.AINA

ALBERTĪNO (*ķircinoši*). Labdien, smukulīte!

SILVIJA. Labdien, mans apbrīnojamais mīļotais!

(*Albertīno samulsis izvelk no azotes grāmatu un izliekas, ka lasa*).

SILVIJA (*vīlusies*). Vai neapskausi mani, kamēr tavs tēvs nav mājās, pačubināsimies?

ALBERTĪNO. Ak, jā – protams!
(*pieceļas un piespiežas viņas mugurai, bet savaldās*).
Tēvs kuru-katru brīdi var pārrasties.

SILVIJA (*bažīgi*). Vai esi izsalcis, varbūt izslāpis?

ALBERTĪNO. Ne pārāk.

SILVIJA. Ne jau pēc zivīm un maizes, bet pēc...manis...

ALBERTĪNO (*nepārliecinoši*). Ļoti.

SILVIJA (*samiernieciski*). Tas mani ielīksmo un sabudina!

ALBERTĪNO (*vienaldzīgi*). Kā tavam tēvam ar veselību?

SILVIJA (*izbrīnīta*). Paldies, labi. Jaunu frizūru šim izveidoju! Arī pasūtījumu grozu pīšanā šomēnes ir pulka.

ALBERTĪNO. Tad jau nav par ko sūdzēties.

SILVIJA. Nav gan. Vai tu tēvam izstāstīji par to, cik tālu tikām tovakar?

ALBERTĪNO. Viņš jau nav akls – pats visu uzminēja.

SILVIJA (*pazemīgi*). Vai viņš tev ļaus precēt mani?

ALBERTĪNO (*slēpjot ļaunu smīnu*). Ļaus. Man ir labas ziņas – pēc diviem mēnešiem mans tēvs sagaidīs dārgu sūtījumu, kas atvieglos mūsu kopīgas dzīves uzsākšanu.

SILVIJA (*ar mīlas aizmiglotu skatienu*). Kad tu nāksi uz manām mājām, lai oficiāli lūgtu manu roku? Sirdi jau man esi atņēmis un iespundējis – lūk, šajā lādē. Jaunavas godu ar labu arī atdevu!

ALBERTĪNO. Pacieties! Pēc diviem mēnešiem to darīšu, tiklīdz vairs nebūšu plikadīda. Tas tavu kašķīgo tēvu noskaņos izturēties pret mani laipnāk.

SILVIJA. Redzu, ka par visu ar tēvu esat vienojušies. Tad jau man atliek tikai gaidīt (*noplāta rokas*).

ALBERTĪNO. Tā ir.

SILVIJA (*kārdinoši*). Jā, vēl kas – ja vēlies mani atkal pacelt baudas augstumos, gaidīšu tevi pēc nedēļas sestdienas vakarā pirms saulrieta – pie ezera uz sedziņas.

ALBERTĪNO (*draudīgi*). Mums jābūt piesardzīgiem. Neprecētas meitas, kas guļ ar vīriešiem, jūsu ciematā ar maisu galvā nogrūž no krasta – bangojošā jūrā.

SILVIJA (*skumdināta*). Mēs taču jau esam kā saderinātie. Viens otru bagātinām un ielīksmojam, tukšām kabatām, bet ar nākotni rozēm kaisītu! To ērkšķus nokniebsim un sevīm tik klausīsim!

ALBERTĪNO (*sarājot*). Neskrien notikumiem pa priekšu, to vēl nezina pārējie.

SILVIJA (*noglaudot ar plaukstu viņa galvu*). Noskūpsi mani uz kakla!

ALBERTĪNO. Viltiece, labi zini, kā mani kārdina tava bālā āda ar mazo dzimumzīmīti aiz auss ļipiņas.

(SATUMSUMS)

2.AINA

(Ciemata kārtības sargi izteikuši brīdinājumu vēstulē par to, ka Albertīno aizliegtā un netikumīgā sakara dēļ ar Silviju viņam aizmuguriski piespriests nāvessods, pienaglojot šo vēsti pie malkas cirtēja būdas ārdurvju stenderes kopā ar asiņainu baltā truša galvu).

FABIĀNO (*izlasījis un pārlasījis šo vēstuli*). Samilzt.

ALBERTĪNO (*piesēdis saulrietā uz trepēm*). Negaiss?

FABIĀNO (*drūmi*). Notikumi.

ALBERTĪNO (*bažīgi*). Vadāmi notikumi?

FABIĀNO (*pēc krietnas pauzes*)...Neparedzamas likteņa dievietes Moiras lamatas... (*Albertīno dodas iekšā gulēt*).

FABIĀNO (*aizsper prom truša galvu*). Še tev, še jums!

(SATUMSUMS)

3.AINA

(Pagājis apaļš mēnesis. Stella atkal dirn krogū. Fabiāno uzvilcis svētku drānas, apjozis zobenu un uzlicis cepuri ar pāva spalvu, cēli iesoļo krogū, uzpūš elpu Stellai pakausī).

STELLA. Tas esat jūs?

FABIĀNO. Vai negaidījāt mani?

STELLA. Un kādu atbildi jūs gribētu dzirdēt?

FABIĀNO. Apstiprinošu un iedvesmojošu.

STELLA. Es apsvēru visus par un pret, plucinot Jūsu margrietiņu.

FABIĀNO. Un?

STELLA. Par bija nospiedošā pārsvarā.

FABIĀNO (*stiepj uz priekšu vaļēju delnu*). Tad jau varam saligt?

STELLA (*nogroza galvu*). Ne tik strauji. Mani mulsina viena lieta.

STELLA. Nevēlos krāmēties ar nepieredzējušu, nezinošu zeņķi. Mans aizvien tvirtais augums radis pie prasmīgām rokām (*savelk uz augšu un sakārto korseti*).

FABIĀNO. Tas ir nokārtots.

STELLA (*uz sekundi pieskaras viņa jostas vietai*). Esat nodevis viņam savu izcilā mīlnieka pieredzi?

FABIĀNO (*izbāž kārdinoši mēli un klakšķina to*). To nevar nodot mutiski.

STELLA. Un arī ne rakstiski, ha, ha...

FABIĀNO. Manam dēlam laimīgā kārtā patrāpījās vientiesīga lauku zeltene, kas pagūlās apakšā kā seģene.

STELLA Lauku zeltene, vai es neteicu. (*skaita uz saliektiem pirkstiem*) Vienu vai vairākas reizes?

FABIĀNO (*saraucis pieri neglītās krunkās*). Vai tam ir kāda nozīme?

STELLA. Mani māc tīri sievišķīga ziņkārība. Ja nu iepatikas un paliek šai uzticīgs...

FABIĀNO. Manuprāt, ne vienu reizi vien.

STELLA. Vai viņas tēvs un radagabali necels traci, kad kavalieris no iesildītas gultas būs aizmucis?

FABIĀNO. Atstājiet to manā ziņā!

STELLA. Tātad – ko jūs vēlaties no manis?

FABIĀNO. Lai jūs kravas tilpnē pārvedat manu dēlu uz kontinentu, neviena nemanītu un piešķirāt viņam ceļa naudu līdz Vīnei, kur viņu sagaidīs mans brālēns.

STELLA (*kaulējoties*). Un ko es par to iegūšu? Nepieredzējuša puisēļa aizmigloto acu skatienu, kas alkst manu lūpu dvesmu sajust vēl un vēl? Vai apjaušat, ka es apdraudu savu laulātās kundzes reputāciju un sava vīra privilēģijas, transportējot izsūtīta noziedznieka dēlu?

FABIĀNO (*pielienot un viegli vibrējot gurnos*). Es savam dēlam iegalvošu, ka viņam jūs jāapmierina tik, cik jūs to vēlēsit un tā, kā Jums labpatiks.

STELLA. Vai viņš ir tikpat apdāvināts gultas kaujās, kā viņa tēvs un tēvocis?

FABIĀNO (*pārvelk ar roku pār rīkli*). Lieku savu galvu ķīlā!

STELLA (*piekrītoši*). Kādi būtu turpmākie norādījumi, lai sekmīgi izvestu šo pasākumu?

FABIĀNO. Nesauciet viņu par Kazanovu! Ne uz klāja, ne savā gultā. Nesauciet arī tad, ja viņš jums sniegtu pasakainu un neaizmirstamu baudu un tīksmi, ka sirds pa muti lēktu laukā... Nedēvējiet viņu par Kazanovu, lai viņš nekļūtu lepns uz savu uzvārdu un lai vēlāk viņam nesagādātu grūtības noliegt savu izcelsmi. Tā viņam varētu iezāģēt augstmaņu nenovīdības dēļ.

STELLA (*šauboties*). Ja jūsu dēls nebūs kolosāls, nesamaksājams, spožs gultā, jūs būsit mans parādnieks. Vēl nāksies atlīdzināt pašam..

FABIĀNO. Jūs mērķējat uz to, vai man rodas bažas par mūsu – „mīlas bruņinieku” reputācijas iespējamo apkaunošanu?

STELLA. Uz to pusi, ha, ha...

FABIĀNO (*apgaroti, patētiski*). Šī mīlas māka Kazanovu dzimtā pārdzimst pa vīriešu līniju, tas nav parasts talants, bet gan robežojas ar ģenialitāti un apmātību...Mēs pakalpojam visām Eiropas sievietēm vecuma grupā no 20 līdz 50 gadiem, reizumis pat pretēji mūsu pašu vēlmēm un apdraudot mūsu dzīvības – par mata tiesu no karātavām...(izliekas, ka cilpa savelkas ap viņa kaklu un ka sāk smakt).

(Stella iziet laukā ieelpot svaigu gaisu).

KRODZINIECE (*noklausījusies aizdurvē, pēkšņi iejaucas sarunā*). Tas ir briesmīgi – tā samaitāt mazgadīgu dēlu.

FABIĀNO. Neprasi, krogus meiča, – neko nepirkšu. Dēla audzināšanu paturēšu savā ziņā.

KRODZINIECE. Rūgumpods!

STELLA (*atgriežas un smīn*). Jūs patīkat tai apaļajai krodziniecei, tik viņa flirtē neveikli kā pa celmiem.

FABIĀNO (*saberzē plaukstas*). Ja man visi striķi trūks, zināšu, kur atgriezties...

(SATUMSUMS)

PIEKTAIS SKATS.

1.AINA

(*Albertīno, uzģērbis sava tēva goda drānas un paņēmis līdzī mantu maisu ar vērtīgām grāmatām, tiek paslēpts Marta kuģa tilpnē, pēc tam tiek ietērpts matroža svītrainajā triko*).

STELLA (*raudama aiz viņa triko gumijas un ar vienu kāju pavēlnieciski spiezdama viņa celi*). Tavs tēvs apgalvoja, ka esi atsities viņā. Pēdējais laiks par to pārlicināties!

ALBERTĪNO (*atgaiņādamies*). Jums mūsu radnieki dāsni atlīdzinās par manu glābiņu. Kā iztulkojama jūsu uzvedība, kundze?

STELLA. Vai Fabiāno tev nepastāstīja par vēstuli, nāvei nolemtais puisēn?

ALBERTĪNO (*sasprindzis*). Neko nestāstīja.

STELLA. Es varētu tevi uzrādīt varas iestādēm kā karstgalvi – bēgli un iegūt naudas balvu no kroņa.

ALBERTĪNO (*ar tēlotu aizvainojumu*). Man trūkst vārdu, kundze!

STELLA (*nīgrī*). Neesmu noskaņota ielaisties garās vārdu spēlēs. Šoreiz runāsim bez vārdiem.

ALBERTĪNO (*cerīgi*). Jūs mani izlaidīsiet tuvākajā krastā?

STELLA. Par kādiem nopelniem? Ja nevēlies, lai pasaucu matrožus un tevi nogrūž pāri bortam, tad saņemies, tītarbiksīt!

ALBERTĪNO (*stiepdams vārdus*). Uz ko sa-ņem-ties?

STELLA (*izbāzusi mēli*). Demonstrēt man savu mīlnieka māku – bez sevis taupīšanas...

ALBERTĪNO (*nobālējis aiz uztraukuma*). Ja to, man nezinot, apsolijs tēvs, tad esmu ar mieru.

STELLA (*palaiž zemāk no pleciem savu blūzi, ka atsedzas krūšu apaļumi, pagrūž Albertīno uz kajītes kušetes pusi*). Uzkarsē sevī vīrišķības ogli mans jaunais mačo! Uzkurini mani! Pārsteidz mani! Savaldzini mani – cinisku mātīti! Kura nepazīst ne mulsumu, ne mīkstumu...

ALBERTĪNO (*paņem viņu puspagriezionā uz rokām un atgulda*). Ar vieglumu!

STELLA (*kareivīgi aizlidina spilvenu pa gaisu*). Un ne mazāk kā trīs reizes šonakt!

(SATUMSUMS)

2.AINA

(*Silvija, nesagaidījusi savu mīļoto uz sedziņas pie ezera, ierodas izskaidroties ar Fabiāno*).

SILVIJA. Labrīt, nākamā vīra tēvs!

FABIĀNO (*ironiski*). Labrīt, čaklo meitēn!

SILVIJA (*ar sāpēm balsī*). Kurp jūs aizraidījāt Albertīno? Dzeramo ūdeni mēs varētu sanest divatā.

FABIĀNO (*strupi*). Albertīno ir tur, no kurienes nepārnāk.

SILVIJA. Paga, kā jūs teicāt, vai man ausis neklausā?

FABIĀNO. Tu nepārklusījies.

SILVIJA (*apsēžas uz klona grīdas, sagumstot*). Vai jūsu dēls ir sasirdzis, vai kas vēl ļaunāk – miris?

FABIĀNO (*nopietni*). Tev viņš ir miris.

SILVIJA (*šausmās*). Kā-ā-ā?! (*paģīb*st).

(*Fabiāno viņu elpina, tad papliķē pa vaigiem, Silvija pēc vairākām minūtēm atgūstas*).
Vai-i! Kā to saprast?

FABIĀNO. Tu vari mani nodot salas varas iestādēm, bet es palīdzēju viņam izbēgt no izsūtījuma posta un no jauneklā aušības – pāragrām precībām, ligzdas višanas ar tevi.

SILVIJA. Es jūs nenodošu, jo esmu pārāk pieradusi pie jūsu sabiedrības.

FABIĀNO. Vai tavs tēvs zina par intīmajām attiecībām ar Albertīno?

SILVIJA (*pazemīgi*). Varbūt viņam bija aizdomas, bet neko neesmu izplāpājusi.

FABIĀNO. Tagad tu baidies, ka nikns pūlis tev uzvilks maisu pār galvu un kā netikumīgu salinieci nogrūdis no klints?

SILVIJA (*drosmes uzplūdā*). Pamats baidīties tikai tad, ja tēvs viņus uzrīdīs.

FABIĀNO. Tēvs taču nav ieinteresēts tevi pazudināt.

SILVIJA (*taisnojoties*). Tēvs mani mīl ar sāpīgu mīlestību – kā tramīgs, viegli iespaidojams cilvēks (*sakrusto rokas uz krūtīm, trīc*).

FABIĀNO. Vai tu kādam ieminējies par saviem precību plāniem?

SILVIJA. Tikai mācītājam – svētdienas grēksūdžē, viņam nekas nav mīkla. Taču to sargā grēksūdzes noslēpums.

FABIĀNO. Mācītājs ir uz vienu roku ar ciematniekiem.

SILVIJA. Tad es sev no kauna padarīšu galu.

FABIĀNO. Nesteidzies ar kļūmīgiem spriedumiem!

SILVIJA (*pārejot pretuzbrukumā*). Esmu četras ziemas apmeklējusi draudzes skolu. Neesmu muļķa zoss. Dzīves pieredze neliela, bet vīrišķa smeķi baudījusi esmu!

FABIĀNO. Nekad tevi neesmu uzskatījis par dumju.

SILVIJA (*kritizējot*). Ar savu laipnību jūs mani apbūrāt un novedāt uz šļauba ceļa, kungs! Izmantojāt manu miesu kā uzskatāmu mācību līdzekli dēlam, piesmējāt un nolaupijāt manu kvēlāko un labāko dzīves draugu!

FABIĀNO (*skumji*). Albertīno ir Kazanova un viņam savs smagais ērkšķu ceļš ejams, viņš tāpat pie tevis nebūtu apstājies.

SILVIJA (*vīlusies*). Izsūtījumā uz salas viņam nebūtu kur sprukt un kā mīlošam vīram būtu jānodzīvo gadu desmiti ar mani. Kā arī jāpapildina dzimta ar duci bērnu (*pietupjas, apmīļo neredzamus bērnus*).

FABIĀNO. Es atcēlu izsūtījuma režīmu viņam, apdraudēdams mūs abus. Neslēpšu – to panācu ar kara viltību. Arī dēlam nebija zināmas visas pasākuma detaļas.

SILVIJA (*izmisusi*). Es bez viņa nedzīvošu, jo mana miesa ir atmodināta – kaist kā ugunīs. Nogalināšos mūsu mīlas piemiņas dēļ! Atdošu sirdi bangojošai jūrai, kas pukstēja strauji, ikreiz ieraugot Albertīno piemīlīgos sejas pantus! (*metas uz kraujas pusi*).

FABIĀNO (*satver viņu aiz rokas, noglāsta elkoni, nomierina*). Tev nav dūšas nonāvēties, nedz iegansa to darīt.

SILVIJA (*slauka asaras Fabiāno pastieptajā nēzdodziņā*). Ja čābiskais, sērīgais izskats mani nenodos, tad mācītājs var izstāstīt par manu noslēpumu. Ja mācītājs mani nodos tēvam, tēvs sakūdīs lauka tiesu. Tad jau labāk pašai noslicināties.

FABIĀNO (*ieliek to kabatā, neticīgi*). Ja tu būtu inteliģentāka, būtu lasījusi par Šekspīra Ofēlijas likteni, kura muļķības dēļ padarīja sev galu. Tas nav piemērots risinājums negaidītos dzīves sarežģījumos.

SILVIJA (*raustot plecus*). Kas cits man atliek?! Ak, dodiet šurp nēzdodziņu, tūlīt atkal asaras birs!

FABIĀNO (*uzvarētāja tonī*). Doties pie altāra un tikt sievas kārtā ar mani.

SILVIJA (*šauboties*). Vai tad jūs neesat precējies – iepriekšējā, bagātajā un daudzveidīgajā dzīvē?

FABIĀNO. Biju, bet franču baronese Žoržeta nomira dilonī (*atdarina mironi, gulošu uz muguras*).

SILVIJA (*sakāpinātā lepnumā*). Kāpēc jums šķiet, ka es tam piekritīšu? Vai vainojama mana bezbēdīgā jaunības dzirksts?

FABIĀNO (*apkampj viņu ap pleciem, pūš karstu elpu uz pakauša*). Es uzmanīgi vēroju tevi piecus gadus, kopš pārzini mūsu apgādi.

SILVIJA. Un kādi ir secinājumi, kungs?

FABIĀNO. Secinājumi ir nepārprotami – tu ilgstoši iekāroji mani, fantazēji par mums.
Arī mana dēla simpātijas iekāroji zināmā mērā, lai iespītētu man – par manu vienaldzību.
Vai ne tā?

SILVIJA (*padevīgi kniksē*). Jā. Jūs esat manu sirdi izlasījis – kā uz pusēm pārgrieztu ābolu ar brūnām, gatavām sēkliņām.

FABIĀNO (*iedvesmojoši*). Kad dēls būs sasniedzis Vīni, viņš nodos vēstuli brālēnam, kurš man atsūtīs kaudzi naudas. Es uzreiz vērsīšos pie tava tēva, lai izlūgtos tevi par savu saimnieci. Mēs varēsim pārceļties uz Kristāla ciematu – salas tālākajā galā.

SILVIJA (*kautrīgi*). Bet es vairs neesmu nevainīga un šķīsta, kungs!

FABIĀNO. Mans dēls tevi ir iedīdījis mīlas mākslā, pateicoties iedzimtai apdāvinātībai.

SILVIJA (*atzīstoties*). Es klusībā mīlēju jūs kā pirmo – kopš 14 gadu vecuma un pakāpeniski iekāre pret jūsu dēlu aizklāja šo mīlestību kā dēļu sienu. Gribēju savu nevainību pasniegt tikai Jums. Tā būtu likteņa dāvana – tik liega un gaidoša.

FABIĀNO (*konstatējoši, sizdams ar dūri pa savu delnu*). Tagad likteņa pavērsiens ir šo dēļu sienu sagāzis, iekāre pret Albertīno izbalēs drīz vien.

SILVIJA (*pazemīgi pieliekusi galvu, kārtu galdautu*). Jums, šķiet, ir taisnība.

FABIĀNO (*līksmi*). Uzklāj gultu, nāc manos apkampienos, man tik sen nav bijusi sievietē!

SILVIJA. Tūlīt, pavēlniek, tikai apmazgāšos!

(SATUMSUMS)

3.AINA

(*Uz kuģa kapteiņa kajītē pie brokastu galda sēž kapteinis Marts ar sievu Stellu, viņiem brokastis servē Albertīno, saposts kā sulainis, Marts vēlas aizpīpēt pīpi, bet tā vairākkārt apdziest*).

MARTS. Nezinu, vai bija pareizi paklausīt tavam untumam un Tallinas vietā griezt kursu uz Kopenhāģenu.

STELLA (*pielabinoties*). Mīlais vīrs, vai es tev bieži tādus gražus esmu lūgusi?

MARTS (*aizdomājies*). Nē, tas jau mani padara urbīgu un ausīgu...

STELLA. Kas vēl?

MARTS. Apkalpes dīvainā sačukstēšanās, redzot tevis nolīgto jauno sulaini, kas nenolaiž no tevis ne acu.

STELLA. Tu taču neturi mani aizdomās par laulības pārkāpšanu?

MARTS. Par to man maza bēda.

STELLA (*nikni*). Tev vienalga, vai es gūstu apmierinājumu dzimumdzīvē? Laulene esmu vienmēr – alkstoša jaunu lidojumu.

MARTS. Sievas pienākums ir klusu ciest un gulēt uz muguras ar izplestām kājām, kamēr vīrs nodara to lietu, nevis rūpēties par pašas labsajūtu.

STELLA. Tavi uzskati man nav nekāds jaunums. Pazīstu Tevi kā katru savu zeķturu sprādzīti, kad piespraust..kad iespraust...

MARTS. Mani vairāk uztrauc, vai šis sulainis – zaļknābis nav kāds spiegs vai politiskais bēglis. (*Albertīno dodas atpakaļ uz kuģa virtuvi, precētais pāris sāk griezt karbonādes gabalus*).

STELLA (*spēlējoties ar zelta ķēdīti ap kaklu*). Atzīšos, tas ir mans mīļākais.

MARTS (*griež karbonādi arvien nervozāk*). Šāda atzīšanās mani nepārsteidz. Tikai neiemīlies un neaizmirsti, ka Kopenhāgenas ostā mēs viņam izmaksāsim algu par divām nedēļām un uzteiksim šo vietu.

STELLA (*maigi iekniebj viņam vaigā*). Tu taču zini, ka nekad tev nerunāju pretim. Ne uz muguras guļot, ne pie galda sēžot.

MARTS. Protams, jo vešerienes meitai nav balss tiesību, ieprecoties smalkās pilsoniskās aprindās.

STELLA. Tevi pat neinteresē, kas viņš tāds un no kurienes?

MARTS (*smīnot*). Pieņemsim, ka tev uzdevu šādu jautājumu – mīļā miera labad.

STELLA. „Nesauciet viņu par Kazanovu!” – tāda bija jauneklā tēva griba, uzsēdinot viņu uz mūsu kuģa „Valzivs”.

MARTS (*pārsteigts*). Neparasts gribas izpaudums. Un kā tu viņu dēvē, kad apvij rokas ap kaklu jauneklīm savā kajītē?

STELLA. Par Albertīno Pavēze – uzvārdā no vecāsmātes puses.

MARTS. Kālab viņu nav ieteicams saukt par Kazanovu – skanīgā un populārā uzvārdā, kas apzīmē dižciltību?

STELLA (*līdzjūtīgi*). Jo šis uzvārds viņam ir kā iededzināts katordznieka zīmogs, kā kauna traips, nesmukums, ko nav iespējams nomazgāt kaut kāda tur Džakomo nedarbu dēļ.

MARTS (*kritiski*). Bet „Kazanova” viņam pavērtu daudzu salonu durvis, dotu lielu uzticības kredītu pie baņķieriem un augļotājiem.

STELLA. Tituls „Kazanova” jauneklīm vēl jānopelna, jāpierāda, ka ir tā cienīgs valkātājs. Ar neparastu apdāvinātību gultas dēkās kalnupejošai karjerai būs par maz, ja nepietiks loģiskā prāta.

MARTS (*uzpūtīgi*). Tiesa gan – 19.gadsimts ir naudas un aukstasinīgu aprēķinātāju laikmets, nevis mīlas un vazaņķu – sieviešu uzjautrinātāju laiks (*aizmet pa gaisu sudraba dakšīnu, aplūko salvešu turētāju*).

STELLA (*atgrūž šķīvi, pieceļas, apsēžas uz viena ceļa, noskūpst vīru uz vaiga un pakauša, pazemīgi*). Tāpēc es tuos pie tevis kā pie naudas klints, kā pie sava dimanta.

MARTS (*piebūdoši un uzsizdams ar plaukstu viņai pa dupsi*). Bet es pieveru acis uz tavām pārejošām mīlas alkām un sulainīšiem, kas tev mainās biežāk nekā izšūtie tērpi un korsetes.

(SATUMSUMS)

4.AINA

(*Silvija dzied, pagalmā barodama vistas, /fonogramma?*)

Tur, kur smilšu kāpās staltās priedes šalc,
Šņācot vētrai, zvejnieks jūrā zēģelē,

Tur no līgavaiņa vējš man vēstis nes,
Tur ir viņa lepnā, svešā dzimtene.

Visu, kas mīļš un dārgs, to jūra paņēma.
Mīļāko tēvs uz Vāczemi zagšus sūtīja.
Atstāja mani vienu, skumju nomāktu.
Dievs, vai kādreiz dzīvē viņu redzēšu?

Vientuļa gar jūras malu nu kļīstu es,
Noskatos, kā vējš viņu šļakatas nes.
Lido, mazā kaija, traucies tālu projām,
Saki sirdsmīlotajam, ka to gaidu mājās.

Trakojiēt un bangojiēt, plašās jūras rudenī -
Jel burenieku Ruhnu salas ostā iepūtiet!
Tad būšu brīva no skumjām un raizēm,
Jo man steigsies pretī tumsnējs bruņinieks.

Vējiņš kuģa mastos liegu dziesmu dzied.
Atmaigusī igauņu kaija taisās pie miera iet.
Dus uz krūtīm mīlā, nu ir skumjām gals.
Stiprāka par visām vētrām ir šīs mīlas balss.

(Ieiet iekšā, paceltā balsī strīdas ar tēvu. Dzirdams lūstošu mēbeļu un trauku troksnis. Fabiāno ierodas pie Silvijas ar tikko plūktu margrietīņu pušķi un sarkaviņu. Silvija pēc brīža izskrien laukā no tēva mājas noraudājusies un izplūkātiem matiem, basām kājām).

SILVIJA (*nomāktā balsī*). Vai redzi šo durvīs iecirsto cirvi? Tas varēja būt iecirsts tev mugurā...

FABIĀNO (*izbrīnīts*). Jā. Kas tavam tēvam lēcies?

SILVIJA. To viņš iecirta par biedinājumu tev, lai tu kāju nespertu mūsu necilajā mājoklī.

FABIĀNO (*maigi*). Vai viņš tevi sita?

SILVIJA. Nē, pārmācīja, pie viena ķerkdams: „Nedošu savu svētību vienīgās meitas laulībām ar vecu svešzemju blēdi! Vajadzēja pašai prasties godu... Rudmates kaisli jāspēj turēt grožos..”

FABIĀNO (*apbēdināts*). Un ko tagad?

SILVIJA (*aicinoši*). Nevilcināsimies izvest galā to, ko esam nodomājuši.

FABIĀNO (*sašļucis garā*). Tu nešaubies par savām jūtām pret mani?

SILVIJA (*noskūpst viņu uz vaiga*). Nešaubos. Tevis labā es pat noliegšu savu tēvu...

FABIĀNO (*vāji pasmaidīdams*). Kļūsi par manu saimniecības pārzini? Vai, līgava, bēgsim, kur viņi un jūras straumes mūs nesīs?

SILVIJA (*nometas ceļos, apkampj viņa kājas*). Bēgsim! Ņem mani kukuragā un pārvarēsim pļavas, jūru un mežus! Ja pagūsim...

VĪRIEŠA BALSS NO MĀJAS. Es tevi gabalos sacirtīšu, lētticīga skuķa dzinējs nelaimē!
(*Abi pieceļas un skrien pār pļavu*).

(SATUMSUMS)

5. AINA

(Silvija ar pauniņu sēž krastā uz stekļiem. Fabiāno drošu kāju iesperas krogā).

KRODZINIECE. Mans kavalieris ir atgriezies.

FABIĀNO. Ne gluži.

KRODZINIECE. Nemīņājies uz sliekšņa – viena kāja ārā, otra – iekšā. Tur nav patiesības.

FABIĀNO. Vai no tevis iespējams iznomāt laivu?

KRODZINIECE. Ko dosi ķīlā?

FABIĀNO. Ko tu ņemsi?

KRODZINIECE. Tavu kaislīgo itālieša sirdi.

FABIĀNO. Tās kaisle izpūsta laukā dzestrajās Roņu salas vējos.

KRODZINIECE. Neaizbildinies!

FABIĀNO. Tev ir laiva vai nav?

KRODZINIECE. No dēla esi tālredzīgi atbrīvojies. Kāpēc neproti sadzīvot ar saliniekiem un vēlies mukt uz kontinentu?

FABIĀNO. Nav tava daļa. Par laivu atdošu savu būdu.

KRODZINIECE. Man plaša un jauna māja, kam man tava būda? Kopš bērnības pinos tēvam pa kājām viņa pagrabā, pēc tam mantoju šo krogu. Protu rēķināt labāk par tevi...

FABIĀNO. Kāpēc joprojām neesi precējusies?

KRODZINIECE. Visi zvejnieki ir precinieki, kad kunga dūšā. Varu izraudzīties interesantāko sildītāju cisās.

FABIĀNO. Es tāds nebūšu!

KRODZINIECE. Nepretojies tam, kam sen bija jānotiek!

FABIĀNO. Es nācu stāties darījumu attiecībās, ne intīmās!

KRODZINIECE. Man šodien nav darba, aiz garlaikošanās vai nīkstu nost. Nu – pabāz plaukstu zem mana ņiebura, pačamdi, kā krūtis cilājas...

FABIĀNO. Ja tu tik ļoti uzstāj, varu tev pakalpot īsu brīdi. Kazanova nekritis kaunā kā vīrietis...

(Abi sakūst apkampienā. Fabiāno paņem krodziniēci aiz dupša un viņa apvij kājas ap muguru. Pēc tam nesekmīgi cenšas atsvabināties no krodziniēces skavām. Krogū ieskatās nosalusī Silvija).

SILVIJA. Ko tu uzdrošinies?! Atņemt manu līgavaini...

KRODZINIECE. Es nopirku viņa daiktu apmaiņai pret laivu.

SILVIJA. Mīļais, saki, ka tā nav taisnība!

FABIĀNO. Grūti noliegt acīmredzamo.

SILVIJA. Labāk bargais tēvs būtu mani sacirtis šķēpelēs kā malkas kluci.

FABIĀNO. To visu darīju mūsu izbēgšanas vārdā.

SILVIJA. Pārāk augsta, nesamaksājama cena.

(Silvija raudādama skrien pāri pļavai uz mācītāja māju – grēkus izsūdzēt, mierinājumu rast. Fabiāno, pabeidzis darāmo, dodas augšstāvā pārleist nakti zem krodzinieces jumta).

(Pārliecinājusies, ka viņš guļ ciešā miegā, krodziniece uzmeklē savus parādniekus – zvejniekus).

KRODZINIECE. Jums to izvirtuli, gaisa jaucēju Fabiāno jāved ar laivu dziļi jūrā.

ZVEJNIEKI. Un jāsekmē viņa izbēgšanu no lauka tiesas?

KRODZINIECE. Iegalvojiet, ka glābjat viņu.

ZVEJNIEKI. Un tu par to atlaidīsi mūsu parādus?

KRODZINIECE. Daļu parādu norakstīšu. Pretī saņemšu pateicības dāvanu no ciemata padomes.

ZVEJNIEKI. Vai Fabiāno mums jāizlaiž pretējā krastā – Kolkas ragā?

KRODZINIECE. Nē, pārgrūdiet pāri bortam pusceļā, lai noslīkst ledainajā ūdenī, garajos vizītsvārkos sapīņķējies.

ZVEJNIEKI. Izdarīsim.

(Viņi pieceļ Fabiāno, pusaizmigušu iesēdina laivā).

FABIĀNO. Vai krodziniece jums piekodināja mani pārvest sveiku un veselu uz Kurzemes piekrasti?

ZVEJNIEKI. Kā gan citādi?

FABIĀNO. Labs raksturs tai krodziniecei, kā gan agrāk to neievēroju. Ecējāmieš par niekiem...

ZVEJNIEKI. Labs gan – lej dzert uz krīta, cik mājā lien. Ļauj iekniebt gurnā. Lieliskā omā pat apsēžas uz ceļgala. Mūs sievietēm nekad nenodod.

(Fabiāno no laivas viļņošanās lēnām iesnaužas. Piecus kilometrus no Roņu salas krasta zvejnieki pēkšņi ar airi uzsit pa pakausi Fabiāno un pārgrūž pār laivas malu. Fabiāno, kam sīksta dzīvība, tomēr atžirgst un izmisīgi desmit minūtes pēras pa viļņiem, iekams noslīkst).

(SATUMSUMS)

SESTAIS SKATS. AUSTRIJA/VĪNE.

1.AINA

(Albertīno smalkās drānās tenerē stipri iereibis pa ielu, apstājas pie kādām namdurvīm, rausta zvana mēlīti. Neviens never vaļā).

ALBERTĪNO. Kur šeit dzīvo baronese Ulrika fon Štefenhāgena?

VĪRIEŠA BALSS. Aiz nākamā pagrieziena – gaiši dzeltenī krāsots nams ar mazu balkoniņu un itāliešu stila pilastriem. Ja vien nav izbraukusi uz ārpilsētas muižu.

(SATUMSUMS)

2.AINA

(Ulrika naktstērpā izrīko savu kambarsulaini Klausu).

ULRIKA FON ŠTEFENHÄGENA. Pagriez mazliet pa labi, tā – pacel augstāk! Izturies ar pienācīgu cieņu pret manu portreju, Klaus. Es par to izdevu veselu kapitālu...

(Kambarsulainim netīšām izslīd no rokām un viens masīvās gleznas stūris atsitās pret zemi).

ULRIKA FON ŠTEFENHÄGENA. Ak, tu – nevīža, neaptēstais laukis! Atkal es nespēju bezbēdīgi laisties miegā, uztraukdamās, ka porcelāna zupas terīni, nesot uz virtuvi, sasitīsi...

KLAUSS *(sasit papēžus kopā un dziļi paklanās)*. Jums taisnība, kundze! Esmu vecs un neaptēsts ķēmrausis!

(SATUMSUMS)

3.AINA

ULRIKA FON ŠTEFENHÄGENA. Ja pēkšņi uz ārdurvju sliekšņa parādītos mūsu kopīgā grēka auglis – Albertīno Kazanova, es viņu pavēlētu neielaiest, lai nepaved manas tiklās kalpones.

ALBERTĪNO. Esmu atradis mātes vecāku namu...Viss tumšs un kluss! Kamdēļ tēvam pārsūtīju tēvoča naudu? Kamdēļ ielaidos dēkās ar viegli pieejamām preilenēm? Visi Habsburgu galmā uz mani rādīja ar pirkstiem. Kā klaidulis un bēgulis es biju liekuļu un ņirgu vidū Šēnbrunas pilī – Franča Pirmā vasaras rezidencē...(pauze). Tēvs? (pauze) Esot piesmējis? (pauze) Manu māti! *(nokrīt ceļos uz netīrā bruģa, sagumst plecos, šņukst)*.

ULRIKA FON ŠTEFENHÄGENA. *(ar sveci rokā aizrautīgi raugās pa logu uz šo ainu)*. Velc, Klaus, viņu iekšā un iegremdē vēsā vannā, lai atžirgst! Es tev vēlāk visu paskaidrošu.

(Albertīno lēnām izvelk greznu dunci no maksts, kā šaubīdamies nedroši cenšas to ieegrūst sev vēderā, bet jostas platā sprādze traucē).

ALBERTĪNO. Nedzīvošu par apsmieklu Kazanovu dzimtai!

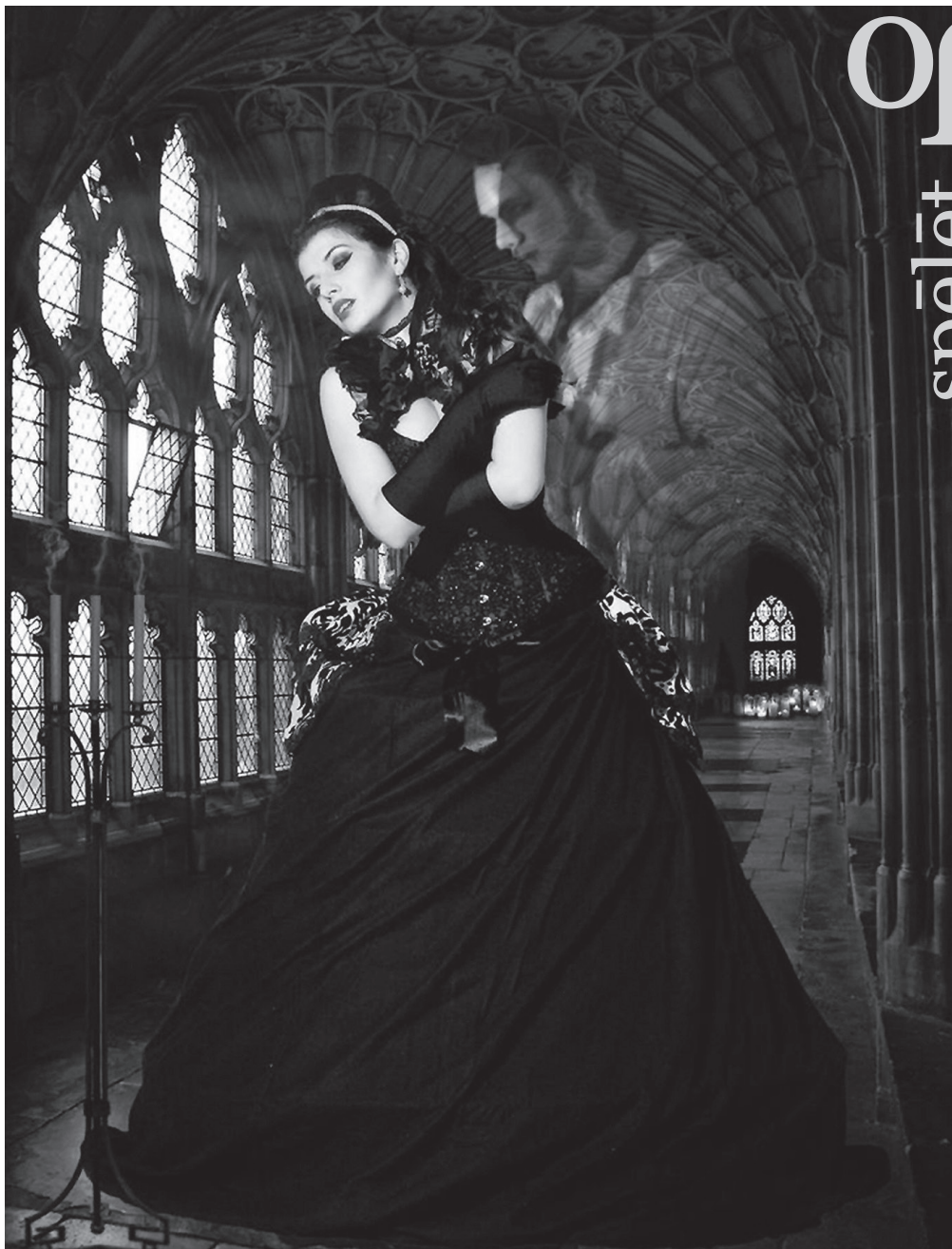
(atveras parādes durvis, kambarsulaiņa roka veikli lauž viņa roku, duncis izkrīt uz parketa ar metālisku džinkstoņu. Tālumā baznīcas zvani sit desmito stundu. Albertīno atgrūž sulaini, piesteidzas klāt Ulrikai).

ALBERTĪNO. Māt!

ULRIKA. Mans dēliņ!

(abi apkampjas).

PRIEKŠKARS

of
spēlēt var spēlēt
to

«KODIENI UN SKŪPSTI»

DETEKTĪVKOMĒDIJA
DIVOS CĒLIENOS

2008.g.

GALVENIE TĒLI:

1. **IGNATS FRANKOVICS** – zinātnieks un vampīru priekšnieks, **DRAKULAS** brālēns, apmēram 45 gadus vecs, ar trakumu skatienā un lieliem izbīdītiem dzerokļiem
2. **RABINDRANATS KRIŠNAMURTI** – indiešu students starp 22 un 25 gadiem
3. **OGLE** – Krematorijas direktors
4. **VISVALDIS BALTAISRUTKS** – Ev. Lut. baznīcas mācītājs un ļauno garu izdzinējs
5. **GLORIJA CIEMĪTE** – Krematorijas sekretāre – nimfomāne

EPIZODISKIE TĒLI:

1. **MEITENES SPOKS** – apmēram 10 līdz 12 gadus jauna gaišmataina un tieva meitene
2. **TĒVA GARS** – vīrietis ar masku un sirmiņiem deniņiem, aptuveni 60 gadus vecs, viņš arī **IZMEKLĒTĀJS** un **EDUARDA ROZENŠTRAUHA** velis
3. **MAMMIS** – tukla un trula ielasmeita, vēlāk **PĀRSLA KŪCIŅA**
4. **VERNERS GRAUDIŅŠ** – uzņēmējs ar šaubīgu bagātību, viņš arī bordeļa īpašnieks **ZIGURDS ZĀLĪTIS Jr.**
5. **LOTĀRS TŪTINDREIJS** – Tikumības policijas šefs, sirgst ar paranodiālo depresiju
6. **MATILDE** – nelaiķa – dziedātāja Eduarda Rozenštrauha civilsieva, vēlāk kaimiņiene
7. **PREZERVATĪVS PODSTAVNOJS** – Policijas akadēmijas kursants, arī **KNAB** vīrs un viens no **GRAUDIŅA** miesassargiem
8. **VIVA, META, BARBA** – bagātas Krematorijas klientes, vēlāk arī kaimiņienes
9. **JĀNIS BANKNOTE** – Policijas leitnants, ģenerāļa Kazimira mazdēls, viņš arī vectēva atdzīvojušies mironis – nogrimēts un pārģērbts, arī **KNAB** vīrs un viens no **GRAUDIŅA** miesassargiem

I. CĒLIENS

PIRMAIS SKATS.

(Izstāžu zāle. Ignats Frankovics tikko saņēmis pa aviopastu sava tēva – ievērojama kultūras darbinieka krūšutēlu bronzā atlietu. Saskandina ar viņu glāzi konjaka „Martell”).

1. AINA.

IGNATS FRANKOVICS *(klusībā pie sevis).*

Mirušo piemiņas diena ir švaka tradīcija. Izrādīšanās kaimiņiem – visi aizdedz svecītes vienlaikus, it kā citā dienā nevarētu piedomāt par aizgājējiem.

(Kāda meitene ar gaišzilu kleitiņu un basām kājām kārtīgi pārnēsā no vienas vietas uz otru vairākus saiņus ar hlamiem un caurspīdīgas plastmasas pudeles ar netīras krāsas šķidrumiem. Frankovics viņai nepievērš uzmanību.)

MEITENES SPOKS *(sasveicinoties).*

Katrai ģimenei skapī ir nobāzts kāds mironis. Šodien skapji tiek vēdināti...

FRANKOVICS *(ar izbrīnu).* Jūs esat no Kultūras ministrijas?

MEITENES SPOKS. Kas tev par daļu! Bīsties elles, nekulturālais!

FRANKOVICS *(bargi nopētīdams meitēnu).*

Tev, *sīkpirde*, būs jāatbild par mutes palaišanu.

MEITENES SPOKS *(cēli izslējusies).*

Esmu taipus mūžības sliekšnim. Šajā pasaulē man labpatīk viesoties, diktējot toni.

FRANKOVICS *(ar izsmieklu).*

Lieliski!

(Nospiež trauksmes pogu, kas izsauc policiju.)

MEITENES SPOKS *(izsaucās).* Krūšutēlā nav satura.

FRANKOVICS. Policija jau ir ceļā!

MEITENES SPOKS. Tu esi pārliecināts?

FRANKOVICS. Ko, a?

MEITENES SPOKS. Tev ir bezizeja.

FRANKOVICS. Tā!

MEITENES SPOKS. Tavam tēvam vieninieka kamera ar *kraukļu veceni* – nīsto sievasmāti.

FRANKOVICS. Tu esi necerēti attapīga.

MEITENES SPOKS. Mums – mirušajiem...

FRANKOVICS. Mirušajiem?...

MEITENES SPOKS. Tu redzēsi savu tēvu... *(izblāv).*

2. AINA.

(Pie ārdurvīm kāds skaļi un neatlaidīgi klauvē. Frankovics atver durvis).

FRANKOVICS. Tu...

TĒVA GARS *(atplaucis)*. Jauki, vai! *(ierauga krūšutēlu)*.

FRANKOVICS. Laikam gan.

TĒVA GARS *(lēni lūkodomies apkārt)*. Nestāvi, apsēdies, ir ko ieraut? *(abi ieņem pirmo graķīti)*.

FRANKOVICS. Kā taisaulē?

TĒVA GARS *(nervozi un žēlabas izraisīdams)*. Nepatīkami – esmu nodzīvojis patukšu dzīvi. Vienistabas dzīvoklī ar pretīgo sievasmāti mani pīšļi trūd. *(ar riebumu sejā)*. Ielej vēl! Tā arī nebija atlicis laika pārdomāt...

FRANKOVICS. Kāpēc?

TĒVA GARS *(ignorēdams uzdoto jautājumu)*.
Jūtos kā bezpajumtnieks. *(pats sev ielej)*.

FRANKOVICS. Vai tad ir tik ļauni?

TĒVA GARS *(klusē)*.

FRANKOVICS. Varbūt, ka es varu pasūtīt aizlūgumu?

TĒVA GARS. Tu patiešām to vēlies?

FRANKOVICS. Īstenībā tu nemaz nebiji tik ticīgs.

TĒVA GARS *(iepriecināts)*. Jā.

FRANKOVICS *(zobgalīgi)*. Ko pēkšņi pārtapi?

TĒVA GARS *(pavisam sašļucis)*. Par vēlu...

FRANKOVICS *(aizsvildamies)*. Vai esi atnācis moralizēt?

TĒVA GARS *(samiernieciski)*. Nē.

FRANKOVICS. Vai tad elle eksistē?

TĒVA GARS. Gan jau pats redzēsi.

FRANKOVICS. Kāpēc esi atnācis?

TĒVA GARS. Ir iespēja brīvi pārvietoties...*(ielej sev vēl konjaka)*.

FRANKOVICS. Un jebkurā virzienā? Iekšēji un ārēji?

TĒVA GARS. Zini – jā.

FRANKOVICS *(aizdomājies)*. A tur sekss arī ir?

TĒVA GARS. Un kā vēl! Mirušie tak nevairojas, var drātēties uz vella paraušanu.

FRANKOVICS (*viņa acis no šīs garīgās slodzes ir nogurušas*).
Ja tev nav kur palikt, uz brīdi vari piemesties šeit.
abi sadzer atlikušo konjaku).

TĒVA GARS (*iešņauc maizi, izelpo*).
Šis brīdis īsti parāda to, cik cilvēks ir bagāts vai nabags.

FRANKOVICS (*sevi iedrošinādams*).
Tu man nekad neesi ticējis, labi, ka tagad atnāci!

TĒVA GARS (*iziet pa durvīm, atstādams tās vaļā un paņēmis otru pudeli konjaka līdzī*).
Es vēl atgriezīšos...
(*Frankovics noplāta rokas*). Pizģec!

(SATUMSUMS)

2.SKATS

1.AINA

(*Sarkana gaisma pielīst visa skatuve. Rabindranats pielicis roku priekšā acīm bikli izveļas tērpts baltā kreklā un garajās apakšbiksēs. Izgaismojas stienis, ap kuru sekso Jolandas Suvorovas apmēru Mammis melnās tīkliņu zeķēs un sarkanā peldkostīmā, rokā maza pātadziņa, ļoti izkrāšļota.*)

MAMMIS. Saldumiņ, nāc tuvāk!
(*Rabindranats bikli sper pāris soļus uz viņas pusi. Mammis pietuvojas un ar milzīgajām ķetnām iemērc viņa seju savā krūšu izgriezumā. Rabindranats iznirst sarkanu seju. Mammis viņu apsēdina uz ceļa*).

MAMMIS. Pirmo reizi?

RABINDRANATS. Nē, jā.

MAMMIS. Laikam jau katru nakti?

RABINDRANATS. Jā, ar skaistākajām filmzvaiznēm no Bolivudas. Bet man tā gribās ar balto sievieti...

MAMMIS. Tavi vecāki to zina?

RABINDRANATS. Tas viņiem nav jāzina, esmu Latvijā.

MAMMIS. Kā tu te iepēries no siltās Indijas?

RABINDRANATS. Studēju.

MAMMIS. Ginekologs? Atnāci aptaustīt?

RABINDRANATS. Vai vari man nodejot vēderdeju, tas mani trakoti uzbudina.
(*MAMMIS gorās blakus stienim*).

RABINDRANATS (*lokās līdzī un stāsta*). Pie mums vēderdejas dejo viena sieviete, kurai apkārt lokā sēž desmit izredzētie vīrieši. Vīrieši nepārtraukti mainās. Katri nākamie uzkurinās no tā, ka sajūt tuvumā fiziski izdalāmies sievietes baudas aromātu, sajauktu ar sviedriem, kam meloņu smarža.

(MAMMIS sten un iztēlojas). Melone, jā, melone!

RABINDRANATS. Dejojāja dejas gaitā piedzīvo fantastisku orgasmu, kas atspoguļojas sviedru pilītēs uz virslūpas un...

MAMMIS. Jā, un vīrieši atpogā bikšu priekšu?

(RABINDRANATS sāk taustīties gar bikšu priekšu).

MAMMIS. Cik tev naudas līdzī?

RABINDRANATS. Ap 40 latiem.

MAMMIS. Tad jau tev tā būs pirmā reize. (viens otram tuvojas. satumsums)

MAMMIS. Tā?

RABINDRANATS. Tā ne.

MAMMIS. Tā?

RABINDRANATS. Tā arī nē.

MAMMIS. Tā?

RABINDRANATS. Tā nē, šitā.

2. AINA

(iedegas pilna gaisma, skatuves vidū stāv Rabindranats ar kreklu rokā).

RABINDRANATS. Visur viena vienīga mānīšanās! (aiziet strauji aizcirdams durvis).

3. SKATS.

1. AINA.

FRANKOVICS (paceļ klausuli). Hallo, tas atkal tu?

RABINDRANATS. Šeit Rabindranats.

FRANKOVICS. Kāda drāts? (paņem klausuli rokās).

Tas jau ir par daudz – viena trakā vazājas basām kājām zilā kleitā, tēvs nočiepj konjaku par 30 latiem. Murgs! (pieliek pie auss klausuli).

Drāts, tu tur vēl esi? Ņem pudeli un kāp augšā!

(Rabindranats kāpj augšā. Frankovics izvelk uz skatuves vairākus TV ekrānus, kuri vēl nav ieslēgti. Zvans pie durvīm. Ienāk Rabindranats ietīnies šallē līdz zodam ar vodkas pudeli rokā).

FRANKOVICS. Tu patiešām esi Drāts?

RABINDRANATS. Nē, esmu Rabindranats. Medicīnas students no Indijas

FRANKOVICS. Sēdi.

(iedegas TV ekrāni, viņi dzer vodku un Frankovics komentē operāciju norisi).

FRANKOVICS. (*skatās cieši*). Tu ļurbas turēt proti? Gribi labi nopelnīt?

RABINDRANATS. (*padevīgi*). Bez šaubām. (*ieintrīgēts*). Ar ko tu viens netiec galā?

FRANKOVICS. Ar materiālu sagādāšanu – dzīviem liķīšiem. Visa Rīga ir vieni kapi. Problēmu maz, ja pietiek dūšas. (*salej, abi iedzer*).

RABINDRANATS (*naivi*). Pārāk nopietns pasākums. Cik?

FRANKOVICS (*salej*). Vienosimies, sit saujā!

(SATUMSUMS)

2. AINA.

(*Ierodas Mammis sarkaniem matiem, avīze rokās ar lielu melnu somu uz pleca – uz tās uzraksts „Pudra Tumadre”, sarkaniem cimdiem*).

MAMMIS (*rāda avīzi*). Jūs?

FRANKOVICS. Pieņemsim.

MAMMIS. Kas tas par darbu? Vai uz pilnu slodzi?

FRANKOVICS. Un ko tad proti?

MAMMIS (*parauj uz augšu brunčus*). Te ir manta.

FRANKOVICS. Pagriezies riņķī, lai var redzēt visu.

MAMMIS. Ū-ū, kungam patīk kas pikantāks!

FRANKOVICS. Netrāpīji (*iekniebdams dibenā*).

MAMMIS. Ā-ā-ā-h! Kungam acīmredzot ir pieredze, viņš mani arī paskolos. Vai kungs zina, ka tas maksās dārgāk? Es gan varu atlaist nedaudz – par skološanu.

FRANKOVICS (*erotiski smaidot, attaisa skapīti, izņem trīslitru burku, saskalina un ielej glāzē*).
Uz sastrādāšanos!
(*abi iedzer, Mammis visu izspļauj laukā*).

FRANKOVICS. Ū! Tad jau nekā.

MAMMIS. Ko? Tu mani, mazais, vēl nepazīsti. (*Paķer burku, iedzer krietnu malku, aizmiegusi acis un noskurinādamās no pretīguma*). Pussimts un vari kaut tepat.

FRANKOVICS (*pietuvojas klāt, papliķē pa vaidziņu*). Piecas reizes vairāk un strādāsi katru dienu.

MAMMIS (*nometas uz ceļiem, bučo roku*).

FRANKOVICS (*ļauj noskūpstīt roku un aiziet uz otru istabu, viņa paliek uz ceļiem laimīgi smaidot un izmālējot asinis pāri mutei*).
Vot, šitais gan ir vecis! (*ņem vēl un dzer ar patiku*).

(SATUMSUMS)

4.SKATS.

1.AINA

(Frankovica lepnās mājas pagrabā. Rabindranats ar zilu darba halātu mugurā).

RABINDRANATS. Vai ir jau nolūkots kāds? Svaigs vai jau ilgi stāvējis? Kā mēs to izdarīsim, lai sargs nepamanītu...Varbūt, ka suņi ir palaisti...Varbūt, ka jāpārceļ uz rītvakaru.

FRANKOVICS *(ielej no pudeles)*. Ierauj un nerausties kā puņķis uz drāts!

MAMMIS *(izlien no otras istabas)*. Vai kungiem nav garlaicīgi bez manis? Kādas pazīstamas sejas! Varbūt es arī varu pievienoties? Parasti to dara trijātā.

FRANKOVICS. Mīļumiņ, tev jau šovakar pietiks. Mums vēl priekšā darbiņš un pasmags. Uztaisi erotisko masāžu, studentam!

(Mammis izstumj lielu alumīnija galdu un liek Rabindranatam gulties uz tā, sāk masāžu).

FRANKOVICS. Esmu Visuma pavēlnieks, kura priekšā klanās nāve un tumsas eņģeļi. Man ir paša Lucifera izsniegtās pilnvaras uz elles vārtu atvēršanu. Es mainīšu modernās pasaules kārtību, kurā dzīvie valda pār mirušajiem un nostumj pēdējos malā – liek kļusu ciest. Niekalbji – viņiem, dzīves baudīšanā ieslīgstot, pat neatrodas laiks jaunu kapsētu ierīkošanai. Mirušo pārpilnība ir neapgāzams fakts.

Turpmāk, pateicoties manam projektam, mirušie komandēs dzīvos. Nevis kā zombiji, bet gan kā jaunās sabiedriskās kārtības uzraugi. Un mietpilsoņi, buržuji vēl lūgsies apžēlošanu, vēlēties būt miruši. Es nelaiķus vedīšu pretim otrai dzīvei – iespējams, pat nemirstībai. Esmu izstudējis šos apdzeltējušus tīstokļus ar savu attālo radnieku piezīmēm, kā iedvest dzīvības dzirksti absolūti sastingušā mironī, kurā visi dzīvības procesi ir apstājušies vairākas dienas. Jūs redzēsiet – man tas izdosies!

(Mammis gūst kaifu no pavēlnieka Frankovica monologa, ieslīgst sava veida transā, bet turpina masēt studentu).

FRANKOVICS. Tevi interesē, kā dzīvos atmodinātie?

RABINDRANATS *(nokāpdams no masāžas galda)*. Nevēlos to iztēloties. Derdz. Pretīgi.

FRANKOVICS. Iespējams atdzīvinātos miroņus padarīšu par policistiem un likšu savā kabatā viņu nopelnīto algu.

RABINDRANATS. Kāda jēga būs no policistiem – miroņiem?!

FRANKOVICS. Līdz šim taču ir bijusi...

RABINDRANATS *(kasīdams pakausi)*. Ārprāts!

FRANKOVICS. Kas tevi satrauc?

RABINDRANATS *(nomierinājies)*. Es varu rakt, vai pieturēt smagumus, taču, – ja matīšu reālas briesmas, tūlīt ņemšu vāgu.

FRANKOVICS. Nemuldi! Braucam.

(SATUMSUMS)

2. AINA.

(Atrakuši nesen aizbērtu kapu un izcēlušī mironi, ko pa pusei maisā iestūķētu sēdus atbalsta pret priedi.)

FRANKOVICS. Aizber kapu, un ļauj man vēl brīdi paraudzīties uz viņu! Redzi, šis ir ar sārtiem vaigiem, tikpat kā dzīvs. Būs maz jānopūlas *(noguļas viņam blakus ar apgarotu sejas izteiksmi, skatās zvaigznēs)*. Šis ķermenis no sešu pēdu dziļuma viņam ir tāpat kā novalkāta apģērba kārta, skrandas, ko drīkstu pārsūt un izmantot saviem radījumiem.

RABINDRANATS. Vai tā nav mirušo pīšļu apgānīšana?

FRANKOVICS. Nē, tā ir pīšļu pacelšana nebijušos augstumos.

RABINDRANATS. Ja nu patiesībā viņi aizmiguši un gaida uz *pastaro tiesu*, kad viņiem būs jāceļas un *iznīcīgais apvilks neiznīcīgo*?

FRANKOVICS *(iedunkādams viņu)*. Kas tad ir, mācekli?! Ja būtu garlaicībā jāguļ tūkstoš gadu, vai tu nebučotu rokas un nesauktu par labo tēvoci to, kurš tevi uzmodinātu un palīdzētu justies gandrīz *(atkārtoju – gandrīz)* kā dzīvam?

RABINDRANATS *(negribīgi)*. Bučotu gan.

FRANKOVICS. Tagad tu pārliecinājies: kas citam bedri rok, tam noteikti ir lāpsta.

3. AINA.

(Abi ievēļ jau ceturto mironi automašīnas „Toyota Avensis” bagāžniekā.)

RABINDRANATS *(sašķobījis seju, jo rauj uz vemšanu)*. Vai tagad tu apstāsies? Attopies!

FRANKOVICS. Nē. Mana apetīte aug ēdot.

(Students steidzīgi aizstreipulo uz kapsētas vārtu pusi. Frankovics viņu neaizkavē.)

(SATUMSUMS)

4. AINA.

(Sērst pie nesen glabātā tēva ieradusies Glorija Ciemīte ar vienu sarkanu rozi, viņa ar Frankovicu nav pazīstama.)

GLORIJA *(ar sērīgu balsi)*. Tēvs, kāpēc tev tāds smagums – smilšu kalns uzgūlies uz krūtīm? Kā, lai pieskaros tavai vēsajai pierei...

FRANKOVICS *(garām iedams, uz brīdi apstājies)*.

Atvainojiet, es jūsu vietā nebūtu tik naivi sentimentāls. Mirušie ir kurli, viņiem mūžības domas domājamas...

GLORIJA. Ak, ko jūs zināt!

(Tikmēr abi saausās no dziesmas “Es, zārkā gulēdams, spļauj griestos svilpodams...”, kas skan arvien skaļāk. Tam seko savādi dobji būkšķi...)

GLORIJA. Kas tur bija? Dariet taču kaut ko!

FRANKOVICS *(raustīdams plecus)*. Jaunkundz ar sērīgo sejas izteiksmi, tas pašam ir pārsteigums. Tam var būt tikai viens izkaidrojums...

FRANKOVICS. Jūsu tēvs ir atmodies, nāve viņu atstumj...

5. AINA.

(Glorija saļimst, asarām noplūzdama, Frankovics uzgājis to vietu, no kurienes cauri zemei spraucas vāras skaņas, sāk rakt ar savu lāpstu. Pēc garāka sprīža novel zārka vāku un sastingst ar izķēmotu sejas izteiksmi).

GLORIJA (spiedzošā tonī). Paejiet malā, laidiet mani pie tēva!

FRANKOVICS (nirdzīgi, nopētīdams viņas kārdinošos augšstilbus).

Jūs savam tēvam vairs nebūtu noderīga, pat guldamās viņam blakus.

GLORIJA (lepni). Mans tēvs karatē treneris un masieris bija slavens ar savu kreiso *dubultāķi*, kas savulaik Valdī Birkavu armijā izpestīja no aziātu pārspēka. Viņa mīļākais teiciens bija: „Bez sāpēm! Jo mani sauc Kārlis Ciemītis.”

FRANKOVICS. Un šoreiz viņš pārcentās, neapreķināja sitiena stiprumu...

GLORIJA. Kurš vainīgs pie šīs netaisnības, no kā man pieprasīt sāpju naudu?!

FRANKOVICS (glāstīdams viņas elkoni).

Mediķu paviršība, nosakot Aurīša veselības stāvokli. Viņš acīmredzot uztrūcies no letargiskā snauda, tad, kaudamies ar nāves bailēm, nodziedājis pazīstamu dziesmu. Pēc tam ar kulaku izsitis zārkam vākā caurumu un galu galā sarījies plūstošās smiltis, nosmacis.

GLORIJA (izspiež pāris asaras). Desmit gadus no savas dzīves nebūtu žēl, ja tas viņu atjaunotu starp dzīvajiem.

FRANKOVICS. Nāve ir skarbs brīdis, kad cilvēks ir absolūti patiess, nolobīdams visas izlikšanās kārtas nost.

GLORIJA (izvilkdama mutautiņu). Uz mirkli viņš Nāvi spēja uzvarēt?

FRANKOVICS. Drīzāk izbaudīt kā boksa maču. Kamdēļ viņam tā bija jāpsiho?

(Frankovics aizsteidzas projām).

6. AINA.

GLORIJA (atkorķējusi un tukšodama līdzpaņemto „Carolains” liķieri).

Un ko vērtā visa izmisīgā kārpīšanās uz augšu no nolemtības Lubānas ielas narkomānu ielenkumā?

Vispirms atdevos skolasbiedriem, kuri nelegāli taksēja pa naktīm, lai sev nopirktu labākas šmotkas.

Pēc tam gulēju ar kursabiedriem, lai viņi ļautu norakstīt sarežģītāko vielu.

Vēlāk *Šarmelšeiņā pēc Intas Fogeles miseņu konkursa* atkāvos no tumsnējiem tipiēm, kas nepirka zeltietas, tikai vazāja aiz deguna un, neatkāpjoties ne soli, pavadīja latvietes no viesnīcas numuriņa līdz diskotēkai un atpakaļ.

(*nožēlojot*). Es ar tēvu nepaguvu sirsnīgi izrunāties, salabt pirms nāves – pēc pēdējā skandāla pirms astoņiem gadiem, kad viņš mani izgrūda uz ielas 17gados, iespēris pa pēcpusi (*raud*).

(*sevi nicinot*). Turpmākajos gados mīcījos svešās automašīnās un liku vīriešiem sevi aizvest uz Lubančiku izlūkot, kā tēvs rada romantisko gaisotni. Ar piekārtiem svečturiem un krāsainām nokarenām puķēm podos, drāzdams kārnās kaimiņienes uz nelaiķes mātes krāsotās lodžijas.

(SATUMSUMS)

5. SKATS.

(Starp neskaidrām ēnām aiz žāvēties izklātiem palagiem un sadzīves jandāliņu skaņu fonā Maigurs Ogle vēcinās ar lāpstu, šķipelējot krematorijas krāsnī iedomātas ogles. Viņš piepūtis vaigus, bet neizdveš ne čiepstiena; kad pavērš seju pret skatītāju zāli, atklājas – viņa mute aizlīmēta ar caurspīdīgu plāksteri.)

OGLE (*noplēš mutes apsēju*). Atceros, kā piecu gadu vecumā redzēju kapā guldītu Siguldas tanti un mātei, tēvam lūdzu viņu neatstāt kapos, bet ņemt līdzi uz Imantas trīsistabu dzīvokli. Pēc tam ilgi raudāju virtuvē, izprašāju māti, kāpēc mums vispār jāmirst. Nevarēju samierināties ar domu par Nāvi. (*agresīvi*). Ar ko cilvēce tā nosodīta – pakļauties anonīmai bezsejainai Nāvei? Nozvērējos atrast burvi, kas mums ar māti piešķirtu nemirstību – pa blatam, mēs citiem neko par to neteiktu. Kad izaugu, izrādījās, ka mēs staigājam apkārt kā lēni pustošas marionetes, krunkas un izkrišanās miesās tam ir liecība.

(*iedomīgi*). Tagad es savā ziņā pildu Nāves funkciju – iznīcinu miesas krematorijas krāsnīs.

Vai esmu laimīgs no kalpošanas Nāvei? Jā un nē. Nāve mani apveltījusi ar naudīgu amatu, taču laupījusi sirdsmieru, personīgās dzīves ilūziju uzlasu ar pasīvām aukām.

(*ļauri*). Bet es atriebsos sabiedrībai par tās cietsirdību un izzobošu Nāvi – atstāšu liķus smakt šajā tunelī, uzgaidāmajā istabā starp šejieni un citu pasauli. (*paņem laužni – knakt pa krāsnī regulējošo elektroniku, knakt otrreiz līdz sašķīst tablo ar temperatūras un spiediena režīmiem*). Cilvēka dzīvība nav nekādā vērtē, cenā ir vienīgi Nāve – kuram ar to business sanāks.

(SATUMSUMS)

6. SKATS.

1.AINA.

FRANKOVICS. Student, dodies uz ledus blāķu noliktavām un pasūti vienu fūri ar ledu. Neizsaiņotu! Saki, ka uz pēcmaksu.

RABINDRANATS. Kam mums tik daudz ledus? Būvēsim jaunu Antarktīdu Rīgas centrā?

FRANKOVICS. No mums abiem es esmu smadzeņu centrs. Nepērc pie „Lāču ledus”, bet brauc uzreiz uz „Pingvīnu ledu”!

RABINDRANATS. Vai tad cenas ledum ļoti atšķiras?

FRANKOVICS. Neatšķiras ne par melnumu aiz naga.

RABINDRANATS. „Pingvīnu ledus” atrodas Mārupē, ar sabiedrisko transportu turp nenokļūt.

FRANKOVICS. Sunis ir aprakts tajā apstākļi, ka „Pingvīnu ledus” pastarpināti pieder miljonāram Verneram Graudiņam, kurš sponsorē šo projektu.

RABINDRANATS. Kāds viņš ir pēc rakstura?

FRANKOVICS. Negants pūķis.

RABINDRANATS. Kāpēc tad tu neatsakies viņu apkalpot?

FRANKOVICS. Ja viņš sadedzies uz kādu lietu, tad naudu neskaita. Piešķīra prāvu avansu.

RABINDRANATS. Tiks izpildīts.

(Students skrien pieteikt ledus pasūtījumu.)

2.AINA

(Pēkšņi ierodas Verners Graudiņš divu miesassargu pavadīts).

FRANKOVICS. Viss notiek, kā tu liki.

GRAUDIŅŠ (*pavēlnieciski*). Katrā ziņā, Ignat, neiepērc ledu vairāk nekā nepieciešams, lai tajā iemūrētu manu rumpi! Neesmu tik bagāts, lai apmaksātu jūsu izšķērdību.

FRANKOVICS. Esi gana bagāts. Kāpēc tu ieradies ar šādu untumu?

GRAUDIŅŠ. Es protu savus noslēpumus glabāt.

FRANKOVICS (*viltīgi*). Bet, ja no tā ir atkarīga sekmīga tava pasūtījuma izpilde?

GRAUDIŅŠ. (*cēlsirdīgi*). Tev prātiņš nevelk, lai manu biznesa plānu nozagtu. Esmu izlasījis Herberta Velsa grāmatu „Kad guļošais pamostas” – par vīru, kuram bija pareizās akcijas un kurš pamodās pēc pārsimts gadiem un bija kļuvis par pasaules saimnieku. Man arī ir unikāla akciju pakete – visās kompānijās, kas iegūst derīgos (izsīkstošos) izrakteņus.

FRANKOVICS. Tātad ķermenis tev kalpo kā biznesa plāna nemainīgais faktors?

GRAUDIŅŠ. Tikai tad, ja tiks atsaldēts īstajā laikā un būs spējīgs izbaudīt sagaidāmās privilēģijas, – bet tā ir testamenta juristu rūpe.

FRANKOVICS. Tu redzēsi – viss būs O.K. Tu esi ar mieru man par to samaksāt 200 tūkstošus latu skaidrā, no tiem 50 000 iedoti avansā?

GRAUDIŅŠ. Precīza summa.

FRANKOVICS (*izsmējīgi*). Man tevi jāsarūgtina: nāksies pārciest pāris neērtību – tevi būs jāiemidzina nāvei līdzīgā stāvoklī un visas asinis kā kautķermenim jānotecina.

GRAUDIŅŠ (*samulsis*). Tas nozīmē, ka mani vispirms jānonāvē?!

FRANKOVICS. Nudien tā ir.

GRAUDIŅŠ (*šaubīdamies*). Kādas garantijas es iemantošu par savu naudu?

FRANKOVICS. Tādas, ka vairs nebūsi dzīvs, bet vēl nebūsi arī miris. Tu atradīsies starpstāvoklī – nāves priekškambarī.

GRAUDIŅŠ (*apstulbis*). Priekškambarī?

FRANKOVICS. Jā, tev tikai jāparaksta attiecīgs dokuments, kurā parādīta tava brīvā apzinātā griba...

GRAUDIŅŠ (*bažīgi*). Kā notiek procedūra un cik lielas ir ķermeņa atdzīvošanās izredzes?

FRANKOVICS. Tūlīt pēc nāves tiek saņemta miršanas apliecība, kas apliecina, ka normālā ceļā atdzīvināt cilvēku vairs nav nekādu cerību. Ķermeni pieslēdz mākslīgās elpināšanas un mākslīgās asinsrites aparātiem. Asinis aizstāj ar speciālu šķīdumu, bet audus piesātina ar antifrīzu, kas sasalst zemā temperatūrā un sasalstot neizplešas tā kā ūdens. Tad ķermeni pakāpeniski atdzēsē un ievieto kapsulā ar šķidru slāpekli. Apkārt apliek ledus blūkus.

GRAUDIŅŠ. Vai sāpju sajūta ir nomākta?

FRANKOVICS. Jā, sāpes ir palikušas pagātnē, ķermenis ieaijāts mūžības takām. Zinātnieki uzskata – šādi iekonservētu ķermeni varētu glabāt neierobežoti ilgi.

GRAUDIŅŠ (*neticīgi*). Kaut vai tūkstoš gadu?

RABINDRANATS. Cik ilgi pastāvēs planēta Zeme un uz tās dzīvos cilvēki, kuri piekristu tevi atdzīvināt.

GRAUDIŅŠ (*sanīcis*). Un, ja nu par mani pavisam aizmirst?!

FRANKOVICS. Tad rumpis kļūs par tavu nemirstīgo pieminekli.

RABINDRANATS. Ja līķi neuzmanīgi izņem no kriokameras un sasilda, tas izjūk gabalos.

GRAUDIŅŠ (*dusmīgi*). Šos paskaidrojumus jūs man varējāt aiztaupīt.

FRANKOVICS (*ar varu izraudams Rabindranatam no rokām zinātnisko grāmatu*).

Man pašam ir tikai “tagad” un “šobrīd”, tomēr saprotu, kā tu sapņo būt bagātāks, lai finansētu nākotnes supertehnoloģijas.

GRAUDIŅŠ (*lielīgi*). Esmu visu noorganizējis tā, lai kļūtu superbagāts kā Bills Geitss.

FRANKOVICS. Biologi apsolījuši, ka ap 2040.gadu izdosies izveidot nanorobotus, kas pārvietosies pa ķermeni un labos bojājumus molekulārā līmenī – sagatavos ķermeni iziešanai no anabiozes.

GRAUDIŅŠ (*vēlēdamies noticēt*). Ko tas dos?

FRANKOVICS. Pietiks ar galvas un muguras smadzeņu sasaldēšanu, bet pārējos orgānus atjaunos ar klonēšanas palīdzību.

GRAUDIŅŠ (*izlikdamies gudrāks*). Nanoroboti – tas izklausās reāli!

RABINDRANATS (*ar teicamnieka toni*). Neslēpšu – pat, ja sasaldētu līķi izdotos atdzīvināt, nav skaidrs, vai tas būtu pilnvērtīgs indivīds. Jo mēs tā arī nezinām, kur tieši “mīt” cilvēka apziņa un kādi procesi nosaka personības eksistenci.

FRANKOVICS (*aizkaitināts*). Nevārsti lieki žaunas, asistent!

GRAUDIŅŠ (*spiezdams roku Frankovicam*). Atgriezīsimies pie šīs sarunas pēc mēneša.

(SATUMSUMS)

7. SKATS.

1. AINA.

GLORIJA CIEMĪTE (*ieiet Visvalža Baltaisrutks kabinetā*).

VISVALDIS BALTAISRUTKS (*nomākti*). Esam noraizējušies par šo tendenci. Šokējošam cilvēku skaitam, šķiet, zudusi izjūta par kapu kā pēdējo atdusas vietu un viņi redz cilvēka mirstīgās atliekas kā mantu, ko var izrakt un paņemt līdzī pārvācoties.

GLORIJA (*ar ironiju*). Vai viņi piederīgos uztver kā ceļojuma ekipējumu, tūrisma inventāru?

BALTAISRUTKS (*nosodoši*). Tieši tā, un tas ir ļoti nopietni, jo Ev. Lut. baznīcai apbedīšana ir svarīga darbība, kas norāda uz pabeigtību, iezīmējot mirstīgās dzīves noslēgumu un dvēseles nodošanu Dieva rokās.

GLORIJA (*ieintrīgēta*). Vai mēdzat arī atteikt?

BALTAISRUTKS. Retumis. Nesen noraidījām pieteikumu, kur gribēja, lai radnieci atbrīvo no dusēšanas blakus viņiem nesimpātiskai dzimtai.

GLORIJA. Kādas formalitātes ir jākārt?

BALTAISRUTKS (*bezkaislīgā ierēdņa balsī*). Ja ekshumācijai piekritusi Baznīcas vadība, papildus ir jāsaņem licence no vietējās pašvaldības institūcijas. Kaps tiek atvērts nakts laikā. Zārku dezinficē un apkārt kapam apbārsta kaļķi, lai aizsargātos pret infekcijas izplatīšanos. Oriģinālais zārks tiek izcelts un ievietots lielākā zārkā, kas tiek aizplombēts un aiztransportēts uz jauno kapavietu.

GLORIJA (*ar pretīgumu*). Būtu iztikusi bez šīm detaļām... Kāds tam ir galvenais iemesls?

BALTAISRUTKS. Tas saistīts ar cilvēku mobilitāti un ticības samazināšanos. Cilvēki nav "iesakņojušies" savās dzimtajās vietās, tas veicinājis uzskatu, ka mirstīgās atliekas var vadāt līdz automašīnas bagāžniekā.

GLORIJA (*viltīgi*). Vai kremēšana būtu pretinde šai parādībai?

BALTAISRUTKS. Tur man jums jāpiekrīt.

GLORIJA. Paldies par izsmeļošo interviju.

BALTAISRUTKS (*paņemdam no galda šokolādes tāfelīti un sniegdams Glorijai*). Jums paldies par problēmas izpēti. (*iziet no kabineta*).

(*Glorija Ciemīte, aizsmēķēdama cigareti, netīšām uzgāž pelnu trauka saturu uz baznīcas ziņojuma un ar pretīgumu sejā ieslidina to papīrgrozā.*)

(SATUMSUMS)

8.SKATS.

(*Tīkmēr nelaiķa Eduarda Rozenštrauha civilsieva Matilde ieradusies uz pieņemšanu pie V. Baltairutka.*)

MATILDE (*ar sāpēm balsī*). Es ...es viņu redzēju savā priekšā klubkrēslā tik dzīvu, ka varētu viņu sataustīt. Viņam mugurā bija manis pirktā strīpainā pidžama.

BALTAISRUTKS. Vai jūs viņam pieskārāties?

MATILDE (*izšņaukdama degunu*). Jūs ko? Nesadūšojos, bet domāju – viņš nebūtu apvainojies...

BALTAISRUTKS (*pamācoši*). Vajadzēja. Jo tad jūsu roka viņam izietu cauri kā tukšam gaisam.

MATILDE (*bailīgi*). Svēto tēv, runājiet ar lielākiem burtiem! Nekā nevar saprast.

BALTAISRUTKS. Ļaunajiem eņģeļiem nav grūti attēlot kā svētos, tā grēcīgos mirušos, panākot, lai šie attēli kļūst redzami cilvēka acīm. Tuvojoties pastardienai, parādības kļūs vēl pārsteidzošākas.

MATILDE (*raud un drudžaini pa somu meklē savas brilles*). Eduards teica, ka viņš mani mīl un piekodināja, lai vairs netiekos ar Laimoni, ar ko pirms divi nedēļām iepazinos uz ielas. Viņš mani uzrunāja mums vien zināmos mīļvārdiņos un tāpat atglauda matus pakausī.

BALTAISRUTKS (*ar patosu, kāpinādams balss skaļumu*). Nenoliedzami. Ļaunie eņģeļi ierodas mīloto cilvēku izskatā, atstāsta dažādus gadījumus un izturas tā, kā tie kādreiz izturējās, dzīvi būdami.

Tādā veidā tie cilvēkiem liek domāt, ka viņu dzīvesdraugi ir eņģeļi, kas tagad pār viņiem lidinās un ar viņiem sazinās. Ļaunie eņģeļi, kas atdarina mirušos tuviniekus, īstenībā ļaudis noved pie elku kalpošanas, kur to vārdiem tiek veltīta lielāka uzmanība nekā Dieva vārdam.

MATILDE (*pagalam sabēdājusies*). Esmu vienkārša sieviete – visu mūžu nostrādājusi par sanitāri slimnīcā un apkopēju tipogrāfijā. Eduards ilgus gadus – līdz Atmosas atnestajai slavai bija sargs „VEF-a”. Darbabiedri viņu uzskatīja par *pajoli*.

BALTAISRUTKS (*apklusinot*). Runāsim par mirušo tikai labu vai neko!

MATILDE (*pazemīgi*). Kā teiksit, svēto tēv! Kāpēc mani vērts maldināt?

BALTAISRUTKS (*ar nožēlu*). Sātanam nav mazvērtīgu dvēseļu. Viņa mantu apcirkņos ir vieta visiem pazudinātajiem. Turpmāk uzmanieties: velnam ir vara parādīties mirušā dzīvesbiedra izskatā: precīzi imitējot pazīstamu žestu, vārdus, balss toni.

MATILDE. Ak tā?

BALTAISRUTKS (*iegrimis domās*). Esmu zinātājs. Viņpasaules viesi pieskaras mūsu vismaigākajām jūtām un savu pretenziju stiprināšanai dara dažādus brīnumus.

(Izvadot laukā pa durvīm, Visvaldis Matildei iedāvina bībeli nelielā formātā ar zelta krustu uz vāka un iesaka izmantot to paš aizsardzībai, ja parādības atkārtotos.)

9.SKATS.

1.AINA

(V.Baltaisrutks kā virskapelāns organizē atvērto durvju dienu cietumā, uz ko ierodas Tikumības policijas boss Lotārs Tūtiņdreijs.)

BALTAISRUTKS (*vēršas pie saviem audzēkņiem*). Šodien, mums, ieslodzīto kungī, ir augsti viesi. Turklāt no sfēras, kas nav sveša nevienam kārtīgam vecim. Stādu jums priekšā Lotāru, Tikumības policijas izveidotāju un šefu. Varat uzdot jebkādas jautājumus, vien neliekot komentēt no žurnāliem izplēstās plikās daiļavas, kas salīmētas jūsu kamerās virs izlietnēm!

LOTĀRS (*ar patosu*). Neķeriet krenči, ka šobrīd jums liegtas miesīgās baudas! Jums neviens nespēj aizliegt, cenzēt vai nozagt erotiskās fantāzijas. Ļaujiet tām brīvu vaļu! Tādā veidā Jūsu potence saglabāsies tikpat spirta kā vaisliniekiem...

BALTAISRUTKS (*kā atgādinādam*). Šie ir stingrajā režīmā, viņiem apmeklētājas nenāk.

LOTĀRS. Kā daudz pieredzējis vīrs varu Jums rekomendēt – tiklīdz iznāksiet no būra, precieties, bērnojieties. Pasarg dies', neizmantojiet prostitūtu pakalpojumus, jo viņas ir nelaimīgas rotaļietas, kas arī jūs novilks lejā pie zemes!

2.AINA

BALTAISRUTKS (*aizvezdams viesi uz pīpētavu, abi uzvelk pa gardam dūmam*). Vai tev būs lādzīgs padoms arī cietumnieku aizgādnim?

LOTĀRS (*saraucis pieri, saviebies, jo atpazinis Visvaldī agrāko pudelesbrāli no vētrainās jaunības gadiem*). Cik gan tā Rīga ir maza! Ciems pie jūras!

BALTAISRUTKS. Kā tu to domāji?

LOTĀRS. Un dzīve mūs atkal savedusi kopā pikantā iestādē. Tagad tu esi svētulīgais – kā diena pret nakti, salīdzinot ar gaļas izcirtēju *Voloģu* septiņdesmito gadu beigās un astoņdesmito gadu sākumā.

BALTAISRUTKS (*uz brīdi zaudējis runas dāvanas*).

Tu izkāpi no manas pagātnes elles, lai man to atgādinātu?!

LOTĀRS. Nekaunies no savas pagātnes, vecozēn! Tu jau nebiji sliktais tēls – vienmēr draugus apgādāji ar liesu karbonādi un buljona kauliņiem. Pēc maiņas nodošanas tirgussievas paņēmi priekšā turpat – uz asiņainajiem metāla galdiem, ar spēcīgu plaukstu aizspiezdams muti elsošanas brīžos.

BALTAISRUTKS (*nopietni saraucis pieri*). Tu atceries arī to, kā tevi uzvedu augšā savā mitekļī Dzirnavu ielas *komunalkā* un parādīju tev svētbildi un iedegtu sveci pie tās, atgrūzdams kārtējo šņabja pudeli nost un pielikdams punktu vecajai dzīvei?

LOTĀRS. Toreiz tu apņēmie iestāties Teoloģijas seminārā un uzrunāt pakļidušās dvēseles, kaut uz baznīcu gāja retais. Mēs tevi aiz muguras izsmējām, neviens neticēja tava nodoma cēlumam. Pūlējās saskatīt savtīgas intereses – iespējamās spekulācijas ar baznīcu relikvijām vai slepenu čekas uzdevumu.

BALTAISRUTKS. Nevaram noliegt, ka abiem dzīve ripojusi kalnā.

LOTĀRS. Un kā ar tavu privāto dzīvi sastāv, ko'a?

BALTAISRUTKS. Bez izlikšanās – pavisam *čābiski*.

LOTĀRS (*hihinādams*). Sieva arī tevi pametusi profesijas smaguma dēļ? Esi sveicināts piepūšamo sieviešu piekritēju pulciņā!

BALTAISRUTKS (*negribīgi atcerēdamies*). Bija viena no draudzes – iemīlējās manī kā emocionālā karsonī. Nodzīvojām laimīgi un netraucēti sešus gadus.

LOTĀRS. Vai viņa atrada sev citu mierinātāju?

BALTAISRUTKS. Nē, pārāk dziļi ieskatījās pudelē.

LOTĀRS. Jā, statistika rāda, ka sievietes nodzeras *kudiš* ātrāk.

BALTAISRUTKS. Jūtos mainītās lomās, – it kā būtu atnācis pie tevis uz privātu grēksūdzi vai psihoterapijas seansu.

LOTĀRS. Tā viņš ir. Turklāt neieņemot ne lāsītes grādīgā. Čomu būšana.

BALTAISRUTKS. Mana slodze četrās draudzēs, bērnu un kāzu vadīšana un vēl cietuma virskapelāna pienākumi nav savienojami ar alkohola degustācijām.

LOTĀRS. Zili brīnumi.

BALTAISRUTKS. To paveicu bez ampulas iešūšanas – ar Svētā Gara palīgu.

LOTĀRS. Ja tevi tas neaizvainos, varu dot vienu padomu.

BALTAISRUTKS (*uzmanīgi*). Padomu, kam paklausīt vai padomu, ko man ignorēt?

LOTĀRS. Neatbīdi personīgās dzīves nokārtošanu uz nezināmu nākotni!

BALTAISRUTKS (*vīlies*). Cik banāls padoms!

LOTĀRS (*kļūvis nopietns*). Ja vēlies konkrētību, – še, appreci ķīniešu sievieti, jo viņas ir uzticamas, kaislīgas un turas pie mājas, neapstrīd ģimenes galvas statusu.

BALTAISRUTKS (*ieintrīgēts*). Kur es ar tādu iepazīšos?

LOTĀRS. Brauc mums līdzī komandējumā uz valsts rēķina ar Vairas Viķes–Freibergas oficiālo delegāciju, sapazīstināšu, ja pats nepratīsies!

BALTAISRUTKS (*skeptiski*). Kad būtu jābrauc?

LOTĀRS (*kundziski*). Nākamēnes, es tevi ierakstīšu sarakstā – bez liekām formalitātēm, vecās draudzības vārdā.

BALTAISRUTKS. Man tik daudz ziņu jāpatur prātā, noteikti izkūpēs no galvas.

LOTĀRS. Ieliec atgādinājuma lapiņu, es piezvanīšu dienu iepriekš, kad būs jāpako bagāža.

BALTAISRUTKS (*piekrīdams*). Labi – ja neatrādīšu brīvu un atsaucīgu ķīniešu tautumeitu, iestāšos jūsu piepūšamo sieviešu klubiņā!

LOTĀRS (*paceldams īkšķi*). Esam vienojušies – kā senajās dienās.

(SATUMSUMS)

10.SKATS.

1.AINA.

(I Meža kapi. Matilde andelējas ar pašaudzētām puķītēm un pāris štrausiņiem. Pēkšņi viņai blakus nostājas Meitenes spoks gaiši zilā kleitiņā basām zilumainām kājām).

MATILDE (*aprasina puķu pušķus ar izsmidzināmo kanniņu*). Grieztus ziedus var nest tikai uz kapiem, jo tajos ir negatīvā enerģija. Ak tu mī un žē!

MEITENES SPOKS. Šī ir mana vieta, vecmāmuļ!

MATILDE. Meitiņ, liecies tak mierā, bērns!

MEITENES SPOKS. Kad biju dzīva, vienmēr šeit pārdevu vectēva potētās rozes. Kādēļ lai tagad būtu citādāk?

MATILDE. Lūdzu nejauc man visu andeli! No malas domās, ka vecene prātu izkūkojusi, un pircēji ies garām.

MEITENES SPOKS. Pircējus kristīgi sadalīsim savā starpā.

MATILDE. Tu tā runā, it kā tev būtu īsti un vēl smaržīgi ziedi.

MEITENES SPOKS. Tiem, kuri būs viedi un redzēs mani, nāsīs iecirtis aroms no pasakainiem pļavas ziediem.

MATILDE. Ak tu mī un žē! Vai es pret tevi dzīves laikā pietiekami laba nebiju, pāri darīju? Tev kā akelai meitenei sviestmaizes nesu no svaigas rudzu ņukas, ar aveņu ievārījumu cienāju.

MEITENES SPOKS. Kāpēc mani neapstādināji, kad steigā skrēju pāri brauktuvei uz 11.tramvaju, kur mani notrieca mikroautobuss – uz nāvī?

MATILDE. Biju aizgājusi uz labierīcībām.

MEITENES SPOKS. Tāpēc tagad nepļurksti, vecmāmuļ, un pavirzies malā, lai varu izkārtot savas pļavu puķu buntītes!

MATILDE. Ak tu mī un žē!

2.AINA

(Pie puķu galdiem pienāk students Rabindranats).

RABINDRANATS. Vai pie jums var dabūt solidu bērnu vainagu?

MATILDE. Štrausīti? Veltījuma lenti arī pievienot?

RABINDRANATS. Tā meitene ir jūsu mazmeita? Glīta bezdievīgi, tikai liķa bālumā.

MATILDE *(satraukti)*. Vai jūs viņu no tiesas redzat ar?

RABINDRANATS *(ar prieku)*. Kā gan savādāk? Man tak vēl spoki nerēgojas...

MATILDE. Vai vaiņags par 15 latiem jums nebūs pa kabatai?

RABINDRANATS. Man nepieciešams kas ļoti solīds. Mirušais bija Policijas akadēmijas pulkvedis, glabās ar goda sardzi un ar automātu zalvēm gaisā.

MATILDE *(lietišķi)*. Cikos paredzētas bēres?

RABINDRANATS *(nervozi)*. Pēc 20 minūtēm.

MATILDE *(sabēdājusies)*. Tad es nepagūšu solidu uzpīt, man nav visi materiāli grozā līdzī.

RABINDRANATS. Es tieši Jums vēlējos ļaut no mana pirkuma nopelnīt.

MATILDE. Vainagus nes mierlaika paaudze, konservatīvie. Jums pietiktu ar smuku buntīti, ko neikdienišķu.

3.AINA

(Nočīkst kāda 600-tā mersedesa bremzes, atveras salona durvis, iekšā skan opermūzika. Aklā meitene nodomā, ka atbraucis kāds miljonārs.)

MEITENES SPOKS. Šis klients ir mans, vecmāmuļ, tu nebāzies pa vidu!

RABINDRANATS *(vērsdamies pie MEITENES SPOKA)*. Man derētu olīvzaru kronis kā antīkajiem varoņiem.

MEITENES SPOKS. Kronis uzpīts no pilnmēness staru kūļa?

RABINDRANATS *(lielmanīgi)*. Laba humora izjūta Jūsu mazmeitai. Sarēķiniet, cik man izmaksātu spainis pļavas ziedu.

MEITENES SPOKS *(izbrīnā)*. Ko – vesels spainis? Ak jā – miljonārs kas miljonārs.

RABINDRANATS *(aizsapņojies)*. Jā, no tiem tāda pasakaina smarža uzvējo.

MEITENES SPOKS. Tikpat, cik lielāks vaiņags. 20 lati.

RABINDRANATS. Mirušais bija ļoti slavens kursantu vidū, mans paziņa Prezervatīvs Podstavnojs viņu uzskatīja par savu elku.

MEITENES SPOKS. Ar visu spaini nesīsiet?

RABINDRANATS. Jā, vismaz ziedi ātri nenokārs galvas.

MATILDE. Es jūsu vietā, jaunais cilvēk, uzmanītos!

RABINDRANATS (*ironiski*). Jūs traucējat veikalu savai mazmeitai? Barga vecmāmuļa, kura kabatas naudu nepiešķir un ietirgot naudu arī neļauj.

MATILDE (*bargi*). Tās puķes var izrādīties zagtas, plūktas piepilsētas parkā vai kādā dobē pie kultūras nama „VEF”.

RABINDRANATS. Nav pieķerts, nav zaglis. Iespējams, tad Jūsu mazmeitai ir vīra dūša.

MATILDE (*padodamās*). Ak tu mī un žē! Jūsu 20 lati, tērējiet, kā patīk.

RABINDRANATS. Kamēr es ar jums trinu mēles, bēres nonovēršami tuvojas.

MEITENES SPOKS (*ar slēptu izsmieklu*). Es noliešu daļu ūdens, lai nebūtu smaga nešļava.

RABINDRANATS (*nedomājot*). Esmu spēcīgs, katru nakti smagus rumpjus izcilāju.

MEITENES SPOKS. Tāpēc Jūsu balss man šķiet dikti pazīstama.

RABINDRANATS (*pārsteigts*). Kā pazīstama?

MEITENES SPOKS (*pārmetoši*). Jūs esat viens no tiem diviem, kuri nelaiķu dvēselēm miegu iztrūcina. Otrs ir garāka auguma, zilā lietusmēteli un ar uzkumpušu degunu.

RABINDRANATS (*saminstinājies*). Kā jūs varējāt to novērot, akla būdama? Bērnu stunda ir deviņos vakarā. Vai tad vecmāmuļa Jums nenovēl „arlabunakti”, saldām miedziņam nelasa priekšā pasaku?

MEITENES SPOKS. Nē, šī nav īstā vecmāmuļa.

RABINDRANATS. ?

MEITENES SPOKS. Naktīs kļūstu redzīga. Esmu viena no tām, kuras pie kapličas lievenēm kājas šūpo, klasītes lec no pusnakts līdz diviem naktī.

MATILDE (*brīdinādama*). Meitēns sirgst ar pasaciņu sacerēšanu, neklausieties viņā!

MEITENES SPOKS (*kliedz*). Vecmāmuļ, man jāspriež taisna tiesa pār šo kungu – visu miroņu vārdā!

MATILDE. Uz kino nelaidīšu, ar draudzenēm nevarēsi satikties, dzimšanas dienas ballīti aizmirsti! Jaunsungsks, izvēlieties – mans nopietnais vaiņags vai meitenes spainis ar sētmalē plūktiem ziediem!

RABINDRANATS (*knapi veļ vārdus pār lūpām*). Labāk tomēr spainis.

MEITENES SPOKS (*bezpēcīgi*). Atriebība nemaz nav tik salda, kā pauž vecākie veļi!

RABINDRANATS. Man jānoliec galvu aizgājēja priekšā. Dodiet šurp tos ziedus!

MEITENES SPOKS. Aizgājējs nemaz jūs visus negrib redzēt, viņa rīkli šobrīd žņaudz muļķīgais baltais smokinga tauriņš.

RABINDRANATS. Jūsu mazmeitai piemeties drudža karsonis. (*uz meiteni*). Jūsu divdesmit latu. (*paņem spaini un lieliem soļiem iet pa aleju uz kapliču*).

MATILDE (*piespiež delnu pie sirds*). Es šo tejāteri ilgāk neizturēšu. Kur ir mans nitroglicerīns?

MEITENES SPOKS (*izmēdīdama ar izbāztu mēli*). Slāj kā zirgs, kam klapes uz acīm!

MATILDE. Puiša izšķērdība ir badam tuva radiniece.

4. AINA

RABINDRANATS (*satikdams savu paziņu Prezervatīvu Podstavnoju*). Neesmu nosebojies?

PODSTAVNOJS (*nepatikā saviebdamies*). Nē. Kāpēc tu bez vaiņaga un labo roku savādi sažņaudzis dūrē un izstiepis uz priekšu?

RABINDRANATS (*neko neievērodams*). Aizrunājos ar puķu pārdevējām. Vēlējos būt oriģināls un iegādājos šo spaini ar pļavas ziediem – ilgāk stāvēs un puķu zagļi nenospers, nepārdos otrreiz.

PODSTAVNOJS (*pielicis pirkstu pie deniņiem*). Kādu spaini ar ziediem?

RABINDRANATS. Nu šo – rozā spaini, kas man rokā.

PODSTAVNOJS (*tēvišķi*). Tu esi atnācis tukšām rokām. Vai tiešām nenocieties, lāga zelli, jau ieņēmi no kabatas blašķītes?

RABINDRANATS (*neizpratnē apsēžas uz zemes*). Tukšām? Es?

(SATUMSUMS)

11. SKATS.

1. AINA.

(*Maigurs Ogle iesauc pie sevis laborantu Rabindranatu*).

RABINDRANATS (*ar smaidu*). Labdien, vai te nesmaržo pēc deguma?

OGLE. Ko muldi? Tu taču zini, ka krematorijas krāsns netiek darbināta, un dūmu iekļūšana caur pakešu logiem nav iespējama. Tu neuzdrīksties dedzināt kreisos miroņus?!

RABINDRANATS. Tad Glorija noteikti izplāpātos. (*Iesit sev pa pieri*). Ak, jā – jums taču deguns aizlipis kā skulptūrai.

OGLE. Neaiztiek degunu! Es esmu direktors, tu – stulbenis. Pirms dodies mazgāt grīdas klientu pieņemšanas zālē, atbildi, vai pie jums Indijā plaši izplatīta kremēšana?

RABINDRANATS. Tā tas šķiet cilvēkiem, kuri lasa ceļvežus. Kremējot cilvēka dvēsele ātrāk atbrīvojas no *majas plīvura* važām, kas saista pie šīs pasaules.

OGLE (*cerīgi*). Varbūt to izmantot reklāmā... Sekošanā indiešu tradīcijām vērojams bums. Vai ko tuvāk paskaidrosi darba devējam?

RABINDRANATS. Manā augstdzimušo radžputu kastā, ja vīrs mirst priekšlaicīgi, tad augsti tikumīgā sieva veic rituālu *sāti* – pašsadedzināšanos uz apbedīšanas ugunskura. Tādā veidā, sieva „pareizi” noslēdz savu dzīves ceļu, turklāt *sāti* piekopšana palielina tās klana prestižu.

OGLE. Vai katrā ģimenē tiek sargātas šādas atmiņas?

RABINDRANATS (*lepni*). Tās nav atmiņas, tā ir mūsu šodiena.

OGLE. Manuprāt, tu puis' krietni pārspilē!

RABINDRANATS. Katra valdošā radžputu nama pēcteči saudzīgi izturas pret īpašiem kremēšanas laukumiņiem, virs kuriem slejas saulesargu formas paviljoni „čhatri”, kuros novietoti vertikāli izcirstas akmens plāksnes ar valdnieka un viņa sievas – *sāti* atveidiem.

OGLE. Tu man piesārņo galvu ar pekstiņiem. Vajag kaut ko par kremēšanas iestādījumu no debesīm, dievu sevišķo labvēlību pret kremētajiem...

RABINDRANATS. Saskaņā ar mūsu ticējumiem, *sāti* izpirka ne vien sava vīra grēkus, bet arī visai ģimenei, nodrošinot labu nākošo pārdzimšanu.

OGLE. Paliek siltāks...

RABINDRANATS. Radžputu sievietes gāja nāvē apzināti, jo ticēja, ka pēc kremēšanas satiksies ar saviem vīriem un dēliem debesīs.

OGLE (*vīlies*). Eh, tomēr esi *dunduks*, ej izslauki no gružiem galveno celiņu! Pašam būs jā sacer nieki, kam naudīgie klienti noticētu...

2. AINA.

(*Direktors Ogle ar blīkšķi aizcērt sava biroja durvis un izņem no bāriņa kristāla karafi ar konjaku, ielej sev prāvu mēriņu un izmet kā zemeņu ogu. Ienāk Glorija ar glāzi auksta ūdens uz paplātes.*)

OGLE (*dusmās aizsvīlies*). Glorija, tu esi neārstējama zoss. Atlaista.

GLORIJA (*pielabinādamās*). Priekšniek, es iegādājos krēmu labākai slīdamībai. Varēsit ar mani pameņģēties anāli.

OGLE. Man atvilktnē vairs nav stimulatori „PotenCialis”. Pēc tava viņnedēļas atraidījuma tāpat nesacelsies.

GLORIJA. Vienreiz taču izdevās – pirms Marmarisas.

OGLE (*asi pārtraukdams*). Nepiemini Marmarisu, man tā izmaksāja veselu žūksni – 1300 latus bez tavas kabatas naudas.

GLORIJA (*pārlikdama vienu kāju pār otru*). Protams, mans tvirtais dupsītis ir tā vērts. Vai tad gribējāt izšmaukt cauri pa lēto, priekšniek?!

OGLE. Negribu būt nepateicīgs priekšnieks. Tev piemērotāka ir Tikumības policija, iedošu līdzī rekomendācijas vēstuli tās vadītājam Lotāram, manam solabiedram 1.ģimnāzijā.

GLORIJA (*šaubīdamās*). Vai tur alga tāda pati?

OGLE. Cik zinu, tur iespēja nopelnīt brangas prēmijas.

GLORIJA (*padevīgi*). Ja nu jūs tā uzstājat, priekšniek!

OGLE. Pazūdi no mana kabineta!

GLORIJA. Mans baudkārais neizlēmīgais priekšniek! (*aizcirtusi durvis, nošņāc pie sevis*). Impotentais putnubiedēklis!

PRIEKŠKARS. STARPBRĪDIS

II CĒLIENS

1. SKATS.

(*Visvaldis Baltairutks tiek nolīgts, lai izdzītu Tēva garu.*)

1. AINA.

OGLE. Man neērti jums to lūgt, bet sev par aizbildinājumu to nelūdzu savā labā.

BALTAISRUTKS (*bez intereses*). Ak tā?

OGLE. Jā, un mans inteligenta cilvēka un bijušā Tehniskās universitātes lektora statuss man liedz jums atstāstīt visos sīkumos, kas tur spokojas.

BALTAISRUTKS. Tātad spokojas “neviens”?

OGLE. Lielākais, ko varu izpaust, – tas ir Tēva gars.

BALTAISRUTKS. Un par ko Tēva gars uz jums ir noskaities?

OGLE. Ne uz mani. Uz klientu, kuram jūs nolīgstu.

BALTAISRUTKS. Vai tiešām nepieciešama pārdabiska iejaukšanās?

OGLE. Tā man pavēstīja.

BALTAISRUTKS (*zobgalīgi*). Vai draugs nav dzērājs, nepietiktu ar *nokāpšanu no korķa*?

OGLE. Klientam vairāk garšo asinis, jau sen kā iešūta ampula, bet Tēva gars ietiepīgi šļūkājot pa virtuvi un grabinot skārda krūzes piecos no rīta.

BALTAISRUTKS. Pie tā pierast nav viegli. Taču ne jau tas trenca jums uzmeklēt mani.

OGLE. Papildus Gars zīmējot zvaigznītes uz sienas pie gultas, tiklīdz satumst.

Un reiz pat iedarbinājis no strāvas atvienotu melnbalto televizoru, kurā parādījušās vertikālas švīkas un līnijas.

BALTAISRUTKS. Vai tika glabāts ar mācītāju?

OGLE. Nebija ticīgais, iztika pa savai modei... ar teicēju...un orķestri...

BALTAISRUTKS. Kaps vismaz ticis iesvētīts? Krusts uzlikts?

OGLE. Nē. Trešajā dienā pēc bērēm krusts novākts, tikko ziedi novīta.

BALTAISRUTKS. Un par ko jūs, inteligent, šausmināties? Arī mana palīdzība var izrādīties nesekmīga, taču neesmu nevaļīgs.

2. AINA.

(*Ar lūgšanu vārdiem un svētīto ūdeni trīsdesmit minūtes Baltairutks darbojas visos dzīvokļa kaktos, pēc tam ko līdzīgu veic uz kapu kopiņas, vēlēdamies uzlikt Frankovica Tēva garam blokādi. Paša Frankovica nav mājās. Parādības vairs neatkārtojas.*)

(SATUMSUMS)

2. SKATS.

(M. Ogles prātā dzimst ģeniāls biznesa plāns – radīt jaunu modi uz kremēšanu, bet neveikt, tikai iekasēt naudu par to).

1.AINA.

(Ierodas pirmā bagātā kliente).

VIVA. Vai varu pie jums noslēgt līgumu par kremēšanu?

OGLE. Ko kremēt taisāties?

VIVA. Savu lauleni – ragnesi. Galvenais pasteigties, kamēr divkose Meta –vēstnieka sieva nav atbraukusi. Un, kamēr baumu palaidēja Barba neko nav izošņājusi.

OGLE. Steigai nav vietas. Krematorijai plāns sastādīts gadu uz priekšu.

VIVA. Metai un Barbai vienmēr skaudušas pārmaiņas manā dzīvē – plastiskās operācijas, Audi TT kā dāvana dzimumdienā, meklē, kur man vārīgā vieta.

OGLE. Jūs man visu atklājāt kā pie bikts, ko es augsti novērtēju *(aiziet uz savu kabinetu pēc dokumentiem)*.

VIVA *(kļiedz viņam pakaļ)*. Ja jums nav izprintēti līgumi, es te neizniekošu dārgo laiku.

2.AINA

(Durvju spraugā parādās Metas galva).

META. Provokatore!

VIVA. Skaugē!

META. Salabsim mieru uz brīdi, kamēr deputāta kundze neraisās pa kājām.

VIVA. Kāda man jēga salabt ar tevi?

META. Es tev vienīgajai izstāstīšu nākamā politiskā skandāla cēloni.

VIVA. Ko nu mels!

META. Jā, iztēlojies – Barba manīta klubā „Četri balti krekli” manāmā reibuma stāvoklī apkampusies ar ministru „P”.

VIVA. Kas tur liels?

META. Es jau viņas vīram aizsūtīju anonīmu vēstuli.

VIVA. Pikanta atriebības forma par to, ka vienmēr mūs aprunā pie frizierēm, šuvējām un cita apkalpojošā personāla.

META. Zināju, ka mēs varam solidarizēties – pret Barbu.

VIVA. Dažreiz varam.

3.AINA

(Durvju spraugā parādās Barba).

BARBA. Es tā joņoju ar savu mersi, bet jūsu aptaukojušās pakaļas jau priekšā. Izlecējas!

VIVA. Eksperimentatore!

META. Palaidne!

BARBA. Silikona ieleja!

VIVA. Tu manus pupus neaiztiec!

META. Aģitatore uz nedarbiem!

BARBA. Stoiķe, kas pati neatpūšas un citiem neiesaka!

VIVA. Mēs visas abonējam filozofijas žurnālu „Kentaurs” un intelektuāļu žurnālu „Rīgas Laiks” un esam aplīpušas ar svešvārdiem kā dadžiem. Pē!

META. Diez kur tas krematorijas priekšnieks iesprūdis?

4. AINA.

(No sava biroja izpeld ar trīs dienu bārdas rugājiem apaudzis M. Ogle.)

OGLE. Par ko tāda brēka? Par ko dāmas savā starpā nevarat vienoties?

VIVA. Jurista sieva, ļoti patīkami!

META. Vēstnieka sieva, ļoti patīkami!

BARBA. Deputāta sieva, – tāpat!

OGLE *(visām pēc kārtas noskūpstījis rokas)*. Ticiet man, strīdu risināšanā esmu Zālamans.

VIVA. Nevaram vienoties, kura pirmā pasvieda ideju braukt uz krematoriju, nevis pie kosmetologa uz „Saules salonu”.

META. Nevaram vienoties par kremēšanas piekritēja pareizāko apzīmējumu.

BARBA. Nevaram atklātā balsojumā pieņemt vienīgo pareizo apzīmējumu.

OGLE *(uzvarošu skatienu aplaizdams apkārt)*. Tik vien tā bēda! Esam radījuši mācību par kremēšanu kā drošāko ceļazīmi uz viņpasauli, lai neiestrēgtu pārsēšanās lidostā un lai čārtera reiss uz debesīm izlidotu precīzi pēc saraksta. Jūs pirmās varat kļūt par šīs mācības adeptēm, dzīvesbiedri jūs par to cienīs un uzslavēs.

(Viva kā acīgākā pamana, ka no papīrgroza spraucas laukā norauta cilvēka roka, bet uz puķu plauktiņa glīti sarindoti galvaskausi un iegurņa kauli).

VIVA. Kas te notiek par vardarbību?

OGLE. Mīlīga saruna, neredzu nekādu vardarbību.

VIVA *(ar lietussargu norādot uz kauliem)*. Kurš te kolekcijā neapbedītus kaulus?

META. Sadod viņam māsiņ! Vai par mūsu piederīgajiem arī šis neskūtais kundziņš grasās izņirgāties?

OGLE *(ieskatījies papīrgrozā un apjautis, kas par lietu)*. Nelāgs pārpratums! Students bija praksē un atvilcis līdz kaulus, ar kuriem spekulē kopmītnēs.

BARBA. Tai pūstošai rokai ir gaļa klāt, līdz kauliem tur tālu.

OGLE. Atzišos, ka mums šonedēļ krāsniņ bija profilaktiskā apkope. Visās malās kauli mētājas, bet tas viss tiks nokopts.

VIVA. Paliekam vai piekāšam šo melkuli, draudzenes?

META. Izrunājam visu līdz galam.

BARBA. Neba velti šurp attesos, policijai 40 latus iešķiebu par ātrumu.

META. Sen teicu, lai uzliec antiradaru.

VIVA. Pirms iesaistos kremēšanas sektā, direktora kungs, man vispirms ģimenes advokāts jāiepazīstina ar līguma paraugu.

META. Mans vīrs ir aizkomandēts uz Briseli, bez viņa es nevaru pieņemt šādu lēmumu.

BARBA. Mans vīrs šobrīd stāda vai gāž kārtējo pagaidu valdību, mobilais ārpus uztveršanas zonas un nevaru uzzināt viņa viedokli.

OGLE (*atgaiņādamies*). Dāmas, papīri uzreiz nav jāparaksta. Vai jums ir līdzī kredītkartes?

VIVA un META. Jā.

BARBA. Man ir pieci simti skaidrā naudā – no partijas melnās kases.

OGLE. Lūk, pie mums notiek akcija – iespējams dabūt ģimenes abonementu uz „Rīgas krematoriju” par Ls 399 – ar atlaidi 50 procenti. Tik lēti vairs nekad nebūs.

VIVA. Man lūdzu formējiet divus!

META. Kam tev divi?

BARBA. Vai esi nodomājusi ar tiem spekulēt savā masāžas salonā?

VIVA. Apklustiet!

OGLE. Jums kā *VIP klientēm* vienīgajām priekšroka ārpus rindas. Diezin vai jūs vēlētos, lai vīra kunga gars jums uzglūnētu pēc nāves, ja noskoposieties ar kremēšanu.

VIVA. Pret to vajadzētu aizsargāties, citādi man nebūs liela prieka no Šveices slēpošanas kūrortā sastaptā austriešu studenta...

META. Vīra pelnu kapsulu ar fotogrāfiju neturēšu uz sava naktsskapīša, citādi mīļākais vaicās, kā ar tādu krupi esmu gulējusi...

VIVA. Zelta doma.

BARBA. Vīra pelnus labāk iemūrēt krematorijas sienā – Kolumbārijā, lai pēc nāves nevazājas apkārt ar pārgudrām valdības deklarācijām...

VIVA un META. Mums arī.

OGLE. Krematorija respektēs jūsu īpašās prasības, kā arī ievēros visstingrāko konfidencialitāti. Parakstieties, lūk, šeit un šeit un noglabājiet somiņās „cerību līgumus” par apnikušo vīru kremēšanu drīzumā.

(SATUMSUMS)

3.SKATS.

1.AINA.

(M.Ogle, labā garastāvoklī vēlēdamies paņirgāties par laborantu Rabindranatu, piezvana intīmservisam un biroja telpās palaiž smieklu gāzi. Pats aizbrauc darišanās).

PĀRSLA KŪCIŅA (*bikli zvana pie durvīm*). Šķiet, viltus izsaukums. Tagad šoferis sunīs un iedunkās, jo nevarēšu ar viņu padalīties. Posts un neraža!

(Šofera balss aizkadrā: – «Lempīgā pakaļa, vai klients tevi sagaidīja? Es uzņemu pulksteni, – ne ilgāk kā divas stundas.»)

RABINDRANATS (*jau gribēdams doties mājās, vēl zilais halāts mugurā*). Esam slēgti. Nāciet ar savām problēmām rītdien direktora pieņemšanas laikos!

PĀRSLA. No šejienes saņemts izsaukums vienā kutelīgā jautājumā.

RABINDRANATS (*izmēdīdams viņu*). Kas tas par kutelīgu jautājumu?

PĀRSLA. Naudas jautājums.

RABINDRANATS. Tad šī nav īstā adrese – man alga niecīga un banka ir pāri ielai.

PĀRSLA. Varbūt šeit vēl kāds trešais ir? Vari pasaukt pie durvīm?

RABINDRANATS. Kāds trešais?

PĀRSLA. Nav principiālu iebildumu pret To trijatā, tikai tas jums maksās daudz dārgāk.

RABINDRANATS (*manāmi pikts*). Beidz runāt mīklās, neesmu bērnodārzā, lai tās minētu.

PĀRSLA. Ko es tev atgādinu? Kāds varētu būt mans amats?

RABINDRANATS. No augstskolas izslēgta nesekmīga studente.

PĀRSLA. Vai iespējams apsēsties? Man jau kājas pietūkušas no augstpapēdenēm.

RABINDRANATS. Soliņi ir pārsimts metru tālāk – pie kapličas.

PĀRSLA. Nē – iekšā, birojā?

RABINDRANATS (*iežēlojies*). Tev noteikti kāds nomiris? Tuvs radagabals?

PĀRSLA (*koķeti*). Pavisam tuvs.

2.AINA

(Abi apsēžas uz sarkanā klientu dīvāna, Students ielej abiem minerālūdeni. Smieklu gāzes koncentrācija tuvu tādai, kas iedarbojas uz cilvēku psihi, dūmi spraucas laukā no blakus telpām un apjož sēdošos.)

RABINDRANATS. Vēlies izkratīt sirdi?

PĀRSLA. Bez alkohola ne.

RABINDRANATS. Vai pēkšņi nomiris?

PĀRSLA. Nē, lēnām un mokoši – vairākos mēnešos.

RABINDRANATS. Nedziedināma slimība?

PĀRSLA. Nekādā ziņā, varu parādīt veselības pasi!

RABINDRANATS. Nauda bērēm iekrāta?

PĀRSLA. Nekas nav iekrāts – no rokas mutē.

RABINDRANATS. Kurš kopa? Vai tu?

PĀRSLA. Jā, tikai es.

RABINDRANATS. Rakstīsi iesniegumu sociālajai palīdzībai?

PĀRSLA. Nerakstīšu vis.

RABINDRANATS. Ar lepnumu tālu neizbrauksi.

PĀRSLA. Izsaukumos lepnumu atstāju mājās.

RABINDRANATS. Tu strādā pēc izsaukumiem?

PĀRSLA. Vai tad neizskatās?

RABINDRANATS. Neizskatās.

PĀRSLA. Tu man ieteiktu mainīt profesiju?

RABINDRANATS. Ja neesi tai pārāk pieķērusies, tīkojusi pēc tās kopš agras jaunības.

PĀRSLA. Kurš pēc tāda zaņķa tīkos no agras jaunības?

RABINDRANATS. Nav maizes bez garozas kārtas.

PĀRSLA. Tev mīksta sirds un tu piekriti strādāt Krematorijā?!

RABINDRANATS. Mīksta, jo Stradiņos klausījos ievadkursu klīniskajā psiholoģijā.

PĀRSLA. Tie, kas man nomiruši, vairs nav pieceļami.

RABINDRANATS. Es pazīstu vienu speciālistu, kam ir zelta rokas.

PĀRSLA (*dziļi ievelk elpu*). Pēc vairāku mēnešu sevis pārvarēšanas (*pauze*) manī atmirusi tikumība, gājuši bojā meitenes ideāli, ar nāvīgu injekciju nogalināts kauns un pat sāpju sliekšnis ir paaugstinājies.

RABINDRANATS (*sajuzdams smieklu gāzes iedarbību*). Ak tu, hi, hi, nelaiimes čupiņa, plācenīti, kas veļas pa dzīvi svilpodams, hi,hi.

PĀRSLA (*piepūzdamā vaigus un aizturot smieklus, netīšām pieslapina biksītes*). Pagādā kaulainu klientu ar tukšiem acu dobumiem, tādas tautības man vēl nav bijis!

3.AINA

(Abi skūpstās un ļaujās smieklu šaltīm, kamēr vēderi sāk sāpēt un aptrūkstas elpa. Pārslas mīklās biksītes Students sev uzmauc uz sejas un rāpo pa gaiteni, riedams kā šunelis. Pārsla streipuļo starp puķu podiem, meklējama otru izeju, jo ārdurvis aizcirtušās ar kodatslēgu. Šūpo krūtis, zviēgdama no visa spēka).

PĀRSLA. Mūsu intīmservisā «Lady Lux» nesen sarunājās divas kolēģes: –«Vai gribi saldējumu? Nē, ne saldētu, bet normālu veci gribu...»

RABINDRANATS. Vakaros man patīk pastaigāties pa tumšām ieliņām, kapsētām.

PĀRSLA. Romantiķis!

RABINDRANATS. Nē, maniaks un tāda paša izpalīgs.

(Pārsla uzgūlusi Studentam virsū, ar pupiem spiezdama uz krūtīm un ar mēli laizīdama viņa ausis, ar vienu roku ieslīdējusi aiz bikšu jostas).

PĀRSLA *(kad smieklu gāze pa vaļējo logu izvēdinājusies, pagrābj uz galda aizmirsto Krematorijas dienas kasi un pielikusi sev pie deniņiem personīgo gāzes pistoli, nāk laukā un kliedz).*
Nešaujiet, man ir ķīlnieks!

RABINDRANATS *(dzenoties viņai pakaļ).* Vai tu pārbaudīji psihi pie ārsta?

PĀRSLA *(apstājusies un atskatoties).* Jā.

RABINDRANATS *(ziņkārīgi).* Un kādu diagnozi viņš uzstādīja?

PĀRSLA. Ārsts teica, ka man esot zvaigžņu slimība.

RABINDRANATS *(neticīgi).* Kāda tev varētu būt zvaigžņu slimība?

PĀRSLA. Meteorisms!
(Aiz stūra sāk bļautīties šoferis: – «Resnā mamzele, rāpo nu šurpām!»)

PĀRSLA. Vai nepateiksit, cik šobrīd pulkstenis?

RABINDRANATS. Man nav pulksteņa. Bet bija – ūdens un trieciena izturīgs!

PĀRSLA. Un kur palika?

RABINDRANATS. Sadega.

PĀRSLA *(iedomīgi).* Vai esi dzirdējis teicienu – «Tev gan gaiša galviņa!»?

RABINDRANATS. Jā.

PĀRSLA. Tas par mums – blondīnēm. Uz tikšanos, cukurdupsīt, zvani vēl!

RABINDRANATS. Labi, zvanišu.

PĀRSLA *(aizsmēķējama menthol tievo cigareti).* Ārprāts, cik daudz naudas aiziet cigaretēm!
Es dienā izsmēķēju apmēram pusotru paciņu, tāpēc parēķini, cik naudas iztērēju nedēļā!
Protams, ka es nepīpēju nekādas lētās cigaretes, jo uz veselības rēķina taupīt nav prāta darbs!

4.AINA

(Pārsla iedod Studentam buču uz vaiga, pasniedz šoferim Krematorijā nozagto kasi un iesēžas viņam blakus, eleganti sakrustojusi kājas, lai neredzētu, ka biksītes pazaudētas.)

(SATUMSUMS)

5.AINA

OGLE *(ierodas ar pompu, uzlicis gāzmasku un rokā videokamera pikantu situāciju uzfilmēšanai, neko nemana, izskatās vīlies)*. Kur ta' mūsu ciemiņi?

RABINDRANATS. Jau prom, ha, ha, kasi arī paņēma līdzī.

OGLE. Nemaz ar nav smieklīgi! Labi – izstāstīšu anekdoti: Ir 3 veidu svētie tēvi: jautrie, viltīgie un kaitīgie. Jautrie ir pareizticīgo svētie tēvi, jo viņi visu laiku dzied. Salaulā – dzied, izvada – atkal dzied. Viltīgie ir katoļu svētie tēvi, jo viņi visus salaulā, paši nelaulājas. Kaitīgie ir ebreju svētie tēvi, jo viņi nogriež tur, kur jau tāpat ir pārāk īss. Bet – par nočiepto kasi tev tuvākajos sešos mēnešos pa druscīņai atvilksu no algas, nevajag ar ielasmeitām uzdzīvot, kamēr šefs ir izbraukumā!

RABINDRANATS *(aizdomājas, nevarēdams no prāta izmest Pārslas augumu)*. Paklau, boss, kā kļūt par veiksminieku?

OGLE *(zobgalīgi)*. Vai tu šodien uz tualeti esi gājis?

RABINDRANATS. Esmu.

OGLE. Veiksmīgi...?

RABINDRANATS *(pazemīgi)*. Veiksmīgi, kā nu ne.

(SATUMSUMS)

4.SKATS.

1. AINA.

(Tikumības policijas priekšniekam Lotāram no faksa aparāta lēnām izritinās rīkojums pabalējušā drukā, viņš aiz garlaicības izteiksmīgi nožāvājas un uzmet to uz galda gulošās dokumentu kaudzes pašā virspusē. Pēkšņi viņa uzmanību piekaļ iekšlietu ministra Mareka Segliņa paraksts. Viņš atrullē rīkojumu un iedziļinās tā lasīšanā.)

LOTĀRS. Tikumības policiju neviens netur cieņā. Tā viņš ir. Ielasmeitām esam bubulis, bet suteneri par mūsu eksistenci vispār slaidi nospļaujas. Ar mums apietas kā krievu biznesā – tu ej meklēt ielasmeitas vai viņu saimniekus, bet es iešu meklēt naudu, par ko tevi algot.

Kāpēc man jābūt tam *baltajam zvirbulim*, kurš *ni un ni* pret visiem ielasmeitu kairajiem skatieniem, kamēr ierindas policisti var prasīt pildīt seksuālās klaušas?

Uz Čaka ielas mūsu darbiniekos neieklausās un pat ne divpadsmitgadīgās, kurām resni onkuļi piedāvā noslienāt savus *čupa čupsus*.

Tagad mani *iznes cauri*, piespiežot doties bezalgas atvaļinājumā, kamēr kungiem labpatiksies mani atcerēties... Man liek turēt muti un tupēt kaktā – neapkurināmā Pabažu vasarnīcā, lai neviens neatpazītu ministrus un deputātus, kuri ir bieži viesi paklīdeņu ielās. Tā viņš ir. Pat sieva nenoticēja, kā varu iztikt bez savas Balzaka vecuma konkubīnes, tāpēc izdzina no mūsu četrstabu dzīvokļa Ķengaragā. Nakšņoju darbā uz kušetes. Bija pēdējais laiks, jo vairāk mīlinājos ar 50-gadu jubilejā uzdāvināto gumijas sievieti, nekā ar lauleni.

2.AINA

(*Elsojot no skriešanas, kabinetā iekļūst Policijas akadēmijas kursants Prezervatīvs Podstavnojs. Lotārs rezignēti viņu uzlūko un nobēdzina IeM rīkojumu slēdzamā galda atvilknē, abi vairākas minūtes klusē*).

PODSTAVNOJS. Vai neko nedarīsiet viedokļa atspēkošanai, ka ielasmeitas kalpo *tvaika nolaišanai*, lai večiem nebūtu jāizvaro?

LOTĀRS. Grozies kā gribi: kamēr sieviete nav apprecēta, viņa ir un paliek prece.

PODSTAVNOJS. Par ko atbild Tikumības policija?

LOTĀRS. Par daudzko un neko. Mūs kaunina un regulāri *sauc uz tepiķa*, lai saņemamies un notveram ietekmīgākos sutenerus, sagraujam intīmos salonus.

PODSTAVNOJS. «Še tev, meitiņ, pieci lati – turi kājas labi plati,» – tādu pantiņu skandēja mans opaps pirmajā Brīvvalstī.

LOTĀRS (*smaidot*). «Par pieciem latiem, onkulīt, sit saujā un smērē matos. Tas līdzot pret plikpaurību,» – pamāca mūsdienu skuķi.

PODSTAVNOJS. Inflācijas sekas?

LOTĀRS. Patiesi cenrādis sekta kalponēm ir cietāks nekā mazliet iekampuša vīrieša loceklis erekcijā. Tā viņš ir.

PODSTAVNOJS (*kasīdams pakausi*). Vai nenotiks reformas līdz ar jaunā iekšlietu ministra apstiprināšanu?

LOTĀRS. Ar rīkojumu mūs pakļauj Narkotiku apkarošanas birojam it kā vairums naktstauriņu būtu rūdītas kokaīnistes. Zili brīnumi. It kā jau pacilājoši, Marek, – atvaļinājums... man – pirmoreiz desmit gadu laikā. Paldies, ka bezalgas, lai nebūtu naudas krist tikumības policista profesionālajā slimībā.

(*Izņem no seifa, apslauka ar mutautiņu un ieelļo pistoli «Valter», noglabā atpakaļ.*)

Priekšnieka stājai atbilstu tagad nošauties, taču tam nav pienācis īstais brīdis.

PODSTAVNOJS. Īstais brīdis?!

LOTĀRS. Tu kurls vai, kā tevi sauc?

PODSTAVNOJS. Atļausit stādīties priekšā, – kursants Prezervatīvs Podstavnojs.

LOTĀRS. Kā lūdzu? Atkārti!

PODSTAVNOJS. Pilnā vārdā: Prezervatīvs Podstavnojs Petrovičs, tas ir – Pētera dēls.

LOTĀRS. Ko tev tik debils vārds un uzvārds?

PODSTAVNOJS. Vecāki iedeva, lai miers viņu pīšļiem. Man bija uzvārds «Zilpautis», bet to nomainīju uz vectētiņa «Podstavnojs». Skan labāk?

LOTĀRS. Bet kāpēc Prezervatīvs?

PODSTAVNOJS. Priekšniek, vecāki nespējuši vienoties par kādu no kalendāra vārdiem, saplūkušies, kamēr tētis atcirtis: – «Lai būtu Prezervatīvs, ja tas caurais prezervatīvs vainīgs pie viņa uzrašanās pasaulē!»

LOTĀRS. (*dūc zem deguna tautas dziesmu*). Jānīšam zili pauti, Pēteram zilpelēki...

PODSTAVNOJS. Vai drīkstu stāties dienestā pie jums?

LOTĀRS. Nedrīksti.

PODSTAVNOJS. Man obligāti jāiziet praksi, citādi atskaitīs par nesekmību.

LOTĀRS. Pieņemts, Kondom Petrašvili.

PODSTAVNOJS. Atvainojiet, priekšniek, – Petrovičs,.

LOTĀRS. Nepārtrauc, kad es tevi audzinu!

PODSTAVNOJS. Vainīgs, priekšniek.

LOTĀRS. Brīdinu: es tevi dresēšu stingri.

PODSTAVNOJS. Lai notiek!

LOTĀRS. Vai tavā, hm, galviņā ir kaut viena rievā?

PODSTAVNOJS. Esmu apaļš teicamnieks, priekšniek.

LOTĀRS. Tāds kaulu kambaris jau vien esi. Žigli sper laukā priekšlikumu seksa aplikšanai ar nodevām!

PODSTAVNOJS. Tā gan nav mana doma, un tomēr, – kāpēc neapsvērt tā saucamā «reizes nodokļa» noteikšanu?

LOTĀRS. Un kā to, tavuprāt, iekasēs?

PODSTAVNOJS. Katru reizi, kad vīrietis būs palīdis zem brunčiem sievietei, viņš deklarēs šo aktu un apliecinās lojalitāti šai valstij.

LOTĀRS. Un kā tu piedabūsi deklarēties vīriešus bez principiem?

PODSTAVNOJS. Viņi varēs pacelt savas akcijas citu vīriešu vidū, – ar šīm kvītīm pierādot savu potenci. Neviens nemaksās pa tukšo, un valdība Tikumības policijas personā zinās, cik reizes gadā un mēnesī vīrieši Rīgā vidēji *nokniebjas*.

LOTĀRS. Un, ja nu viņi *fleitēs*?

PODSTAVNOJS. To esmu paredzējis, tāpēc viņu sievām būs jāaizpilda kontroltaloni.

LOTĀRS. Un kā ar neprecētajiem?

PODSTAVNOJS. Pat, ja viņi valstij neizdevīgā veidā pamanīsies tikt pie bezmaksas seksa, ne pie ielenēm, viņiem būs jānomaksā šī «reizes nodeva» – atbilstoši seksologu atzinumiem par vidējo Latvijas vīriešu aktivitāti.

LOTĀRS. Perfekti, tavam darbam uzrakstīšu labas atsauksmes! Kurš pirmais to ierosināja?

PODSTAVNOJS. Kādreizējais LR Saeimas priekšsēdētājs Alfrēds Čepānis.

(SATUMSUMS)

5.SKATS.

1. AINA.

LOTĀRS. Tā, sēdieties un nespiediet savus ceļšus tik tuvu kopā!

GLORIJA. Esmu tikumīga sieviete (*pasniedz M.Ogles rekomendācijas vēstuli*).

LOTĀRS (*uz vēstuli nepaskatīdamies un truli blenzdams uz Glorijas vaksētajiem stilbiem*).
Nenoliedzami, ja notiek šī darba intervija.

GLORIJA. Sekretāru tagad ir pārprodukcija, jauniņās veikli *iekortelējas* skaistuma centros un bankās un man nākas pārkvalificēties. Lūk, mana rekomendācijas vēstule no bijušā šefa. (*pasniedz to*).

LOTĀRS. Kāda jums piekrišana pie vīriešiem?

GLORIJA. Kopš atteicos no krūštura nēsāšanas, vīrieši man vairāk uzticas.

LOTĀRS. Vai jūs saprotat, kāda ir darba specifika Tikumības policijā?

GLORIJA. Šķiet, nekļūdišos – valsts ierēdnes pienākumi.

LOTĀRS. Ne tik šerpi – vispirms nakts, vīrieši, sekss.

GLORIJA. Nakts, vīrieši un sekss. Tie jau būs uz papīra aprakstīti?

LOTĀRS. Papīrus pārcilāt ir manā kompetencē. Jums būs jāizlūko ielās.

GLORIJA. Vai man miesassargu piešķirs?

LOTĀRS. Jūsu skaistums pats jūs sargās.

GLORIJA. Kāda ir pamatalga?

LOTĀRS. Minimālā – 120 lati plus piemaksas par virsstundām un prēmijas pēc padarītā.

GLORIJA. Drīkst konkretizēt – par ko prēmijas?

LOTĀRS. Pēc atsauksmēm no ielas publikas, cik labi tur iekļausieties.

GLORIJA (*satraukti*). Pie sirmi, knakstīgiem izvirtuļiem?

LOTĀRS. Viņiem ir tik daudz naudas, ka trīsdesmit gadu starpību nekādi neizjutīs.

GLORIJA (*izlēmīgi*). Kad varu sākt?

LOTĀRS. Kaut vai šonakt. Tikai viens jautājums – vai atceraties un spējat uzskaitīt visus savus vīriešus ar datumiem un tikšanās vietām – līdz pat bērnudārza vecumam?

GLORIJA. Dienasgrāmatu neiekārtoju. Kādi 40 vīrieši varbūt, ieskaitot kursa biedrus.

LOTĀRS. Tas ir piesardzības pasākums, lai mēs pēkšņi neuzdurtos apstāklim, ka esat bijusi mīļākā suteneram un varētu viņam izpļāpāties par mūsu operāciju. Līdz rītvakaram jums jāiesniedz detalizēta atskaite, tad parakstīšu darba līgumu ar trīs mēnešu pārbaudes laiku.

GLORIJA. Es uzvārdus nevarēšu nosaukt.

LOTĀRS. Iesākumā izlīdzēsieties ar vārdiem un vietām.

GLORIJA. Vai arī kāpņu telpas un siena gubas ir jāuzrāda?

LOTĀRS. Nē, tikai dzīvokļi, adreses.

GLORIJA. Arī pirtis?

LOTĀRS. Tieši pirtis norisinās neķītrākās lietas – lauku meiteņu apmācība prostitūcijā.

GLORIJA. Jums ir samērā drakoniski nosacījumi.

LOTĀRS. Toties minimāla kadru mainība.

GLORIJA. Mana veselības izziņa ir piesprausta pie darba grāmatiņas.

LOTĀRS (*uzlikdams brilles lasīšanai un burtodams pa vārdam*). Tā, ļoti interesanti. Jūs nedrīkstat būt slimojusi ar kādām lipīgām infekcijas slimībām, pat ne ar cūciņām vai masaliņām. Klientiem var būt pretenzijas.

GLORIJA. Kādiem klientiem – tā ir alegorija?

LOTĀRS. Tiem, ko jūs apkalposiet.

GLORIJA. Es taču būšu izlūks, neredzamās frontes kaujiniece.

LOTĀRS. Izlūkiem vēl jāpanāk *dozvoļi* no meitu māju saimniekiem.

GLORIJA. Vai tad man nebūs sarkanās dienesta apliecības, kam atdarītos visas durvis?

LOTĀRS. Nē, izlūkam ir jāiefiltrējas bordeli kā vilkam avs ādā.

GLORIJA. Man būs jāizliekas par prostitūtu?

LOTĀRS. Jūs esat attapīga – par vieglas uzvedības sievieti.

GLORIJA. Man būs jāgulstas apakšā iereibušiem tēviņiem?

LOTĀRS. Nē, jums būs jāizliekas, ka gulstaties apakšā, bet tā, lai klients paliek gandarīts. Runājiet, runājiet bez mitas, kamēr viņam pāriet iekāre. Klienta aizrādījumiem noteikti jāatspoguļojas jūsu sejā.

GLORIJA (*sapīkusi*). Vairāk pārsteigumu nebūs?

LOTĀRS. Vai perfekti orientējaties visās seksuālajās novirzēs?

GLORIJA. Kur es šādas zināšanas izmantošu?

LOTĀRS. Lai iegūtu augstāko klasi atalgojuma skalā – ap 500 EUR par vienu nakti.

GLORIJA. Vai tad seksuālo noviržu pārzināšana ir kā universitātes akadēmiskais grāds?

LOTĀRS. Jūs taču apņēmaties pārkvalificēties, bijusī *sekretutka*, tad dariet to bez apdomāšanās. Lai bordeļa saimnieks jūs mazāk kontrolētu, jums jātiek īpašā statusā – kā japāņu geišai vai grieķu hetērai.

GLORIJA (*apbēdināta*). Un man būs jāatļauj anālo seksu un tamlīdzīgas piedauzības?

LOTĀRS. Jums jāuzmin, kāda novirze klientam vairāk pie sirds un to prasmīgi jānoimītē.

GLORIJA. Ar orālo seksu nenodarbošos, es ar šo muti ēdu!

LOTĀRS. Viens neliels uzvedinošs jautājums – kas ir pedofilija?

GLORIJA. Tā ir baudas sniegšana vīrietim, kutinot un sūkājot viņa kāju pēdas.

LOTĀRS (*izsmējīgi*). Nekāda roba pie jums neatrodu.

GLORIJA. Man būs īsti klienti un viss notiks pa īstam?!

LOTĀRS. Ja ko tādu pieļausit, nākamajā mirklī no darba Tikumības policijā būs jāatvadās. Jums jātur acis un ausis vaļā, jāvāc ziņas, neapstrīdami pierādījumi.

GLORIJA. Un kurā ielā man būs jācoperē klienti?

LOTĀRS. Pērnavas un Čaka stūrī.

(SATUMSUMS)

2. AINA.

LOTĀRS. Tā, iekārtojieties krēslā ērtāk un savelciet ap stilbiem savas melnās zeķubikses.

PĀRSLA. Tie ir zeķturi ar zeķēm.

LOTĀRS. Neiebilstu.

PĀRSLA. Darba sludinājumā nekas nebija teikts par uniformu.

LOTĀRS. Un tomēr jūs to apvilcāt?

PĀRSLA. Esmu korpulenta, bet tas nevarētu būt šķērslis kantora darbam aiz rakstāmgalda.

LOTĀRS. Tā ir kāda fantāzija.

PĀRSLA. Vai tas nebūs kantora darbs?

LOTĀRS. Jums jāķļūst par slepeno spiedi – *Matu Hari*.

PĀRSLA (*samulsusi*). Piedzīvojumi sākas, nudien.

LOTĀRS (*bargi*). Un jums jātiek uz pēdām prostitūcijas astoņkājim, kas apvijis ar saviem taustekļiem visu galvaspilsētu.

PĀRSLA. Vai man būs gana daudz laika un naudas, lai to paveiktu?

LOTĀRS. Jūsu rīcībā būs 92 pārbaudes perioda nakts, pie naudas gan jāmanās pašai tikt. Ja par naudu neuzskata no valsts maksātos smiekla grašus.

PĀRSLA. Vai man būs karte, kur šo astoņkāji meklēt?

LOTĀRS. Taujājiet pie suteneriem, izstāstiet savu dzīvesstāstu, lai viņiem vai sirdis lūzt, noklusējot faktu par iestāšanos darbā Tikumības policijā.

PĀRSLA (*kaunīgi sarkdama*). Atvainojiet, aiz durvīm noklausījos iepriekšējo darba interviju, – te būs vīriešu saraksts, ar kuriem biju zem segas – kā tabula. Es to daru zem vecmāmiņas deķa pie izslēgtas gaismas un tikai misionāru pozīcijā.

LOTĀRS. Jums ir liels potenciāls šajā arodā.

PĀRSLA. Kāda būs mana atšķirības zīme?

LOTĀRS. Demonstratīvi atraisīta uzvedība un neaizplīvuroti nekaunīgs skatiens. Kautrīgās atbaida klientus, jo visbiežāk prasa vairāk.

PĀRSLA. Viss – darba intervija ir slēgta?

LOTĀRS. Tagad palikusi pēdējā formalitāte.

PĀRSLA. Vai tas attiecas uz gaidāmiem darba pienākumiem?

LOTĀRS. Tieši. Kas ir «ekshibicionisms»?

PĀRSLA. Nu tie mētelīšu virinātāji pie meiteņu kopmītnēm.

LOTĀRS. Kas ir «nekrofilija»?

PĀRSLA. Man būtu jāsastingst un jānogrimējas ar talku kā liķītim.

LOTĀRS. Kas ir «vuārisms»?

PĀRSLA. Ja jūs vērotu, kā es ar to nodarbojos zem vecmāmiņas deķa, pie izslēgtas gaismas un misionāru pozīcijā. Pardon, pozā. Bet jūs drīkstētu tikai vērot un siekaloties kā *Pavlova suns uz barību*, ne komentēt.

LOTĀRS. Kas ir «fetišisms»?

PĀRSLA. Tad, ja vīrietim uzbudinājuma ierosinātāji ir mani zeķturi vai karpītes, to aptaustīšana vai aromāta sajūšana...

LOTĀRS. Un visbeidzot – «sadamazohisms»?

PĀRSLA. Klients izliktos, ka man kniebj pupā, bet es izliktos, ka man dikti sāp. Vai arī viņš būtu ponijs, uz kura es jātu, pievilkdama iemauktus un klapēdama ar melnu pātdziņu. Varbūt mēs tā aizdipinātu līdz hipodromam.

LOTĀRS. Diezgan, esat sagatavota ielas un nakts izaicinājumam. Tā viņš ir. Jums jāvadās pēc Tikumības policijas iekšējās kārtības noteikumiem un LR Satversmes.

PĀRSLA. Vai būs vēl kādi padomi?

LOTĀRS. Būšu iepriecināts, ja novērtēsit manus padomus kā neizsīkstošu uzziņu avotu. Parasti nenovērtējam ūdeni līdz tam laikam, kamēr izžūst aka.

(SATUMSUMS)

6.SKATS.

1. AINA.

(Prezervatīvs P. un Lotārs T., saģērbusies kā no modes nama un sasmaržojušies ar «Emporio Armani Lui» un «Givenchy Insense Ultramarine», ierodas Z. Zālīša juniora. meitu mājā, kas maskējas zem masāžas salona izkārtnes).

ZIGURDS ZĀLĪTIS. Kādas sievietes kungiem tik? Slaidas, kuplas, blondīnes, šatenes, rudmates, jebkuru vai vairākas uzreiz varam izsaukt pēc šī kataloga. Te viņas ir apskatāmas gan mini bikini, gan kā no mātes miesām nākušas. Un te – sevi raksturojošā seksuālā pozā.

LOTĀRS (*šķirstīdams katalogu*). Vai tā ir visa seksuālā ēdienkarte?

ZIGURDS (*no atvilknes paņemdams katalogu ādas vākos*). Īpaši prasīgiem klientiem ir vēl otrs katalogs. Šīs meičas neliedz neko, pat Nērons, Kaligula un Lēdijas Čaterlejas mīļākais paliktu apmierināti.

LOTĀRS. Šis izmeklētais klāsts liek nedaudz vilties, kaut gan asprātīga ir meiču kaunuma pauguru izskūšana ievērojamu vadoņu bārda siluetos.

ZIGURDS. Kungs uzvedas kā lielā seksa mazais gigants.

PODSTAVNOJS. Tas ir mans tēvocis no štatiem. Viņu vairs nepārsteigsi ar ko eksotisku, ka, piemēram, Taizemes meitenes tevi ieziēpē, izmasējot ar saviem bērnišķīgajiem ķermeņiem.

ZIGURDS. Tas to izskaidro. Ā, ir vēl divas jauniņas, par ko klientu atsauksmes ir neviennozīmīgas. Mani regulārie klienti mulst un stostās, runājot par viņu klasi.

LOTĀRS. Iesaiņojiet mums viņas!

ZIGURDS. Parasti klienti iebilst pret biezākiem, necaurspīdīgiem apģērba gabaliem. Jūs vēlaties papildus iesaiņojumu?

LOTĀRS. Jā, ietiniet viņas alumīnija folijā, kas uzbudinoši čaukst.

ZIGURDS (*pierakstīdams pasūtījumu, izsīzdams kases čeku*). Abiem kungiem vienādi?

LOTĀRS. Man to tievāko zelta krāsas folijā, viņam tuklāko – sudraba krāsas.

ZIGURDS. Kamēr pasūtījumu piegādās, bārs un *Viagras* tabletes būs uz firmas rēķina.

LOTĀRS. Novēliet mums lidojumam nelabvēlīgu laiku!

2. AINA.

(*Paveras priekšgars, iznāk abas tikumības policistes, iepakotas kā šokolādes sērija ar liķiera saturu. Lotārs izvelk biezu muķi un uzreiz samaksā viņu saimniekam par divām stundām. Katrs, velkot aiz rokas savu daiļavu, dodas uz dibenistabām, iepriekš iestiprinājušies ar «Tulamor Dew» viskiju.*)

3. AINA.

ZIGURDS (*palicis viens skatuves centrā*). Jauni klienti pirmajā reizē izraugās nevis pēc maniem ieteikumiem, bet jauniņas, kas nav apviļājušās prostitūcijā. Pārāk aizdomīgi, lai neizmantotu iespēju visu nofilmēt ar slēpto kameru.

(*ieslēdz videokameru un noregulē fokusu. Prom.*)

(SATUMSUMS)

4. AINA.

PODSTAVNOJS (*aizslēdzis durvis aiz sevis un Pārslas, sāk gar viņu likņāt*). Ja neliksies gultā ar mani, tad es nodarbošos ar onānismu.

PĀRSLA (*ķiķinot*). Labāk otrādi!

PODSTAVNOJS (*nikni*). Kā otrādi?! Tu gribētu, lai onānisms nodarbotos ar mani?

PĀRSLA. Man patīk masturbēt un vienlaikus sapņot par melnīgsnējiem dienviņu vīriešiem.

PODSTAVNOJS. Abus mūs pieņēma uz pārbaudes laiku, tāpēc nespīrinies, kukainīt!

PĀRSLA. Baskājis gleznotājs Irbīte esot iesaucies: «Katram kukainītim pasaulē ir tiesības aizstāvēties!», ar ko es sliktāka?

PODSTAVNOJS (*grūzdamies virsū*). Man ir erekcija, tāpat es esmu. Ko man, tavuprāt, darīt ar pieaugošu spiediena sajūtu aiz rāvējslēdzēja?

PĀRSLA. Še, mākslīgā vagīna, atslogojies un pēc tam pats izmazgā pie izlietnes. Kondoms tev nav jāvelk, prezervatīviskā labdzimība. Neiešu aiz tevis kopt. (*glau da viņam pakausi*). Netūļājies, kursant, tu esi priekameitas buduārā!

PODSTAVNOJS (*negribīgi paklausīdams Pārslu Kūciņu*). Divdesmit divi gadi kā nomesti zemē – seksuālās pieredzes trūkuma dēļ. Plaukstiņpolka – vīrieša svētki.

PĀRSLA (*sakārtodama savu čaukstīgo kleitu*). Iesim apraudzīt kolēģus, lai pārāk neaizraujas ar intīmām rotaļām...

(SATUMSUMS)

5. AINA.

(*Blakus istabā Lotārs Tūtiņdreijs pacietīgi pacieš, kamēr Glorija Ciemīte viņam izsūkās katru pēdas pirkstiņu*).

GLORIJA. Es gan nedomāju, boss, ka jūs tādā amatā būsit perverss pedofils.

LOTĀRS. Man tuvākas ir tolerantas sievietes.

GLORIJA. Tā kā neviens neuzzinās, varbūt varam sagrēkot – kā normāli pieauguši cilvēki?

LOTĀRS. Tikai uz raso – *trusišu seksa* variantā.

GLORIJA. Kāds tam sakars ar trušiem vai zaķiem?

LOTĀRS. Zaķveidīgie dara To tik izveicīgi, ka zoologs nespējot izskaitīt līdz trīs.

GLORIJA. Viens, divi, trīs...Viens...divi...trīs

LOTĀRS (*berzēdamies gar viņas gurniem no aizmuģures*). Tūliņ būs. Katliņš jau vārās.

GLORIJA. Ja vārās, tad jānodzēš gāzes liesma.

LOTĀRS. Kāds tur katliņš vai mulķīga liesma? Es sevi noskaņoju orgasma mirklī.

GLORIJA. Man ir nelāga priekšnojauta.

LOTĀRS. Tūliņ, tūliņ būs.

GLORIJA. Man šķiet, ka šīs mājas griestu panelis mums uzkritīs uz galvas kā Pulkveža Brieža ielas pārtikas veikalā.

LOTĀRS. Tu mels kā slaucēja.

6. AINA.

(Nobeidzis ar varenu zalvi, grib Glorijai Ciemītei parādīt pilno kondomu. Piepeši viņam ap rokas locītavu noklab rokudzelži, ko uzlicis iztapīgais Podstavnojs. Lotārs apstulbis paliek stāvam ar nolaistām biksēm.)

PODSTAVNOJS. Tā, tā... Pieķerts nozieguma vietā. (Izrauj Lotāram T. no rokām ļurcīgo kondomu ar blāvu šķidrumu tajā, paceļ to pret gaismu). Un ar nozieguma sastāvu.

LOTĀRS. Zili brīnumi.

PĀRSLA (aizstādamās priekšā Lotāram, izvilkdama nagu vīlīti kā ieroci). Kāpēc tu aizvaino savu šefu?

PODSTAVNOJS. Šefs man ir viens, bet patiesība un likums ir dārgāki.

GLORIJA (notupusies kaktā). Nekā tāda nebija, esmu pilnīgi sausa.

PODSTAVNOJS. Mans kursanta sasniegums ir prostitūcijas apkarošana paša darba vietā – Tikumības policijā.

PĀRSLA. Apkarotājs atradies!

LOTĀRS (atguvies un aiztaisīdams ciet bikses). Par morāli maza bēda, galvenais, lai Tikumības policijai ceturkšņa plāns izpildīts.

PODSTAVNOJS. Priekšniek, jūs vēl apgalvosit, ka mērķis attaisno pielietoto līdzekli?

LOTĀRS. Nevis mērķis, bet prēmijas, kuras drīz birs kā no pārpilnības raga.

GLORIJA. Jā, stājoties darbā, man solīja regulāras prēmijas.

7. AINA.

ZIGURDS (uznāk ar Mefistofelisku smīniņu sejā un videokaseti rokā). Prēmijas. Lika drusku pagaidīt. Tūtiņdreija kungs, jums vajadzētu izdreijāt bērza mizas turziņas un uzmaukt tās sev vienā vietā, nevis vadīt Tikumības policiju.

LOTĀRS (saplakušu dūšu). Esmu bezalgas atvaļinājumā.

PĀRSLA (kurinādama sevī dusmas). Kā?! Mēs tikām maldinātas un nesaņemsim taisnīgu samaksu par pieredzētajām nāves briesmām?

PODSTAVNOJS. Es tev, Pārsla, aizdošu no savas teicamnieka stipendijas.

ZIGURDS. Tas Jums, Lotār, nav veiksmīgs aizbildinājums. Jūs uzreiz atpazīnu, – pārāk bieži esat grozījies TV ekrānos.

PODSTAVNOJS (blefodams, lai glābtu bosu). Vai man izvilkt dienesta ieroci?

ZIGURDS. Tādu pašu pusmīkstu kā tam trusīšu seksa cienītājam?

LOTĀRS. Tā viņš ir.

PODSTAVNOJS. Par visu bija dāsni samaksāts, mūsu stundas nav iztecējušas. Kādas ir jūsu pretenzijas pret mums?

ZIGURDS. Abpusējās pretenzijas izsmelsim, ja paliksiet uz nakts seansu – noskatīties savus varoņdarbus pornofilmā.

LOTĀRS. Zili brīnumi.

ZIGURDS. Tie nav brīnumi, bet gan ļaunprātīga dienesta stāvokļa izmantošana ar padoto atkarību no Jums. Tagad, Lotār, draud pensionēšanās, nevis brangas prēmijas.

PODSTAVNOJS. Priekšniek, neērti to sacīt, bet jūs izgāzāties *kā veca sēta*.

PĀRSLA. Jā, mundiera gods ir apķēzīts.

8. AINA.

LOTĀRS. Vīrišķīgi pārciesta nelaime ir tikai puse no nelaimes.

(Lotārs pagrūž sievietes sāņus, dodas uz skatuves malu. Izņem dienesta Valteru, iebāž stobru mutē un nospiež gaili. Neviena neizkustas. Lotārs noveļas bez dzīvības pazīmēm).

PODSTAVNOJS. Ar šo soli, Lotār, jūs rehabilitējāt sevi mūsu acīs.

ZIGURDS. Īsta vīrišķība ir ne tikai balons, kas paceļ gaisā, bet arī izpletnis krišanas brīdī. Šo skaudro patiesību, Lotār, nu par vēlu apgūt...

(SATUMSUMS)

6. SKATS.

1. AINA.

(Frankovics pabeidz aizsūt ciet viena eksbaņķiera galvaskausu. Apmierināts dungo Vinnija Pūka dziesmiņu no multenes).

FRANKOVICS. Smadzeņu šūnas, kaut arī neaktīvas, patur savu funkcionalitāti vairākas stundas pēc nāves un var saglabāt ilglaicīgo atmiņu.

OGLE. Vai tu nekur neklūdījies?

FRANKOVICS. Esmu universāls neiroķirurgs. Mūsu dzimta trenējas līķu kopā šūšanā jau 200 gadus. Lieku galvu ķīlā, – tas maita atdzīvosies, lai atdotu savus dārgumus mums. Izstāstīs seifa kodus un kontu paroles.

OGLE *(ar apgarotu sejas izteiksmi)*. Ar tavu atbalstu atkratišos no nīstās krematorijas un no trūdošās lapās apraktajiem klientiem... Atlikušo mūžu pavadišu, sūkdams *Bacardi* kokteiļus Jamaikā un laiski vērdamies uz slaikām blondinēm.

FRANKOVICS. Tu gan esi pieticīgs savās iegribās! Pēc naudas kārs kā velns pēc dvēseles.

OGLE. Kas tev man ko pārmest? Pats tādā krāsā.

FRANKOVICS. Nekas. Paļaujos uz tevi, direktor, ka tu izzagi tieši viņa starpsmadzenes, kas iegremdētas formalinā.

OGLE. Un tad?

FRANKOVICS. Tās šai situācijā garantēs emociju fizioloģisko pamatu, lai mēs viņu pierunātu, – kaut ar draudiem.

OGLE *(klusī pie sevis)*. Uztraukumā paķēru pirmo burku, nepievēršot uzmanību uzrakstiem latīņu valodā. Varbūt šoreiz izspruksim...

FRANKOVICS. Šķiet, ka visi nervu ceļi (trakti) savienoti kā nākas – impulsu ierosai. Smadzeņu stumbrā tikai jāiesūknē stimulātori, kas tām liks darboties. Iegarenās smadzenes bija ideālā stāvoklī, tāpēc mūsu mironītim ar elpošanu un sirdsdarbību problēmu nebūs. Vidussmadzenes gan bija mazliet bojātas, tādēļ prognozējami acs kustību traucējumi.

OGLE (*cīnīdamies ar savu sirdsapziņu*). Vai mēs izdibinātos pieejas kodus un paroles atklāsim viņa alkatīgajai ģimenei, lai padalītos?

FRANKOVICS. Traks, vai? Mums pašiem nauda svarīga.

OGLE. Ar laiku taču piefiksēs, ka nauda no konta ir izčibējusi.

FRANKOVICS. Visu uzvelsim bankas darbinieku negodīgumam, kam labprāt noticēs.

OGLE. Tev ir gudra galva. Labu gēnu nopelns, vai?

2. AINA.

OGLE (*nepacietīgi*). Vai viņš drīz būs runājams?

FRANKOVICS (*trīs reizes ar elektrošoku izmēģinādamies dabūt mirušo eksbaņķieri pie samaņas*). Jidritvaikociņ, viņš nemaz mums negrib klausīt. Nāve viņam nav pievienojusi ne grama labas audzināšanas.

OGLE. Tu gribi teikt, ka tik ātri nolaid rokas?!

FRANKOVICS. Jahombilī, ir viens ļoti iedarbīgs līdzeklis.

OGLE. Un tu to pārvaldi?

FRANKOVICS. Tu redzēsi, bet necenties ko iebilst!

3. AINA.

(*Sagrābj mironi aiz ausīm un stenot ceļ augšā – «Vai gribi Rīgu redzēt?» Mironis uz to nekādi nereaģē*).

FRANKOVICS (*brīnīdamies*). Tā dariju bērniībā, un aiz ausīm sagrābtais vienmēr padevās.

(*Piepeši mironis uztrūkstas, sāk mētāt rokas un atver neko neredzošus acu baltumus. Tā kā viņš ir atraisīts, nekas viņu neattur uzslīeties stāvus. Tad pēc sev vien redzamām pazīmēm sajust, ka istabā ir abi noziedznieki, pagrūst elektrošoka aparātu un krāsainas kolbas, kas vārās uz lēnas uguns. Izplētis rokas, mirušais baņķieris lempīgi mēģina dzīvot iedzīt stūrī un aplikt viņiem katordznieku ķēdes, ko atradis uz plaukta. M. Ogle izmisīgiem žestiem rāda Frankovicam – nu dari taču kaut ko! Tas paņēmis prāvu cirvja pietu, no visa spēka zveļ mironim pa pakausi un tādejādi apstādina viņu.*)

OGLE. Konstatēju – mūsu plāns cietis krahu.

FRANKOVICS. Bet es tavu sūda dzīvību izglābu!

OGLE. Tad ta liela muiža! Kāpēc man tik ilgi vajadzēja tevi finansēt, ja izrādījies nekompetents ēzelis?!

FRANKOVICS (*ignorēdams M. Ogli un pieskrējis pie plaukta, lasa uzrakstu uz burkas, kur bija ievietotas starpsmadzenes. Aptverdams situācijas komiskumu, sāk rēkt*). Tas bija policijas ģenerālis Kazimirs Banknote, kura emociju izrādi mēs tikko izbaudījām. Es būtu pēdējais nelga, ja tavu netīro naudu un pajumti zinātniskajiem mērķiem izmantotu turpmāk.

(SATUMSUMS)

7. SKATS.

(Verners Graudiņš ar pompu ierodas krematorijā. Pa taisno no Ziemassvētku karnevāla, viņam mugurā ir nāves kostīms ar apvilktām ribām, melns apmetnis ar kapuci un izkaptij līdzīgs priekšmets pār plecu. Pretī stājas atpakaļ pieņemtā sekretāre Glorija Ciemīte).

1. AINA.

GLORIJA. Jūs kāda pasūtījuma sakarā?

GRAUDIŅŠ *(kareivīgi)*. Aizved mani pie direktora!

GLORIJA. Direktors ir devies komandējumā.

GRAUDIŅŠ. Kur ir viņa kabinets?, – es pats par to pārliecināšos.

GLORIJA. Viņa kabinetā rit remontdarbi.

GRAUDIŅŠ. Vai Ignats Frankovics šajās dienās nav manīts?

GLORIJA. Kam jums viņš?

GRAUDIŅŠ. Lai pāršķeltu viņa melīgo pauri!

GLORIJA. Nē, Frankovica kungs pie mums vairs nestrādā.

GRAUDIŅŠ. Ko tā skaties? Tev ir pretenzijas pret manu kostīmu?!

GLORIJA. Nemaz ar ne. Tas ir tikpat seksīgs kā filmās par Betmenu.

GRAUDIŅŠ. Ārā plosās putenis. Uzvāri man karstu kafiju ar balzāma piedevu *(apsēžas ādas klubkrēslā)*.

GLORIJA. Tūlīt.

GRAUDIŅŠ. Tik glīts putnēns atstāts viens betona būrītī...

2. AINA.

(Reaģējama uz Vernera garastāvokļa maiņu, Glorija pasniedz tasi kūpošas kafijas, pārlieddamās pāri ar blūzītē izspīlētām kuplām krūtīm, kam pirmās podziņas ir atrisušas).

GLORIJA. Vai kungs vēl ko gribētu?

GRAUDIŅŠ. Jā, bet skaļi par to runāt nepieklājas.

GLORIJA *(izbāž mēli, erotiski aplaiza lūpas)*. Nu tad sakiet to klusi!

GRAUDIŅŠ. Nav tam piemērots brīdis.

GLORIJA. Mēs dzīvojam šim mirklim.

GRAUDIŅŠ *(naidīgi)*. Nestrinkšķiniet uz maniem instinktiem!

GLORIJA. Pamatinstinkta?

GRAUDIŅŠ. Kaut vai. Cikos slēdz krematoriju?

3. AINA.

(Glorija, palūkojas pulkstenī, tad, gurnus gorīdama, noiet pāris soļu un mazliet paliecas uz priekšu, lai zekubikšu vīle skaisti izliktos, un aizslēdz ārdurvis, izkar plāksnīti «Slēgts»).

GRAUDIŅŠ. Ko par to teiks tavs šefs?

GLORIJA. Kas jums neliek mieru?

GRAUDIŅŠ. Vai tu viņam nesniedz uzmundrinošus priekus?

GLORIJA. Impotentam, ar vajāšanas māniju sirgstošam?!

GRAUDIŅŠ. Tev, šķiet, ir liela prakse...

GLORIJA *(kā skaldīt noskalda)*. Daudzie vīrieši, kas bijuši ar mani, nekādas brūces nav cirtuši, no katra jaunu Kamasūtras pozu apguvu.

GRAUDIŅŠ *(ieکشēji cīnīdamies ar sevi)*. Tu esi vīriešu kolekcionāre?

GLORIJA *(juzdama savu varu pār vīrieti)*.

Vīrieši mani aplido, un kāpēc viņiem to neļaut? Vienas nakts romāni ir lielisks līdzeklis garlaicības aizdzīšanai.

GRAUDIŅŠ. Seksam tavā dzīvē ir atvēlēta galvenā loma?

GLORIJA. Visa pasaule balstās (uz) un rotē ap seksu, nauda ir seksuālās enerģijas atribūts un ierocis iekāres pastiprināšanai.

GRAUDIŅŠ *(padevies kārdinājumam)*. Tātad?

GLORIJA. Ko tātad?

GRAUDIŅŠ. Tu piekristu *izdrāzt* mani vai manu naudu?

GLORIJA. Starp tiem liekama vienlīdzības zīme. Varam pa grīdu izkaisīt paciņas ar pieclatniekiem.

GRAUDIŅŠ. O-ho-ho! Augstākās kategorijas apkalpošana.

GLORIJA. Labāk sievietei ar tukšu vēderu apgulties nekā ar parādiem uzcelties.

GRAUDIŅŠ. Labi teikts, Glorija. Ne ko pielikt, ne ko atņemt.

GLORIJA *(kniksēdama un lēni izģērbdamās)*. Manai petenei ir zelta kantīte... Zelts tiecas pie radniecīgā metāla.

GRAUDIŅŠ. Tiecas, tā tiecas, ka jau bikšu ķūli plēš...

(SATUMSUMS)

8. SKATS.

(Policijas leitnants, ģenerāļa Kazimira mazdēls Jānis Banknote «Melnajā kaķī» nejauši sastaptajam I. Frankovicam izplāpājas, jo nedaudz pārforšējis, dienas stresu noņemot).

FRANKOVICS *(pieveic jau otro glāzi)*. Mani pēdējās naktis nomoka bezmiegs.

BANKNOTE (*iztukšojis pirmo glāzi*). Mani arī, turklāt īrēju dzīvokli pirmajā stāvā un pagalmā nemitīgi kāds trokšņo. Ir tāds latviešu tautas ticējums: «Ja naktī kladzina pie loga, bet patiesībā neviens nav kladzinājis, kurš atsaucas, tam drīzā laikā jāmirst. Jo tas nozīmē, ka Nāve pie loga piesitusi savu zieģeli.» Tāpēc es nekad neēju pie loga skatīties, ja kāds klauvē pie rūts.

(*Abi saskandina un izmet pa mēriņam melnā balzāma – acu gaišumam*).

BANKNOTE. Mēs pie Rīgas galvenās krematorijas zem sūnām un polietilēna plēvēm atradām zārkus ar mirstīgajām atliekām, kas aprakti un pēc tam no jauna izrakti, izraisot neizpratni par šādu rīcību. Daudzi ķermeņi bija salikti divos šķūņos, taču liela daļa vienkārši mētājās uz zemes krematorijas ārpusē. Visapkārt bija izkaisītas cilvēku skeletu daļas.

FRANKOVICS. Vai mūsdienu sabiedrībā kas tāds ir iespējams? Pilnīgs sātanisms!

(*Abi ierauj pa čarkai uz mirušo veselību*).

BANKNOTE. Un kā vēl, – tāpēc jau šovakar *pielillājos* un dīvainā kārtā uzticos svešam cilvēkam.

FRANKOVICS. Ko pats direktors Maigurs Ogle ierakstījis paskaidrojumā?

BANKNOTE. Dumības. Ķermeņi, lūk, neesot kremēti, jo neilgi nedarbojusies galvenā krāsns.

(*Abi iedzer uz to, lai vainīgie saņemtu pienācīgu sodu*).

FRANKOVICS (*sabozies*). Tā kā drebuļi, aukstas tirpas pārskrēja pār kauliem.

BANKNOTE. Cits ticējums: «Kad drebuļi kādam pār muguru pārskrien, tad tam Nāve acīs skatoties vai kapu mērot.»

FRANKOVICS. Līdz šim es ar Nāvi pratu vienoties, uzturēju draudzīgas kaimiņattiecības. Kas direktoram Ogle draud?

BANKNOTE (*šļupstot smagā reibuma stadijā*). Pieci līdz septiņi gadi aiz restēm. Vairāk gan es nedrīkstu izpaust.

FRANKOVICS. Iedzeram vēl pa ceļa kājai!

(*Abi pievārē pēdējās melnā balzāma glāzes*).

(*Banknote pieceļas un grīlīgā gaitā, apgāzdamas pāris krēslus, iziet no bāra. Frankovics dziļās pārdomās sajūt dedzinošu, sildošu sajūtu barības vadā un kuņģī no melnā balzāma, pie sevis tīksminādamies par to trīslitru burku asiņu, kas viņu gaida mājās lielajā «Samsung» ledusskapī*).

(SATUMSUMS)

DIKTORA TEKSTS AIZKADRĀ:

«Rīgas Balss» raksta, ka «daži ķermeņi pie krematorijas nogulējuši pat 10 gadu. Daži ķermeņi tur sabijuši tikai pāris dienas, vēl ģērbti bērnu drēbēs. Citi jau bezmaz pārvērtušies mūmijās.»

(*Policija nekavējoties apcietinājusi krematorijas operatoru, 23 gadus veco indieti Rabindranatu, kā arī 48 gadus veco direktoru, apsūdzot pēdējo rupjā krāpšanā, jo viņš iekasējis maksu par pakalpojumiem, ko krematorija nemaz nav veikusi. Interesanti, ka Mežaparka iedzīvotāji un krematorijas apmeklētāji nekādu aizdomīgu smaku nebij saoduši, jo daudzi liķi bijuši iebalzamēti*).

(SATUMSUMS)

9. SKATS.

(Mežaparka villas īpašnieks Verners Graudiņš pēc saulrieta dzird vaidus un stenēšanu, tāpēc vairās izvest savu pitbulterjeru Alfredo tālākās pastaigās. Viņam paziņa – policists Jānis Banknote rekomendē V. Baltaisrutku kā speciālistu – ļauno garu izdzinēju).

1. AINA.

GRAUDIŅŠ (pavēlnieciski). Nevēlos velti muti dzesēt. Ko spējat izdarīt, lai mans pitbulterjers *Alfredo* varētu veikt vakara pastaigas, trokšņu nemulsināts?

BALTAISRUTKS (bez intereses). Tā kā jums nav ne jausmas par dīvaino, nervus kudinošo trokšņu izcelsmes avotu, man vajadzēs vismaz nedēļu, lai to izdibinātu.

GRAUDIŅŠ. Tikko iegādāto villu ar speciāli izbūvētu jahtu piestātņi Ķīsezera krastā un tenisa kortu nekādā gadījumā negrastos pārdot, bet gan izdeldēt no zemes virsas visus miera jaucējus. To silti lieciet pie sirds, garu izdzinēj, citādi ar jums runās mani miesassargi. Jums būs sarežģīti rast kopēju valodu...

BALTAISRUTKS. Vēl viens vārds tādā stilā un atstāšu jūs konfrontācijā ar jūsu dēmoni, kas iecienījuši šo apkārtni.

GRAUDIŅŠ. Neņemiet ļaunā, esmu radis darījumus kārtot cieti un asi. Nauda rokā visus loka.

BALTAISRUTKS. Vai nebūtu vieglāk un lētāk iemidzināt pitbulterjeru, nekā apmaksāt manus pakalpojumus?

GRAUDIŅŠ. Esmu ļoti turīgs un ietekmīgs cilvēks. Mans vārds ir minēts «*Kluba*» miljonāru sarakstā, un par to nesūdzos. Mani sveicina visi – no Ārgaļa un Šķēles līdz pat Lembergam un Amerikam.

BALTAISRUTKS. Man ir tikai garīgās autoritātes – svētie, baznīcas tēvi un arhibīskaps Jānis Vanags. Naudas priekšā ceļus neloku.

GRAUDIŅŠ. Man *pie kājas*, ja vien izpildīsiet manu uzdevumu divās nedēļās. Apņemos nodot Krapes baznīcas rīcībā iespaidīgu ziedojumu – ar trijām nullēm.

BALTAISRUTKS. Par naudu var visu nopirkt, izņemot prātu un ticību.

GRAUDIŅŠ. Ko tu izrunājies?!

BALTAISRUTKS. Īstenībā noprotu, kur šim dinamītam degaukla piesieta.

GRAUDIŅŠ. Tiešām?

BALTAISRUTKS. Jā, ir viens sens paziņa, salīdzinājumā ar kuru *Dr. Frankenšteins* bija knaps boksterētājs, pirmziemnieks.

GRAUDIŅŠ. Ja tur tieši vai netieši iesaistīts Ignats Frankovics, tad iemetiet viņu mūžīgās lavas dzīlēs, no kurienes vairs neceltos viņa protesti. Viņš ir man parādā.

BALTAISRUTKS. Labāk deviņus velnus ieraugu nekā vienu tik sliktu cilvēku.

GRAUDIŅŠ. Jūs šķiet neesat no mīkstčauljiem?

BALTAISRUTKS. Neesmu gan. Ja kaut ko pasākšu, tad tikai tādēļ, lai *mūžīgās cīņas* laikā atklāti nostātos gaismas karapulku pusē. Nevis par ziedojumiem, vai šantažēts. I. Frankovica mērs tāpat ir pilns un *vadzis drīz lūzīs*.

GRAUDIŅŠ (*pielaidīgi*). Tātad mans *Alfredo* drīz būs pārošanās noskaņojumā un sāks sevi atpelnīt, jo tirpuļus uzdzenošas skaņas būs likvidētas?

BALTAISRUTKS (*apņēmīgi*). Dēmoni tiks sakauti, vai arī es kritīšu.

GRAUDIŅŠ. Lieliski!

BALTAISRUTKS. *Alfredo* suga aizliegta. Tos pāro tie, kuri sev uz kakla krāj nepatīkšanas.

(SATUMSUMS)

2. AINA.

(*V. Baltaisrutks drosmīgi stājas pretim un ar ticības, krusta un svētītā ūdens palīdzību izdzen no I. Frankovica trīs ļaunos garus, kas ieskrien «Rīgas zoodārza» šimpanzēs un viens otru noslaktē pret dzelzs būra sienām. I. Frankovicu uz aizdomu pamata par agresīvas šizofrēnijas kaiti iespundē «Aleksandra augstumos» Sarkandaugavā, no kurienes viņu izpērk ārzemju radinieki – Rumānijas vampīri.*)

10. SKATS.

(*Tā kā divas no Frankovica aplidotajām brūtēm ir savervētas kriminālpolicijas aģentes, miroņu atdzīvinātāju galu galā izdodas izsekot un ielenkt, kaut gan viņš neganti pretojas ievērojamam pārspēkam – viens pret četriem. Tiek apstulbināts ar elektrošoka tīklu uz 10 – 15 minūtēm un pēc tam ieslodzīts izolatorā. Izmeklētājs viņu pratina stundām trijās kārtās 5000 W prožektoru kūļos un ik pa brīdīm iedarbinot griezīgu ultraskaņas signālu.*)

1. AINA.

IZMEKLĒTĀJS. Vai tu esi tas, par ko Tevi noturējām?

FRANKOVICS. Par ko tad?

IZMEKLĒTĀJS. Nu... par cilvēku no Rumānijas kalniem.

FRANKOVICS. Tu to saki. Esmu kļuvis par zemienes apdzīvotāju.

IZMEKLĒTĀJS. Vai sen apmeties Latvijā?

FRANKOVICS. Nezinu, man nav laika izjūtas.

IZMEKLĒTĀJS. Vai Tu esi saglabājis kontaktus ar piederīgajiem?

FRANKOVICS (*aizliek mutei priekšā roku*). Viņi ir informēti par manām sekmēm šeit.

IZMEKLĒTĀJS. Tu taču esi apcietināts un nākotne tev diezin vai nesīs atsvabināšanu, jo sabiedrība satraukusies par taviem eksperimentiem ar cilvēku līķiem. Tie ir pretrunā ar kristīgo morāli.

FRANKOVICS (*strauji atmet galvu*). Mēs – zinātnieki esam daudz stiprāki par policistiem, kaut skaitliskā mazākumā. Nevajag kaitināt!

IZMEKLĒTĀJS (*sarauc pieri*). Ko tu vari izdarīt rokudzelžos?

FRANKOVICS (*paceļ uzacis*). Es tevi brīdinu: pieprotu gan priekšmetu atdzīvināšanas tehniku, gan telekinēzi un telepātiju.

IZMEKLĒTĀJS. Ja visu izstāstīsi nenoklusējot, tev paliks vārģa cerība uz brīvību.

FRANKOVICS (*izvairīdamies no acu kontakta*). Vai tu nepārvērtē savu varu pār mani?

IZMEKLĒTĀJS. Vara pilnībā paļaujas uz manu kompetenci, manas pilnvaras turēt tevi ieslodzījumā ir visplašākās.

FRANKOVICS. No likuma viedokļa man nav kur piesieties. Nešķērsoju ielu pie sarkanās gaismas.

IZMEKLĒTĀJS (*sāk biežāk mirkšķināt plakstiņus*). Tu kā Rumānijas pavalstnieks pārkāpi LR Imigrācijas likumu un neuzrādīji robežsargiem savu īsto tautību.

FRANKOVICS. Tie ir nevainīgi meli.

IZMEKLĒTĀJS. Tomēr var novest pie izraidīšanas. Tāpat tu neesi deklarējis savu patstāvīgo dzīvesvietu.

FRANKOVICS. Par to varētu būt naudas sods. Un viss!

IZMEKLĒTĀJS (*pabīda uz augšu brilles*). Tu centies nokausēt ar intelektuālu žonglēšanu. Varam papulēties un safabricēt lietu pēc smagākiem pantiem – par netiklu dzīvesveidu vai pat izvarošanu, kā arī par kapu apgānīšanu. Nevaru mierīgi noskatīties, kā tu radi izdzimteņus – mirušo un dzīvo krustojumus. Turklāt ik dienas uzturā patērē līdz trijiem litriem cilvēku asiņu.

FRANKOVICS. Un kur pierādījumi taviem vārdiem?

IZMEKLĒTĀJS. Vai nepietiek ar ģenerāļa Kazimira Banknotes, mana vectēva mirstīgo atlieku ekskumāciju? Ja nodosi mūsu rokās *vampīru tīklveida struktūru* veidotāju Grāfu Drakulu – brālēnu, pats izglābsies. Poenari pils klints korē Arges upes līkumā, ko apdzīvoja Vallahijas apgabala valdnieks princis Vlads Tepešs – Transilvānijas Alpos, Rumānijas vidienē, ir iekonservētas drupas. Kāpēc videoekskursija pa to atrasta tavā datorā?

FRANKOVICS. Kālab policija tic *kinošņiku* pasakām par Grāfu Drakulu, kurš dienā guļot zārkā un naktīs lokot jaunu meiču asinis no kaklā pulsējošām vēnām?

IZMEKLĒTĀJS. Mūsu darbs ir pārbaudīt visus pavedienus.

FRANKOVICS (*ar domu spēku triekdams izmeklētāja krēslu pret dzelzs sienu*). Saņem, suns, pelnīto kaulu!

IZMEKLĒTĀJS (*mazliet atguvies no šoka*). Par sodu atstāsim tevi badā – bez svaigu asiņu devas līdz pirmdienai.

(SATUMSUMS)

2. AINA.

IZMEKLĒTĀJS. Vai esi mainījis savu viedokli?

FRANKOVICS. Jā, un paldies par tikko atnestajām asinīm.

IZMEKLĒTĀJS. Tas ir labi.

FRANKOVICS. Viedoklis par tavu uzvedības stilu ir vēl pasliktinājies.

IZMEKLĒTĀJS (*pieklusinādams balsi*). Tu mani ķer uz muļķi.

FRANKOVICS. Cenšos ar tevi runāt tavā valodā.

IZMEKLĒTĀJS. Liecības pret tevi sniegušas gan Glorija, gan Pārsla un arī čigāniete, tava saimniecības pārzine. Ja gribi zināt, – viņas man pakalpoja kā ziņotājas. Tiesā viņas stāstīs, kā tu viņas maldināji –

uzdevies par solīdu pētnieku. Ievilināji mājā ar tornišiem, apdzirdīji ar opiātiem un izmantoji savu iegribu remdēšanai. Vai ko no taviem «varoņdarbiem» izlaidu? Arī tavš izpalīgs Rabindranats, pirms kļuva par gailēnu, visā mums atzinās.

FRANKOVICS (*sakniebdams lūpas*). Esat kārtīgi pastrādājuši. Cepuri nost!

IZMEKLĒTĀJS. Varbūt varam vienoties bez skaļā tiesas procesa, kurā atklātu presei tavu intīmo dēku, zosādu uzdzenošo liķu zagšanas operāciju detaļas?

FRANKOVICS. Un tas būtu?

IZMEKLĒTĀJS. Tu mūsu aģentu pavadīts varētu braukt uz kalniem un tur pierunāt savus vampīrus – asinssūcējus un raganas padoties mūsu justīcijas taisnībai.

FRANKOVICS. Vai tad pats dvēselē nejūties mums rada? Dzērumā pat esi izlielījies nākamajā inkarnācijā pārdzimt par Tumsas priesteri...

IZMEKLĒTĀJS (*berzēdams savu zodu*). Tu redzi manas vājās vietas un piededzini tās ar karstu dzelzi. Bet es esmu noteicējs pār šo kameru un lielā mērā arī par tavu radnieku rītdienu! Līdz ar tavu notveršanu devīgi kļuvuši starptautiskie fondi, Interpols apber mani ar naudu.

FRANKOVICS. Eiropas Savienība kopš 2007.gada aizstāv nabadzīgo un atpalikušo Rumānijas novadu Transilvāniju.

IZMEKLĒTĀJS. Paklausies, es zinu tādas sišanas metodes, ka pēc tam ādas virspusē zilumi nepaliek, kaut visi iekšējie audi ir sadauzīti kā ar gaļas cirvīti. Varam tevi ielikt uz 24 stundām pie rūdītiem recidīvistiem, kuri ar tevi spēlēsies – durstīs ar trulām dakšiņām. Vai arī uzsmidzināsim tev nervu paralīzes gāzi, ka tava mēle pati visu izklāstīs.

FRANKOVICS (*paliēkdami uz priekšu*). Neatkarīgi no tā, kāds posts mani piemeklējis ārējā pasaulē, manī pašā vienmēr pastāv pasaule, kurā esmu brīvs un ik brīdi varu patverties! Pārbaudi mani uz melu detektora, vai spēju norādīt vampīru apmetni uz kartes.

IZMEKLĒTĀJS (*plaši vēzēdams rokas*). Lai notiek!

(*Frankovics iztur melu detektora zondēšanu, jo prot regulēt savu pulsu, sirdsdarbību, bet Izmeklētājs viņam redz cauri*).

(SATUMSUMS)

3. AINA.

IZMEKLĒTĀJS. Mana pacietība izsīkusi kā oāze Sahāras tuksnesī. Atceries, vampīr, es tevi turu uz grauda!

FRANKOVICS (*sakrustodams rokas pāri krūtīm*).

Tavi argumenti par manu vainu ir kaujami kā sīkas kārtis.

IZMEKLĒTĀJS. Ir ideja nodedzināt apvidu, kurā identificējami vampīri un vilkači, ar napalmu, ko pielietoja Vjetnamā. Protams, ja Rumānijas valdība piekritīs.

FRANKOVICS. Neviens mani ar draudiem nevar piespiest pie sienas, ja esmu gatavs atsacīties no visa. Mana dzīvība nav viņu visu dzīvību vērtā!

IZMEKLĒTĀJS (*spēlējās, tikšķinādams pildspalvu*). Pašnāvība ir vispatiesākā paškritikas forma. Tev derētu to apsvērt. Zābaku auklas tev nav atņēmtas...

FRANKOVICS. Ko es ar savu dzīvi izdarīšu, tas atkarīgs tikai no manis, ne tevis!

IZMEKLĒTĀJS. Jā, bet es šai gadījumā pildu nepārvaramu apstākļu lomu.

FRANKOVICS (*ar rokām iekrampējas krēsla atzveltnēs*). Katra jauna diena prasa jaunu dzīves stratēģiju.

IZMEKLĒTĀJS. Kāds īsti bija tavš uzdevums, to vēl neesam izdibinājuši. Bet apsolu – to drīz noskaidrosim, jo veiksīm kratīšanu tavā pilī.

FRANKOVICS. Es jums vairs nepalīdzēšu ar ziņām!

IZMEKLĒTĀJS (*bungojot ar pirkstiem pa savu mapi*). Vai apjēdz, ka no paša sākuma nebiji spējīgs uz ko izcilu? Tavai dzimtai milzīgs lāsts uzlikts.

FRANKOVICS. Tie ir nesakarīgi šļupsti.

IZMEKLĒTĀJS. Tomēr kājas kļūst aukstas, jo izmest no apziņas manis teikto arī nevari...

FRANKOVICS. Tagad esmu kristietis un neticu tādiem pesteļiem!

IZMEKLĒTĀJS. Nesmīdini, – kristīts vampīrs ir tas pats, kas zivs uz slidām.

FRANKOVICS (*spiezdams plaukstu pie krūtīm*). Par katru cenu tiecies pēc valsts prēmijas vai iegūt Triju zvaigžņu ordeni. Es kalpošu par trepēm uz policista slavu...

IZMEKLĒTĀJS (*taustīdamies pēc šķiltavām vestes kabatā*). Vai beidzot izteiksi konstruktīvus priekšlikumus?

FRANKOVICS. Tu man drīkstēsi piestiprināt miniatūru raidītāju, un es pats došos lauvu bedrē – pie savējiem, kuri mani var arī novākt. Pa šo taku tu viņus atradīsi, pie viena dzirdēsi, kas viņiem padomā.

IZMEKLĒTĀJS. Tu mani nerro?

FRANKOVICS. Nē, apnikušas garās runas un nervu raustīšana.

IZMEKLĒTĀJS. Uzskati, ka esam vienojušies.

FRANKOVICS. Tikai nesaki, ka tu man šādi atriebies par vectēva – Kazimira Banknotes ne-atdzīvināšanu?

IZMEKLĒTĀJS. Kas šoreiz nogāja greizi? Cik tādu monsturu – Operas spoku apkārt klejo?

FRANKOVICS. Neļaujieties! – katrā eksperimentā, bet tas bija zinātnisks eksperiments – gadās arī pa zaudējumam, norakstītam sēklas materiālam...

IZMEKLĒTĀJS. Manam vectēvam ir izcili nopelni policijas un sabiedrības priekšā, tāpēc viņu nekad ne-no-raks-tīs un ne-aiz-mir-sīs!

(SATUMSUMS)

11.SKATS.

1. AINA.

(*Tikšanās mīlas trijstūrī starp Gloriju, Frankovicu un Pārslu*).

GLORIJA. Kad braucu uz šejieni, nezināju, ka esi uzlūdzis arī viņu...

PĀRSLA. *Surprise!* Intīmām attiecībām pietāv divvientulība, nevis grupveida maucība.

FRANKOVICS (*applaudēdams ilgi un skaļi*).

Meitenes, jūs lieliski nodejojāt «slapjo T kreklu deju», tagad jūsu priekšnesumā vēlētos noskatīties striptīzu!

GLORIJA (*bēdīgā balsī*). Man šodien prāts nenesas uz striptīzu.

PĀRSLA. Ko tu tagad demonstrē – savu mačo tēlu, vai?

FRANKOVICS. Grūti izvēlēties starp divām lieliskām būtnēm to jaukāko.

GLORIJA. Un mums tāpēc būs plikām jārotē kā marionetēm?!

FRANKOVICS. Kas tur nelāgs? Droši dzeriet zemeņu pienu un cienājieties ar «Staburadzes» torti, – es cienāju!

PĀRSLA (*izplezdama kājas, sēž uz divāna*). Paldies, garda. Tu pieprasīsi seksuālos paraugdemonstrējumus?

GLORIJA. Man no piena jau smagums kuņģī. Vai piedāvāsi briesmīgo *zvedru gultu*?

FRANKOVICS (*aizvilkdams loga žalūzijas*). Jūs esat apbrīnojami miermīlīgas. Citas ar asiem papēžiem ielauztu galvaskausus vai skrāpētu viena otrai acis laukā.

GLORIJA. Velti gaidi, lai sakaujamies kā vidusskolas ballītēs!

PĀRSLA. Tu sagaidīsi, ka sākšu tevi neieredzēt, skolotāj.

(*Aiz loga ieskanas griezīga automašīnas signalizācija*).

GLORIJA (*atgrūzdama šķīvi ar torti*).

Kāds grābstās gar manu *vaboli*. Atbraukšu tad, kad būsi nobriedis vīrietis un nekacināsi mūs ar kompleksu izraisītiem gājieniem.

PĀRSLA (*ielidinādama pusēstu tortes gabalu piena spainī*). Lai viņas smakas te vairs nebūtu! Citādi tev būs jāpaliek seksuāli izsalkušam.

GLORIJA. Salīdzinājumā ar bijušajiem vīriešiem – Ogli, Graudiņu, un citiem, Frankovic, tu pāridarījumos esi lielmeistars! Laikam nebiji mājās, kad Dievs ar āzi riņķī jāja, kaunu dalīdams.

FRANKOVICS (*ar platu vampīra smaidu*). Biju izgājis laukā.

PĀRSLA. Ja tev viņš vairs nepatīk, uzdāvini man ar vieglu sirdi!

FRANKOVICS. Tā bija maiga atmaksa par to, ka nodevāt mani izmeklētāja lamatās.

GLORIJA. Baigais!

FRANKOVICS. Es visu atceros, daiļās ziņotājas!

PĀRSLA. Ja Gloriju neaizvāksi no acīm, es viņu sakodišu un tu zini, ar ko tas beigsies!

2.AINA.

(*Glorija aizskrien nikna*).

FRANKOVICS. Tu, Pārsla, esi niecība, kas ir atkarīga no kārtējās svaigu asiņu devas.

PĀRSLA (*trīc no lomkām*). Mans skolotāj, es nestrīdēšos tev pretim.

FRANKOVICS. Turpretī es ar savu gribu varu kontrolēt, nomākt vampīra dziņas. Es naktīs guļu gandrīz kā parasts cilvēks, no rīta eju uz darbu, asinis dzeru no ledusskapja krājumiem, neuzklūpot nevainīgiem garāmgājējiem.

PĀRSLA. Es arī neuzbrūku. Pavaicāju, vai nāks man līdzī pēc brīva prāta, tikai pēc tam pagrūžu kādā puspagrabā, kur pieziņos jūga vēnai.

FRANKOVICS (*izsmejot*). Tu vīriešus pavedini ar savu bārdāmas ārieni.

PĀRSLA (*ar pazemību balsī*). Ņem mani, izsūc mani tukšu kā zāles stiebru!

(*Frankovics sasūkā matus, ar zobu diegu iztīra zobu starpas, pagrūž Pārslu ar muti pie zemes, piesūcas viņas kakla artērijai, pēc tam apakšdelma vēnai, ilgi ar baudu mielojas.*)

FRANKOVICS. Tavs asiņu sastāvs uzlabojas, šķiet pēdējās dienās trāpījušies lieliski upuri.

PĀRSLA. Cenšos, mans kungs!

FRANKOVICS. Tas labi, ka tu man izpatīc.

(*Pārsla izģērbjas un no metas četrrāpus, sizdama sev pa dibenu ar pletni no seksšopa, kā Frankovicam tīk rotaļāties. Frankovics mirkli minstinājies viņai uzliek mutes žņaugu ar bumbiņu, acu masku un pievienojas.*)

(SATUMSUMS)

12. SKATS.

(*Vispārējās medicīnas III kursa students Rabindranats Krišnamurti un bez darba palikusī Glorija Ciemīte tikko apprecējušies, bet viņiem nav ne santīma, lai sarīkotu kaut vispieticīgākās kāzas. Students uz izmeklēšanas laiku atsvabināts no ieslodzījuma, jo piespriesta policijas uzraudzība. Tā nu viņi sēž vienas sveces gaismā malkas šķūnītī, kur kaimiņi atļāvuši pārnakšņot, un izgaršo saldus skūpstus. Četrās kailās sienās atgriezušies no baznīcas: dzestrs gaiss un tumsa aiz loga – tas viss. Apprecējušies aiz mīlestības.*)

1. AINA.

RABINDRANATS. Mēs esam prātīgāku cilvēku pamesti, visi no mums novērsušies.

GLORIJA (*pieglauzdama plecu*).

Toties tev neviens netraucēs kāzu naktī mani uzgleznot pavisam kailu.

RABINDRANATS. Tas tiesa.

GLORIJA (*noskūpsta uz lūpām*). Manu sirdsākīti!

RABINDRANATS. Jums, latviešiem ir sakāmvārds: «Labāk ar godu dzīvot nabaga būdiņā nekā ar negodu bagātnieku pilī.»

GLORIJA (*paceļ augšā kāzu kleitu*).

Nu, ko tu kavējies?

RABINDRANATS. Auksts taču!

GLORIJA. Ja nesēdēsi rokām klēpī, bet aktīvi tirgosies ar kauliem, būs mums reiz pils, būs.

2. AINA.

(Piepeši paceļas durvju aizšaujamaiss, un viņu būdiņā ienāk sakumpis vīriņš ar akordeonu zem nomelnējušas zaļas vējjakas. Viņš padod labvakaru un apsēžas uz malkas cirtēja ķebliša, ko Students pastum tuvāk svecēs apgaismotajai vietai).

GLORIJA. Mēs gan vēlējāmieš pabūt vieni...

RABINDRANATS *(izlabodams sievu)*. Negaidīts, bet mīļš ciemiņš.

ROZENŠTRAUHS. Tik tālu ceļu esmu mērojis; ja jūs, labie ļaudis, mani pacienātu ar vakariņām, es neatteiktos...

GLORIJA *(rādīdama apkārt)*. Ha-ha-ha! Vakariņas? Tad ziniet, ka mēs tikai šodien nosvinējām kāzas, vakariņām mums nav nekā cita kā vien mīlestība.

RABINDRANATS. Būtu mums kas vēdera mielošanai, mēs to no skaidras sirds būtu atdevuši jums vai jebkuram citam viesim.

ROZENŠTRAUHS *(kasīdams vaigu)*. Kā? Jūs ciešat dēļ mīlestības bez aprēķina un jums nav nekā, ko likt galdā?

RABINDRANATS. Protams.

GLORIJA. Par visu jāmaksā pilnu cenu.

ROZENŠTRAUHS *(palicis priecīgs)*. Lai dievs jūs svētī! Ja tā, jūs nepaliksiet zaudētājos. Vai jums ir gadījies dzirdēt par Eduardu Rozenštrauhu?

RABINDRANATS *(sasprindzinādams atmiņu)*. Rozenštrauhu? «Zilā lakatiņa» autoru?

ROZENŠTRAUHS. Tagad padodiet ziņu kaimiņiem, lai nāk un nes kāzu dāvanas. Un nevis šādas tādas, bet pašas labākās, jo jūsu kāzās spēlēs pats Rozenštrauhs.

RABINDRANATS un GLORIJA *(reizē pārsteigti)*. Rozenštrauhs?!

ROZENŠTRAUHS. Nu jā, Rozenštrauhs tas esmu es.

3. AINA.

(Kaimiņi pamet darbu vai mājas soli un, atbrīvojušies no skopuma, paķer līdzī labākās dāvanas, kamēr pie malkas šķūņa drūzmējas ap 10 viesu. Un Rozenštrauhs ar vienkāršu galvas mājienu pateicas katram, kurš pienes dāvanu jaunlaulātajiem. Pēc tam izpilda slavenās melodijas, ieskaitot «Zilo lakatiņu» un «Gadi skrien kā stirnas...» Kad jāmaksā muzikantam, Rozenštrauhs aplaiž apkārt savu cepuri, līdz tā ir pilna ar kaudzi. Pēc tam kāzu viesi krata Rabindranata roku, skūpstā uz vaiga Gloriju un taisās mājup. Arī Rozenštrauhs pabāž akordeonu zem savas vējjakas, paspiež roku Rabindranatam un novēlējis viņu laimi Dieva sargāšanai, dodas ceļā. Jaunie apmulsuši noskatās pakaļ).

4. AINA.

(Un tikai Rozenštrauha cepure līdz malām piebērtā ar naudu tā arī palikusi uz galda un atraisa Glorijai valodu).

GLORIJA. Viņš ir aizmirsis savu cepuri ar nopelnīto!

RABINDRANATS *(uzvilkdams žaketi)*. Pagaidi, es viņu tūliņ pasaukšu!

5. AINA.

(Durvis atveras un pa tām ienāk novēlojusies viešņa – Meitenes spoks).

MEITENES SPOKS. Labvakar, jūsmājās!

RABINDRANATS *(nemierīgi mīnādamiēs)*. Iztiksim bez ceremonijām, jaunava, un dzīsimies pakaļ vecajam muzikantam, kuru tu tikko redzēji.

MEITENES SPOKS. Ko manas acis redzējušas?

RABINDRANATS. Pašu Rozenštrauhu! Viņš nemaz nebija lepns un spēlēja mūsu kāzās, bet steigā nepaņēma līdzī savu algu. Skrienam viņam pa pēdām!

MEITENES SPOKS. Rozenštrauhu? Vai tu jūcisi esi, vai? Viņa, Rozenštrauha bērēs es piedalījos pirms trim nedēļām Rīgas rajonā... Pēc tam atraitne Matilde, pāriniece puķu tirdzniecībā, sūkstījās par muzikanta veļa apciemojumiem. Pat gāja pie mācītāja.

RABINDRANATS *(attapies)*. Un tas no tā, ka Rozenštrauhs netika kremēts pēc nāves...

GLORIJA *(atgādinādama)*. Bet krematorijas krāsns bija sabojājusies.

MEITENES SPOKS. Krematorijas krāsns? Krāsns – mirušo pēdējā randiņu vieta.

(SATUMSUMS)

13.SKATS.

(Neizturēdams pirmstiesas izmeklēšanas pārdzīvojumus, ar insultu mirst direktors M.Ogle, viņu izvadīt sanākuši paziņas – Glorija, Frankovics, Graudiņš, Baltaisrutks).

1.AINA.

GLORIJA *(kritiski)*. Jums bija žēl kārtīgu vainagu pasūtīt pie Centrāltirgus kundzītēm, kas tie par tizliem pušķiem?

FRANKOVICS *(ironiski)*. Jūs gan ar iedzimtu inteliģenci nevarat lepoties. Jūsu tīkliņa zeķes un sarkanās ieleņu augstpapēdenes ir kronis visam...

GRAUDIŅŠ. Es personīgi apmaksāju banketa galdu un sēru sludinājumu «Rīgas Balsī». Vecais maita to nemaz nav pelnījis.

2.AINA.

(Ienāk aizkavējies mācītājs V.Baltaisrutks, izdala visiem dziesmu lapiņas).

BALTAISRUTKS *(kāpinot balss skaļumu)*. Mūsu Dievam, kam vien ir nemirstība, lai ir gods un vara no mūžības uz mūžību. Āmen! Mūžības atplestā rīkle ir vaļā, nelaiķim vairs nav ko kavēties! Dziediet man līdzī!

GLORIJA *(klusī)*. Direktors man bendēja nervus, drāza pakaļā, bet uz Turcijas kūrortu Marmarisu aizveda tikai vienreiz. Neiešu viņa dēļ dziedāmo piepūlēt!

GRAUDIŅŠ *(spaidīdams mobilā pogas)*. Tas ir arhaisks paradums – dziedāt bērēs pašiem, varbūt arī profesionālas gaudotājas un seju skrāpētājas uzaicināsim?

GLORIJA. Es gribu redzēt, kā šis neveiksminieks Ogle sadeg zilās ugunīs.

FRANKOVICS. Jā, pievienojos dāmas viedoklim, viņa miesa jāsadedzina, lai nomierinātu sabiedrības satrauktos prātus, gaisinātu neapmierinātu klientu niknumu.

BALTAISRUTKS (*ar apskaidrotu prieku*). Slavēts lai ir mūsu Kunga Jēzus Kristus Dievs un Tēvs, kas pēc savas lielās apžēlošanās mūs atdzemdinājis uz dzīvu cerību caur Jēzus Kristus augšāmcelšanos no miroņiem uz neiznīcīgu un neapgānītu un nesavīstamu mantību, kas top paturēta debesīs. Āmen! (*pārmetoši paraudzījies uz bēriniem*). Palūgšu mazliet cieņas pret dārgo aizgājēju, kurš dažam no klātesošajiem bijis darba devējs vai izdevīgs biznesa partneris!

FRANKOVICS. Tu mūs, melnsvārci, viņu cienīt nepiespiedi!

GRAUDIŅŠ (*ziņkārīgi*). Paklau, vai tā krāsns jau kuras? Cik ilgi jāuzdzen līdz vēlamai temperatūrai?

GLORIJA. Gan jaunais direktors Spulģis ir lietas kursā.

GRAUDIŅŠ (*izvilkdams biezu naudas aploksni*). Še, Glorija, aiznes viņam šo konvertu, lai nevelk garumā, es gribu savu asiņaino steiku un Malibu kokteili!

FRANKOVICS. Savāda ēdienkarte solīdām bērēm.

GRAUDIŅŠ. Tu – liķu leļļu kopā lipinātāj, vispār paklusē!

FRANKOVICS (*izlīgdams*). Ņemu savus vārdus atpakaļ, man patiesībā jau vēders gaudo. Tā gribētos svaigu asiņu nodzerties...

GRAUDIŅŠ. Nu re!

BALTAISRUTKS (*pūlēdamies ieinteresēt bēriniem*). Mīļie iekš tā Kunga! Mēs savu brāli Maiguru Ogli esam pavadījuši uz dusas vietu. Lai nu ņemam vērā Dieva vārdus, un klausieties, ko tie liecina par cilvēka nīcību: cilvēks, no sievas dzimis, dzīvo īsu laiku un ir pilns grūtuma. Viņš izaug kā puķe un novīst, viņš bēg kā ēna un nepastāv. Pišķiem būs atkal zemē atgriezties, no kuras tie cēlušies, un garam atkal pie Dieva, kurš to ir devis. Šeitān mums nav paliekama pilsēta, bet to nākamo mēs meklējam. Caur vienu cilvēku Ādamu grēks ir ienācis pasaulē un caur grēku Nāve pie visiem cilvēkiem ir izplatījusies, jo visi ir grēkojuši.

GLORIJA (*atgriezies no biroja panīkušā omā*). Puiši, vai pirts arī paredzēta? Es To gribētu trijatā.

BALTAISRUTKS (*piesārtušu seju, kratīdams pirkstu uz Gloriju*). Pagaidiet līdz ceremonijas beigām ar savu personīgo lietu kārtošānu!

FRANKOVICS. Nenervozē, mācītāj, tevi pieklājīgs honorārs gaida!

GLORIJA. Vai zināt, ko man tikko pavēstīja Spulģis?

FRANKOVICS. Nu, nu! Vai ņems tevi dienestā?

GRAUDIŅŠ. Nē, Glorija ir mana favorīte. Jaunais vīrs no gaiļa lomas vairs neatgūsies, ies pa recidīvistu rokām līdz pat atbrīvošanas dienai.

GLORIJA (*saviebdama grimasi*). Man sāpīgi, ka jūs to tā apspriežat!

GRAUDIŅŠ (*nobučodams uz lūpām*). Piedod, nopirkšu tev zelta ķēdīti ar piekariņu, apliekamu ap potīti!

GLORIJA. Tas bēdas remdētu; varēsi mani filmēt, kamēr dejošu striptīzu taviem draugiem.

FRANKOVICS (*nemierīgi apkārt skatīdamies*).

Ko īsti Spuļģis tev pačukstēja, klāj vaļā!

GLORIJA. Jūs jau nelaižat mani pie vārda!

GRAUDIŅŠ. Sievietēm jāstāv mēmām, kamēr kungi runā!

FRANKOVICS. Nav jau tumšie viduslaiki.

GRAUDIŅŠ. Kas ar to krāsni notiek – miesassargu aizsūtīt pārbaudīt?

FRANKOVICS. Vai kāds to krāsni pieskata? Studenta nav, kurš pieņemts vakantajā vietā?

BALTAISRUTKS (*runā savā nodabā, ignorēdams faktu, ka neviens viņā neklausās*). Sēts top satrūdēšanā un top uzmodināts nesatrūdēšanā; sēts top negodā un top uzmodināts godībā; sēts top vājībā un top uzmodināts spēkā; sēta top dabīga miesa, uzmodināta garīga miesa. Nāve ir aprīta uzvarā. Nāve, kur ir tavs dzelonis? Elle, kur ir tava uzvara? Paldies Dievam, kas mums uzvaru devis caur mūsu Kungu Jēzu Kristu. Āmen!

GLORIJA (*par spīti mācītājam turpina sarunu*). Spuļģis mani pamatīgi pārsteidza.

GRAUDIŅŠ. Nepaņēma konvertu? Dod atpakaļ naudu, ka nenokļīst!

GLORIJA. Vēl trakāk.

FRANKOVICS. Kas var būt trakāk?

GRAUDIŅŠ. Liķis nav iereģistrēts un mums nāksies uzgaidīt, vai?

BALTAISRUTKS (*pārtraukdams*). Dārgie, izvadītāji, nekādas kremēšanas nebūs.

GLORIJA. Tieši to es centos viņiem paskaidrot.

GRAUDIŅŠ (*mobilo triekdams pret zemi*). Tad jau mēs esam izāzēti!

FRANKOVICS. Kāpēc? Cik tam nopietns iemesls?

BALTAISRUTKS. Tāda bijusi nelaiķa negrozāmā griba.

GRAUDIŅŠ. Pilnīgs idiotisms!

FRANKOVICS. Tad jau es drīkstu piedzīt savu «Toyota Avensis», lai aizvestu pīšļus uz Anatomikumu?

GLORIJA. Tev atkal andele padomā!

BALTAISRUTKS. Paskaidroju – tā kā direktoram Oglei nebija piederīgo un valsts kriminālnoziedznieku nevēlas apbedīt uz budžeta rēķina, glabās par Rīgas domes naudu – Ulbrokas kopējos kapos.

GLORIJA (*notraukdama asaru*). Neveiksminieks, ne ko pielikt, ne ko atņemt!

GRAUDIŅŠ. Pietiks vāvuļot, šaujam uz banketu!

3.AINA.

(*Negaidīti ienāk divi KNAB nolīgti detektīvi, atlauž Graudiņam rokas aiz muguras, aizved līdzī kā aizdomās turamo naudas atmazgāšanas lietā*).

4. AINA.

GLORIJA (*aizklājusi seju*). Kurš sponsors mani uzturēs? Esmu izmisumā!

FRANKOVICS. Tu man derēsi par izstāžu zāles iekšā saucēju, zināms seksapīls tev piemīt.

GLORIJA (*pielīdzama, apķerdama elkoni*). Tu, Frankovic, od pēc līķu indes, ar tevi negulēšu, jo gultā tu esi apaļa nulle. Tavu piedāvājumu pieņemu. Starp izstādes apmeklētājiem varu iepazīties ar džentelmeni, kurš izpestīs no nabadzības lāsta.

FRANKOVICS. Tieši tā. Mācītāja kungs, brauciet līdzi, citādi nespēsīm visu notiesāt!

BALTAISRUTKS. Piekļājības dēļ piekrītu. Man tāls ceļš mērojams uz Aizkraukles rajona draudzēm.

GLORIJA. Spulģis esot pārdevis M.Ogles dzīvesstāstu kādai komerctelevizijai un vienam no jaunajiem dramaturgiem – Dinijam Deģim.

FRANKOVICS. Visur iepīta komercija, nebrīnies, seksīgā!

BALTAISRUTKS. Apkaunots gods, tuvredzīga krāpniecība ir labs sižets? Cik gan zemu sabiedrība nolaidusies!

FRANKOVICS. *O tempore, o mores!*

GLORIJA. Es parūpēšos, lai man samaksātu pusi no iegūtās summas, jo tur noteikti pieminēts mans cietējs vīriņš!

BALTAISRUTKS (*nicīgi*). Tādas dāmas kā Glorija visos laikos tiks uz zaļa zara!

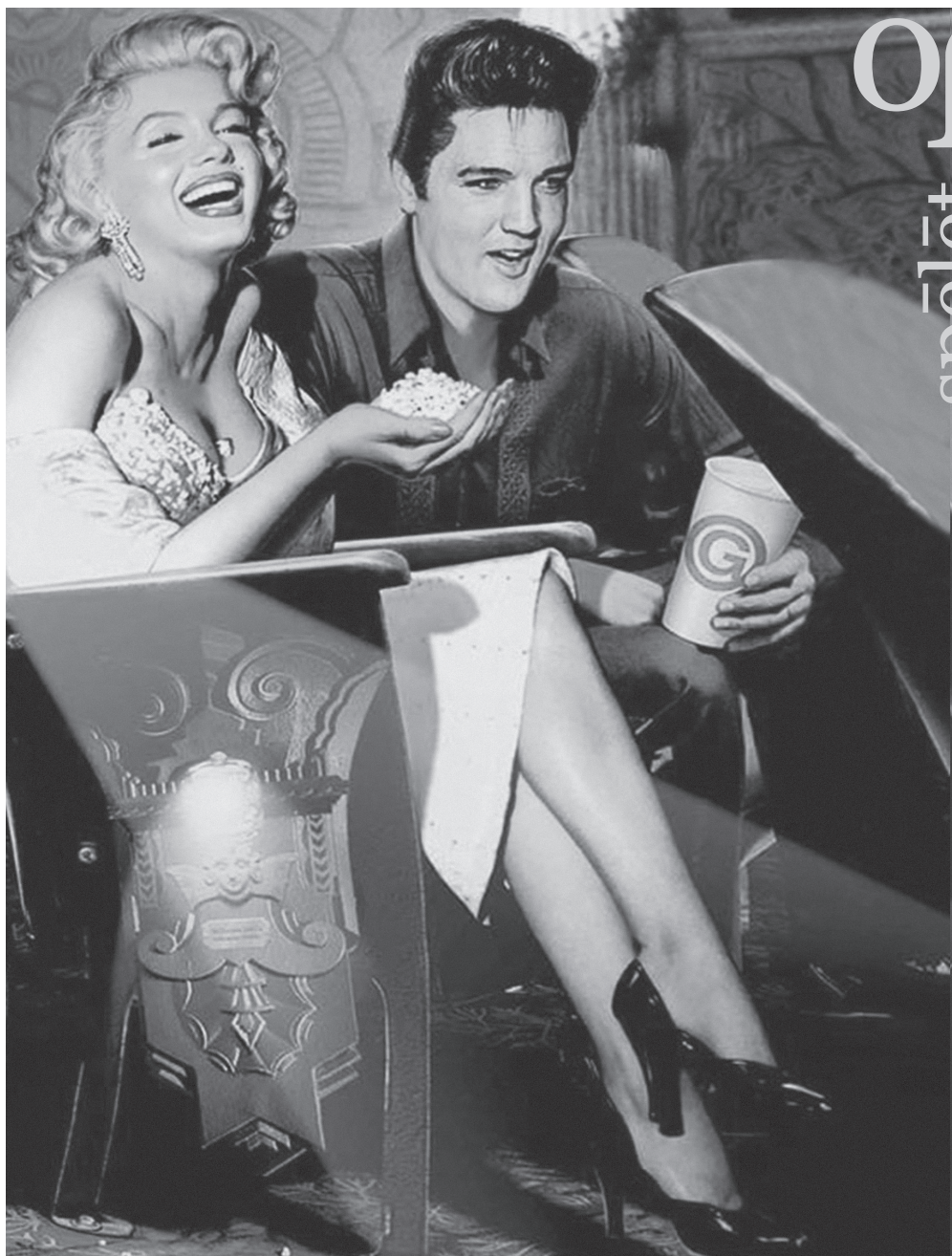
GLORIJA. Kaunīgai sievietei tiktu gods, bet nekaunīgai naudasmaks.

FRANKOVICS. Tad iedzersim par Glorijas veiksmi un par Ogles iekārtošanos šķīstītavā!

(*Visi kopā*). Laižam uz banketu, lai siltie ēdieni neatdziest!

(*Straujiem apņēmīgiem soļiem, pamezdami vainagus un puķu pušķus kur pagadās, viņi dodas uz apsolto banketu – nost no skatuves.*)

PRIEKŠKARS

of
spēlēt var
to

«DUBULTNIEKU APMĀTĪBA»

POSTMODERNA ABSURDA LUGA -
VIENCĒLIENS

2007.g.

DARBĪBAS LAIKS:

XXI gadsimta sākums, kā arī XVIII gs pirmā puse.

VIETA:

Usmas Tautas skolas vasaras nometne un tās apkārtnē Talsu rajonā.

DARBOJOŠĀS PERSONAS:

1. **KATRĪNA** – komandante Usmas Tautas skolā/arī cariene Katrīna Lielā – liela auguma majestātiska sieviete ar platiem gurniem un ļoti skaļu pavēlniecisku balsi
 2. **AFANĀSIJS** – vientuļnieks un apskaidrotais, tievs, neveselīga izskata, ar rudu izspūrušu bārdu
 3. **MORICS BRAMBERGS** – vēstures skolotājs, arī SAKSIJAS MORICS – simpātisks vīrietis ar siržu lauzēja acīm un ļoti muskuļots
 4. **KĀRLIS TAURENIS** – mūzikas un deju skolotājs, arī GRĀFS KAĻIOSTRO – tievs, stiegrains vīrietis ar likām kājām un pieaudzētām bizītēm
 5. **POLS** (HEVSONS–BONO) – slaidis tumšmatis, staigā melnā ādas žaketē, ar sarkanām saulesbrillēm
 6. **ROBERTS** (GOBZIŅŠ) – labsirdīga paskata pagara auguma gaišmatis ar lielo svaru, staigā maisveidīgās drēbēs
 7. **NORMUNDS** (RUTULIS) – švīts ar viltīgu smaidu un ar motorrollerista brillēm kā no multfilmas „Crazy Frog”
 8. **ANCE** (KRAUZE) – gaišmate ar taisniem matiem, debeszilām acīm, ar masīvām pēdām un sastrādātām rokām
 9. **LINDA LEZDIŅA–FELDBERGA** (LEEN) – gaišmate ar lokainiem matiem, vidējām krūtīm – dziļiem izgriezumiem, staigā uz ļoti augstiem papēžiem, nošļukušās džinās un baltā krekliņā ar lencītēm
 10. **ŠAINEDA** (O’ KONORE) – lina blūzē un vienkrāsainos kokvilnas svārkos tērpta tumšmate, nelieto kosmētiku, kājās sandales ar šauru zoli
 11. **MERILINS** (MENSONS) – slaidis, gara auguma puisis, kājās kedas ar miroņgalvām, mugurā tumši zīda krekla un frakai līdzīgas žaketes vai melns lietusmētelis, daudz ķēžu, pīrsingu, piekariņu, mati uzkasīti
 12. **DŽANETA** (DŽEKSONE) – meitene, kam ir ļoti apspīlētas džinsu bikses, īss krekliņš ar atkailinātu vēderu un kājās baseina čības
 13. **NORMA DŽĪNA MORTENSONE** (MERILINA MONRO) – blondīne ar ilgviļņiem, daudz zelta rotaslietu, neskatās nevienam acīs, ļoti koši sarkanas lūpas, kleitas ar kruzūļiem, volāniem
 14. **ELVISS** (ĀRONS PRESLIJS) – dendijs spīdīgā uzvalkā, mati uz augšu, ar želeju un spīdumu, uz pirksta masīvs zīmoga gredzens, kājās gangsteru stila kurpes –
- VISI KOPĀ 11. KLASĒS SKOLNIEKI.**

1.SKATS – TOP APŠAUBĀMS PLĀNS.

(Priekšplānā saslīetas dažādu krāsu teltis, fonā aiz bieziem koku zariem vīd Usmas Tautas skolas veranda.)

1.AINA

(Satraukti mīņājas abi skolotāji – Morics Brambergs un Kārlis Taurenis, viņu sejas manāmi nogurušas.)

MORICS. Tā nebija mūsu izcilākā ideja vest skolēnu baru uz šejieni.

KĀRLIS. Ja vecāki nevarēja samesties tālākam braucienam – uz ārzemēm, kas cits mums atlika?

MORICS (*panīkušā balsī*). Mums viņi izbojās veselu nedēļu sengaidītā atvaļinājuma.

KĀRLIS. Ja vien ļausim viņiem ārdīties savā vaļā – kārtīgi nepieskatītiem.

MORICS. Tu redzēji, kādi tie lamzaki un tās ķēves; kā tu iegrozosi?

KĀRLIS. Mēs varētu viņus apstulbināt jau pirmajā dienā un padarīt nekaitīgus uz ilgāku laiku.

MORICS (*neticīgi*). Nesapņo! Tavs pedagoģiskais stāžs par mazu, lai uz to sacerētos.

KĀRLIS. Un kā tu izturēsies, ja ieminēšos par reālu plānu?

MORICS. Salikt viņus pa pāriem un sadzīt teltis, lai maigojas, cik uziet?
Vai aiztrenkt sēnēs un ogās, uzliekot dienas savākšanas normu?

KĀRLIS. Fui! Nu kāpēc uzreiz tik brutāli?

MORICS. Galvenais viņus noganīt tā, lai paklusām neaizklīst uz ciema veikaliņu pēc lētajiem vīniem.

KĀRLIS. Nē, tas nav mūsu galvenais uzdevums.

MORICS. Ja tu tāds gudrinieks un esi gatavs riskēt ar savu pedagoga karjeru un pensijas plānu, tad plāj vaļā!

KĀRLIS (*viltīgi*). Tikai tad, ja apņemsies šo plānu atbalstīt, lai cik šaubīgs tev tas nešķistu pirmajā brīdī.

MORICS. Esam taču kolēģi, sitam sauījā!

KĀRLIS. Man līdzī brendijs; kamēr viņi peldas, nolienam ēnā un ieraujam pa šļuku labai omai.

MORICS (*manāmi iepriecināts*). Jā, alkohols vienmēr atraisa domāšanas aparātu.

(Abi apsēžas zem resna koka ēnā un iemalko no resnas mednieku blašķes, pēc tam pazūd Tautas skolā.)

2.AINA

(Smiedamies šurp lēkšo nometnes dalībnieki, puiši cenšas meitenēm noraut dalīto peldkostīmu augšas, meitenes tēloti nikni atgaiņājas ar slapjiem dvieļiem.)

LINDA. Normund, nekļūsti nerātns, tu man nemaz tik ļoti nepatīc!

NORMUNDS. Lindiņ, jaukumiņ, gan es reiz tevi pielauzīšu!

LINDA. Neslēpšu – man ir kompleksi. Ja jau ir cilvēki, kuri mani mīl tādu, kāda esmu, tas nozīmē, ka viņiem ir nepieciešama mana mūzika, nevis mans izskats. Es dzīvoju tā, lai justos labi. Galu galā neesmu nekāda prece, kas izlikta pārdošanai, un tad nu visi spriedelēs, cik tā laba. Spriediet par manu mūziku, nevis par manu vidukļa apkārtmēru!

ANCE. Man nav lemts dzīvot vienai. Mani vienmēr kāds nogrābj.

MERILINS. Ko jūs te draiskojaties kā tādā ganu poēmā? Labāk nāciet un izdomāsim, kur dabūt petardes skolotāju izjokošanai.

NORMUNDS. Tu vari ar to *iepērties, Merilin!*

MERILINS. Ko *sašuvies* par nieka skuķa atraidījumu?

ANCE. A kam tagad viegli?

ELVISS. Jums nav mērķa dzīvei, pat karaoki jūs neprotat dziedāt un šamējie vēl cer saņņorēt *čikses*...

MERILINS. Ei, tu, saldaiss, pievaldi mēli!

ELVISS. Neba ar tevi sarunājos, gotiskais mirla, kurš zem kreklēm valkā vecmāmiņas korseti un izlauzis sev divas apakšējās ribas, lai izskatītos tievāks!

MERILINS. Lepojos ar to, ka vienmēr izmantoju gaišo pūderkrēmu, acu ēnas un lūpukrāsu, turklāt šādi izdaiļoties man liek vēlme padarīt savu ķermeni par vietu, kurā baktērijām būtu bail dzīvot.

ELVISS. Kāds tev būtu piemērots raksturojums?

MERILINS. Man labpatīkas sevi saukt par slaido, vijīgo un eksotisko princi, kurš glabā senus noslēpumus.

ELVISS. Kas es būtu, tavuprāt?

MERILINS. *Pokemons* ar izkoptu stilu.

DŽANETA. Puiši, jums ir taisnība. Man arī krūšturis spiež. No kā mums te jākaunas?

ROBERTS. Sauļosimies pa pliko kā natūristi?

POLS. No skolotājiem, piemēram! Mums vajadzētu palīdzēt Usmas ciema iedzīvotājiem atgriezties no viņu trulās eksistences, sākt lasīt grāmatas un neielūkoties šņabja glāzītēs!

ŠAINEDA. No jums visiem, manuprāt, augstskolā iekļūs tikai viens – Pols, jo viņš ir visinteliģentākais, bet profu armijai atbilst Elviss – kā vismērķtiecīgākais.

DŽANETA. *Močīsim* ar laivām pāri uz Moricsalu!

ŠAINEDA. Ko tu vari visu laiku *gruzīties*?

DŽANETA. Nelien priekšā, kautrīgā mimoza!

ROBERTS. Es arī esmu inteliģents, jo alkohalam pateicu stingru „nē” un līdz kāzām ar meitenēm neielaidīšos. Lai sakārtotu iekšējo pasauli, man jābūt monogāmam.

NORMA. Labāk šovakar uzrīkojam ballīti, tiklīdz skolotāji liksies uz auss.

ANCE. Jūs nenieka nejdzāt no kurzemnieku skaistajām tradīcijām – dziesmām un dejām, par velti tik tālu braukuši.

NORMUNDS. Ance, tu esi autentiska kurzemniece – kā mežā augusi. Mans priekšlikums ir kādu no puisiem aizsūtīt pēc sarkanvīna.

ANCE. Es labāk nolīdīšu ēnā uz laipas palasīties grāmatu. Esmu apsēsta uz lasīšanu, mani tracina, ja grāmata jānoliek un jādara kaut kas cits.

ELVISS. Spītīgā kurzemniece! Es pēdējās reiva pārtijās brangu kāpostu izcēlu, varu visiem izmaksāt.

MERILINS. Es sabāzīšu pudeles platā lietusmēteļa kabatās, jūs nemākat ievērot slepenību.

ELVISS. Še 20 lati, ar tiem vajadzētu pietikt. Vai no tevis var *cīgas nostrīlīt*?

NORMUNDS. Protams. (*padod Elvisam Marlboro paciņu*). Neesmu nekāds skopulis, še vēl 10.

ELVISS. Zīmējies?

NORMUNDS. Kaut kādā mērā mani var pieskaitīt pie ekstremāliem cilvēkiem, kaut vai tāpēc, ka piedalos šajā *iemetēju* nometnē – 150 kilometrus aiz Rīgas robežām!

(*Visi pavada Merilīnu un noiet nost.*)

3.AINA

(*Abi skolotāji pārliekušies pār galdu, kautko aizrautīgi raksta uz lielas baltas lapas ar flomāsteru.*)

KĀRLIS. Liksim viņiem iejusties slavenību dzīvēs un pavadīt viņu „miesās” vismaz 24 stundas bez apstājas. Slavenības viņi varēs brīvi izvēlēties – pēc sirds patikas. Šeit esmu uzšvīkājies aptuvenu tēlu sadalījumu.

MORICS. Tavā ģeniālajā plānā ir viens „bet”.

KĀRLIS. Un tas būtu?

MORICS. Viņi tak nepārzina šo slavenību biogrāfijas visos sīkumos.

KĀRLIS. Mēs būsim suflieri šiem slavenību atveidotājiem – pēc nepieciešamības teiksim priekšā.

MORICS. Tur jau *tas suns aprakts*, ka mēs arī nepārzinām šos likteņus. Tu vismaz varēji apgādāties ar kādām slavenību enciklopēdijām.

KĀRLIS. Mēs paši nebūsim vien pasīvi vērotāji.

MORICS. Jā, vēl vaģari. Slavenību cietuma komandanti.

KĀRLIS. Nu tu *lej čugunu*, vecīt!

MORICS. Bet tas izriet tieši no tava plāna.

KĀRLIS. Nē, mēs iekļausimies viņu skaļajā cirkā kā stratēģiskas figūras.

MORICS. Es nedziedāšu, nekēmošos un nepiedalīšos vispārējā klaunādē! Ko citādi par manām prāta spējām nodomās mana žubīte – mācību pārzine Jolanta!

KĀRLIS (*draudīgi*). Ja tu nostāsies pret maniem apsvērumiem, tad viss plāns izirs kā krelles smiltis.

MORICS (*ironiski*). *Apkodies? Kā gan tu mani varētu pierunāt? Paļāvies, ka apreibšu no štruntīga brendija un kā nelga visam piekritīšu?*

KĀRLIS. Varu, un kā vēl! Esmu lielais iluzionists un mags grāfs Kaļiostro.

MORICS (*šaubīdamies*). Un kādu lomu tu piedēvēsi man?

KĀRLIS. Tu esi talantīgs bastards, karaļa dēls un karaļa brālis – Saksijas Morics, reāls pretendents uz Kurzemes hercoga titulu, Annas simpātija.

MORICS. Skaidrs. Un manā vārdā nosaukta Moricsala?

KĀRLIS. Precīzi, vēsturnieka kungs!

(Abi dodas aizkulisēs saposties īpašos kostīmos. Morics apliek arī medaljonu ar mātes un tēva attēliem.)

4.AINA

(Vispirms uznāk Merilins, mazliet iekaustīts no ciema brašūļiem, tomēr platā lietusmēteļa kabatās nesdams piecas garda sarkanvīna pudeles. Džaneta Normai lako kāju nagus. Normunds Elvisam taisa frizūru. Šaineda skaita rožukroni. Ance ar Robertu spēlē volejbolu. Pols rūpīgi tīra sarkanās saulesbrilles. Linda ieziež sevi ar krēmu pēc sauļošanās, vijīgi gorīdamās puišu priekšā).

NORMUNDS. Nu tad beidzot tevi sagaidijām!

POLS. Kas tev gadījās?

MERILINS. Iznāca asa vārdu apmaiņa ar vietējiem kretīniem. Viņiem bija pretenzijas pret manu ārieni. Ādas bikses ir labākais veids, kā apvienot skatuves dzīvi un ikdienu. Man, šķiet, ilgākais laiks, cik esmu pavadījis, nenovelkot bikses, bijušas sešas dienas. Protams, tās ir jānovelk, lai veiktu dažas darbības, piemēram, izkārnišanos vai piekoptu seksu, tomēr tajos gadījumos bikses tiek novilkas tikai līdz ceļiem.

ELVISS. Un tu nespēji savaldīties?

MERILINS (*lielīgi*). Nē, viņi man pirmajam iekrāva pa seju. Pēc tam es paņēmu savu govs ķēdi un kā iežvidzināju...

ELVISS. Varbūt skrienam viņus pārmācīt?

DŽANETA. Labprāt pievienošos, jo es pagājušā pusgadā apmeklēju karatē nodarbības.

NORMUNDS. *Zajebis!* Pašiem sava karatiste kā no filmas „Kill Bill!”

POLS. Ja esam sagaidījuši vīnu, tad dzeram to laukā. Kāpēc tīšuprāt uzprasīties uz nepatikšanām jau pirmajā nometnes vakarā?

DŽANETA ar NORMU reizē. Jā, lai pludo vīns un sākas vispārēja liksmība!

(Roberts kā pieredzējis atkorķētājs jau taisa vaļā otro pudeli, bet Ance to visiem salej plastmasas glāzēs.)

5.AINA

(Te negaidīti ierodas Saksijas Morics ar zobenu rokā un pistoli aiz jostas, ar Grāfu Kaļiostro visā krāšņumā – ar melnu samta apmetni un sudraba krāsas jostu, pie kā piekārti vairāki ādas maisiņi ar brīnuma pulveri).

KALĪOSTRO (*samierinādams*). Par tukšu apreibināšanos, mani draugi, es piedāvāju labāku spēli. Pārcelšanos citā īstenībā.

POLS (*aizdomīgi*). Sūtīsi mūs visus gulēt jau pirms 23-iem?

ELVISS (*bakstīdams ar pirkstu Kaļiostro krūtīs*). Ko nozīmē šī maskarāde, skolotāju kungī?

DŽANETA ar Normu. Ha, uzjautrinoši!

MORICS (*paceļ roku apklusinādams*). Es nevienam no jums, mani pavalstnieki, neesmu devis vārdu. Grāfs Kaļiostro tikko ieradies ar galīgi nodzītiem pasta zirgiem un jums visu laipni paskaidros. Grāfa kungs, lūdzu, tauta gaida!

ROBERTS (*Ancei*). Es jau teicu, ka alkohols apmiglo prātus. Nez, cik šie abi izlakuši, kamēr mums to liedz?

(*Kaļiostro neuzkrītoši pieber vīna glāzēs krāsainu burvju pulveri, apmaisa, laipni sniedz visiem apkārtējiem glāzes*).

KALĪOSTRO (*satraukti mirkšķinādams*). Esmu visā Eiropā pazīstams mags un iluzionists. Par mani runā mani darbi, nevēlos sevi lielīt. Jūsu valdnieks ir mani nolīdzis, lai jums radītu krāšņus svētkus.

MORICS. Tiktāl neesi samuldējis, turpini!

KALĪOSTRO. Tikai vienu nosacījumu es lūgtu jums ievērot – neapšaubiet to, kam drīz būsi aculiecinieki, ļaujieties pārvērtībām, neapspiediet savu patieso būtību!

MORICS (*izvilkdams no lādes un nomezdams zemē aizdegtu dūmusveci un izšaudams vairākas krāsaina serpentīna zalves*). Lai notiek tas, kam jānotiek!

KALĪOSTRO (*suģestējošā balsī – ievēdot transā*). Es jums saku, ka tūlīt piedzīvosim ikdienišķos brīnumus. Katrs no jums sevī samaniš jaunas personības atblāzmu, kas trausies ārā – gaismā. Neķildojieties ar viņu, ļaujiet tam jūs vadīt! Spēle „Dubultnieku apmātība” var sākties, ja nevienam nav būtisku iebildumu.

MORICS (*lepni*). Valdnieks no savas kases par visu maksā. Tauta svin. Es tev ticu, Kaļiostro!

KALĪOSTRO. Tev pieder Šamboras pils, kur savulaik mituši Fransuā I, Anrī II un Katrīna Mediči, vērpdama savas intrigas. Sapņodams kļūt par Tobago un Madagaskaras karali, tu esi izputinājis ne tikai savu māti, bet arī ilggadīgo mīļāko — slaveno aktrisi Adriēnu Lekuvjēru, kura pārdevusi pat savus traukus un dārglietas, lai tu varētu karot un kļūt par Kurzemes hercogu.

MORICS. Pēdējais gardāk smejas tas, kuram lēnāk pielec.

6.AINA

(*Vidusskolēni izdzēruši savas glāzes, pakrīt kņūpus un mētājas, lokās pa zemi, viņu acis ir pārboļītas un mēles šaudās, rokas ar dūrēm sit sevi pa vēderu, plēš zāli, pēc pāris minūtēm aprimst. Nodziest gaisma, atskan pērķona grandi un gāž lietus.*)

2.SKATS – AIZVIEN DZILĀK PURVĀ.

(*Priekšplānā neliela estrāde ar skatuvi, vairāki mikrofonu, mūzikas apskaņošanas aparātūra un dažī krēsli, kā arī moku sieksta. Dziļumā krāsains tunelis ar vairākām istabām, kur durvīm nav rokturu*).

1.AINA

(Vidusskolēni ietērpti 18.gadsimta sākuma vienkāršo amatnieku un klejojošu komediantu kamzoļos, garās kleitās, ar vīzēm vai koka tupelēm kājās, izberzē acis kā no smaga miega (transa) mozdamiem. Viņiem ar dubļiem un pelniem notraipītas sejas, bet viņi šķiet to pat neievēro. Saksijas Morics ar nūju otrā rokā vienaldzīgi pie spoguļa piemēra sev kroni. Kaļiostro pārskaita sava naudas zuteņa saturu. Vidusskolēnus no skolotājiem atdala caurspīdīgas plēves siena, cits citu neredz.)

MORICS. Kaļiostro, tu liec galvu ķīlā, ka maniem pavalstniekiem necietīs nedz veselība, nedz veselais saprāts?

KAĻIOSTRO. Pilnībā, valdniek! Esiet bez bažām!

MORICS. Pretējā gadījumā likšu tevi pakārt, neraugoties uz tavām glaimojošām rekomendācijas vēstulēm un nopelniem Eiropas karaļu galmos.

KAĻIOSTRO. Es pret to neiebilstu.

MORICS. Tad zini – es tevi neizlaidīšu no sava redzesloka.

KAĻIOSTRO. ?

MORICS. Kāpēc neļāvi viņiem izvēlēties savas komediantu lomas? Kā to saprast?

KAĻIOSTRO. Atstāj to manā ziņā! Mazliet samelojos.

MORICS. Šarlatāns!

KAĻIOSTRO. Lai nesāktos gari un tukši strīdi, uzsāku pārvēršanu uzreiz – ar tavu sankciju.

MORICS. Ko tu viņiem piebēri vīnā?

KAĻIOSTRO. Īpašu meža saknīšu pulveri, lai noņemtu cilvēcisko saspringumu, atceltu morālas dabas aizspriedumus.

2.AINA

(Tauta lēnām ceļas kājās un dūres vīstīdami nāk virsū valdniekam.)

MORICS. Vai tu šo situāciju, blēdi, arī paredzēji iepriekš?

KAĻIOSTRO. Neesi nu tik vīzdegunīgs, Moric, pagaidām tavas izredzes uz hercogistes troni ir šaubīgas un stāvoklis pagalam nedrošs. Ka tikai nebūtu jāglābjas, bēgot uz Moricsalas nocietinājumiem.

MORICS (*strupi pārtraukdams*). Tur nav ne miņas no kāda cietokšņa.

KAĻIOSTRO. Jā, to tev jāliek amatniekiem uzcelt.

MORICS (*nomāktā balsī*). Mana tauta, stāvoklis Kurzemē ir drūms un draudīgs, esam jauna kara priekšvakarā. Tāpēc vairāk par visu tiks cienīta un novērtēta uzticība (lojalitāte) savam valdītājam.

NORMUNDS. Es protu darbus ar koku.

ROBERTS. Esmu mūrnieks, varu tēst arī akmeņus cietokšņa pamatiem.

MORICS. Jūs abi tiksiet dāsni atalgoti. Un ko jūs pārējie stāvat kā zemē iemieti? Visi, kuri nepaklausīs kara laika pavēlēm, tiks piesieti moku siekstā un noslānīti ar sālsūdeni mērcētām rīkstēm.

NORMA. Arī tirgus laukuma aktrises?

DŽANETA. Acīmredzot, kundziņiem sakāpis galvā? Sen nav spaidījuši mūsu apaļumus savos pēļos.

NORMA. *Sūrums!*

ANCE. Es nesīšu no akas ūdeni, vārīšu kurzemnieku skābputru amatnieku ēdināšanai un cepšu žoga raušus.

MORICS. Mani strādnieki ir pelnījuši labu virtuvi.

POLS (*sačukstas ar Merilinu un Elvisu*). Ceļam dumpi? Mūsējo ir vairāk.

LINDA (*vēdinādama vēdeklī*). Dārgais Grāf, paņemiet mani līdzī, gribu redzēt Parīzi, nevis nonīkt šajā Kurzemes atpalcībā! Salīdzinot ar Versaļu, kā esmu dzirdējusi, šeit galms ir tikai cūkganu bars.

KAĻIOSTRO (*noslidinādams plaukstu viņai pār dupsī*). Labi, meitēn, mana agrākā kalpone pamukusi. Es tevi apmācīšu burvju mākslās.

3.AINA

(*Šaineda notupusies četrpāpus, no vara grāpja kaisa sev biezus pelnus uz galvas. Neviens nebija pamanījis to brīdi, kā viņa sev nodzina matus uz nullīti.*)

ŠAINEDA. Mans Kungs un Dievs, piedod, ka esmu nesaprātīga luterticīgā un nevēlos klanīties pāvesta krēsla pakājē! Piedod, ka tiku valdzinājusi vīrus ar savu melodisko balsi un atvilusi viņus prom no ģimenes pavarda. Kungs, padari mani mēmu un aukstu, ja tāda ir Tava griba!

MORICS (*uzrunā Polu, Elvisu un Merilinu*). Neesiet āmurgalvas, šeit dumpis neies cauri! Usmu ir aplenkusi mana personīgā gvarde – 500 vīru izlases karaspēks ciešā lokā, bet uz ceļiem patrolē 200 vīru kavalērijas pulks.

KAĻIOSTRO (*pagājis sāņus, pie sevis*). Viss izvērties pat veiksmīgāk, nekā bija gaidīts. Saksijas Moricam ir iepatīcies valdīt, atpakaļceļa viņam vairs nav.

4.AINA

(*Pols, Elviss un Merilins ieslēgti soda siekstās ar galvu un rokām. Pārējie nosodoši klaigā un met viņiem ar iepušušiem tomātiem.*)

POLS. Barvedis neparedzēja kungu zemiskās dusmas, neturiet uz mani ļaunu prātu!

ELVISS. Mēs izturēsim, lai kādi sodi nāktu pār mūsu galvām!

MERILINS (*savilkdams pirkstus dūrēs*). Zobu pret zobu, gan mēs atriebībā varēsim kungiem asinis nolaist. Pa pilītei vien, ar naidu viņiem acīs lūkodamies.

POLS. Tiesa, mēs izturēsim, mūsu gars kā nosmailināts miets viņiem rīklē iedursies.

MERILINS. Tādu kā Kaļiostro izsvēpēšanai būtu jālietā sudraba lodes, ko mūsu tēvi šāva uz vilkačiem, sumpurņiem.

ELVISS. Kā viņiem esam aizdevuši tādu naidu, ka mūs apmētā ar puvekļiem?

MERILINS. Viņi acīmredzot nespēj sevi iztēloties mūsu vietā.

(*Pārējie turpina mest ar jēlām olām*).

5.AINA

(Pēc laika Pols un Elviss paģībuši karstajā saulē, tikai Merilins dusmīgi šņāc un splaudās.)

MERILINS. Es piesaucu visus elles izdzimteņus un melnos kovārņus, visu svētbiržu un balto tēvu spēku, kas nesīs atmaksu par kungu valdīšanu un aizslaucīs viņu centienus kā ziedputekšņus pirms negaisa.

6.AINA

(Saksijas Morics atlaidies pēlī, viņam priekšā paplāte ar augļiem, saldumiem un vīnu. No vienas puses viņam galvu vēdina Linda plānām saitēm ap gurniem, Džaneta ieveido viņa garos lokainos matus, Norma spodrīna viņa garos zābakus – abas košās kleitās. Kaļiostro šķirsta senus foliantus un ar vienu aci bažīgi rauģās laukā pa logu.)

MORICS. Kas kaitēja tā skaisti valdīt? Un palēnām nosirmot?

KAĻIOSTRO. Hm-m, gribējās gan. Ja neņem vērā, ka no Jelgavas jau izsūtīta soda vienība, kam uzdots tevi notvert, tad nekas nekait.

MORICS. Vai tad zemnieki un amatnieki visi kā viens necelsies aizstāvēt savu kungu, kurš viņiem maizi devis? Esmu muižnieku landtāgā ievēlēts hercoga amatā.

KAĻIOSTRO. Tavs tēvs — Polijas karalis Augusts II nevarēs ārlaulības dēlu atbalstīt oficiāli, kaut gan poļu augstmaņiem tu šķiet simpātisks kā veiksmīgs karavīrs un izglītots vīrs. Polijas seims iebildīs pašu karaļa nodomiem, vēlēdamies Kurzemes hercogisti pievienot *Pospolitas Rečeī*. Latviešu zemnieki un amatnieki neies pret likumīgo hercogieni, viņiem iedvesta bijāšana uz Jelgavas pili.

MORICS (*atmiņās gremdēdamies*). Varbūt man tomēr derēja Krievijas carieni Annu Ivanovnu noprecēt un ar joni iesēties tronī?

KAĻIOSTRO (*pamācošā tonī*). Ko nu mels, — Anna Ivanovna tevi pārsteidza gultā ar pašas istabeni. Tagad tu esi Francijas algotnis, par kura ambīcijām apkārtējo valstu ķēniņi nav dižā sajūsmā. Tādu notikumu attīstības scenāriju, ka tu iesētos Kurzemes hercoga krēslā, nevēlas nedz Krievija, nedz Lietuva. Meņšikovs Annai pat draudējis atraut nožēlojamo „atraitnes pabalstu”, ja viņa salaulāsies ar tevi.

MORICS. Esmu paguvis pamatīgi nocietināt Moricsalu, kas tagad ir gandrīz neieņemams cietoksnis. Arī algotņu man diezgan, kam jebkurš sentiments ir svešs. Slepkaivos, tiklīdz pavēlēšu. Ak vai — ar pārsimt vīriem kaut pret astoņiem tūkstošiem krievu!

KAĻIOSTRO (*nosodoši*). Ja sāksies ilgstošs aplenkums, algotņi izklīdīs kā tādas skudras no pūžņa. Turklāt, tu naivi izstāstīji, kur ieslēgtas tavas naudas lādes. Viņi vēl sudraba dālderus un karietes pagrābs līdzī.

7.AINA

(Morics un Kaļiostro kaili līdz vidum iegremdējušies lielās vannās. Viņus izklaidējošās sievietes ir aizsteigušās dienas darbos.)

MORICS (*kā atjēgdamies no murga*). Varbūt mums pietiks ķēmoties un lūgsim tautai, proti, — skolēniem piedošanu par nodarītajām pārestībām?

KAĻIOSTRO (*piemērodamies viņa intonācijai*). Un tu nebaidies, ka mūsu uzvedību iztirzās pedagogu kopsapulcē un rajona izglītības inspektori piekārs pie lielā zvana?

MORICS (*ar delnu pārvilkdams pār rīkli*). Tādā gadījumā mana Žubīte noteikti atsauks saderināšanos.

KAĻIOSTRO. Protams, un tevi tuvāko desmit gadu laikā par direktora vietnieku neapstiprinās.

MORICS (*pavisam saplācis*). Un mūs atlaidīs no darba ar skandālu, bet banka atņems trīsistabu dzīvokļus „Metropolē”.

KALĪOSTRO. Sakarīga tava domu gaita.

MORICS. Un kur ir izeja?

KALĪOSTRO. Ne jau glupi nožēlot pastrādāto. Nē – dzīsim skolēnus tēlā tik ilgi, kamēr viņiem galvas būs izskalotas tukšas un viņu atmiņas par piedzīvoto praktiski izdzēstas.

8.AINA

(*Uznāk Usmas Tautas skolas komandante, viņu sena paziņa Katrīna.*)

KATRĪNA. Kungī, gana mērcēties, jums jau smadzenes ir atmiekšķētas kā biezpiens!

KALĪOSTRO. Moric, tu nebiji brīdinājis par šo čūsku veceni.

MORICS. Laikam piemirsu tādu nesvarīgu lietu.

KATRĪNA (*paceldama virs galvas slotu*). Es būtu tā nesvarīgā lieta?!

KALĪOSTRO. Lēnāk pār tiltu, tā var kādu traumēt!

MORICS. Iepazīsties – tā ir Katrīna, galma saimniecības pārzine.

KATRĪNA. Ļoti patīkama atkalredzēšanās.

MORICS. Lūdzu aizgriezies, lai varam izkāpt no vannas un apģērbties! Padod tās izejamās drēbes, kas salocītas uz krēsla! Paldies.

(*Katrīna atnes drēbes ar padevīgu, taču iekāres pilnu sejas izteiksmi, paliek vērojam. Pēc neilga brīža Kaljostro un Morics ir apģērbušies un glīti sasukājušies.*)

KALĪOSTRO. Katrīna, tu noteikti neesi gājusi augstās skolās?

KATRĪNA. Nē, mans tēvs bija mācītājs Vidzemē un pats mani skoloja.

MORICS. Tu sievietei padomu prasīsi, vai?

KALĪOSTRO. Nejaucies iekšā!

MORICS. Dari, kā zini! Ņemu savus vārdus atpakaļ.

KALĪOSTRO. Katrīna, mēs tev vēlējāmieš lūgt izšķirt kungu strīdu.

KATRĪNA. Ja tā nebūs sadzīviska, ķēķa lieta, baidos, ka nespēšu līdzēt. *Mein Gott!*

KALĪOSTRO. Saksijas Morics nevar izlemt, vai precēt hercogieni Annu un ņemt pūrā visu hercogisti, ko plosa muižnieku ķīviņi un svešzemnieku karaspēki.

KATRĪNA. *Liebe Herr!*

MORICS. Kas tad nu?

KALĪOSTRO. Ja nevēlies pērienu no kunga kučiera rokām, tad nekavējies ar atbildi! Kāds ir tavs sievas padoms?

KATRĪNA. *Mein Gott! Liebe Herr!*

MORICS. Liec nevainīgu sievišķi mierā!

KALĪOSTRO. Pats apklusti! Mūsu liktenis ir šīs sievietes izlemšanā.

MORICS. Par ko viņai iedalīts tāds gods?

KALĪOSTRO. Meties ceļos un bučo viņai kleitas apakšu!

MORICS. Ko vēl negribēsi?

KALĪOSTRO. Ātrāk, kamēr viņa nesauc sava konvoja sargus!

MORICS. Kādus sargus, man nekādi nepielec!

KALĪOSTRO. Vai tad nemaz neatpazīsti Krievijas imperatoriņi Katrīnu Lielo, kura atceļojusi pie mums inkognito?

MORICS (*tupdamies*). Tiešām, Katrīna, tu mūsu sirds iepriecinājums un visas cēlākās ilgošanās avots!

(Abi noliekušies ar pierēm skar zemi un ar skūpstiem pārklāj viņas kleitas apakšu.)

KATRĪNA (*lepnu sejas izteiksmi, manāmi atplaukusi*). Jums taps piedots, ja nebūsit skopi. Vēlos karaliskas dzīres un jūsu padevības apliecinājumus ar rotām un kleitām no Francijas! Un vakarā uz maniem apartamentiem atvedīsiet divus, nē – trīs staltus kavalēristus, lai es pati varu izraudzīties sev laika īsinātāju.

MORICS. Tiks darīts, Katrīna! Tikpat droši, kā esmu pretendents uz Kurzemes hercoga mantiju.

9.AINA

(Katrīna aiziet prom. Morics un Kaljostro viens otrā veras kā apstulbuši.)

KALĪOSTRO. Es taču ieminējos, ka gaidāmi krasi notikumu pavērsieni.

MORICS. Tad jau manas pūles pēc titula Kurzemē neizskatās tik veltīgas.

KALĪOSTRO. Katrīna var apbērt ar tituliem un pilīm, bet var arī pīšļos saberzt. Atkarībā no garastāvokļa. Tagad mēs esam sāncenši par viņas labvēlību.

MORICS. Mēs nenoliedzami esam sāncenši izkalpoties viņas labvēlību.

(Abi kādu brīdi duelējas ar truliem rapieriem, taču neviens no viņiem negūst jūtamu virsroku.)

3.SKATS – TAUTA ATBRĪVOJAS NO VALDĪTĀJIEM.

(Dzīru aina ar gariem bagātīgi klātiem galdiem. Linda tērpta kā Kabarēpalaistuve ar mikrofonu. Ance kā galma dāma kārtu Katrīnas Lielās kleitu un rotaslietas. Šaineda ar krītiņiem zīmē uz zemes ķeburus. Roberts pieņemts galmā par ākstu. Normunds un Elviss nospodrinājuši ilksis Katrīnas karietei un tagad gatavi dziedāt itāļu serenādes. Merilins komandē Džanetu un Normu, kas apkalpo pie galda baltos īsos priekšautos un melnās tīkliņzekēs. Pols kā kambarsulainis degustē visus ēdienus un dzērienus pirms tos liek uz galda, bažīdamies par noindēšanas briesmām.)

1.AINA

(Kaļiostro un Morics pie garā galda pa labi no Katrīnas gaida, kad viņus apkalpos otrajā kārtā.)

MORICS. Es Katrīnu vienmēr esmu milējis. Tiklīdz ieraudzīju atkal, tā aptvēru – mīla nav izzudusi. Tā vāri gail uz sirds oglītēm.

KAĻIOSTRO. Tu mīli viņu kā savas naudas lādes, ne vairāk un ne mazāk. Un Francijas algotņa necilajam titulam tu gribi pievienot Dieva atstātās Kurzemes hercoga varas zizli. Un Krievijas rezidenta Pjotra Bestuževa – Rjumina agrāk uzmanīto patuklo Kurzemes hercogieni, atraitni Annu.

MORICS *(atgrūzdams izēstu šķīvi)*. Nav tiesa! Man traucē tikai iznirelis Ernests Johans Bīrons, kas stabili ieņēmis vietu Annas sirdī.

KAĻIOSTRO *(aizsapņojies ar puspievērtām acīm)*. Ja Katrīna mani paaugstinātu par savu personīgo adjutantū, es gan zinātu, kā labāk Krievzemi pārvaldīt un pielīdzināt vecajai Eiropai.

MORICS. Ar savām burvju varām.

KAĻIOSTRO. Arī, jo krievi ir tumši ļautiņi, joprojām pagānu dieveklus pielūdz.

MORICS. Katrīna no mums abiem priekšroku dos titulētākajam.

KAĻIOSTRO. Vai arīdzan viltīgākajam.

MORICS. Tauta gan šeit – Usmā prot izrādīt goddevību. Bijāt visas Krievzemes māti.

KAĻIOSTRO. Nu gluži kā galms trimdā, kā Jelgavas galma pamazināta kopija.

(Dziedātāji izpilda savas iestudētās dziesmas, Roberts stāsta anekdotes, Kaļiostro un Morics maigi iepliķē Normu un Džanetu pa pēcpusi).

2.AINA

(Katrīna pieceļas kājās, vēlēdamās teikt uzrunu galmam ar vīna kausu rokā.

Morics un Kaļiostro ar aplaimotām sejas izteiksmēm uzmanīgi lasa vārdus Katrīnai no lūpām. Galms un dziedātāji malā cienājas ar ēdienu paliekām.)

KATRĪNA LIELĀ. Jūs mani esat uzņēmuši ar pilnu cieņu un atbilstoši labākajām galma tradīcijām. Pat Pēterpilī sen neesmu jutusies tik mājīgi, cik šeit.

MORICS. Carien, kā gan savādāk varēja būt!

KATRĪNA LIELĀ. Nelien pa vidu, kad tava valdniece runā!

KAĻIOSTRO. Tu vairs nemāki uzvesties kā dižciltīgais, starp prastiem karavīriem apmetnē suzdams!

KATRĪNA LIELĀ. Nebūsim bargi pret nabaga Moricu, kurš nezina, kāds liktenis viņam atvēlēts.

MORICS. Esmu pati uzmanība, carien!

KATRĪNA LIELĀ. Es vēlos Jums paust savu pateicību, lai starp mums nepaliek negludumu vai neatrisinātu jautājumu. Tev, Kaļiostro, es piešķiru *vilka pasi* un turpmāk tev aizliegts rādīties visā plašajā Kurzemes teritorijā, diedelējot pie mūsu muižniekiem žēlastības dāvanas. Taču pliku tevi prom netrenkšu – tu tapsi bagātīgi apgādāts ar visu ceļam vajadzīgo. Tas par tevis sniegtajiem privātajiem – spiega pakalpojumiem. Turpretī, tev, Moric, kā manu attālo radnieku un favorītu – Kurzemes hercogu troņa pārdrošam apdraudētājam, titula uzurpatoram, tiks konfiscēta visa

sazagtā kara kase un pašam balta zirga mugurā ar minimālu svītu būs jāpamet Kurzemes – Zemgales robežas 48 stundu laikā. Par to tev tiks aiztaupīta algotu slepkavu sūtīšana pa pēdām. Aprobežošos vien ar striktam vēstulēm Polijas valdniekam un Francijas, Dānijas karaļiem, lai liek šķēršļus jebkādam trakām avantūrām jaunu algotņu vervēšanā. Tev ar Elizabeti Petrovnu bija labas attiecības, kad Maskavā jautri uzdzīvojāt pie franču sūtņa La Šetardī. Taču tu, Moric, nekādi nespēji izprast krievu intrigas, sarežģītos radurakstus, klanu intereses un draugu būšanas, Meņšikovus un Dolgorukijus, arī neloģisko domāšanas veidu ne. Tā kā esi izcils mīlnieks, varēsi līdzī kā kara trofejas vest šīs divas *mamzeles* – Normu un Džaneti. Pēc gada muižnieku landtāgs atsauks tavu kandidatūru uz Kurzemes hercoga posteni, par to mēs parūpēsimies. *Mein Gott*, kā man Jūs visi esat apriebušies! Tu un tu (*rādot uz Elvisu un Normundu*) mani pavadīsiet uz dziļajām istabām.

KALĪOSTRO. Paldies, valdniec, ka mūs apžēloji!

MORICS (*zobus griezdams*). Vācu baroni bija un būs manā pusē! Bez *muižniecības zieda* lojalitātes Kurzemes hercogu ģimene ilgi nenoturēsies. Par viņu nākotni pat vara grasi nedodu.

3.AINA

(*Katrīna Lielā izvadīta ar pompu viesoties Jelgavā. Kalīostro ar diviem kalpiem un kalponi Lindu steigšus devies tālajā ceļā uz Itāliju. Morics pametis kara kasi Moricsalas bunkuros un ar abām mīļākajām un minimālu svītu caur Karaļaučiem aizraucies pie brālēna – Prūsijas kūrfirsta palīdzību un atbalstu meklēt. Tauta pēkšņi atgūtas brīvības sajūtā nojaukusi Saksijas Morica kara apspriežu telti un sametusi ugunskurā viņa regālījas. Jaunieši atjēgušies no tiem ar viltu uzspiestajam lomām.*)

POLS. Es gribu jūs saukt pie kārtības!

ANCE. Man jūsu patīkamā sabiedrība jāpamet, jo vecāki aicina palīgā lauku saimniecību stutēt. Kartupeļiem kolorādo vaboles uzklupušas (*noskrien no skatuves*).

NORMUNDS. Mani Elviss ielūdzis uz Tenesijas štata Memfisu – Preslija dubultnieku festivālu. Jākrāj nauda aviobiļetei.

ELVISS. Nav jau spiesta lieta.

MERILINS. Žēl, ka līdz Valpurģu naktij vēl vesela nedēļa, varētu kolosāli padraiskoties.

ŠAINEDA. Iesakiet, ko man darīt – iestāties klosterī vai sirdsapziņas nomierināšanai adoptēt divus bārabērnus?

MERILINS. Klosteris pēc tevis gaudo.

4.SKATS – NOZIEGUMA AZARTS LĪDZVAINĪGAJIEM.

1.AINA

(*Elviss, gribēdams apelēt pie Merilina godaprāta, izvēlas tam nepiemērotu brīdi – skolasbiedrs mokās ar pēcpaģiru sindromu.*)

MERILINS. Spontānas gadījuma attiecības var līdzēt kā mierinājums garlaicīgās situācijās vai ciešot no depresijas.

ELVISS. Nenoliedzu – ir jauki brīvo laiku aizpildīt ar erotisku atmosfēru, jo seksu radījis Dievs, lai mēs varētu izjust svētlaimi.

MERILINS. Un...ar vīna pudeli. Kad sieviete iemalko glāzi vīna, viņa mazāk pievērš uzmanību sīkiem traucēkļiem, vairāk koncentrējas uz procesu un piesarkdama kļūst vēl valdzinošāka. Tad arī var vienoties par vaļībām vai lomām maiņu, uz ko pēc grūtas dienas nav tik vienkārši piedabūjama.

ELVISS. Sievietēm nepieciešami paralēlie vīrieši – kā skābekļa aparāts plaušu slimniekam.

MERILINS. Jo katrs no paralēlajiem vīriešiem sniedz ko pavisam citu: viens uzbudina, bet otrs noved līdz saldkaislei. Vīrieša klātbūtne liek sievietei justies iecienītai vispār un līdz ar to sekmē viņas panākumus. Tāpat es, dzīvojot ar sievieti, ko mīlu, alkstu arī citu, taču – pārbaudītu, nevis slidenu variantu.

ELVISS. Vai nav kauns sievietes mainīt kā kreklus?

MERILINS. Ahā – cita acī skabargu redz, bet savā baļķi nemana...

ELVISS. Pēc kā tu atceries savas partneres – apaļumiem, prasmes, nesavtības?

MERILINS. Pēc patiesuma seksā – ja izstāsta un piedāvā īstenot fantāzijas, everģēlības. Ja sieviete tiecas arī uz garīgu kontaktu, ne tikai plunčāšanos baudas viļņos, tad viņa ir mana.

ELVISS. Vai tu esi ievērojis, cik daudzas tajā brīdī aizgriežas sāņus? Man kļūst baisi, apzinoties, kā uzbudinājuma līmeņa saglabāšanai ar ne visai tikamu partneri viņas iztēlojas citu. Tā apzogot to, kas tobrīd uzticējies.

MERILINS. Ticu, ka vienmēr kāds mūs iekāro, kaut to nemanām, jo esam nodarbināti ar ko citu. Internetā riests ir modernā spēle, kurā visi cenšas apmānīt visus un iekrīt paši savas vientulības slazdos. Tu par bijušajām runā labu vai neko?

ELVISS. Savas partneres pieminu ar labu vārdu, ja viņas ir tiekušās pēc pilnīgas saplūsmes, kad vairs nav no svara tehnika un, kad stundas aizrit vienā elpas vilcienā. Kad fiziski izjūtu kaifa spiedienu uz smadzenēm – it kā smagā reibuma stadijā. Tomēr ir starpība, vai tas notiek brīvās mīlestības vārdā, vai arī ar zemisku nolūku izņirgāties par vājo dzimumu?

MERILINS. Kur tu saskati to zemiskumu? Mēs abi sniedzam vienādi konfektīgas ilūzijas – tu ar Elvīsa mītu, es ar gotisko noslēpumu pasauli.

ELVISS. Tā ir demagoģija kā politiķiem. Tu meiteņu nesātīgo, pirmatnējo kaisli izmanto, lai viņas ieģrūstu tumsas kalpībā.

MERILINS. Pirmkārt, viņas man atdodas no brīva prāta. Otrkārt, nevaru palepoties ar fanu pūļiem, kas laužas uz skatuves. Es ņemu no dzīves labāko no man nepieciešamā.

ELVISS. Ar izvirtību tu paliec zem sitiena mūs visus, kurus par to zākās izčakarētās!

MERILINS. Manam mūžam skaistu un glupu meiteņu krājumu nepietrūks...

ELVISS. Vai neattur risks, ka kāda meitene vai viņas vecāki varētu tevi iesūdzēt tiesā par mazgadīgo pavadīšanu un pieprasīt materiālo kompensāciju? Tu sirdsapziņas ēdas nepazīsti vispār.

MERILINS. Ja līdz tam nonāks, tu man aizlienēsi kādus 1000 eiro?

ELVISS. Varbūt tu pacentīsies pamatot savu dzīves filozofiju, kā ķīniešu ābeci. Ko neapjēdzu?

MERILINS. To, ka vēlos salāpīties...

ELVISS. Nē, pagaidi – mūsu domstarpības nav tik viegli pārvaramas!

MERILINS. Mans mērķis ir ikvienā dienā paša spēkiem būt tik brīvam un laimīgam, cik tas iespējams. Es sev neuzdodu jautājumu: "Ko es drīkstu?", bet gan: "Kas te un tagad man ir pareizais?" Tas, kas šodien ir vērtīgs, rīt var savu vērtību devalvēt. Kāpēc šodien neievilkt gultā to, kura rīt varētu iespītēties? Kāpēc šodien neļauties tām pārmērībām seksā, kam rīt vairs nepietiks spēka?

ELVISS. Kaut tu man esi klasesbiedrs, ar šo vāvuļošanu kļūsti derdzīgs. Kā starp malkas pagalēm saspiesta un pūt sākusī ķirzaka.

MERILINS. Te būs argumenti no "Egoista bībeles": es neapspiežu savas dabiskās vajadzības, bet tās izdzīvoju līdz galam. Vajadzības, ko izjūtu savās ģenitālījās, nevaru apmierināt galvā – pat ne ar gavēšanu un meditāciju. Ja tās apspiestu, tas mani padarītu slimu.

ELVISS. Neesam jau buļļi rančo, kas kopojas, tiklīdz tiek pie govīs.

MERILINS. Buļļi tiešām neesam, bet gan sekā narkomāni.

ELVISS. Un morāle tev ir tukša skaņa?!

MERILINS. Seksam nav nekāda sakara ar morāli. Sekss ir acumirkļa uzliesmojums, kam nepagūst izsaukt ugunsdzēsējus. Priekšspēle izdomāta, lai sievietes pārvarētu savus sirdsapziņas pārmetumus un viņām būtu ko atcerēties savās nākamajās fantāzijās. Nevienam nevar ar mums manipulēt, jo seksam un attiecībām vienmēr pastāv alternatīvas. Tu tam nepiekrīti?

ELVISS. Mani neapvārdosi! Varētu tevi attaisnot, ja tu savā mākslinieku sabiedrībā vienotos par zaļo gaismu vienas nakts attiecībām, piemēram, karjeras attīstīšanas nolūkā. Tas ietu cauri vismaz kā formāls aizbildinājums.

MERILINS. Ja?

ELVISS. Jā, bet meitenēm, kuras vēlējas jūsu sakaru turpināt, tu atstāji smagas psiholoģiskas traumas.

MERILINS. Parasti atvadījāties, vienojoties, ka pēc karstas uzdzīves nakts miklos palagos sakars ir beidzies.

ELVISS. Es tavus nedarbus uzrādīšu skolas vadībai, pamēģini viņus apburt!

MERILINS. Tu neuzdrošināsies!

ELVISS. Darīšu gan! Tu runā aiz uzpūtības, tāpēc sarunāji par daudz. Tas ir mans pienākums.

MERILINS (*piepeši atģiedas*). Ja esmu kādu no pretinieka padarījis par draugu, viņu vairs nav jāuzvar argumentu divkaujā.

(SATUMSUMS)

2.AINA

(*Roberts ar Džaneti uznes Normu bez dzīvības pazīmēm. Visi līdzjūtīgi sastājas apkārt. Elviss viņai pārplēš kleitu uz krūtīm, bet Normunds izmēģina mākslīgo elpināšanu. Pēc brīža atvelkas Linda ar nokārtu galvu un galīgi nosmulētā sarkanā kleitā.*)

NORMUNDS (*atrāvies no elpināšanas*). Sirds vairs nepukst, pulsu nemana. Arī Ātrā palīdzība neko nespēs mainīt.

ELVISS. Kur jūs viņu atradāt?

ROBERTS. Mums piezvanīja pašvaldības policija no Ventspils viesnīcas un teica, ka numurā dus glīta viešņa smagā komā. Uz nakts skapiša atrastas miegā zāļu tabletes un 11.klases skolnieces apliecība.

ANCE. Izskatās, ka noindēta. Pašnāvības versijai nekad neticēšu.

ŠAINEDA. Tas viņai par sodu, jo atdarināja Merilinu Monro – gan ar slavas kāri, gan nesātīgo puīšu baudīšanu.

MERILINS. Kad meitene nomirst, kur paliek viņas piedzīvotie orgasmi?

NORMUNDS. Viņai tas vairs nav būtiski – mīļoto vīriešu atmiņās.

ELVISS (*domīgi*). Tad jau man lemts nomirt no aptaukošanās un cukura diabēta.

NORMUNDS. Kas zina?

(Elviss aizver Normai acu plakstiņus mūžīgā miegā. Visi ziņkāri pievēršas Lindai. Šaineda uzliek Normai rožukroni uz krūtīm, met krustus.)

ANCE. Vai maita Kaļiostro tevi atstāja ceļmalā? Manu vecāku mājas tev vienmēr atvērtas.

LINDA. Nē, es atsacījos kniebties ar viņu un mani izgrūda no karieses, tas ir – auto pirmajā pieturvietā.

ANCE. Un kā būs ar tevis loloto sapni par solistes studijām?

LINDA. Mūzikas akadēmijas uzņemšanas komisija man pārmeta estrādei piemērotu dziedāšanas manieri, izšūpoja laukā iestājeksāmenos.

MERILINS. Nāc, es tevi samīļošu cieši jo cieši, Lindiņ!

POLS. Būtu es piedzimis Anglijā, tad organizētu humānās palīdzības vākšanas akcijas Āfrikas trūkumcietējiem, nevis tupi tērētu laiku ar jums.

MERILINS. Kurš tev liedz doties peļņā uz Angliju – līdzī citiem latviešiem?

ELVISS. Pol, tu kļūsti neciešams, kad ko ieņem galvā. Uzrīkojam jautru ballīti, ko neiztraucēs magu ļaunās spēlītes?

NORMUNDS. Normu jāaizved uz morgu, ballīšu karali!

ELVISS. Sakarīga doma.

3.AINA

(Abi ieveļ Normu automašīnas pakaļējā sēdekļī, nokauc riepas un auto aizbrauc. Ance uzkāpj uz komandantes atstātā divriteņa un aizminas Alsungas virzienā.)

POLS. Kaut gan jūs manī neklausāties, kā mēs šeit notikušo izskaidrosim Rīgā skolotājiem, saviem vecākiem?

ŠAINEDA (*krizdama izmisumā*). Mūsu klasesbiedrene gājusi bojā, viņu vairs neuzcelt no miroņiem. Mūsu rīcībai (vai bezdarbībai) nevar būt piedošanas!

ROBERTS. Vai nav iespējams piezvanīt kādam garīdzniekam, vaicāt pēc padoma?

POLS. Laba doma, kā mums tā ātrāk neiešāvēs prātā!

MERILINS. Kurš no jums var likt roku uz sirds un apzvērēt, ka tic Dievam Radītājam? Tikai izlikšanās un poza.

DŽANETA. Māc bailes, ka mūs noķers, tiesās un mani iespondēs Ilģuciema sieviešu cietumā kā līdzvainīgu.

LINDA. Skolotāji arī pačībējuši. Kurš mūsu teiktajam ticēs – skolniekiem?

DŽANETA. Nu ir žopa.

ROBERTS. Vakars uz ezera.

POLS. Kam ir līdzī paķērusies pase? Laižam ar *Ecoline* busu uz Londonu. Labāk pie indiešiem par trauku mazgātājiem, nekā mazgadīgo noziedznieku zonā.

ROBERTS. Tev tas šķiet vienkārši, tu esi vizuāli līdzīgs Bono no U2. Varēsi filmēties, fotografēties reklāmās.

LINDA. Un tev tas krent?

ROBERTS. Nē, man neskauž.

ŠAINEDA. Mūsu grēki ir tā samilzuši, ka aizsedz debesis un drīz sabruks pāri mūsu galvām kā krāsmatas.

ROBERTS. Un tu, Šaineda, lūdzu nedramatizē situāciju!

DŽANETA. Varbūt aizdedzinām Tautas skolu, lai apslēptu mūsu uzturēšanās pēdas?

MERILINS. Man ir kanna petrolejas, šķiltavas – no jums.

POLS. Galīgi stulba ideja.

MERILINS. Mākslinieka uzdevums ir ienirt pekles dzīlēs. Kurš mani vēlas apstrīdēt?

POLS. Kā un kad tu iznirsi laukā?

MERILINS. Jūs tak man pasniegsit roku, vai tomēr ne?

DŽANETA. Lai tu mūs parautu līdzī pekles bezdibenī?

ROBERTS. Kopīgā nelaime mūs saliedējusi kā visstiprākā līme.

DŽANETA. Nešķirama zvaigžņu klase.

POLS. Un tomēr mums jāatrod pārliecinošs alibi, lai Normas nāves gadījuma izmeklētāji nerakņātos pa Usmas mēsliem.

ŠAINEDA. Piedošānu var dāvēt tikai Dievs, kā man jums tukšpauriem to ieskaidrot?

POLS. Mums jāuzraksta viens notikumu izklāsts, kurā nevienam no klātesošajiem nevarētu vainot, un ko mēs visi zinātu kā reizrēķinu, pat naktī no miega uzmodināti.

DŽANETA. Kurš tādu sacerēs? Man nav dzejnieces talanta.

ROBERTS. Es varētu uzņemt to sarīmēt, ja dosit vērtīgus ieteikumus.

POLS. Sarunāts – ar to pašu esam savus likteņus uzticējuši Robertam, kurš kā eņģelis atgriezies no alkoholisma.

LINDA. Es nespēju dzīvot tik ārprātīgā stresā, tad jau labāk tirgot sevi Buloņas mežā, lai aizmirstos pagrimušū vīriešu spalvainajās rokās...

POLS. Nekrīti panikā!

ROBERTS. Mēs visi tevi mīlam, Linda!

4.AINA

(Klumburēdams ar salīkušu muguru un smagi sastrādātām rokām, biezu sudraba ķēdi un krustu kaklā, pareizticīgo kaftanā un ar rudu bārdu uznāk Afanāsijs).

AFANĀSIJS. Beidziet pipoties svētā vietā!

POLS. Kas tu tāds, no kurienes uzpeldējis?!

AFANĀSIJS. Afanāsijs – vientuļnieks, Usmas baznīcas cēlājs. Un tu – kas?

POLS. Pols.

AFANĀSIJS. Grobans Pols. Jūs visi šeit sapulcējušies – sprukstiņi esat nāvei vai cietuma restēm parādā!

ROBERTS (*nikni*). Ko tu tikko teici – atkārto, veci!

AFANĀSIJS (*žēlojot*). Jums nav glābiņa, kamēr kalsit plānus jauniem noziegumiem.

LINDA. Viņš laikam visu nolūrējis pa žoga spraugu.

DŽANETA. Tas smirdīgais, utainais vecis mūs nodos un mums atbrauks pakaļ ar signāltaurēm.

ŠAINEDA. Viņš ir Dieva cilvēks, ar viņa muti runā dusmīgie eņģeļi!

MERILINS (*no mugurpuses aizlīmēdams Šainedai muti ar līplenti un sasiedams viņai rokas aiz muguras*).
Piesiesim šo bārdaino murmulu pie krēsla un tikmēr cepināsim kāju pēdas, kamēr neizstāstīs visu,
ko nejauši uzzinājis par mūsu nedarbiem!

AFANĀSIJS (*saglabājis mieru*). Iemācies visu pateikt ar skatienu, jo tie ir skaļi, meit! Kā tevi sauc, nogrimētais?

MERILINS. Merilins.

AFANĀSIJS. Grobans Merilins. Tev nav daudz palicis pa zemes virsu staigāt, tavi dēmoni tevi paraus un nelaidīs vaļā no bezdibeņa, kur būs trīcēšana un zobu klabināšana!

5.AINA

(Roberts apmetis cilpu ap kaklu Afanāsijam un žņaudz viņu, Afanāsijs sāk gārgt. Pārrodas Elviss ar Normundu, izpratuši situāciju nāk talkā Robertam un kopīgiem spēkiem piesien Afanāsiju pie krēsla).

AFANĀSIJS. Vienu līķi nobēdzinājāt purvājos un tagad atgriezāties pēc nākamā – nogalināšanas kārē?

ROBERTS. Elviss, Normund, ko jums teica morgā, pierēģistrēdami Džūnu?

NORMUNDS. Mēs nemaz netikām līdz morgam.

MERILINS. Kā netikāt, auto saplīsa, vai?

ELVISS (*saminstinājies*). Ar auto viss štokos. Kā lai labāk to izskaidro?

NORMUNDS. Mums palika bail no *mentenes*, no dīvainiem jautājumiem morgā, kur gadījies līķis un tā tālāk...

ELVISS. No urdošiem skatieniem ārstu personā.

POLS (*piebadoši*). Un kur jūs nobāzāt Normas nekustīgo, glīto ķermeni?

ELVISS. Piesējām laukakmeni un iebrūdām purvā netālu no Usmas ezera, nogrima uzreiz.

DŽANETA. Ārprāts, tagad esam līdzvainīgi nevien slepkavībā, bet arī liķa slēpšanā!

LINDA. Arī vecais visu izošņājis kā tāds okšķeris. Pakārsim viņu, lai *ne gailis pakaļ nedzied!*

MERILINS. Kā vienmēr – *cilvēks cilvēkam šakālis*.

ROBERTS. Drošāk ir turēties nometnē, jo apkārtējā pasaule ir mums klaji naidīga.

DŽANETA. Domā – naidīga?

MERILINS. Trulais pūlis un policija ir mums – māksliniekiem naidīgi.

DŽANETA. Varbūt.

6.AINA

(*Džaneta nespēdama izturēt spriedzi, pagrābj no Normas atvestās miegazāļu tabletes, norij veselu sauju. Pārējie neaptver, kā uz to reaģēt. Pēc tam sit viņai pa muguru, bāž pirkstus rīklē, cenšoties izraisīt vemšanu. Viss velti.*)

ROBERTS. Vedam uz slimnīcu, kur viņai izskalos kuņģi. Varbūt izdosies glābt nelaimīgās pašnāvnieces dzīvību.

NORMUNDS. Jā, kura ir tuvākā slimnīca?

MERILINS (*aizstādamies Džanetai priekšā*). Nekādu slimnīcu!

ELVISS. Tev ir vēlme pazudināt Džanetu?!

MERILINS. Viņa pati sev parakstījusi spriedumu, lūk! Viņa bija mūsu fiziskās ķēdes vājākais posms, un pati sevi izslēdza no spēles.

LINDA. Viņas ar Normu bija kā dvīņumāsas, tik radniecīgas uztverē un izturēšanās stilā. Tikai vienai patika atdarināt Merilīnu Monro, bet otram Maikla Džeksona pupaino māsu Džanetu, kas kļuva slavēna ar tīšām noslīdējušu krūšturi.

MERILINS. Tiklīdz ārsti viņu *atkačās*, radīsies aizdomas un viņi zostiņu izprašņās, tādejādi uzzinādami visu par mūsu baidīto noziegumu. Džaneta noteikti izplāpātos.

ELVISS. Rīkojamies pēc sākotnējā plāna par vienu ticamu versiju, ko sacer rīmju meistars Roberts, autors dziesmām „Vilkam govns nokoda kāju”, „Kam tu mauro”, „Par meiteni no Slokas”...

MERILINS. Džanetu iemetīsim vecajā akā aiz Tautas skolas, laukakmeņus sabērsim pa virsu...

7.AINA

(*Vīrieši aiz kājām aizvelk Džanetu un iemet aizbīrušajā akā. Šainēda paņem rokā lielu stikla lausku asiem stūriem un kliež: „Jūs arī pēc manas nāves ilgojaties?! Palikušajiem vīriešiem būs vieglāk vienoties, par ko samelot un par ko vienkārši turēt muti!”*)

ELVISS. Nedari to, uz ko tevi pamudina histērijas lēkme! Ak, Kungs, es neesmu labs psihologs. Tikai dziesmās par rotaļu lācīti un saldo mīlu protu valdzināt sirdis un pamudināt uz labu...

MERILINS. Gāz viņai pa žokli, piesiesim pie koka, lai nenodara sev pāri!

(Šaineda straujām kustībām griež sev vēnas, taču stikls izrādās sliktis ierocis, brūces ir seklas un asinis kā negribot sāk urdzēt. Roberts iebliež Šainedai ar dūri pa muti, pēc tam noraisa sev kakla lakatiņu un pārsien viņas savainotos roku delmus. Šaineda guļ bezsamaņā, pārējie palīdz viņu apguldīt mīkstā zālājā.)

LINDA. Tagad mums ir divas aukstas lēdijas un viena pustraka mūķene...

NORMUNDS. Padzirdiet Šainedu ar pārpalikušo sarkanvīnu!

MERILINS *(atgāzis viņas galvu atpakaļ, ar varu lej rīklē sarkano šķidrumu)*. Rīstās, pašnāvniece, netic mūsu labajiem nolūkiem!

LINDA. Kā tad izpaužas tie labie nolūki, ja Džanetu pirms pusstundas vēl bija iespējams glābt, bet apzināti novilcinājāt pirmās palīdzības sniegšanu?!

ROBERTS. Džaneta bija glēvule, salūza, pārdzīvodama par draudzenes traģēdiju. Tupretī mums jāturas kopā un jābūt stipriem, lai vai kas sekotu!

ELVISS. Džaneta bija dzīves īstenībai nepiemērota sapņotāja, pupu lellīte, plīša lācītis!

NORMUNDS. Neapsaukājiet un neņirgājieties par mirušo jaunavu!

MERILINS. Kādu vēl jaunavu? Neapgalvošu, ka viņa bija paklīdene, bet ar puisiem ielaidās mīļuprāt.

NORMUNDS. Tu smagi aļojies. Es pagājušā naktī viņai tuvojos un viņa man raudādama telti atklāja, ka līdz šim saglabājusi nevainību.

MERILINS *(sērīgi)*. *Va vellos*, un nevienam neienāca prātā viņu baudīt pirms nāves!

ROBERTS. Tev tumsas kalpam nagi niez pameņģēties ar viņu, kamēr vēl silta...

MERILINS *(izvilkdams no azotes atvāztu nazi un iedams Robertam virsū)*.
Mani liķis nesaista kā erotisks objekts. Tavi galma āksta jociņi piegriezušies, rīklē sprūst!

(Elviss un Normunds viņus izšķir, aiz elkoņiem atraudami vienu no otra – drošā attālumā.)

POLS *(atgādinādams par gūstā paņemto Afanāsiju)*.
Ko ar šo izplūkāto rudbārdi darīsim?

ELVISS. Spārdīsim ar kājām pa nierēm, lai paraksta vaļsirdīgu atzišanos, ka ir iebarojis miega zāles Džanetai, iepriekš iemānījis purva dzērvenēs Normu.

NORMUNDS. Kurš tādiem pekstiņiem noticēs? Plika Norma basām kājām vienās apakšbiksītēs ar mežģinēm slāj pa purva ciņiem, dzērvenes lasīdama?

POLS. Tas būtu neticams stāsts.

ROBERTS. Piedāvāju pakārt to grobano Afanāsiju un pēc tam vēl pēdējo reizi piedzerties. Pēc mums kaut vai ūdens plūdi, atomkara kosmiskā ziema! Nervus derētu atslābināt.

POLS. Neaizmirsti – tu esi apārstēts alkoholiķis.

ŠAINEDA *(atguvusi samaņu)*. Afanāsijs ir Dieva gribas ierocis; skaties, lai to nepavērs pret tavu sirdi!

LINDA *(mātišķi)*. Meitene ir saindējusies no netīrā stikla gabala, dodiet šurp degvīnu, apmazgāsim viņas brūces.

8.AINA

(Kādu brīdi visi darbojas ap Šainedas brūcēm, kura no sāpēm lokās un cenšas iekost klasesbiedriem.)

AFANĀSIJS (*cēli izslējies savā mocekļa krēslā*).

Beidziet pipoties svētā vietā! Saku jums to pēdējoreiz!

ELVISS. Tas vecis mūs galīgi nerespektē.

NORMUNDS. Viņam derdz mūsu slepkavnieciskā rosīšanās – mētāšanās.

MERILINS (*atnesdams resnu sveci un piegrūzdams liesmu pie Afanāsija pēdām – te pie vienas, te otras*).

Tagad viņš mums atzīsies par visu, pat par suņu un kaķu vārīšanu zupā!

POLS. Varbūt alkohols Afanāsijam atraisīs mēli?

ROBERTS. Nepiekrītu, jo šņabis ir dārgs, bet viņa rezerves mums jāpietaupa Lindai un Šainedai. Tādā paskatā – asinīm notašķīti un drebošām rokām nevarēsīm ciematā rādīties.

MERILINS (*turpinādams eksekūciju*). Afanāsij, spītīgais veci, atzīsties, ko esi pie mums nometnē izspiegojis pēdējās dienās, un mēs tevi atlaidīsim dzīvu!

AFANĀSIJS. Es jums jau teicu, bet jūsu ausis kā aizbāžņiem piestūkētas.

NORMUNDS. Redzi – viņš runā.

NORMUNDS. Pateicoties manai svecei, vecis sācis runāt.

POLS. Nepārtrauciet, gribu saskatīt viņa vārdos jēgu!

AFANĀSIJS. Šeit pazemē ir mēra upuru kapi un arī kādreizējā Saksijas Morica armijas karavīru atdusas vietas, acīmredzami svēta vieta...

POLS. Un ko tu domāji ar vārdu „pipoties”?

AFANĀSIJS. Izrādīties, lekties, ķēmoties pakaļ ārzemju un pašmāju slavenībām.

ROBERTS. Viņš ir dulburis, neaptver, ka mēs esam šīs slavenības gan miesā, gan garā, gan uzvedībā.

AFANĀSIJS. Lika drusku pagaidīt! Jūs, vidusskolēni, zaļknābji pipojaties kā tādi viduslaiku komedianti.

POLS. Un kādu tu redzi izeju no mūsu kļūmīgā stāvokļa?

AFANĀSIJS. Nožēlot pastrādāto kā nepilngadīgiem Dieva bērniem un likt galvas Viņa klēpī. Iespējams, ka jūs neatraidīs, ja vien nožēla nebūs izlikšanās un koķetērija ar svētām lietām.

ELVISS. Meža vecim, kurš dušā 100 gadus nav mazgājies, jūs grasāties noticēt?

ŠAINEDA. Es personīgi viņam sekošu līdz pasaules malai.

ROBERTS. Par tavām izcilajām prāta spējām klīst leģendas.

ŠAINEDA. Robert, neesi rupjš! Jūs kā klasesbiedri esat apliecinājuši savu slepkavnieku prasmi, nesodāmības un zemiskas varas apziņu, neko vairāk.

MERILINS (*paceldams balsi*). Savāciet to skuķi, iebāziet teltī, lai mani neprovocē uz klaju vardarbību!

LINDA (*ieķerdamās elkonī*). Merilin, ejam pamilēties! Ja man jāmirst vai jāiet cietumā, tad ne jau sekša izslāpušai...

(*Merilins apkampis Lindu, abi pazūd biezā krūmājā ķiķinādami*).

(SATUMSUMS)

5.SKATS – ATRISINĀJUMS.

1.AINA

POLS (*uzlicis kaklā Šainedai nokritušo rožukroni, aizrautīgi pie sevis skaita lūgšanas*). Novadniecei taisnība, tikai lūgšanas un nožēla mūs var atpestīt, vai vismaz samierināt ar gaidāmo taisno sodu.

(*Normunds ar Robertu apmetuši cilpu ap Afanāsija kaklu, tiecas veco vīru pakārt uz resna ozola zara. Elviss iegājis savā domu pasaulē, izliekas neko apkārt neredzam. Šaineda teltī spārdās.*)

AFANĀSIJS (*drosmīgi, bez nāves bailēm acīs*). Norma ir uzpeldējusi ogotāju acu priekšā. Jaunieši no ciemata tajā sazīmējuši vienu no nometnes dalībniecēm. Ar manu nāvi jūs neko neatrisināsiet, tikai sarežģīsiet soda izpirkumu. Policija ir ceļā.

ROBERTS. Tu, Normund, tici, ka viņš neko neredzēja no Saksijas Morica un Kaļiostro organizētajām orgijām?

NORMUNDS. Ticu.

ROBERTS. Bet es tam nespēju noticēt. Kāpēc tu, Afanāsij, te vazājies kā Dieva patriekts pravietis?

AFANĀSIJS. Man aptrūkās naglas Dieva namam, nācu uz Tautas skolu aizņemties no komandantes Katrīnas.

ROBERTS. Komandante tagad viesojas Jelgavā pie attāliem radiem.

AFANĀSIJS. Katrīna aizbēga, redzot jūsu briesmu darbus.

NORMUNDS. Kā viņš to varēja nojaust?

ROBERTS. Viss! Saki savu pēdējo vēlēšanos, pirms tevi pakaram.

AFANĀSIJS. No-žē-lo-jiet, ne-e-jiet pret Die-vu!

2.AINA

(*Roberts ar Normundu, Elvisam piepalīdzot, uzstutē Afanāsija kājas uz koka ķebliša. Pārmet virvi pār zaru, nostiepj. Piepeši no telts izskrien Šaineda apmātībā dzirkstošām acīm, pagrūž klasesbiedrus malā, pārgriež cilpu ap Afanāsija kakla. Puiši izbrīnīti viņā noraugās, pūlēdamies saprast, kā viņai izdevies atsaitēt kājas.*)

ŠAINEDA. Man parādījās vīzija, kas nepārprotami teica, ka Afanāsijš ir eņģeļu sūtīts mūs apturēt no nāves grēku vairošanas.

ROBERTS. Pierādījumi, kur ir tavi pierādījumi? Tādu nav.

NORMUNDS. Mēs tāpat izvedīsim galā to, ko iesākām pirms tavas iejaukšanās.

ELVISS. Mums visiem būs izdevīgāk, ja likvidēsīm šo liecinieku, kura nolūki mūsu atmaskošanā ir nepārprotami.

NORMUNDS. Viņš mums draudēja ar policijas ierašanos un netieši arī ar cietuma restēm.

ROBERTS. Mēs esam pārāk daudz cietuši no vecāku vienaldzības, skolotāju terora, klasesbiedreņu histērijas, nervozi pieņemtiem lēmumiem. Šis mūsu lēmums – atņemt dzīvību Afanāsijam ir izsvērts, nopietni izkalkulēts.

AFANĀSIJS. Paklausiet Šainedu, viņu Dievs mīl, ne jau sevis dēļ to lūdzu!

3.AINA

(Šaineda no vecā vīra kaftana kabatas izvelk pergamenta vīstokli un atritina to, izlasa, pēc tam no pārsteiguma apsēžas zemē.)

ROBERTS. Kas tie par jaunumiem?

NORMUNDS. Nepārbaudi mūsu pacietību! Kuru katru mirkli var atbraukt policijas patruļa, bet mums vēl nav saskaņotas versijas par Normas un Džanetas bēdīgo galu.

ELVISS (*uzmundrinoši*). Lasi skaļi!

ŠAINEDA. Labi, kā vēlaties. „Es, Afanāsijš, Dieva kalps pēc paša nodoma un saprašanas, esmu pieķēris vidusskolēnus – Robertu, Lindu, Šainedu, Džanetu, Džūnu, Anci, Merilinu, Elvisu, Normundu, Polu, nodarot pārestības viens otram un grēkojot pret dievišķo sākumu viņu dvēselēs, kas novedis pie vairākkārtējiem noziegumiem un asinsizliešanas. Tomēr visi viņu grēki ir uzskaitīti, pierakstīti un tiek atdoti, tev, ak Kungs, uz salīdzināšanu. Es, Afanāsijš, visu savu apzinīgo mūžu esmu atturējies un vairījies grēka un ievērojis desmit baušļus, kā arī darījis tev tīkamu darbu – cēlis dievnamu, kur būs iemājojot tavam Svētajam Garam. Dziļi paklanos Tev, mans Kungs, un lūdzu ņem manis sakrāto gaismu, apdzēs un aizklāj ar to viņu ļauno darbu kalnu tā, lai notiek Tavs prāts, ne mans! Ja nu tomēr caur manu pazemīgo lūgumu viņi visi taps pestīti Dieva jēra asiņu upurī – gan dzīvie, gan mirušie, tad dari to viņiem zināmu caur Tavas mūķenes – Dieva brūtes muti. Āmen!”

ELVISS. Kas no šī teksta izlobāms?

NORMUNDS. Kā?! Mēs esam atpestīti, mūsu grēki piedoti.

ROBERTS. Tik vienkārši – kā uz pasūtījuma? Jūnijā es pieņēmu iesvētības Mārtaņa draudzē. Tas bija nepieciešams, lai atgūtu emocionālo līdzsvaru. Citiem vārdiem, lai saprastu, ka neesmu pasaules centrs. Tobrīd i' nenojautu, kādiem pārbaudījumiem vēl nāksies izbrist cauri.

ŠAINEDA. Tu kā vienmēr, Robert, esi nelabojams skeptiķis, taču arī tava sirds jūtas aizkustināta. Atsauksim no krūmiem miesaskāro pārīti!

POLS. Vai tagad, Robert, tu tici Dieva pirkstam?

ROBERTS. Esmu spiests tam noticēt.

(visi kopā). „Merilin, Linda, nāciet aplūkojiet šo vienkāršo brīnumu!”

4.AINA

(Sārtiem vaigiem, sasvīduši un saburzītā apģērbā pārrodas Merilins un Linda. Afanāsijš nu ir nosēdināts goda vietā, tam ir spiesta roka, atnestas pļavā salasītas puķes, sists uz pleca, ieliets sarkanvīna malks.)

AFANĀSIJS. Taču, lai tiktu piepildīta Dieva griba, šo pergamentu mums kopā jāsadedzina, uz ceļiem stāvot un skaitot Tēvreizi.

ROBERTS (*izsūdzēdams pārkāpumus personīgā grēksūdzē Afanāsijam un dzirdēdams piedošanas apsolījumu*). Esmu gatavs satikt īsto un laulāties. Protams, es aizlūdzu, lai Dievs atved man īsto – kristieti. Es neko nemeklēju. Lai viss rit savu gaitu, man nevajag par katru cenu atrast zaķi, ar ko tusēties. Šo jautājumu esmu uzticējis Dievam.

ŠAINEDA (*apvīdama rokas ap kaklu*). Manu muļķīt, Robert, es tevi jau sen mīlu!

ROBERTS (*piespiezdams sev klāt*). Mana Šaineda, cik akls es līdz šim dzīvoju! (*Abi skūpstās un smaida viens otram, laimes asaras līst pāri vaigiem.*)

5.AINA

(*Pēdējie mirkļi pirms saulrieta – viņi skaita Tēvreizi plecu pie pleca. Ugunsкура oglītes lēnām pārņem pergamentu. Starp Robertu un Šainedu jaušama īpaša – mīlestības intimitāte. Miglas vālos, kas ceļas naktī virs Usmas ezera, skaidri pamanāmas Normas un Džanetas augumu aprises, kuras rokās sadevušās laižas atpestīšanas dejā. Policijas auto noslāpis motors pie Usmas pagrieziena un tā vairs nav iedarbināma. Policists devies mājās kājām. Visi skūpstās savā starpā un sveicina viens otru ar miera sveicienu.*)

EPILOGS.

(*Pēc diviem gadiem visi skolasbiedri militārajā dienestā draudzīgi pavada Elvisu, kurš varēs dienēt „Preslija dienesta pakāpē” – viņam armijā piešķirs privāto sekretāru, atsevišķu istabiņu, kur stundu dienā sniegt autogrāfus un atļaus vecākiem noīrēt mājiņu netālu no Ādažu militārās bāzes vārtiem.*)

PRIEKŠKARS NOLAIŽAS.

«GRŪTIE LĒMUMI».
Versija par Antiņu,
Pastariņu un Dullo Dauku
internātskolā

(SCENĀRIJS),

2013.g.

DARBOJOŠĀS PERSONAS:

ANTIŅŠ,

DULLAIS DAUKA,

PASTARIŅŠ,

SKOLOTĀJS

UN NO SKATĪTĀJU VIDUS

TIEK PIEAICINĀTA SAULCERĪTE

(Dauka un Antiņš tur laivu sāniski pret skatītājiem. Antiņš iesāk pastāstu par laivu, kapteini un haizivi. Dullais Dauka turpina un papildina to, kamēr publika sāk smaidīt.)

1. AINA

+ SKAN TRAKULA «GANU DZIESMA!»

(Pastariņš ar Antiņu spēlē plaukstiņpolku, Dauka griežas lēnā dejā ar spilvenu. Pēc brīža visi sastingst. Pastariņš un Antiņš pēkšņi atgrūžas viens no otra.)

PASTARIŅŠ: Tās stulbās cūkas izmukušas. Un zosis arī!

ANTIŅŠ: Es iešu palīgā. *(Pastariņš ņem stibiņu un iet cūkas ganīt.)*

+ SKAN TULŪZAS ZOSU FONOGRAMMA

Iztēlojas, kā zosis knābj plikos stilbos.

PASTARIŅŠ: Stulbie putni – tiš! Dabūs pa galvu ar akmeni!

(Abi sapazīstas. Pasmēļ no spainīša un ar koka karotēm rumulējas.)

(Tīkmēr Dauka uz vēdera lien pār kāpu, ierauga kaimiņa laivu (taziks), atsien to un ar piepūli iestumj jūrā. Airējas aizvien tālāk, aizvien tālāk jūrā, vēriģi vēro horizontu, roku pielicis pie acīm. Piekūst, atlaižas laivā un sauļojas.)

DAUKA: Vai, kur karsts! Necepīšos, bet sauļošos kā Rīgā.

ANTIŅŠ UN PASTARIŅŠ: *(Velk ārā Dauku no jūras.)* Ja neesi paprasījis tētīm atļauju, neņem laivu un NEBRAUC JŪRĀ!

ANTIŅŠ: Brāļi mani izsmēja, ka es precēšot bērza meitiņu ar baltu krekliņu vai meža vārniņu ar melniem svārciņiem. Es piekritu gulēt uz kūtsaugšas, lai tikai nebūtu jāprecas. Pastariņ, parādi, kur tavā mājā kūtsaugša!

PASTARIŅŠ: Nāc, ejam!
(*Pastariņš paņem Antiņu aiz rokas. Abi zelē saulespuķu sēklas no turziņām.*)

DAUKA: Vai tev lats alum ir?

PASTARIŅŠ: Nav, bet zinu, kur vectēva alus muca nobēdzināta klētī.
(*Pastariņš nes koka alus kausu.*)

ANTIŅŠ: Pilns? Nē! Kur palika?

PASTARIŅŠ: Paklupu un izlija...
(*Pastariņš māca Antiņam un Daukam nogriezt taisnu maizes šķēli, uztīt papirosu un smēķēt.*)

PASTARIŅŠ: Pīpē tikai kārtīgi vīri! Ja sāksim ātrāk pīpot, mūs ātrāk uzskatīs par lieliem! Gribu būt varens puisis!

(*Kad Antiņš ievēl no pīpes, viņš aizrijas, sāk klepot. Dauka vēcina roku un nemaz nemēģina. Pastariņš gārdz un vārtās pa zemi.*)

DAUKA: Ko muļķojaties! No pīpēšanas vēl neviens lielāks un gudrāks nav tapis. Vingrot no rītiem vajag! Lūk, es katru rītu staipos uz pirkstgaliem, taisu rīta rosmi ar svaru bumbām (*demonstrē vingrošanu ar diviem skārda spaiņiem izstieptās rokās*), akas spainī muti mazgāju!

(*Spēlē uz knipjiem. Tam, kam cietāka piere, jāizdomā, ar ko viņi tajā dienā nodarbosies. Izrādās, ka cietākā piere ir Pastariņam, kurš ierosina doties vēžot. Uzrotījuši bikses, viņi bradā pa oļiem un rakājas. Kad Pastariņam vēzis iekniebj pirkstā, viņš iebrēcas. Antiņš paslīd uz slidenajiem oļiem un nokrīt uz dibena. Vēzis iekniebj viņam dibenā.*)

ANTIŅŠ: Neknieb man, man sāp!

DAUKA: Es tev nekniebju, bet vēzis!

(*Dauka kā garākais abus aiz apkakles velk uz krastu. Visi trīs priecājas par vēzi, kurš ierāpojās Antiņa kabatā, kā kārumu, taču neviens neprot nolobīt, tāpēc vēzis paliek dzīvajos.*)

2. AINA

+ SKAN DĀLDERI “NEPAREIZĀ DZIESMA” (PAR ZAĻU PAT VĒL ZAĻĀKS...)

(*Visi trīs pošas skolai. Piemēra skolas svārkus, kādus nu kuram vecāki sarūpējuši. Apspriež, ko katrs sagaida no skolas. Bikli ienāk klasē, ilgi grūstās un nevar vienoties, kurš ar kuru sēdēs. Dauka paliek viens otrajā solā.*)

Izvelk špikerus, visi kopā skaita: –
Skolā iet mums ļoti patīk,
Katru rītu Dullu Dauku satikt.
Patīk mums kā zvaniņš dzied,
Aicinot mūs klasē iet.

Stundās rēķinām un lasām,
Ko vien nezinām, to prasām.
Gribam taču gudri kļūt,
Tāpēc vajag čakliem būt.

(*Antiņu izsauc pie tāfeles.*)

PASTARIŅŠ (*sauc no sola*): Re, kur učuks, rāda uz globusu. Nu, pastāsti, ko tu domā uz lielām lietām?

ANTIŅŠ (samulst): Neko nedomāju, man miegs nāk...

DAUKA: Vai tad tu vienmēr un velti sapņo par princesi Stikla kalnā?

ANTIŅŠ (*notrauc asaru*): Ak, tā jau septiņus gadus kopš mirusi; guļ savā stikla zārciņā un gozējas baltā saulītē. Kas tai nekait! Mans tētiņš arī aizgājis Viņsaulē.

SKOLOTĀJS vaicā gan aktieriem, gan auditorijai, kam ir jābalso par viņuprāt pareizo atbildi pieceļoties kājās vai dimdinot kājām:

- 1) vai Zeme griežas?
- 2) Ap ko tā griežas? Pa labi vai pa kreisi?
- 3) Vai Austrālijā cilvēki staigā kājām gaisā?

ANTIŅŠ: Uz tik gudriem jautājumiem pats skolotājs nezina atbildes.

(*Par Antiņa dumjo izrunāšanos skolotājs liek viņam doties pie skolas psihologa. Pastariņš un Dauka no saviem soliem zobojas par viņu.*)

SKOLOTĀJS (*dusmīgi kratot rādītājpirkstu*):
Skolā ir jākrāj zinības, nevis jāmuļķojas!

2. AINA

(*Puiši pošas uz naktsmieru pagastskolas internātā. Kaujas par divām raskladuškām, jo trešajam nāksies gulēt uz cietas grīdas. Pastariņš meklējas pa savu ķeseli, kur kas garšīgs apslēpts. Dauka saņēmis vēstuli no mātes, ka viņam nomirusi māšele, lasa to un pārdomā saturu. Pastariņš pārstāj rīt un mierina viņu. Padalās ar gardumu. Pastariņš biedē ar šausmu stāstu par izģindušo ar bulīmiju slimo princesi... Par Saulcerīti, kura celsies augšā, kad būs pagājuši septiņi gadi un septiņas dienas. Visi tam grib noticēt, ka Daukas māsa arī pārtapusi par Saulcerīti. Tajā brīdī Antiņš apņemas jāt Stikla kalnā, izglābt Saulcerīti, jo uzskata, ka ikviens var kļūt par varoni.*)

DAUKA: Kad tu to darīsi?

ANTIŅŠ: Rīt! Es viņu elpināšu.

PASTARIŅŠ: Jau rīt? Vai tad Dievam citu dienu trūkst? Pašā karstākajā kartupeļu stādīšanas laikā... Lēnāk pār tiltu, draugs!

DAUKA: Labāk būtu gozējies jūrmalā, met akmentiņus jūrā un skaiti, cik reizes atsitās pret viļņiem...

ANTIŅŠ: Viņa tajā stikla kastē ieslodzīta tikpat kā mirusi. Atbrīvošu viņu un brauksim zaļumos ar telti. (*Antiņš ar izstieptu īkšķi stopē uz šosejas*).

3. AINA.

(*Aktieri dodas publikā un izraugās meiteni no zāles, kas izskatās līdzīga Saulcerītei, ja turas pretī – velk uz skatuvi ar spēku vai nes uz rokām, sataisot „krēsliņu”*).

Antiņš savā sapnī iznāk skatuves vidū, novelk savu noskrandušo svārku, uzvelk tautisku vesti un skaļi deklamē ar izteiksmi:

– Zili stikli, zaļi ledi,
Vidū balti sniega svārki.
Zili stikli, zaļi ledi,

**Vidū bāli mēness vaigi.
Zili stikli, zaļi ledi,
Vidū gari saules mati.
Zili stikli, zaļi ledi,
Vidū stinga dvēselīte.**

PASTARIŅŠ (*izvelk spoguļi, rāda mēnessērdzīgajam Antiņam*): Kur tu jāsi! Paskaties uz sevi! Šitādas pinnes! Tu tak viņai nepatiksi!

ANTIŅŠ (*atmet ar roku*): Visi ļaudis viņu žēlo, kā es viens lai nežēlotu? Visa zeme noskumusi, ak, kopš viņa projām gāja, ak, kopš stikla zārka sienas slēdza viņas augumiņu.

DAUKA: Ak, cik skaists tas Stikla kalns, un tur augšā tā skaistākā princesīte! Kurš būs izredzētais, lai tai stāvā Stikla kalnā uzjātu?

ANTIŅŠ: Tētiņš teica: «Tas, kurš tik skaidrs būs kā saule, mīlīgs būs kā saule, stipris būs kā saule, kurš spēš atdot sevi visu, savu dzīvi, savu gribu.»

+ SKAN J.ZĀBERA “ANTIŅA ĀRIJA” NO ZELTA ZIRGA

(*Pastariņš un Dauka ar padomiem māca Antiņu jāt Stikla kalnā, skubinot zirgu. Met ar čiekuriem, lai izbiedētu septiņus melnos kraukļus. Šauj ar loku pa kraukļiem.*)

ANTIŅŠ (*sapņaini*): Saulcerīte ir tik smalka kā zirnekļa audums, vaidziņi balti kā sniegs, mati zeltīti kā saules atspīdums. Viņai nedrīkst ne dvašu uzpūst, tad jau tūliņ sadrebas un raud.

PASTARIŅŠ: Ko niekus mels, turies tuvāk pie zemes, jo zeme mūsu barotāja! Nekāp labāk vis! Kad nu līdz azaidam netiksi atpakaļ, tad citi apēdīs un pats paliksi bešā (*izvelk kaut ko no tarbiņas un nočāpstina.*)

(*Dauka cenšas caur stabuli saskatīt, kas kalna galā. Rāda ar pirkstu pie deniņiem, ka Antiņš ir galīgi izkūkojis prātu.*)

ANTIŅŠ: (*Iet pa krēsliem un balansē.*) Jūs nekā nezināt! Kas viņu nonesīs, tam karalis dos viņu par sievu, un to iecels par savu mantinieku, un atdos visu savu valstību.

PASTARIŅŠ: Tu tak' no precēšanās bēgi kā velns no vējluktura!

ANTIŅŠ: Ja draugu labā vajadzēs, tad precēšu ar' viņu, lai karaļvalstī būtu taisnīga valdīšana.

PASTARIŅŠ (*uz Antiņu*): Vai tu biji tai mielastā par godu princeses augšāmcelšanai, kam bija nokauti 365 vērši un 700 cūkas, un savāritas 500 mucu alus, bet desas sakrautas kopā kā siena kaudzes un maizes klaipi sacelti kā akmeņu grēdas?

ANTIŅŠ (*žēli novelk*): Nebiju, jo man nav apetītes, kaut vēderā vardes kurkst.

DAUKA (*izbrīnīts*): Tāpēc jau tu neēdis nevari kalna galā nonākt pat ar otro jāšanas reizi.

PASTARIŅŠ (*cenšas atrunāt un velk Antiņu atpakaļ aiz bikšu jostas*): Stikla kalnā precinieki ir mēģinājuši uzbraukt braukšus un jāšus gan ar zirgiem, gan ar briežiem, suņiem un ziloņiem, bet nevienam tas līdz šim nav izdevies. Neiespējamā misija!

ANTIŅŠ (*lepni*): Kritīs, kas uz vājo runām klausās, kritīs, kas no mērķa vēršas. Man augsti sapņi un cēla sirds, man izdosies! Gribu redzēt, kā princesīte uzzied līdzīgi pļavai pavasarī.

Paņem zirdziņu uz kāta, noskaņojas, sit kāju pie zemes un saka maģisko formulu: –

**«Klau, klau, klaudzinu,
Atskrej, zirdziņ!
Drēbes ir vējā,
Atnes man jaunas,
Sudraba vietā
Atnes man zelta!»**

**+ SKAN DZIESMA:
«AI VIST LO LOP!»**

(Antiņš izšāvis bultas pa Melnajiem kraukļiem, kas sargā nabaga Saulcerīti, noguļas, uzvelk segu pār galvu un guļ līdz ritam.)

4. AINA

(Mēģina Saulcerītei izdarīt mākslīgo elpināšanu (caur kabatlakatiņu) un sirds masāžu pēc ABC shēmas autovadītāju pirmās palīdzības kursos. Sēž visi trīs pagalam noskumuši, ka jājiens Stikla kalnā gan bijis veiksmīgs, bet nav izdevies atdzīvināt Saulcerīti, kura tur guļ mūža miegā.)

DAUKA: Laikam mana māšele nemaz negribēja šaisaulē atgriezties. Un kas ar te viņai būtu darāms – tik vien, kā pie cietsirdīgā patēva Zvīņas atgriezties un mājas darbus no rīta līdz vakaram bez atelpas darīt. Aizsaulē viņai būs siltāk, varbūt pat tēti satiks... Zvīņa arī mani notramda, nupat grib sūtīt skrodera amatu mācīties, kas gan man galīgi pie dūšas neiet. Esmu topošais jūrnieks! *(paglūn pa labi un pa kreisi, vai patēvu nemana. Ar bijību piemēra no tēva mantoto kapteiņa cepuri.)*

PASTARIŅŠ: Paklausī patēvu, jo amatam ir zelta pamats! Viņš tev ļauna nevēl...

ANTIŅŠ: Tas es labāk apseglošu spārnoto Pegazu un kalšu rīmes, ko saldās dziesmu melodijās ietērs komponisti.

DAUKA *(liek Pastariņam nostāties uz vienas kājas un griež riņķiem vien)*: Es tevi uztrenēšu jūras slimībai un lai tu neizbītos, Ziemeļmeitas vai jūras vāravas ieraudzījis plikiem pupiem.

PASTARIŅŠ: Kas tās tādas? Kad ganu meitas pavasarī rumulējam, viņām vienmēr gari lina krekli mugurā...tie pielīp pie pupiem, bet nost nekrīt...

DAUKA *(ar Antiņu uzsēdina Pastariņu uz krēsla un šūpo)*: Ja tev griežoties un šūpojoties, nepaliks slikta dūša, kļūsi par riktīgu jūras vilku!

5. AINA

**+ SKAN LABVĒLĪGAIS TIPS DZIESMA
«PĪRĀDZIŅ, NĀC ĀRĀ!»**

(Dauka ar šķērēm griež humpalu palaga drānu, jo pagalam negribīgi apgūst skrodera amatu. Pastariņš un Antiņš rēgojas logā, vaicstās un sauc laukā darīt blēņas.)

PASTARIŅŠ *(caur logu, pastiepies uz pirkstgaliem)*: Ko tu tur graizi, Dauka?

DAUKA: Kā – ko? Skrodera padīlušo palagu. Ja paveiksies, pašūšu apakšbikses, varbūt pat divas. Nopelnišu sev kabatas naudu.

ANTIŅŠ (*neizpratnē*): Tev smuki sanāk! Ko pārdosi – labāk uzšuj draugiem!

PASTARIŅŠ: Nekas, nēsāsim uz maiņām...

DAUKA: Kad es skrodera uzdevumā ārdū vecus svārkus, tad nedomāju uz blēņām. Ārdīt var kurš katrs. Ja jūs, draugi, dodat darbu, tad uzticiet labāk šūt apakšbikses!

PASTARIŅŠ: Vai tevi skroderis tā samācīja?

DAUKA: Kas mācīja... Ir taču man arī acis pierē, - neba maz esmu redzējis meistarū šujam šādas bikses. To, ka apakšbikses stāvēs labi, to varu galvot. Ja gribat, pašūšu jums i virsbikses.

ANTIŅŠ: Vai tad mēru ar noņemsi?

DAUKA: Mēru nekādu neņemšu, jo nevaru atrast olekti. Ja arī apakšbikses būs mazliet par platām, nav vaina, var jau savilkt.

PASTARIŅŠ: Nu, re, cik vajadzēs bikšu, tik būs. Varēsīm plēst!

(Dauka pamet šķēres, un viņi spēlē paslēpes. Pastariņš abus apšauda ar kaķeni, kad atrod.)

PASTARIŅŠ: Tu esi beigts!

ANTIŅŠ: Pats tu esi beigts! Uzlaidišu tev virsu kranci Duksi – iekodīs bikšēlēs!

(Pastariņš nosēžas plāna vidū un badīgi rij riekstus. Antiņš pielavās un iesplauj tarbiņā.)

ANTIŅŠ: Kāpēc tev tik daudz jāēd?

PASTARIŅŠ: Man ir režīms. Man jāēd daudz un bieži.

ANTIŅŠ: Kāpēc?

PASTARIŅŠ: Gribu izaugt tikpat garš kā Dauka, lai varu bez ķebliša ievārijuma burku no plaukta nocelt. Un lai mani pārceltu «Birznieku» saimniecībā no cūkām uz govju ganiem.

ANTIŅŠ: Ne jau augumā tā sāls! Mēs būsīm lieli tik, cik mūsu griba.

(Antiņš ar Pastariņu silda kājas govju pļekās un skaita sakrātos grašus, cik vēl palicis, lai iegādātos Daukas mūža miegā aizmigušai mācai govi.)

ANTIŅŠ: Būt par princesi nav nekāda nodarbošanās. Būt par slaucēju – tā ir visas dzīves laime.

PASTARIŅŠ: Kurš tad gribēs slaucēju bučāt? – tikai raibaļa ar asti sitīs pa seju.

ANTIŅŠ: Varbūt patrenējamies mest kūleņus?

PASTARIŅŠ: Kam mums kūleņi kā kumēdiņu rādītājiem gadatirgos?

ANTIŅŠ: Prasme mest kūleņus noderēs, kad slidēsīm no Stikla kalna lejā.

PASTARIŅŠ (*noslauka nosvīdušo pieri ar nēzdodziņu*): Ko mēs tai Stikla kalnā darīsīm?

ANTIŅŠ: Uzvedīsīm govi, ko būsīm iegādājušies, lai govs kļūtu tikpat gudra kā bibliotekāre. Stikla kalns ir Gaismas pils.

6. AINA

(Dauka apcerīgi sēž sakrustotām kājām. Antiņš un Pastariņš kliež viņam ausīs katrs no savas puses.)

PASTARIŅŠ: Nekāda horizonta nevaids!

ANTIŅŠ: Mums visiem trejiem pietiks ar Stikla kalnu! Nav jēgas tiekties aiz tās šaurās līnijas, kur saule nogrimst jūrā.

DAUKA (*ar patosu*): Aiz horizonta slēpjas zili brīnumi, jo neviens jūrnieks, arī mans tētis, kurš tik tālu aizburājis, vēl nav labprātīgi atgriezies krastā. Gribu sekot savam sapnim, es gribu redzēt, ka zeme tiešām ir apaļa! Gribu sastapt tēti uz kuģa!

+ ŠKAN A. DANILENKO DZIESMA «JURIŅ PRASĀ ŠMALĶU TĪKLU!»

(Dauka pieceļas un sākumā nedroši, pēc tam aizvien lielākiem soļiem skrien jūrā pa plānu ledu, lai sasniegtu horizontu. Pastariņš un Antiņš mēģina Dauku sasaukt, māj viņam ar rokām, bet velti. Dauka ielūst, sastrebjas ūdeni un slīkst (Ģirta improvizācija). Draugi tomēr viņu izglābj.)

PASTARIŅŠ: (*Daukam*) Kad izaugsi, tu stāsies jūrskolā un kļūsi par kapteini! Antiņš un Pastariņš apkampušies sēž pie ugunskura un žāvē drēbes.

ANTIŅŠ: Gūs, kas atdos, veiks, kas zaudēs, pastāvēs, kas pārvērtīsies!

DAUKA: Es mainīšu savu dzīvi – kopā ar tēti jūrā! (*Soļo uz mājām militārā stājā.*)

PASTARIŅŠ: Cik ilgi tu dzīvosi rītdienā, kamēr īstā govju gana dzīve tev aiziet gar degunu? Gribi? (*piedāvā riekstiņu*).

ANTIŅŠ (*apņēmīgi*): Klausies, Pastariņ, tu varētu būt tik prātīgs un izpirkt no barona «Birznieku» mājas par dzimtu, bet es Jurgos salīgšu pie tevis par puisī?

PASTARIŅŠ (*šaubīgi*): Vai tu domā, ka pratīšu saimniekot? Vadīt saimi?

ANTIŅŠ (*uzmundrinoši*): Gan jau pratīsi, kur ta' liksies. Pieaugušo pasaulē visi visu prot vai vismaz sekmīgi izliekas, ka māc.

PASTARIŅŠ (*dzēlīgi*): Nu ja – tu jau ar jāšanas mākslu nebiji apguvis, bet pavej - zelta zirgs pats tevi Stikla kalna virsotnē pa sapņiem nogādāja...

(VISI AKTIERI PAKLANĀS)

EVITAS APLOKAS FOTO

«GAISTOŠO DZEJNIEKU KLUBS»

MĪLAS TRIJSTŪRIS
STARP A.ČAKU, V.GRĒVIŅU UN A.SKUJIŅU,
LĪDZAUTORE ELĪZA DEĢE

SCENĀRIJS

2012.g.

PERSONAS:

- 1. VALDIS GRĒVIŅŠ** –
dzejnieks, Rīgas pilsētas domnieks un bankas
amatpersona
- 2. ALEKSANDRS ČAKS** –
dzejnieks, skolotājs un žurnālists
- 3. AUSTRASKUJIŅA** –
dzejniece un Zemkopības ministrijas mašīnrakstītāja

**(Noplukusi nomales kafejnīca,
Galdi un krēsli pārklāti ar agroplēvi,
kas simbolizē laika patinu – zirnekļa tīklus un putekļus.
Uznāk bibliotekāre, uz galda sastata trīs dzejdaru krājumus pusnovērtus
– Austras Skujiņas, Valda Grēviņa un Aleksandra Čaka.
Iedēdz sveces divos svečturos.**

Un skaļi saka):

Interesanti, kāds ir Gaistošo dzejnieku klubs? No kurienes tas uzrodas un kurp tas atkal izgaist?

PROLOGS.

SKAN „VER DURVIS KLUSĀK”/A.SKUJIŅA + Z.MUKTUPĀVELS

(Uznāk Austra Skujiņa un Valdis Grēviņš reizē. Grēviņš saslapina un pieķemmē matus uz celiņa, ievēl dziļi elpu, noskaņojas uz lomu).

GRĒVIŅŠ:

**Iedēdz svečturus! Lai staro!
Varbūt sirdij vieglāk tiek,
Kad tev nakti bezgalgaro
Kādreiz tumsā jāpaliek.**

(Austra tramīgi aplaiž skatus apkārt, pārbauda žabo uz kakla, attaisa savu portfeli, izņem divas glāzes, cukurgraudu un zilos graudiņus iepakojumā. Ielej no karafes glāzēs ūdeni. Vienā izšķīdina brūno cukurgraudu, otrā – zilos graudiņus, paceļ glāzes pie acīm, paskalina ar karotīti).

GRĒVIŅŠ: Vai Tu domā, ka sanāks?

AUSTRA: Jā, Imants Ziedonis 1971.gadā rakstīja, ka Čaks ir cukurgrauds. Čaks ir kālija permanganāts. Viņa pienākums bija sevi izšķīdināt savā tautā.

GRĒVIŅŠ: Vai Čaks var kalpot par barību manai sāpošai sirdij?

AUSTRA: Jā, Čaku kā glikozi varētu špicēt taisni vēnā. Skaties, nu Čaks ir izšķīdis manā glāzē kā kālija permanganāts, lai mēs varētu savas rīkles izskalot un nebūtu mutē slikta smaka, runājot baltus un patiesus vārdus. Dzejnieks, kas izkūsis savā tautā, nav nomirdināms.

GRĒVIŅŠ: Gana runāt par to pompozo plikpauri! Brauksi ar mani uz Kalnamuižu, manām dzimtajām „Baņu” mājām pie Tērvetes upes, kur dzimis Gēsta Bērlings un kur rudens lapu zelts padara mežu kuplāku un dzīvāku?

AUSTRA: Nebraukšu, jo gribu pie Sašas. Saša ir labs.
(Grēviņš prom).

1.AINA

(Uznāk Arvīds Deģis, pārtop par Čaku, piemērot savu kepku un brilles, saraucot pieri krunkās, izvelbjot zodu uz priekšu un mutes kaktiņā iespraužot papirosu. Austra lec klasītes, iepriekš ar kritu uz grīdas sazīmējot, jo grib parādīt sevi sportiskāku.)

SKAN „IELAS ZĒNA DZIESMA”/A.DRĒĢERIS + A.ČAKS

AUSTRA: Vai taisnība, ka tu esot eņģelis, kurš maskējies par pašpuiku?

ČAKS (*no pārsteiguma izspļauj papīrosu*): Jā, Austra, bet es slēpjos, iepogājot spārnus zem vestes.

(*noglāsta Austras plecu un patausta aiz lāpstīņas, vai nav spārniņa*).

AUSTRA: Ko tur vēlies sataustīt, Saša?

ČAKS: Varbūt solās spārnu aizmetņi... Dosimies mājās, skatītāji, novilksim savus kamzoļus un palidināsim pa telpu ap griestu lampu? Varbūt pat aizlidosim līdz jumta skurstenim un vismaz rokas apsildīsim? Mierīgi un labestīgi.

AUSTRA: Vai man ir kāda vaina, ja nedīgst spārni?

ČAKS: Savu dvēseli mazo tu pati kā kalponi rīko, bet tas nav tas, nav tas...

AUSTRA: SAKI GODĪGI, KĀ TEV PATĪK MANI KAĶENES NAGI?

ČAKS: Pēc trausliem nadziņiem ar laku, ko tev nosūkājais džezs, jūtu atkal sevī prieku traku, redzot tādu īstu sievieti kā Tu.

(*Austra aiziet, plecus raustīdama. Čaks paliek un noliecies glāsta grīdu, ko minušas Austras kājas*).

DEKLAMĒ:

**Zeme,
Zaļā, apaļā zeme,
Kad tevi noglāstīt vēlos,
Tad es nopērku gumijas bumbu
Veikalā mazā,
Kur kasiere smaida par naudu.
Un tad es izeju ielās
Ar gumijas bumbu virs galvas (*demonstrē to*)
Smaidošs,
Laimīgs.
Ormaņu zirgi izplestām acīm
Noskatās mani.
Suņi
Bariem skrien līdzī;
Bet mākoņi valgie
Ar elkoņiem atspiežas baznīcas torņos
Un vēro.
Bet es
Eju ar gumijas bumbu virs galvas (*demonstrē to*)
Smaidošs,
Laimīgs.
Saule spīd acīs,
Bet es redzu tikai – zemi;
Vēji pūš lūpās,
Bet es jūtu tikai – zemi.
Kurp es kāpju,
Vienalga,
Kalns, koki, žogs,
Ormaņu kulba vai kiosks:
Es nesu zemi uz rokām un diezgan (*demonstrē to*)
Cilvēki nicīgi nosmīn,
Bet bērni kliedz skaļi:
– Lūk, Čaks iet
Un zemi nes rokās! –
Un es eju.
Ar gumijas bumbu virs galvas;**

Skūpstu to (*demonstrē*),
 Un man liekas:
 Tās pasaules maigākās lūpas;
 Glāstu to,
 Un man liekas:
 Sievietes krūtis es skaru.
 Zeme!
 Un tad es nostājos ielā uz stūra,
 Kur kādreiz bijusi telefonbūda, –
 Un kļiedzu:
 – Ļaudis,
 , suņi un zvirbuļi,
 Jūs, kas akmeņos mītat,
 Nāciet:
 Man zeme guļ rokās,
 Nāciet skūpstīt to,
 Nāciet ieelpot to,
 Zemi,
 Zaļo, apaļo zemi.
 Ļaudis –
 Un es redzu,
 Kā rindās nāk
 Kaķi, suņi, simtkāji, tārpi,
 Zvirbuļi atlaižas baros,
 Sēstas uz bumbas,
 Bet ļaudis
 Iet nicīgi garām
 Un nosmīn:
 Traks,
 Viņam maiguma trūkst. –
 Bet es stāvu uz stūra
 Ar gumijas bumbu virs galvas.
 Saule beidz spīdēt,
 Bet es stāvu,
 Lietus sāk līt,
 Ilgi, ilgi,
 Bet es stāvu
 Un, kad tas beidz,
 Es vēl esmu uz stūra
 Ar spīdošu bumbu virs galvas.
 Esmu
 Tīrs, mirdzošs, valgs,
 It kā viss rūgtums ar lietu
 Būtu notekās zudis,
 Esmu
 Viens,
 Brīnumam ticot.

2.AINA

SKAN „VECĀS GRĀMATAS”/A.SKUJIŅA + Z.MUKTUPĀVELS

(Čaks pastaigājas, uzlasa puķītes pļavā un sprauž tās žaketes pogu caurumā. Sastop Austru Skujiņu, kura sēž un pēta puķītes ar palielināmo stiklu, ar otru roku šķirstot dabaszinātņu grāmatu – puķu noteicēju. Labu brīdi viņu novēro. Atzinīgi paceļ īkšķi.)

AUSTRĀ:

**Nu tevi satieku es ļaužu plūsmā ašā,
kas visu aizskalot un aizmirst var,
kā jūra, veļot viļņus krastā plašā,
ar viegliem glāstiem zelta smiltis skar.
Es tevi satieku un nosarkstu kā senāk,
kad soļi dziesmās tikās klausīties
un gaidīt mīlu, vai tā ciemos nenāks,
Kaut labi zināju – prieks vienmēr garām iet.
Tu nedusmo, ka mūžs mans raiba pļava,
kur katru dienu jaunas puķes plaukst.
Kur tavu pirkstu kautrā glāsta nava,
tur arī vasarā kā polārsniegos auksts.**

ČAKS: Kā tev ar Dabaszinātņu fakultāti, čaklā Austrā? Vai tu plāno atjaunoties, kad iekrāsi līdzekļus no savas 120 latu aldziņas?

AUSTRĀ: Neesmu droša.

ČAKS (*pakratot pirkstu ar nopietnu seju*): Izglītotai un mūsdienīgai meitenei nepietiks ar Tautas augstskolas kursiem.

AUSTRĀ: Tu jau pats esi žiperis – tevi nesen atskaitījuši no Medicīnas fakultātes...

ČAKS: Nekas, man ir rūdiņums – arī vidusskolas gala eksāmenus nācās kārtot divreiz. No Medicīnas fakultātes bez šaubām pāriešu uz Juridisko fakultāti, jo literatūra arvien vairāk mani pārņem savā varā. Mani ievēlēja par Rakstnieku un žurnālistu arodbiedrības sekretāru, pateicoties Pāvila Rozīša protekcijai. Jurisprudences studijas ceru ātrāk pabeigt.

AUSTRĀ: Vēlu tev veiksmes, tāpēc saderam uz kaut ko?

ČAKS: Uz ko?

AUSTRĀ: Ja tu absolvēsi LU jurisprudences zinības, es gaišā dienas laikā bez drēbēm izpeldēšos strūklakā Operas apstādījumos!

ČAKS: Lai notiek! Bet, ja tu pabeigsi dabaszinības, es sapucēšos uz tavu izlaidumu puķainā kleitā, blondā parūkā un kurpēs ar augstiem papēžiem.

AUSTRĀ: Ak, mēs bohēmisti...

ČAKS: Tikai apsoli man vairāk nefotografēties kailai uz ādas dīvāna, tas tomēr tavu sievišķību pazemo!

AUSTRĀ: Tu esi divkosis, Saša, kā gan pats drīksti iemūžināt sevi starp trijām vai četrām nerātnām (neprecētām) latvju zeltenēm uz savas sofas?

(Čaks nokar galvu un kasa pieri. Austrā pazūd).

3.AINA

SKAN „MEITENEI KAFEJNĪCĀ” /IGO + A.SKUJIŅA

(Uznāk Valdis Grēviņš un saķemmē savus matus, raugoties iedomātā spogulī. Piekārto kravati un pārbauda, kā izbuktētas bikšu staras).

GRĒVIŅŠ AR PATOSU:

**Ugunsgrēks naktī, tu dzirdi?
Torņi un pagrabi liesmās.
Ak, kas būs žēlīgs tiem briesmās!
Mākoņi joņo kā vējš –
Ugunsgrēks manā sirdī.
Pasaule visa to dzēš.**

(pagriežas pret skatītājiem, ielūkojas tiem cieši acīs)

GRĒVIŅŠ: Es saderēju draugu lokā, ka pavedīšu to strādnieku meiču, to mašīnrakstītāju un dzejnieci vienā personā. Un esmu noskaņots šajās derībās vinnēt. Vai jūs gadījumā nezināt, kur mūsu biklais Ziemeļnieks atrod dumjos aptiekārus, kuri viņam pret viltotām receptēm izsniedz opija tinktūru?

Atjēdzas ČAKS (*ar platu smaidu sejā*): Ā, Valdi, tu arī šeit mēdz iegriezties? Kaut arī liels kungs – sociāldemokrātu avīžu redaktors, baņķieris un deputāts, tomēr nesmādē veco draugu pieturas vietu? Es tikko no izdevniecības – saņēmu avansu par nākamo dzejas krājumu. Varam noligt ormani un izbaupt no viena Marijas ielas gala līdz otram, pa kārtai uzpravījot dūšu katrā pieklājīgā krogū...

GRĒVIŅŠ: Aleksandr, mani gaida mājās sieva un bērni. Te ienācu tikai apsildīties no rudens drēgnuma.

ČAKS: Un kādu mēriņu taču ieņemsi labākam garastāvoklim? Uz mana rēķina, protams.

GRĒVIŅŠ: Vienu jau var. Tikai ar nelielu pakalpojumu no tevis.

ČAKS: Ar kādu?

GRĒVIŅŠ: Ja tu mani iepazīstināsi ar savu kaimiņieni Austru no Zemkopības ministrijas, kas iztaisās par smalku pantu sacerētāju...

ČAKS (*aplaiž acis kafejnīcai*): Bet kā? Viņa šeit sen nav rādījusies. Neatļauj pat kafiju malkot ārpus mājas.

GRĒVIŅŠ: Cik reizes mēs ar tevi esam sadzēruši tubrālības?

ČAKS: Pāris reizes jau būs.

GRĒVIŅŠ: Nu – redzi. Tāpēc nepiemirsti, tiklīdz ieraudzīsi Austru, uzzvani man uz darbu vai mājām, ka viņai atgriezies klejošanas un dzejošanas kāre.

(Pēc Čaka signāla, kurš uzsit knipi, bibliotekāre salej glāzītēs vīnu (vīnogu sulu). Grēviņš un Čaks aizrautīgi malko vīnu – pirmais nicīgi, otrais – sapņaini. GRĒVIŅŠ paņem rokā rakstāmspalvu, pasvārsta, tad noliek to malā. Paņem bērnu balto krītu un uzvelk uz galda platu loku, skaita:

**It kā Inesis vējos
Kafejnīca šalc.
Brūnās rūgtās pupas,
Saldās smaržas malds!
Vēji, vēji, vēji!
Pilsēta un nakts.
Peld kā skaids selgā
Kafejnīcas kakts.
Tāla, tāla selga,
Nenāk, nenāk krasts.
Ceļš uz Ziemeļmeitu
Atkal neatrasts.
Nomirst ārā iela,**

**Aizplūst ļaužu palts,
Patiek brūnās pupas,
smaržas malds.
Dzīve – papīroze
Netiklei pie krūts.
(ievelk malku no pīpes)
Dzejnieks sēž un sēri
Sāju dūmu sūc.**

Grēviņš iziet platiem, mazliet grīļīgiem soļiem no kafejnīcas, aizķerdams un apgāzdams vienu no krēsliem).

4.AINA

SKAN „NAKTS MEITENEI”/A.ČAKS + GUNDARS RIEKSTIŅŠ

(ČAKS piesēstas uz krēsla malas, izvelk no azotes piezīmju papīru, aplaiza zīmuli, sāk dzejot. Pēc garāka brīža uzrodas Austra, iemērc spalvu tintnīcā un triepj burtus uz balta papīra, pēc tam pārlasa, kautko palabo, kautko nosvītro):

„Viens no maniem draugiem ir dzejnieks A. Čaks (tas, kam dzejā sirds mētājas pa trotuāru). Viņš ļoti nopietns un labs cilvēks, labāks kā citi, un vienīgais, ar kuru kādreiz gribas parunāt. Reiz tas man teica (tas bija tūlīt pēc mūsu iepazīšanās): „Austra, neej uz krogu!” Tajā vakarā es pārgāju mājās un aiz dusmām raudāju... Spītīgā Austra, kas neklausu nevienam cilvēkam, paklausīja... Čakam. Šis cilvēks mani mācīja mīlēt vientulību un strādāt. Viņš deva man gudras grāmatas un atvēra vārtus uz īstās dzejas plašajiem klajumiem un kalnu virsotnēm. Un tagad, kad tas viss manā priekšā, kad es redzu, cik daudz ir darba, – nu es neesmu vairs pesimiste. Protams, nesmejos vairs vietā un nevietā kā senāk. Toreiz tas bija karātavu humors, kad sirds asiņoja un domāju par pašnāvību, kad dzīvei nelikās nekāda vērtība. Bet tagad ir labi un mīla – dziļāka un lielāka par visām sīkām mīlestībīņām – apņem mani, kā gaiss tver savās skaujās zemeslodi. Mīlestība pret dzīvi, cilvēkiem, darbu, nākotni. Lai Čakam paldies par to!”

ČAKS: Vai tad ar rakstāmmašīnu neies raitāk?

(Skujiņa pamāj ar galvu, iet malā, sakārto stūrī uzstutēto rakstāmmašīnu, sāk sirdīgi klabināt taustiņus).

AUSTRA:

**„Underwood”, rakstāmmašīna vecā,
atļauj nolikt
galvu uz tava
metāla pleca
un klausīties
klusuma dziesmā.
Zinu – reiz lādēšu tevi,
ka nesarūst
riteņi vecie,
rakstot man dzejas,
skumjas kā Vidzemes birzis
un sliktas
kā nomales smilšainās ielas.
Es lādēšu tevi,
rakstot pēdējo reizi
ministra rezolūciju:
šī mašīnrakstītāja
valsts darbā
neder.
Un tad,**

kad nebūs ko zaudēt vairs pasaules biržā,
 pazišu dziesmu
 tikai vairs vienu –
 traģisko dziesmu
 par maizi...
 Renstelēs čalos
 netīri strauti,
 sievas,
 palsas kā aprīļa
 čauganie sniegi,
 bulvāros pārdos
 pavasari,
 un ielas puikas
 svilpos dziesmas par sarkano jūrnieku pulku,
 ceļot pār peļķēm
 tiltus uz jaunu,
 laimīgu dzīvi,
 kuru ne es,
 ne mani baskāji draugi
 neredzēsim nekad,
 jo aprīļa pali
 aizskalos mūs līdzī papīra tiltiem –
 kā visu,
 kas pagātnes daļa...
 „Underwood”, rakstāmmašīna vecā,
 atļauj nolikt
 galvu uz tava
 metāla pleca
 un klausīties klusuma dziesmā.

(Čaks ar neslēptu interesi viņu novēro).

ČAKS: Austrā, vai tev tik grūti nomaksāt īres naudu par istabu?

AUSTRĀ (*negribīgi atrāvusies no drukāšanas*): Kā, lūdzu?

ČAKS: Zinādams, ka mūsu namīpašnieks plēš trejas ādas no mazturīgiem inteliģentiem, kautrējos tev piedāvāt dzīvot manās mēbelētājās istabās. Piedod, ka neatsaucos tavam ielūgumam apciemot (*izvelk zīmīti no kabatas*): „Zini ko, Čak, dzīvoju tev tagad kaimiņos (pietiek priekšpilsētas romantikas), lasu gudras grāmatas un domāju, kamdēļ jāraksta dzejas. Ja kādreiz eji garām manai mājai, uzkāp 5. Stāvā un piekļāvē pie kādām mazām, nenumurētām durvīm. Tā starp plkst. 16-18 esmu gandrīz vienmēr mājās.” (*saloka zīmīti*) Negribēju izdzert tev pēdējo tēju un izlietot pēdējos cukura graudus.

AUSTRĀ: Dzīve ir draņķīga, bet tu esi krietns draugs, Saša.

ČAKS: Tu tikai nepadomā, mūsu starpā viss paliktu brāļa un māsas attiecību līmenī...

AUSTRĀ: To es augstu novērtēju, bet mana sirds alkst pēc satricinājuma – lielas un liktenīgas kaisles.

ČAKS: Es gan labprātāk tevi no tādas pasargātu, jo esi pārāk trausla un jūtīga dzīves bangās.

AUSTRĀ: Mīlais kaimiņ, lieliskais dzejniek, Apaš frakā, kā gan tu varētu man uzvesties par sargu, ja pat revolvera tev nav zem žaketes?

ČAKS: Ja reiz tā, tad viens lepnīgs un turīgs vīrs vēlējās tev sadzīt pēdas kā tādās meža stirnu medībās...

AUSTRĀ: Vai es viņu esmu sastapusi agrāk?

ČAKS: Visticamāk, ka nē.

AUSTRĀ: Vai viņš ir brīvs un simpātisks?

ČAKS: Nē, precējies, talantīgs savā ziņā, teātra personība, turklāt ar tumšiem cirtotiem matiem un kalsnēju, apgarotu profilu.

AUSTRĀ: Tu mani esi saintriģējis, Saša...

ČAKS: Tad tu gribētu, lai es viņam piezvanu un jūs sapazīstinu?

AUSTRĀ: Lai kauliņi krīt! Būšu tava parādniece, kaimiņ.

ČAKS: Vai viņu šovakar dzersi?

AUSTRĀ: Vispār jau man bija iedvesma pastrādāt nopietni pie pantu slīpēšanas, taču tevis dēļ esmu gatava uz viņa dzīrēm un aušībām...

(Čaks sniedz viņai brāļa skūpstu uz vaiga un pamāj bibliotekārei, kura atkal uzpilda glāzes. Abi iedzer un uzkož Čaka gādīgi salauztu tumšo šokolādi).

SKAN „MAZĀ” /IMANTS VANZOVICĀS + A.ČAKS

(Austra sēž, Čakam sareibst galva, viņš ieliek to Austrai klēpī. Skatās griestos, Austra glauda viņa pliko pakausi).

ČAKS: Vai Tevi iepriecina tas, ka mēs dzīvojam kaimiņos?

AUSTRĀ: Un Tevi?

ČAKS: Mani nē. Es peldu. Sareiba galva. Mans baltais pakausis kā tāds majestātisks balts kalns slīd starp gubu mākoņiem.

AUSTRĀ: Gulēsi? Vai tu vēlies, lai es izdzēšu sveces?

ČAKS: Tas, ka mēs esam kaimiņi, liedz mums kļūt par mīlniekiem, jo mums jāuztur biedriskuma jūtas.

AUSTRĀ: Kā emocionāli nestabiliem cilvēkiem?

ČAKS: Nē, kā trauzlām istabas puķēm, kas uzzied uz palodzes.

AUSTRĀ: Mani tikai skumdina un sāpina, ja tik bieži savu puķi aplaisti ar grādīgajiem. Tu dzen sevi postā, Saša!

ČAKS *pieņemas sēdus, lūdz*: Atnes glāzi ūdens, sāk kaltēt rīkli!
Austra atnes ūdeni. Čaks uzlej to sev uz galvas un smejas. Vaicā: Kāpēc Tu mani izzobo?

ČAKS: Negribu ūdeni, mana dvēsele ilgojas pēc Bachusa!
(Saspiežas ar deguniem un pierēm kopā, skatās viens uz otru, ieelpo viens otra smaržu, muļķīgi smaida).

AUSTRĀ: Ko tu dari?

ČAKS: Vēlos izbaudīt un paildzināt šo skaisto brīdi. „Mirkli, Tu esi skaists, jel apstājies!”
(Austra kutina Čakam degunu ar spalvu).

(Ierodas bibliotēkāre un saka: „Veramies ciet, dārgie dzejnieki – pa mājām!)

(Viņi abi ierauga zāles stūrī pamesto putnubūrīti, sadodas rokās, priecīgi skrien pie būrīša).

ČAKS: Kā tev šķiet, Austrā, – kur palicis putniņš?

AUSTRĀ: Aizlidoja uz Āfriku.

ČAKS: Nepareizi, mini vēl!

AUSTRĀ: Nomira no bada, jo kafejnīcas madāma aizmirsa viņu pabarot.

ČAKS: Nepareiza atbilde! Kādi vēl varianti?

AUSTRĀ: Atrada lielāku būrīti un pārcēlās uz to.

ČAKS: Ha! Vienu sabiedrības cietumu iemainīja pret citu.

AUSTRĀ: Bet kādā krāsā bija putniņa spalvas?

ČAKS: Gaiši zilā kā dzidrais ūdens klājs Majoru pludmalē.

AUSTRĀ: Kādēļ tieši zilā? Ja tas bija papagailis, tad tam bija zaļā, dzeltenā un sarkanā salikums.

(ČAKS pieiet viņai no aizmugures, aiztaisa ar plaukstām acis, patur, pēc tam noņem nost plaukstas): Un ko Tu tagad redzi?

(AUSTRĀ pieliecas pie būra, cenšas kaut ko saskatīt, pēc tam skumji novelk): Neko...

ČAKS: Āreče – ja tu būtu īsta dzejniece, tad tu spētu ieraudzīt Meterlinka zilo paradīzes putnu.

AUSTRĀ: Neesmu īsta, bet gan tevis izdomāta. Gaisīga kā pieneņpūka.

ČAKS: Pēc kā, tavuprāt, smaržo vīrišķīgi jaungskungi labākajos gados – apelsīniem vai āboliem?

AUSTRĀ: Āboliem.

(Čaks paņem pārgriezta ābola pusīti un ierīvē ar šo sulu sev pieri, liekot Austrai to pasmaržot).

Tā nevar ! – SAŠA *satraucas*. Tu pati sev, Austrā, cel žogus visapkārt un tad bļauj, ka tev dara pāri un tu esi nelaimīga. Tā nevar, Austrā. Iedzeram, un lai es nedzirdētu vairs tādas muļķības no tevis.

– Iedzeram,

– AUSTRĀ *piekrīt*. – Vai tu, Saša, mani kaut mazliet mīli?

– Protams, mīlu! – SAŠA *atsaucas*. – Kā tad tevi var nemīlēt?

– Nuja, – *skumji pamāj ar galvu* AUSTRĀ. – Protams, protams, Liliomu arī visi mīlēja.

ČAKA MONOLOGS: Kaut kas tumšs un liktenīgs bija Austras teiktajā, un es izmisīgi domāju, kā izraut Austru no bezcerības. Varbūt palikt pie viņas pa nakti? Un vai pēc tam viņa būs laimīga? Un – ja nu visas lozes šajā trakajā spēlē ir tukšas?

(AUSTRĀ izvelk nēzdodziņu, pieliek pie acs it kā grasītos raudāt. Sāk šņukstēt. Čaks maigi apņem ap pleciem, pieglaužas un prasa): Kas tev kaiš?

AUSTRĀ: Man pēkšņi palika tik drūmi ap sirdi, baidos šonakt palikt viena, baidos sev ko sliktu nodarīt.

AUSTRA:

**Nepieskaries savām sārtām lūpām
vairs pie manām, mazais, mīlais draugs:
tās kā vīna kauss der klaidoņiem un žūpām,
tevī aizmirstību neizsauks...
Neliec rokas savas man ap pleciem –
zemes pievilksšanas spēks tos liec.
Sāpēs spiež pirms laika palikt veciem,
bet es gribu, lai tu laimīgs tiec.
Atļauj, ka tev nosētos pie kājām,
brīdi paklausies, ko klusi čukstu es:
sirds, kas vienmēr bijusi bez mājām,
salta ir kā kalnu virsotnes.**

(ČAKS aiziet pie kafejnīcas madāmas, samaksā tai, atgriežas un saka): Es nomaksāju visu lēsi, iesim pie manis. Es Tev nolasišu savu jautro poēmu un iedzersim vēl vīnu, kas man noglabāts nebaltai dienai.

(paņem Austru pičpaunā, viņas kājas kuļājas Čakam gar sāniem).

ČAKS:

**Varbūt kļūt par kustoni,
Pārvērsties mulķīgā govī
Vai Tev zeķes novilkt
Un pakārties tajās?
Mana sirds mani vajā.
Vai pacelt virs ceļgaliem svārku
Un tapt tur par putekli vārgu?
Varbūt?
Telpu, telpu,
Mīlā,
Es jūtu tavu elpu un klēpi
Kā savu zārku,
Kā savas debesis,
Spēku un slēpi
Ceļam uz mūžību.
Mīlā,
Tava āda,
Mīlā,
Tavs siltums
Liek man aizmirst viltu
Un haosa ziedu rāda,
Mīlā.**

SKAN „AIZIET NAKTS”/A.ČAKS + A.DRĒĢERIS

5. AINA

(Kādu brīdi neviens dzejnieka nav. Pēc tam uzrodas ČAKS un atguļas uz krēsliem. Uz pieres viņam uzlikts mitrs dvielis): Vai, mana galva, plīst pušu! Kas mani spieda vakarnakt sakrustot tos vīnus!

ČAKS (pieslejoties sēdus):

**Abi
Uz dīvāna cieta un zaļa kā kaska.
Un labi.
Tumsa smaržoja vāri pēc vaska.**

**„Jūs man sargs? Jūs, Kazanova?”
 Ātrāk nekā bulta dzied
 Roka baltā cimdā lido,
 Un tev vaigā roze zied.
 Roze, roze! Kazanova!
 Nakts šī – šķēps, pār tevi vāzts.
 Lāsts ir gaisā, lāsts ir zemē,
 Ielu bruģī iemīts lāsts.
 Un tu mosties, un tu trīci,
 Un tu ļaunā priekā jaud:
 Siņjora no Venēcijas
 Līdzās guļ un miegā raud.**

(GRĒVIŅŠ *dobji pieklauvē pie plaukta vairākas reizes*).

GRĒVIŅŠ: Vai drīkstu patraucēt? Durvis nebija aizslēgtas.

ČAKS: Jā, pie manis bija mīļš ciemiņš.

GRĒVIŅŠ: Ciemiņš?

ČAKS: Romantiska sieviete.

GRĒVIŅŠ: Vai es viņu zinu? No mūsu aprindām vai kāds Marijas ielas naktstauriņš?

ČAKS: Tu viņu nezini. Bet stāsti, kādas tev bija darīšanas?

GRĒVIŅŠ: Biju iegriezies Rīgas pilsētas krājkasē un tevi tur nesastapu – pie kases lodziņa.

ČAKS: Paņēmu sev brīvu dienu galvassāpju dēļ. Baidos ko saputrot skaitļos.

GRĒVIŅŠ: Kaut arī tu esi nelaipns, mans draugs, un tev ir cietēja skats, man ir lietišķs priekšlikums.

(Čaks *vāri pasmaida*): Uzpravīt skābo dūšu?

GRĒVIŅŠ: Par zemu tu tēmē. Vēlos tevi pārvilināt uz mūsu banku.

(Čaks *met viņam ar dzejoļu grāmatu. Grēviņš atlec neizpratnē*).

GRĒVIŅŠ: Vai tad tev nav apnikusi pašreizējā darbavieta?

ČAKS: Šo apnikumu neizārstēšu, iestājoties tavā iestādē. Man uz finansēm nav īpašs ķēriens, tikai sadzīve spiež.

GRĒVIŅŠ: Kāda ir tava alga pie tiem skopuļiem?

ČAKS: Nepietiek jaunam smokingam, „Borsalīno” katliņam un desmit spodri baltām apkaklītēm.

(GRĒVIŅŠ *stiepj viņam roku un saka*): Sit sauļā.

(ČAKS *Nevērīgi aizgriežas*): Par ko?

GRĒVIŅŠ: Dots pret dotu. Es tev iešķiebsu lielāku algu, bet tu man palīdzēsi savaldzināt Austru.

(ČAKS *paliek skarbs*): Tu pie manis ar šiem Kazanovas gājieniem nenāc! Tu jau tā bradā pa sieviešu dzīvēm.

GRĒVIŅŠ: Un ja nu es apsolīšu nedarīt Austrai pāri?

ČAKS: Tavi solījumi ir marta runča ļaudiens.

GRĒVIŅŠ: Lai nu paliek. Mums ir arī citi kopīgi paziņas. No nodomātā es neatkāpšos.
(*Pieliecas, paņem mesto dzejoļu grāmatu, ieliek žaketes kabatā un paceļ cepuri atvadām*):

Mēs satiksimies reiz krogā,

Un tas tik būs ļaudīm skats:

Tu lēksi no manis logā,

Bet tur – tur būs tu pats.

Tu pats! Tava nīstā seja,

Tavs nirdzīgais acu kvēls –

Kā nezīn kad beigta deja,

Kā vakars vējains un vēls.

Un tad tavš līdzinieks svešais,

Tavs jaunais un īstais draugs,

Nāks klāt pie galda kā trešais

Un – Nogriez uguni! – sauks.

(ČAKS *noskaišas*): Atdod manu grāmatu!

(GRĒVIŅŠ *smīn*): Uzdāvināšu pirmajai smukajai pretimnācējai, kā tu aiz garlaicības dāvēni savu sirdi plaukstā.

(ČAKS *kliedz nopakaļ*): Austru tu neaiztiec!

(GRĒVIŅŠ *nosmejas*): Atradies te eņģelis aiz bāra letes!

SKAN „VIEGLPRĀTĪGĀ SIRDS” /A.SKUJIŅA + A.KUKULE

6. AINA

(*Pilsētas apjūsmošana. ČAKS atstutē lielu papīra lapu A1 vai A0 formātā, ātri uzskicē kazas apveidus un nolasa dzejoli par kazu*):

ČAKS:

**Audzis es esmu, kur dārzos blēj nomales kaza,
Puvuma smaršas kur pludo no tuvākiem mārkiem,
Sievas kur bērņus sev līdz visur vazā,
Glābjot tiem galvas no putekļiem ielās zem svārkiem,
Tamdēļ tik bieži man, klejojot pilsētas ielās,
Iegribas pēkšņi ēst valgus un saldenus kāļus;
Renstelē kāju sev iebāzt līdz lielam
Un izbērt uz bulvāra no savām kabatām cāļus.
Tamdēļ tik bieži uz skvēra es palecos augšup
Noraut ar lūpām sev lapu no koka.
Tamdēļ tik bieži man liekas, ka nupat es braukšu
Lejā no šķūnīša jumta uz dībena viegli kā oga.**

(*Uzkāpj uz palodzes un met ziedus pa logu ārā...Tikmēr Austru ir pabeigusi savas vārsmas ar tinti un atsaucas ar savām dzejām, kas spilgti parāda viņas radniecīgo dvēseli...*)

AUSTRU:

**Ģimenes dārziņos nakts briedē zirņus,
lapu ordeņi krīt.
Žēl, ka fantastiem nelaba slava –
greznotos rīt...**

Lielajā namā uz stūra
 mūzika saplosa nervus,
 kūp dūmi,
 dzied soļu švīkstošais valsis,
 un kafijas tasēs izgaro kveldošas skumjas.
 Pienāk cilvēks ar dvieli:
 – Jūs laikam arī no tiem,
 kam nav māju? –
 Laikam...
 Bet toties nakts ielās glāstoši maiga
 un vai nav cilvēka daba.
 Kāds cilvēks,
 kas idejas pārdod par latu,
 stāsta:
 būs jābrauc uz Alpiem,
 kur sniegs zaigo saulē
 un ganībās govis
 plūc puķes ar latīņu vārdiem.
 Rudens salnā
 stingst bezcerīgs sestdienas vakars.

ČAKS:

Ūdens noteku caurule,
 tu –
 manas zēnības pirmais mūzikas instruments,
 piecstāvu garais,
 skārda pelēkais makarons, –
 zem tavas runīgās mutes
 aukstumā pieaug
 ledus mirdzošā bārda –
 vienīgais saldējums zēniem par velti.
 Tu –
 visu mušu un simtkāju mitekļi ziemā,
 lietus ūdens garākais tunelis
 ceļā uz rensteli slīpo,
 pie papirosgaliem un ābolu mizām.
 Kamdēļ tu stiepies
 tik vāra un trausla
 gar namiem uz augšu
 kā manas skumjas?
 Kamdēļ tu esi
 tik tieva un kalsnēja
 kā manas istabas puķes
 un jaunavas modernās pastkartēs? –
 Laikam tāds liktenis visiem,
 kas tiecas uz augšu
 no ielas trokšņa un burzmas,
 no dzīves tukluma lētā.

AUSTRA:

Kamdēļ tu, draugs,
 vienmēr tā skaties
 uz mūžības sapņiem,
 ko cilvēki dēvē par zvaigznēm?
 Tās sadeg vienas un skumjas
 un sabirzīs pelnos

kā tu...
Paskaties:
 laternās zilgmo jau vakars.
 Pelēka migla
 klaiņo pa ielām,
 un pilsētas sirds
 pulso gausāk,
 bet aiz nakts
 aust vienmēr diena cita,
 jaunā rītā.
 Draugs, tomēr labāk,
 ka neveries zvaigznēs:
 tavš sapņu aero
 atlidos mājās kā nosalis putns,
 jo vientuļos klajos,
 kur sāpēs deg mūžības ārprāts,
 nav dzīves!

ČAKS:

Tad, kad bāros šalko palsie zīdi,
 Ielās lietū gaišās spuldzes rūš,
 Tur, kur dienās pircējus ķer žīdi,
 Naktīs tvarstāt uzbāzīgi jūs.
 Jūs ar žurkām un ar kurmjiem kopā
 Ejat darbā, kamēr atnāk rīts.
 Kā no sievietes jūs pārvēršaties lopā,
 Kad jūs saucāt kādu sevī līdz.
 Kamdēļ nevarat jūs paiet visiem garām,
 Tā kā aiziet garām jums tik daudz,
 Augšup jāceļas jums tik kā liepu zaram
 Alejās, kur jūsu soļi kļaudz.
 Kad starp jums es kļīstu tukšās ielās,
 Kur tik ūdens notevietās irdz,
 Pirmo reiz es pateicos, ka lielās
 Debesis pār manu galvu mirdz.
 Pirmo reiz es sajūtu, ka zvaigznes
 Arī tuvas cilvēkam var būt, –
 Kur lai atrodu to sulaini, kas aiznes
 Sāpes tās, ko sirds par jums man jūt?
 Vai lai tramvaju es apturu uz vietas,
 Vai man iziet logus ārā sist,
 Lai tā pateiktu, kā nīstu es šīs vietas,
 Kur jūs ejat pārsmaršotas krist?...
 Jeb uz kioska kā izkārtnei man uzkāpt
 Un par ielu uzbāzīgāk kliegt,
 Lai jūs dzīvi nesadalāt druskās,
 Ka jums nevar cilvēcības liegt?...
 Tad, kad bāros šalko palsie zīdi,
 Ielās lietū gaišās spuldzes rūš,
 Tur, kur dienās pircējus ķer žīdi,
 Naktīs tvarstāt uzbāzīgi jūs.

AUSTRĀ:

Guļ ostā tagad sapņu barka
 un dziedāt dziesmu krastiem tīk,
 kaut neesmu nekāds Petrarka

un soneti man nepatīk.
 Bij drausmas skaistums vēju dziesmās –
 tiem krasta cilpā jānosmok,
 un sirds, kas nevairijās briesmas,
 pie tavām kājām klusi plok.
 Bij viļņu šūpas mīlā māte,
 kad bij vēl zemes maigums svešs.
 Nu skani, patafona plate,
 par mīlu svilpo, trakais vējš!

ČAKS:

Ormani, mīlais,
 ielstūru Don-Kihots –
 tavā samtainā kulbā es jūtos
 kā bērns
 ratiņos senos.
 Tu –
 mani šūpo
 maigi kā senlaiku dzeja
 un nostāsti jaukie
 par Vecrīgas ielām.
 Man tava zirga
 pakavu kladzieni
 liekas kā zvani
 no aizmirstas baznīcas,
 kurai jau iet visi garām.
 Ormani mīlais,
 tu –
 skumjas par visu, kas bijis,
 pilsētas beidzamais sveiciens
 kūtīm un nomales pļavām.
 Tevī es braucu
 uz kapiem
 vai šķiršanos grūtu,
 kur izsmaršos sēras
 kā brīnišķas sievietes tuvums.

SKAN „PRIEKŠPILSĒTAS MEITENE”
 /A.ČAKS + A.DRĒĢERIS

ČAKS:

Uz tahtas ar atzveltni malā
 Mēs sēdējām vakaru visu
 Un skumām par saules dzisu
 Taiti salās.
 Bij kaktos savāds mitrums,
 Un grāmatas elpoja grūti.
 klusi man teici: – Vai jūti,
 Uz jūras kāds spēlē citru?
 Dod roku, – tu tālāk bildi.
 Caur rūti kā putns laižas,
 Un viņam pie kājām gaišas,
 Ar sauli sajauktas smiltis. –
 Viņš mums šīs smiltis iedos
 Un kļūs par gleznu pie sienas,
 Lai tad no šīs labās dienas

**Mums mute vienmēr smietos.
Ak, dažreiz pasaule visa
Ir vienā vienīgā skūpstā.
Tev smaržoja pirksti kā lupstājs
Un smadzenēs zeme dzisa.**

**SKAN „IZPOSTĪTĀ DĀRZĀ
A.SKUJIŅA + A.DREĢERIS**

7. AINA

(AUSTRĀ nepacietīgi gaida Grēviņu irētājā dzīvoklī. Pieiet pie loga, skatās caur aizkariem lejā uz ielu. Sakārto uz galda kafijas tasītes. Pēc tam kļūst nikna. Pēc tam apātiska. Jau kuro reizi raugās pulkstenī. Izgrūsta grāmatas plauktā. Saliek pēc krāsām to muguras.

Raksta vēstuli: „Vakar manā istabā atkal ienesa klēpi sarkanu, smaržīgu neļķu ar trausliem kātiem... Un mazu kartiņu: „Pīķa dāma, dāma melnā...” Herta, es zinu, kā to cilvēku sauc... Viņam mājās ir sieva, viņš dzīvo greznā dzīvoklī ar parketa grīdu, mākslinieku gleznām un skaistām mēbelēm... Herta, es visu to zinu, un tas ir šausmīgi... Es neparedzu nekādu labu beigu šim skaistajam romānam. Bet lai!”

Beidzot metas uz ceļiem un izveido no oļiem ovālu „kapiņu” istabas vidū. Lasa Ziemeļnieka dzejoli „Šai drūmā dzertuvē...”

(SĀK SKANĒT FONOGRAMMA).

Noliek vienu savītušu puķīti. Atspēras izspūris Grēviņš ar rožu pušķi).

GRĒVIŅŠ:

**Pīķa dāma, dāma melnā,
Nakts šī deg ar sārta liesmu.
Tev es paceļu šo kausu,
Tev es, ļaunā, dziedu dziesmu.
Tev ir rokā smaidošs dūcis.
Nāc, man krūts pret tevi vaļā!
Aizdārd nakts kā strauts pa tumsu,
Nakts šī apreibusi skaļā
Rītā klajš tik paliks pāri.
Kaps un krusts. Un sauja pelnu.
Gadā reiz pie mana kapa
Redzēs smejojot dāmu melnu.**

AUSTRĀ:

**Nu esi klāt. Bet svētnīcā jau kabaks:
visapkārt glāzes, papirosu gali.
Bet, mīlais, manās krūtīs ar nav labāk,
tur izskatās, kā slēdzot greznu balli!
Tak nāc vien tuvāk! Neesmu tik trausla.
Ir dzīves ceplī diezgan kalts un kausēts,
pēc visiem likumiem un gadusimtu baušļa,
un darbs nav ticis aizkavēts, ne traucēts.
Bet kur gan viņa...Liza...Džokonda,
kur mīla mūžīgā, tā, kurai gala nava?
Ak tā? Sen noguldītā drošā atmiņfondā,
tāpat kā pazaudētā laimes prāva.
Nu esi klāt. Sen svētnīcā jau kabaks
un rozes baltās samītas uz klona...
Bet, mīlais, neskumsti, šē krūtīs ar nav labāk –
te aprakta visdaiļākā madonna!**

(GRĒVIŅŠ *noklausās, padomā, ar otru roku rāda uz krāvumu un prasa*): Kas tad tas?

AUSTRA: Ziemeļnieka kaps – par godu tam, ka iepazīnāties viņa piemiņas vakarā. Tikai nesāc atkal muļķīgi apgalvot, ka ziedus gribi pasniegt man. Liec uz kapa!

(GRĒVIŅŠ *dīdās un vilcinās*): Vai tad tev netīk, ka ik dienas dāvāju svaigu ziedu buketi?

AUSTRA: Šis nolādētais Stabu ielas dzīvoklis, kurā Tevis nekad nav. Es te iznīkstu un izgaistu puskrēslā, pazaudējusi pati sevi. Man rieb, ka Tu istabu pārvērt par smaržojošu oranžeriju.

GRĒVIŅŠ: Bet Austrā!... (*Cenšas viņu pievilkt sev klāt. Viņa iekož viņam rokā un izraujas*).

GRĒVIŅŠ: Par ko Tu mani sodi?

AUSTRA: Par to, ka man bija jānokāpj uz ielas braucamās daļas, kamēr tu ar sievu un bērniem vīzdegunīgi, nepazīdams mani, pa trotuāru pagāji garām.

GRĒVIŅŠ: Vai tad Tev nepatīk mūsu mīlas ligzdiņa? Tu varēji uzvārt tēju vai kafeju, uzsmērēt kādu sviestmaizi...

AUSTRA: Tu vari dzert un ēst savās mūžīgajās sapulcēs. Te nav nekāda iebraucamā sēta vai krogs.

GRĒVIŅŠ: Kas tevi neapmierina mūsu attiecībās?

AUSTRA: Vai tad tās ir attiecības? Tikai piegulētājas un viņas izmantotāja sakars.

GRĒVIŅŠ: Strīdoties mēs esam izniekojuši 20 minūtes. Pēc stundas mani sieva gaidīs mājās. Vai tādu es iztēlojos šo vakaru?

AUSTRA: Kamēr tu nenolaidiesies no saviem kundziņa augstumiem un nesāksi iedziļināties novārtā atstātās sievietes rūpēs, tu manu mīlas svelmi nebaudīsi.

GRĒVIŅŠ:

Kalni ir augsti, bet es tieku tiem pāri.

Jūras ir dziļas, bet es tieku tām pāri.

Ļaužu paļas ir skarbas, bet es tieku tām pāri.

Tava sirds ir maza –

Maza sirds, bet es netieku tai pāri.

Tā ir dīvaina inde, ar ko tu lūpas man skāri.

AUSTRA:

Kur kalns,

kam pārkāpsi bez mokām,

kam dzīve prieku dos

un neņems

ķīlā sirdi?

Vēl nava dzimis

zemes virsū cilvēks,

kas nedos visu savu

mūža laimi

par dzīves pavasara skaisto puķi –

mīlestību.

Tik manas acis

raugās skumji skumji:

par maz bij dots,

par maz bij ņemts,

nav lemts

vairs dienu smaržas dzert
kā vēsas gaisa straumes
un pasmaidīt
bez mokām.

**SĀK SKANĒT „PAJACO”
/R.ZAGORSKIS + A.SKUJIŅA**

(Austra un Grēviņš griežas draiskā dejā. GRĒVIŅŠ noņem žaketi, atpogā savu kreklu, novelk to un paliek vienā kaklasaitē):

Vai man apmest kravati kā karātavu cilpu, vai arī tu piekāpsies kaprīzēs, Austra?!

AUSTRĀ *(jau krietni laipnāka, paņem rožu buķeti, ieliek to vāzē, sabužina):* Pārtrauc mūsu laika varoņa Pečorina vai leitnanta Glāna manierīgos gājienus, mans dumiķīt! Nāc pie manis, samīļošu!

(sniedz Grēviņam maigu skūpstu, viņas acis kļūst valgas)

GRĒVIŅŠ:

**Es gribu būt mierīgs kā priede.
Ej garām un piesit, lai skan!
No tavas mazās rokas
Tik ļoti jau nesāp man.
Man nesāp tavi smiekli.
Visapkārt putni dzied,
Un dienas kā dzeltenas puķes
Uz gariem kātiem zied.
Man sāp tik vienu mirkli,
Kad acīs tev asara.
Tā dažreiz saules dienā
Pēkšņi rudenī vasara.**

(Grēviņš ieskatās rokas pulkstenī, nošņācas, ar niknu spērienu aizsper improvizētā kapa oļus un dodas projām, paķerot žaketi un kreklu no krēsla atzveltnes).

AUSTRĀ:

**Kādreiz vai draugi nebijām mēs?
Toreiz tev smējās vēl acis...
Brīnišķo dziesmu, ko vējš līdzī nes,
laiks jau atmiņās racis...
Tagadni nodzer, bet sirds paliek vēl,
Viņu vis nepiesmiesi.
Arī pat dzīves kad nebūs vairs žēl,
Atnāks vēl atmiņu viesi.
Sapņi reibina vairāk kā vīns –
Pelnu traukos tie rakti...
Asāk kā naidis dzeļ tavs ironisks smīns, Valdi, –
Es slavēju dienu, tu – nakti.**

(AUSTRĀ paņem kūpošu tējas tasi un sāk skaļi rakstīt vēstuli Hertai): „Mana mīlestība jeb, kā es viņu saucu, Savinkovs gan nāk tāpat. Ir i vīns, i papirosi, bet tā skumji vien. Un tā es šad tad staigāju pa savu grezno istabu, svilpoju „Kā skumjas nāk pār mani mīlestība” un ilgojos pēc vienkāršas, nabadzīgas istabas, kur nebūtu tik skumji, salti un vientulīgi, kur es mazliet varētu iedzīvoties. Man ir divas iespējas – vai nu gaidīt uz panākumiem, kas nav praktiski, jo mūsu centrālorgāns maksā tikai 10 santīmus par rindu un „Jaunākās ziņas” aizliegušas manu dzeju drukāt, vai lūgt svēto Mariju, lai izdzen no manas sirds mīlestību un es nemaksāju pusī algas par istabu, kurā pāris vakarus nedēļā parādās kāds cilvēks, lai – aizietu un atstātu man tikai skumjas un vientulību.”

8. AINA

SKAN „DRAUGIEM” /A.SKUJIŅA + Z.MUKTUPĀVELS

(AUSTRA savā prātā atvadās no draugiem un tuviniekiem, noskaņojas uz pašnāvību. Austra paņem grāmatas, ieliek lapiņas, pārskata sarakstu, kam ko parādā. Atstāj uz galda naudu – 10 latus ar santīmiem. Uzraksta pirmsnāves zīmīti. Saka: „Ceru, ka māsa būs laimīga ar aktieri Filipsonu.” Mehāniski saģērbjas, pavirši aptin šalli, uzmet bereti. Paņem portfeli, ar vienu vēzienu nodzēš visas sveces, dodas uz pilsētu pa tumsu. Ieslēdzas lokālais apgaismojums. Riņķo pa zāli, skaita:

**Man ielās dažreiz skumjāk kļūst kā naktī,
kad miklā tumsā dziest pēc loga logs.
Zem akmens cietokšņiem trūd sapņi dziļi rakti
un benzīntvanā asins upes plok.
Man brīžiem elpas pietrūkst zemes krastos
un kājas atsakās bez mērķa tālāk klist,
kaut vēji šalko svešu kuģu mastos
un naktīs meteori mirdzot krīt.
Un tad es sajūtu, ka ielās pretī
man smaidu nesviedīs vairs it neviens,
ka dzīves šaha spēle pazaudēta,
bet tas, kas zaudējis, ir dzīvei lieks.**

LASA DZEJOLI:

**Sapņi –
inde lēnā, kas nokauj pamazām,
kā gribas lādēt jūs
uz visiem ielu stūriem!
Sapņi –
manas nedzīvotās dzīves
mulsais stāsts,
tālie un skaistie
nesniegtie mēness kalni –
es ienīstu jūs!**

(Austra met lapas zemē. Parādās Grēviņš, Austra viņu neievēro, kā transā pasveicina, riņķo tālāk).

GRĒVIŅŠ:

**Mirdz tavās acīs pilsēts drudžainais
Ar torņiem milzīgiem, kas uzkāpj padebešos.
Skan trotuārs. Šalc bulvāri. Trīc gaiss.
Tu viena ej un maldies ļaudīs svešos.
Mirdz tavās acīs dzīves karnevāls,
Kas trakojošām strūklām ielās veļas.
Kāds smeļ. Kāds klieudz. Kāds vaid. Miers visiem tāls.
Tu viena ej, un krūts tev smagi ceļas.
Mirdz tavās acīs debess milzīgums
Ar mākoņvainagiem, pār zemes kapu vītiem.
Pleš rokas ziemeļi. Gurst vakarjums.
Tu viena ej un lūkojies pret rītiem.
Mirdz tavās acīs degošs mīlas kvēls,
Kas starus sit caur dzīves tīģersegu.
Jau pilsēts klust. Tumst debess. Laiks tik vēls.
Tu viena nāc un atnes ugunsdegu.**

AUSTRĀ:

Kas grēks, kas svētums, kā lai es to zinu?
Viss vienā gadu krūzē kopā lijis,
un velti dzīves hieroglifus minu,
jo aizmirsies, kāds mīklas sākums bijis.
Vairs mani neskūpstīs ne debesīs, ne ellē,
vien zemei pieder rožu kaislā smarža.
Kamdēļ gan tad kā mūks, lai slēdzos cellē
un nejutu, cik salda sāpju garša?
Un kas par to, ja man vairs sen nav māju
ne sirdij un ne kājām piekusušām?
Es dzīvi mīlēt ļaužu drūzmā gāju –
un dziesmu diezgan pietiks visam mūžam.
Un viena klīstot, piekusušās rokās
es sirdi auklēšu kā bērnu slimu
un dziedāšu par dzīvi, pilnu mokām,
ko tikai mīlēt vien es kādreiz dzimu.

(Pēc tam nāk Čaks, viss kā iepriekš).

ČAKS:

Maza skrandaina meitene stāvēja uz paša stūra,
Skatījās bagāto dzīvē un negribēja iet uz mājām.
Maza skrandaina meitene no drūmā nomales būra
Ar tēva lielajiem zābakiem kājās.
Viņa lūkojās kāri uz gardumiem kiosku logos.
Viņa lūkojās dāmās, kuras garām tai smaršaini gāja,
Un viņa aizmirsā to, ka tai vieta sen nomales krogos.
Viņa aizmirsā to, ka šis stūris nav viņas māja.
Viņa loloja sapni par lielu un brīnišķu dzīvi,
Kur tā būtu kā dāma un tai nebūtu ubagu somas.
Viņa loloja sapni, jo zem skrandām tai pulsēja brīvi
Liela dzejnieces dvēsele un kvēlošas domas.

**SKAN „ŠKIRŠANĀS DZIESMA”
/GUNDARŠ RIEKSTIŅŠ + A.SKUJIŅA**

(Uzkāpj uz galda, novelk, rūpīgi saloka mēteļi)

AUSTRĀ:

Mana vienīgā manta
ir mētelis vecs un
priecīga dziesma.
Es ņemu visu,
ko varu iegūt dienu straujajā ritmā,
un priecājos,
cik skaisti mirdz saule
pār asajām namu šķautnēm,
kur cilvēku sirdis
kvēlo kā vakaros
sarkani logi..
Zelta man nava.
Laikam tas tāpēc,
ka vienīgā kabata
mēteļi caura...
Slava?

(un met kādam no skatītājiem savu portfeli, iet uz pirkstgaliem pēdējos soļus un, aiztur elpu, smagi elso).

AUSTRĀ:

**Tik vien man šodien
prieka bij
kā norietošās saules
atspulgs sārts,
kas varavīksnes svieda
lietus pelķē...
Tik vien bij mīlas
visā dzīvē manā
kā krogū skūpstis,
tik lēts un pārejošs,
ka rītā citā
sirds sīta mierīgi kā tornī zvans.
Tik vien.**

(Skujiņa pēkšņi sadūšojas un ielec Daugavā).

9. AINA

(Austrā paliek guļot. Čaks un Grēviņš uznāk un apsedz viņu ar baltu palagu).

GRĒVIŅŠ (pret skatītājiem):

**Es saucu atkal tumsā un naktī:
Kur tu esi?
Atbildes nav. Mūžība klusē.
Un tas ir klusums kā kapā.**

(Čaks apsēžas pie galda. Čaks izlasa paziņojumu avīzē, pārdzīvo, plēš sev kreklus. Ienasas Grēviņš, plivinādams avīzi...)

GRĒVIŅŠ: Vai tu jau lasīji par Austras traģisko galu?

Skaita:

**Šai naktī kauca saksofons,
Es tvēru tevi laimes alkā.
Un nu ir rīts, un drupās nu
Tu, lēle brīnišķā un smalkā.
Tā nāk un aiziet mūžam viss,
Viss irst kā serpentīns zem kājām.
Ar spožu saksofonu bojs
Iet rīta agrumā uz mājām.**

ČAKS: Pat ja es nebūtu lasījis, es to jau nojautu.

GRĒVIŅŠ: Viņa lūdz savā nāvē nevienu nevainot.

(ČAKS paskatās uz Grēviņu): Ak tad sirdsapziņa moka gan, ko?

GRĒVIŅŠ: Nē! Es pošos uz bērēm, izsaucu taksīti. Un tu?

ČAKS: Jā, es vēlos vēlreiz Austru noskūpstīt uz pieres.

Deklamē:

Vai istabā vai restorānā eju,
 Kur glāzi rūgta, brūna alus sūtu,
 Es visur telpā nāves elpu jūtu
 Un baigumā kā apmāts sāji smeju.
 Bij jaunība kā ledus skaida plaukstā.
 Ir tagad pāri tikai dažas lāses.
 Viss aizšvirkstēja liesmās tā kā tāsis,
 Lai pacelties es nespētu vairs augstāk.
 Vai uzrakstīt vairs varu kādu dzeju
 noskūpstīt līdz noreibumam lūpas?
 Man sirdi auklē noguruma šūpas
 Un kājas lēni, lēni slīd uz leju.

(Plauktiņā divas sveces, katrs paņem vienu, iededz ar šķiltavām, lēni nostājas kā godasardzē pie guļošās Austras – viens pie galvas, otrs pie kājām).

GRĒVIŅŠ:

Es nokrītu līdz ar lapām,
 Es sadrūpu līdz ar zemi.
 Kā gurušu gāju putnu
 Tu manu sirdi ņemi.
 Kur Āfrika? Tikai sapņos
 Es maldos Kairā tālā.
 Tad sauc mani atkal diena,
 Šī Ziemeļniece bālā.
 Kur Āfrika? Sabrūk domas
 Kā ziloņu bari strautā.
 Tu liec man roku uz pieres,
 Bet dienvidu saule nav tā.
 Kā gurušu gāju putnu
 Tu manu sirdi ņemi.
 Es skūpstu tavas lūpas
 Kā kaprača lāpsta zemi.

(ČAKS noiet malā, paņem putnubūrīti, nes prom un saka): Es tajā iemitināšu kanārijputniņu un varbūt reiz putnā atgriezīsies tava dzejnieces dvēsele.

(Grēviņš paliek viens pats. No žaketes atloka izvelk blašķīti, ierauj, izgaršo ar baudu, aplaiza lūpas).

GRĒVIŅŠ:

Svece noplavinās un dziest.
 Atkal nodzisa dzīvība, atkal uzvarēja nāve.
 Kā vakar, kā šodien, kā vienmēr līdz pasaules galam.

GRĒVIŅŠ: Kad cilvēks aiziet no šīs bēdu ielejas, tas ir priecīgs brīdis.

Lasa feļetonu:

«Pagājušā naktī 10.policijas iecirknī Pārdaugavā ieradies kāds jauns vīrietis un ziņojis, ka mīklainos apstākļos pazudis viņa paziņa, 21 g.v. Fricis Erlats-Straume no Merķeļa ielas 2 dz.9. Erlats vakar pēcpusdienā bijis jaunās, traģiskā nāvē mirušās dzejnieces Austras Skujiņas bērēs Meža kapos. Mājās pārnācis drūms un sagrauzts. Vakarā viņš devies ciemos pie kāda paziņas Pārdaugavā. Ap pusnakti Erlats nācis atpakaļ uz iekšpilsētu. Pontonu tilta tuvumā – Šoneru un Raņķa dambja ielu stūrī abi draugi atvadījušies. Erlats pēkšņi noteicis: „Labāk visu tūliņ nokārtot...” un neizprotamā kārtā nav gājis pāri tiltam, bet devies Jūrmalas virzienā. Nojauzdams kautko ļaunu, Erlata paziņa Jānis Jansons – Sarmziedis pēc laiciņa griezies atpakaļ, bet to nav atradis. Pēc tam ar policijas palīdzību pārmeklēts AB dambja rajons. Dambja malā atrasti Erlata virssvārki un platmale, bet no paša nav bijis ne

vēsts. Atradums nogādāts iecirknī. Svārkos bijusi Erlata pase, citi dokumenti, nedaudz naudas. Piezīmju grāmatiņā atrastas divi vēstules – viena policijai, otra – kādam draugam. Erlats raksta, ka labprātīgi dodoties nāvē. Pēc dzejnieces Austras Skujiņas nāves viņam dzīve kļuvusi tukša un bezvērtīga. Erlets paskaidro, ka starp viņu un Skujiņu ilgāku laiku pastāvējusi klusa mīla. Viņš ieniršot tajā pašā tumšā dzelmē, kur galu atradusi Skujiņa, jo bez viņas dzīvot nevarot. Tā bijusi viņa sapņu ilgas. Pašnāvnieka Erlata līķis vēl nav uzpeldējis. Vēl ziņo, ka pašnāvnieka kabatās atrastas arī literatūras mēnešraksta „Tāle” redakcijas līdzstrādnieka un mākslinieku biedrības „Bohēma” biedra kartes, kā arī trīs viņa sacerētas dzejas Austras Skujiņas piemiņai. Citi runā, ka Erlats bijis dzīvespriečīgs jauneklis un vienmēr atradies to draugu vidū, kur plūst smieklis un jautra bohēmas dzīve. Vēl pirms dažām dienām jaunais censonis nonesis spiestuvē salikšanai savu pirmo romānu „Sērkokciņu karalis”, kurā attēlots bankrotējušā zviedru lielrūpnieka Ivara Krēgera liktenis. Aplami apgalvot, ka Erlata nāvei būtu kāds sakars ar Austru Skujiņu, jo viņas tuvākie draugi un paziņas neatceras, ka būtu redzējuši Skujiņu Erlata sabiedrībā. Pat vairāk – Skujiņa Erlatu nemaz nav personīgi pazinusi.

Vakar pēc plkst 12 dienā drūmi un noskumuši policijā vērsās daži Erlata piederīgie, kuri saņēma dambī pamestās lietas. Traģisko vēsti paziņoja arī vecākiem Tukumā, kuriem tur pieder lielāks nekustams īpašums. Daži Erlata paziņas vakarrit organizēja viņa līķa meklēšanu AB dambja rajonā, tāpēc vairāki zvejnieki divās laivās to pārmeklēja līdz vēlai pēcpusdienai, bet slīkoni neatrada. Draugi dežūrēja krastā un sekoja meklēšanai, pēc tam noskumuši devās mājās.

Erlats arī dzīvesvietā atstājis atvadišanās vēstuli vecākiem, kurā pateicas par bērībā parādīto mīlestību un audzināšanu. Kad policijas ierēdnis viņa dzīvoklī beidza sastādīt aktu par atstāto mantību, notika kas pārsteidzošs: atvērās durvis un istabā ienāca Daugavā „traģiski dzīvi beigušais” dzīvais mironis Fricis Erlats. Tas klātesošos radīja ārkārtīgu uztraukumu un apjukumu. Arī pats Erlats, redzot policijas rīcību un daudzus paziņas, sākumā apstulba.

„Frici, ko tu dzen velnu, maldini ļaudis, radi veltu uztraukumu piederīgo vidū ar savu rīcību”, mazliet attapies kāds „Tāles” jauneklis pārmetoši metās virsū Fricim Erlatam.

„Lieciet mani mierā,” atcirta „slīkonis”, nosvieda savus virssvārkus un tūliņ likās gultā. Erlats acīmredzot „no gaitām Daugavas dzelmē” stipri noguris. Paziņas velti centās izdibināt, kur E. pavadījis pagājušo nakti un dienu. Policijas ierēdnis arī pārsteigts par „slīkoņa” atrašanos steidzās uz savu darbavietu, lai to atkal ievestu dzīvajā sarakstos.

Šorīt Rīgā no provinces iebrukusi „nosliukušā” Fričca Erlata māte. Bēdu sagrauzta pulkst 6 viņa uznākusi Elzas Tomsones dzīvoklī Merķeļa ielā 2 un kad tā saimniece atvērusi durvis, sieviete ar asarām acīs iesaukusies: „Vai tiešām mans dēliņš vairs nav starp dzīvajiem?” Neizsakāms bijis viņas prieks, kad pavērtas istabas durvis un tā savu dēlu ieraudzījusi sveiku un veselu, tikai mazliet saņurcītu.

Erlatu satīku šorīt nejauši, raksta kāds paziņa. Uz jautājumiem nelabprāt atbild. Tikai saka: „Esmu miris un tomēr dzīvs! Visu laiku klejoju pa pilsētu. Tagad domāju laisties prom uz Tallinu. Kad viss noklusīs, atgriezīšos. Kas attiecas uz manu pašreizējo stāvokli, tad jāsaka – lai cik dīvaini tas nebūtu, – ka šī mana šķietamā nāve zināmā mērā sniegusi man atdzimšanu. Esmu par sevi uzzinājis daudz interesantu lietu no preses un, tā kā dzīvē atzīstu tikai cīņu, tad esmu nolēmis cīnīties un pierādīt pretējo visiem, kuri mani ir lamājuši. Jā „dzīvā miroņa” stāvoklim ir savi mīnusi, bet vēl vairāk – plusu. Tev ir iespēja uzzināt cilvēku patieso viedokli. Es gribēju sev darīt galu izmisuma brīdī, bet tas ir pagājis un, man šķiet, uz visiem laikiem. Tagad man vajag sevišķi daudz strādāt...” Iespējams, tādejādi jaunais literāts grib tikt pie sabiedrībā pazīstama vārda.»

SKAN „TE NU ESMU” /A.SKUJIŅA + Z.MUKTUPĀVELS

(Čaks noliecas un noskūpst Austras līķi uz pieres).

Kad dziesma izskan, GRĒVIŅŠ TURPINA:

**Logs vaļā piektajā stāvā,
Tur nolēca cilvēks lejā.
Nu augšā stāv bāla nāve
Un ņirgājas saulei sejā.
Logs vaļā. Dažas rindas
Uz noplēstas papīra lapas.**

Pat tramvajs aiztur šķindu,
Kā apklust smieklī pie kapa.
Logs vaļā. Drīz taisīs to cieti
Un atdos istabu citam.
Kas labprāt tur dzīvot ietu
Līdz nākošam lapukritam?

10.AINA

SKAN „LIEPAS ŠATUMST” /A.ČAKS + ARTIS STEINBERGS

(ČAKS *skumst kā pesimists*):

**Ko es ņemu rokās, tas sadrūp
Un ar putekļiem telpā zūd.
Zinu labi, man atņems katru,
ar ko alkstu es kopā būt.**

ČAKS *uzkāpj uz krēslu rindas un iet pa to, balansēdams ar izstieptām rokām:*

**..pārkāpju dzīvi un nāvi,
Eju nākošā telpā viens.
Te mans pavadonis būs Spēlmanis,
kura ermoņikas – dievam nozagta mēle...**

(*Grēviņš sparīgi iepūš ermoņikās*).

(*Pēc tam ČAKS nokāpj no krēsliem, krata galvu un pamazām atgūstas, sasienas stalti, uzliek eņģeļa spārnus, ar vienu roku notrauc no galda vīna glāzes, kas nodžinkst ripodamas pa parketu*):

**Atvelc savu spārnu
un noslauki visu no galda
tā,
ka lai alus kauss
kūleni apmet –
līdzīgi pāršautam zaķim –
un vāze ar ziediem
metas gaisā,
kur pakamps to grīda
un sāsītis drumslās,
noslauki visu
un teic:
– Jūs,
jūs, kas domājat,
ka esmu vārgs
jūs, kas tik mirklis
putekļu pelēkā plēvē,
jūs...
(turpina pēc krietnas pauzes)
...tad jūs domājat,
nelgas,
ka es nezinu mīlas,
nē,
es pat pielūdzu kaislības elku,
un es mīlu,
mīlu
un mīlēšu vienmēr,
tik savā mīlā – es mūžības alkstu.**

„ATVADIŠANĀS” (VELTĪTS AUSTRAI)

(pieceļ Austru kājās un aizved projām)

**Jau rudens klāt ar savu tiesu,
Uz rokām lapas krīt un kalst.
Man, saldējum, no tavas miesas
Sāk lēni, lēni aizsmakt balss.
Tavs vēsums kļuvis pārāk spītīgs:
Kā dadzis manā elpā zied.
Laiks, laiks mums abiem atvadīties
Un projām iet.
Pa saules staru zelta kāpēm
Tu celsies savās debesīs.
Es atdošos viss savām sāpēm
Un arī laimīgs kļūšu drīz.
Pirms mūsu sirdis savu ceļu
Kā divi putni projām spurdz,
Laid, lai vēlreiz pie lūpām ceļu
Es tevi pateicīgs un gurd.
Tu būsi gaistošs zelta ābols,
Es – naktī uzliesmojums īss.
Kad mūžība mūs paņems abus.
Pat smaržās mūs vairs nemanīs.**

(ČAKS uzvelk citu žaketi, tai krūšu kabatā parādās “sapnī” ietriektais nazis ar kristāla spalvu un skatītājiem dzirdot dzimst secinājums):

Šis nazis ir mana skaudrā sāpe, atgādinājums par Austras bēdīgo, priekšlaicīgo galu!

ČAKS LASA:

**Īsts, ko tu izdzīvo ar jēgu.
Īsts, kas ir sapnī izsapņots,
ja viss tas tverts ar tādu spēku,
kam bezgalīgums klātu dots.**

SKAN „MIGLĀ ASARO LOGS” /A.ČAKS

(Apmulsušā Čaka priekšā joprojām ir tas pats ogles zīmējums, kas ierosinājis vizionāros klejojumus; izrādās, viss pieredzētais ir bijis tikai sapnis. Starp Čaku no vienas puses un Grēviņu no otras puses izraisās strīds, kurā meitu ģēģeris Grēviņš atsakās piekrist tam, ka viņš ir dzejnieka iztēles radīts fantoms. Aktieru improvizācija).

GRĒVIŅŠ: No rīta es mostos, kniebjū sev rokā un gaidu, kad šis nelāgais sapnis izklīdīs kā ugunsкура dūmi.

ČAKS: Es uzsvēršu – Tu, Valdi, esi izdomāts, lai aizpildītu vietu skolas mācību grāmatās!

EPILOGS

SKAN „PATĒTISKĀS KVARTAS” /P.JOHANSONS + A.ČAKS

(Čaks velk aiz rokām Austru un Grēviņu, viņi reizē paklanās skatītājiem).

ČAKS: Ja šovakar būtu apvienības „Zaļā vārna” jampamps, tad mēs izsolītu manus pēdējos matus, Grēviņa slaveno donžuāna kravati un Austras Skujiņas, nevis Valdas Mooras zīda zeķes ar visiem

zeļturiem. Bet mēs ar jums esam 2012.gada „Dzejas dienās” un tāpēc esam gatavi atbildēt uz jūsu jautājumiem, uzmanīgie un pacietīgie _____ (uzstāšanās vietas nosaukums) skatītāji!

(Ja nav jautājumu, tad uzdodam jautājumus kā „Literārā viktorīnā”.

Pēc tam fotografējamies ar organizatoriem un/vai skatītājiem, Čaks – joprojām ar eņģeļa spārniem).

aktieris
dramaturgs
radošs pedagogs
pasākumu vadītājs
režisors-inscenētājs

9 789934 845062